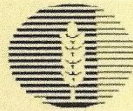

KUZIDISHA

**HARVESTIME
INTERNATIONAL
NETWORK**

© Harvestime International Institute

<http://www.harvestime.org>

Yaliyomo

Jinsi Ya Kutumia Mwongozo Huu	3
Mapendekezo Ya Mafunzo Ya Kikundi	4
Utangulizi.....	5
Malengo Ya Kozi	7
1. Wavuvi Wa Watu.....	8
2. Siku Ya Mambo Madogo.....	15
3. Mifano Ya Kuzidisha.....	36
4. Moja Ukiongeza Moja Huzidi Jumla Ya Mbili	46
5. Utangulizi Wa Ukuaji Wa Kanisa.....	58
6. Ukuaji Wa Ndani	71
7. Ukuaji Wa Upanuzi.....	90
8. Ukuaji Wa Upanuzi.....	114
9. Ukuaji Wa Daraja	123
10. Maamuzi Au Wanafunzi?	140
11. Ukuaji Wa Kukwama/Kudumaa	161
12. Kituo Cha Mafunzo Upanuzi	173
Majibu Ya Kujiipima	188

JINSI YA KUTUMIA MWONGOZO HUU

MPANGILIO WA MWONGOZO

Kila somo lina:

Malengo: Haya ndio malengo ambayo unapaswa kufikia kwa kusoma sura hiyo. Soma kabla ya kuanza sura.

Mstari muhimu: Aya hii inasisitiza wazo kuu la sura hiyo. Tia maanani kukumbuka.

Yaliyomo katika Sura: Jifunze kila sehemu. Tumia Biblia yako kutafuta marejeo yoyote ambayo hayakuchapishwa mwongozoni.

Jitahini mwenyewe: Chukua mtihani huu baada ya kumaliza kusoma sura hiyo. Jaribu kujibu maswali bila kutumia Biblia yako au mwongozo huu. Unapomaliza Jaribio la Kujichunguza, angalia yako majibu katika sehemu ya majibu iliyotolewa mwishoni mwa kitabu.

Kwa Mafunzo Zaidi: Sehemu hii itakusaidia kuendelea na masomo yako ya Neno la Mungu, kuboresha ujuzi wako wa kusoma, na utumie yale uliyojifunza kwa maisha yako na huduma.

Mtihani wa Mwisho: Ikiwa umejiandikisha katika kozi hii, ulipokea mtihani wa mwisho pamoja na kozi hii. Baada ya kumaliza kozi hii, unapaswa kujibu mtihani kwa mujibu wa maagizo na uirudishe kwa ukakuaji kama ilivyoagizwa.

VIFAA VINGINE HITAJIKA

Utahitaji tafsiri ya Biblia ya King James.

MAPENDEKEZO YA MAFUNZO YA KIKUNDI

MKUTANO WA KWANZA

Ufunguzi: Fungua kwa maombi na utangulizi. Fahamu na uwasajili wanafunzi.

Anzisha Taratibu za Kikundi: Tambua ni nani ataongoza mikutano, saa, mahali, na tarehe za vipindi.

Kusifu na Kuabudu: Alika uwepo wa Roho Mtakatifu katika kipindi chako cha mafunzo.

Sambaza Miongozo Kwa Wanafunzi: Tambulisha kichwa cha mwongozo, muundo, na malengo ya kozi yaliyotolewa katika kurasa chache za kwanza za mwongozo.

Fanya Mgawo wa Kwanza: Wanafunzi watasoma sura zilizogawiwa na kujijaribu kabla ya mkutano unaofuata. Idadi ya sura unazoshughulikia kwa kila mkutano itategemea urefu wa sura, maudhui na uwezo wa kikundi chako.

MIKUTANO YA PILI NA INAYOFUATA

Kufungua: Omba. Karibu na usajili wanafunzi wowote wavya na uwape mwongozo.

Kuhudhuria. Uwe na wakati wa kusifu na kuabudu.

Mapitio: Toa muhtasari mfupi wa ulichojifunza kwenye mkutano uliopita.

Somo: Jadili kila sehemu ya sura kwa kutumia **VICHWA VYA HERUFI ZINAZOSAKABILI KUBWA** kama muhtasari wa kufundishia. Waulize wanafunzi maswali au maoni juu ya kile wamejifunza. Tumia somo kwa maisha na huduma za wanafunzi wako.

Ukaguzi: Kagua majaribio ya kibinafsi (Ukurasa wa Ukaguzi) ambayo wanafunzi wamekamilisha. (Kumbuka: Ikiwa hutaki wanafunzi wapate majibu ya majaribio ya kibinafsi, unaweza kuondoa kurasa za majibu kutoka nyuma ya kila mwongozo.)

Ujanja wa Mbinu: Unaweza kufanya miradi hii kwa kikundi au mtu binafsi.

Mtihani wa Mwisho: Ikiwa kikundi chako kimejiandikisha katika kozi hii kwa mkopo, ulipata mtihani wa mwisho na kozi hii. Toa nakala kwa kila mwanafunzi na usimamie mtihani baada ya kuhitimisha kozi hii.

MODULI: Kuzidisha

KOZI: Mbinu za Kuzidisha

UTANGULIZI

Biblia inarekodi uumbaji wa dunia na mwanamume na mwanamke wa kwanza (Mwanzo 1). Amri ya kwanza iliyotolewa na Mungu kwa watu hawa walioumbwa hivi karibuni ilikuwa kuzidisha:

Kwa hiyo Mungu akaumba mtu kwa mfano wake, kwa mfano wa Mungu alimwumba; mwanamume na mwanamke aliwaumba.

Mungu akawabarikia, Mungu akawaambia, Zaeni, mkaongezeke, mkaijaze nchi, na kuitiisha...(Mwanzo 1:27-28)

Utaratibu huu haukuwa tu kuwa wa kuzidisha kimwili, pia ulipaswa kuwa wa kiroho. Adamu na Hawa walivyoongezeka kimwili wangeijaza dunia na wengine kama wao; watu waliomjua Mungu na kutembea katika ushirika naye. Wangukuwa wanazaliana kiroho na kimwili.

Anguko la mwanadamu katika dhambi liliingilia mchakato huu (Mwanzo 3). Dhambi ilisababisha kifo cha kimwili ambacho kilizuia uzazi wa kimwili (Mwanzo 2:17). Pia ilisababisha kifo cha kiroho ambacho ni utengano wa kiroho wa mwanadamu mwenye dhambi kutoka kwa Mungu mwenye haki. Hili lilizuia kuzidisha kiroho.

Kwa sababu Mungu alimpenda mwanadamu sana, Alifanya mpango maalum wa kuokoa watu kutoka katika kifo hiki cha kutisha cha kiroho. Mungu alimtuma Yesu Kristo kufa kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote. Yesu alilipa adhabu ya kifo badala yetu, kisha akashinda kifo kwa kufufuka kutoka kwa wafu (Yohana 20).

Kila mtu lazima achague kuukubali mpango wa Mungu wa wokovu kwa kuomba msamaha wa dhambi na kumkubali Yesu kuwa Mwokozi.* Kama mwamini wa Yesu aliyesamehewa dhambi, unaokolewa kutoka kwa kifo cha kiroho.

Ingawa mwili wa mwili utakufa siku moja, utaendelea kuishi kiroho na utapokea mwili mpya ambao utaishi milele:

* Kozi ya Harvestime International Institute, "Misingi Ya Imani," inaeleza mpango wa Mungu wa wokovu kwa undani.

...Sisi sote tutabadilishwa...Kwa dakika moja, kufumba na kufumbua...wafu watafufuliwa wasiwe na uharibifu, nasi tutabadilishwa...Ndipo litakapotimia neno lililoandikwa. , Mauti imemezwa kwa ushindi. (1 Wakorintho 15:51, 52, 54)

Unapomkubali Yesu kama Mwokozi, ni kama kuumbwa na Mungu tena. Biblia inaita "kuzaliwa mara ya pili":

Yesu akajibu, akanwambia, Amin, amin, nakuambia, Mtu asipozaliwa mara ya pili, hawezi kuuona ufalme wa Mungu. (Yohana 3:3)

“Kuzaliwa mara ya pili” hakurejelei kuzaliwa kimwili. Inarejelea kuzaliwa kiroho. Umeumbwa upya kiroho kama kiumbe kipya katika Kristo. Wewe ni "mpya" kwa sababu huishi tena katika dhambi na kufanya maisha ya zamani ya dhambi:

Hata imekuwa, mtu akiwa ndani ya Kristo amekuwa kiumbe kipya; ya kale yamepita; tazama, yote yamekuwa mapya. (2 Wakorintho 5:17)

Hapo mwanzo wa ulimwengu, amri ya kwanza ya Mungu kwa watu wake walioumbwa hivi karibuni ilikuwa kuzidisha. Amri yake ya kwanza ya kuwaumba upya waamini “waliozaliwa mara ya pili” ni sawa. Tunapaswa kuzidisha kiroho na kuijaza dunia na wengine kama sisi; watu wanaompenda Mungu na kutembea katika ushirika naye.

Yesu alipowaita watu kwa mara ya kwanza wamfuate, ulikuwa ni mwito wa kuzidisha kiroho (Luka 5:10). Amri yake ya mwisho kwa waamini ilikuwa kuzidisha kiroho (Matendo 1:8). Ili kukabiliana na changamoto ya maelfu ya watu wanaokufa katika dhambi bila Injili, kila mwamini lazima awe mzazi na ajifunze kanuni za kuzidisha kiroho.

Kozi hii inashiriki mbinu za Kibiblia za uzazi wa kiroho ambazo zitakuwezesha kuzidisha kwa kutii amri ya Mungu. Utajifunza jinsi ya kuzidisha kiroho kama mtu binafsi na shirikishi ndani ya muktadha wa kanisa la mtaa. Ukitumia kanuni za Kibiblia zilizofunzwa katika kozi hii, unaweza kuwajibika kwa kuzidisha maelfu ya waumini waliofunzwa na kuhamasishwa.

Ikiwa unachukua kozi za Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime kwa mpangilio, hii ni kozi ya tatu katika Moduli ya Tatu, ambayo inalenga katika kuzidisha nguvu kazi ya kiroho iliyofunzwa kupitia kukamilisha Moduli ya Pili.

Kozi katika Moduli ya Tatu ni "*Kukuza Mtazamo wa Ulimwengu wa Kibiblia,*" "*Mbinu za Kufundisha,*" "*Mbinu za Kuzidisha,*" na "*Kanuni za Nguvu.*" Kozi hizi hukuza ufahamu wa hitaji la kiroho la ulimwengu na kueleza jinsi ya kukidhi hitaji hilo kupitia mafundisho ya Biblia na mahubiri, kuzidisha, na kutia nguvu za kiroho.

MALENGO YA KOZI

Baada ya kumaliza kozi hii utaweza:

- Kuzaliana kiroho kwa kutumia njia za kuzidisha za Kibiblia.
- Fanya muhtasari wa kanuni za kuzidisha zinazofundishwa katika mifano ya Agano Jipya.
- Eleza jinsi mwamini anavyoweza kuzidisha kiroho ili kuinua mamia ya waumini wanya.
- Fanya nyumba yako kuwa kituo cha kuzidisha kiroho.
- Fanya muhtasari wa kanuni za kuzidisha ndani ndani ya Kanisa.
- Fanya muhtasari wa kanuni za upanuzi wa kuzidisha Kanisa.
- Fanya muhtasari wa kanuni za upanuzi wa kuzidisha Kanisa.
- Fanya muhtasari wa kanuni za kuunganisha kuzidisha kwa Kanisa.
- Hamisha waongofu zaidi ya uamuzi hadi ufuasi.
- Tambua mambo yanayozuia kuzidisha kiroho.
- Anzisha Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime kama kituo cha kuzidisha kiroho.

SURA YA KWANZA

WAVUVI WA WATU

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua amri ya kwanza na ya mwisho ya Yesu kwa wafuasi wake.
- Fafanua "kuzidisha."
- Eleza nini maana ya kuzidisha kiroho.
- Bainisha "mbinu".
- Fafanua "mbinu."
- Eleza nini maana ya "mbinu za kuzidisha" za kiroho.
- Fanya muhtasari wa kanuni za uvuvi asilia zinazotumika kwa uvuvi wa kiroho.

AYA MUHIMU:

Yesu akawaambia, Nifuateni, nami nitawafanya kuwa wavuvi wa watu. (Marko 1:17)

UTANGULIZI

Yesu Kristo alipoanza huduma Yake ya hadhara duniani, Aliwaita watu kadhaa kuwa wanafunzi Wake wa kwanza:

Yesu akawaambia, Nifuateni, nami nitawafanya kuwa wavuvi wa watu. (Marko 1:17)

Amri yake ya kwanza kwa watu hawa ilikuwa kuzidisha kiroho. Ikiwa wangemfuata, angewafanya kuwa "wavuvi wa watu." Wangezaliana huku "wakivua" kiroho kwa wanaume na wanawake wengine.

Ujumbe wa mwisho wa Yesu kwa wafuasi wake ulikuwa wito wa uzazi wa kiroho:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi.

Naye alipokwisha kusema hayo, walipokuwa wakitazama, alichukuliwa juu; na wingu likampokea kutoka machoni pao. (Matendo 1:8-9)

Wanafunzi wangeweze kutimiza utume huu mkuu uliotolewa na Yesu? Kikundi hiki kidogo cha watu kingeweze kuongezeka hadi kufikia ulimwengu mzima?

MBINU ZA KUZIDISHA

Yesu alifunua njia mahususi ambazo zingewawezesha wanafunzi wake kutimiza amri ya kuzaa kiroho. La kwanza na la muhimu zaidi kati ya haya lilitolewa kama sehemu ya agizo katika Matendo 1:8. Wanafunzi wangeongezeka kwa kujazwa nguvu na Roho Mtakatifu. Mbinu nyingine zilifichuliwa wafuasi wa Yesu walipoanza kuongezeka na kuufikia ulimwengu kwa Injili. Mbinu hizi zimeandikwa katika vitabu vya Matendo ya Mitume na Nyaraka katika Agano Jipya.

Kozi hii inaelezea njia hizi za kuzidisha. Inakufundisha jinsi ya kuzitumia kuzaliana kiroho na kutimiza agizo la Mungu. Lakini kwanza, lazima uelewe maana ya kuzidisha. "Kuzidisha" inamaanisha kuongezeka kwa idadi kwa kuzaliana. Kuzidisha ni mchakato wa kuzidisha. Kitu kinapozidishwa kinatolewa tena na tena katika umbo sawa.

Katika ulimwengu wa asili, wanaume na wanawake hujizalisha wenyewe kwa kupata watoto. Wanazidisha kimwili. Kuzidisha kiroho kunafanywa kwa kuzaliana kiroho. Mwamini huzaa kwa kushiriki Injili na wengine, kuwaongoza kuwa waamini, na kuwathibitisha kuwa wanafunzi wa Bwana Yesu Kristo.

Biblia inafunua njia za Mungu za kuzidisha kiroho. "Mbinu" ni mpango wa kutimiza lengo maalum. "Mbinu" ni mfumo wa njia ambazo zinaweza kuunganishwa ili kufikia lengo.

"Mbinu za kuzidisha" ni njia zinazowawezesha waumini kufikia lengo la uzazi wa kiroho. Lengo halibadilika kamwe. Tunapaswa kuzaana kiroho na kufikia ulimwengu mzima kwa Injili. Kuna njia nyingi tofauti ambazo lengo hili linaweza kutimizwa. Hizi ni "mbinu," au mipango mbalimbali, ambayo unaweza kuzidisha.

Mwanadamu anaposhirikiana na njia za Mungu za kuzidisha, kuzaa kiroho kunatokea. Waumini huzaliana kiroho ndani ya tumbo la Kanisa.

WITO WA KUTENDA

Wanaume ambao Yesu aliwaita mara ya kwanza wakiwa wanafunzi walikuwa wavuvi. Walikuwa watu wa vitendo. Hawakupata samaki mmoja baada ya mwingine. Walitumia nyavu kubwa kuvua na kuingiza samaki wengi wa kila aina.

Yesu alipowaita wawe "wavuvi wa watu," alifunua mpango sawa na huo wa kuzidisha watu kiroho. Wafuasi wake walipaswa "kukamata" wanaume na wanawake kutoka katika kila taifa, tamaduni, lugha na makabila. "Nyavu" zao za kiroho zilipaswa kujazwa.

Yesu aliwaita watu kutenda. Alisema atawafanya kuwa wavuvi wa watu. Hawangekuwa watazamaji tu katika mpango wa Mungu. Wangekuwa washiriki walipokuwa wakivua kwa ajili ya roho za milele za wanaume na wanawake.

Wito wa Yesu bado ni uleule. Tunapaswa kuwa wavuvi wa watu. Ikiwa sisi si uvuvi, basi hatufuati.

WAVUVI WA WATU

Kwa nini Yesu alitumia mfano wa uvuvi kuwaita wafuasi wake?

Kwanza, ulikuwa ni mfano ambao wangeweza kuuelewa kwa urahisi. Wanaume hao walijipatia riziki kwa kuvua samaki. Ni jambo ambalo walitumia wakati na nguvu zao. Yesu alipowaita wawe wavuvi wa watu, walielewa kwamba “wangevua” watu kiroho, kama walivyovua samaki katika ulimwengu wa asili. Pia walielewa mahitaji ya wito huu. Uvuvi wa kiroho ungehitaji kujitolea kwa wakati na nguvu zao.

Pili, Yesu alitumia mfano wa uvuvi kuwaita wafuasi kwa sababu kuna kanuni za uvuvi wa asili ambazo zinaweza kutumika kiroho. Hapa kuna baadhi ya kanuni hizi:

LAZIMA UENDE PALE SAMAKI WALIPO:

Ikiwa unataka kukamata samaki, lazima uende mahali ambapo samaki wako. Samaki huishi ndani ya maji. Hutawahi kukamata samaki kwa kusubiri juu ya mlima au katikati ya jangwa.

Kama mwamini, lazima uende mahali ambapo samaki wapo kiroho. Wanaume na wanawake wanaishi ulimwenguni. Huwezi kusubiri katika jengo la kanisa hadi wasioamini waje kwako. Ni lazima uende sokoni, shuleni, na ofisini na “samaki” popote pale ambapo watu ambao hawajaokoka wanapatikana.

LAZIMA UCHAMBUE MAZINGIRA:

Unapovua katika ulimwengu wa asili, ni muhimu kuzingatia mazingira. Lazima uangalie sasa na kina cha maji. Lazima ujue ikiwa ni maji ya chumvi au maji safi. Lazima uangalie jinsi upepo unavyovuma. Sababu zote hizi za asili huamua aina ya chambo na njia utakazotumia kuvua.

Ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa asili. Lazima uchambue mazingira ambayo unapata wanaume na wanawake. Mahitaji yao ni yapi? Ni nini kinachotokea katika maisha yao? Hii itakusaidia kuamua njia ya kutumia katika uvuvi kwa roho zao.

Yesu alipokutana na mwanamke kisimani katika Yohana 4, alichambua mazingira ambayo alimpata. Alikuwa akitafuta maji ya asili. Alitumia uhitaji huo wa asili ili kumsaidia kutambua uhitaji wake wa kiroho. Mbinu aliyotumia "ilimrudisha ndani" kwa Ufalme wa Mungu.

Katika ulimwengu wa asili, ikiwa unatumia njia za uvuvi wa samaki kwenye maji ya chumvi hutawahi kukamata trout. Trout haiishi katika maji ya chumvi. Wanaishi katika maji safi.

Usipoyachambua mazingira katika ulimwengu wa kiroho, utajikuta “unavua samaki aina ya samaki aina ya samaki kwenye maji ya chumvi” kwa sababu huelewi watu walipo na jinsi ya kuwafikia.

UNAPASWA KUTUMIA MBINU MBALIMBALI:

Mvuvi mzuri hutumia njia tofauti kupata samaki. Anatumia chambo mbalimbali ili kuvutia samaki. Anatumia aina mbalimbali za vifaa vya uvuvi ambavyo vinaweza kujumuisha vijiti, nyavu, mikuki, au vikapu. Aina tofauti za samaki huvutiwa na njia tofauti. Ndiyo maana mvuvi mzuri hutumia mbinu mbalimbali.

Mvuvi anaweza kujifunza baadhi ya njia hizi katika vitabu vilivyoandikwa kuhusu uvuvi. Anajifunza njia zingine kwa uzoefu na uchunguzi. Mbinu anazotumia hubadilika, lakini lengo huwa ni lile lile...Kuvua samaki.

Ili uwe mvuvi wa kiroho mwenye matokeo, ni lazima utumie njia mbalimbali. Watu mbalimbali huvutiwa na Injili kwa njia mbalimbali. Wengine "huyumba-yumba" kwa kufundisha na kuhubiri au kufarijiwa wakati wa uhitaji. Wengine "wanakamatwa" kwa njia tofauti.

Mbinu za uvuvi wa kiroho ni tofauti, lakini lengo ni sawa daima...Kukamata roho za wanaume na wanawake.

LAZIMA UTOE NA UINGIE NDANI:

Iwe unatumia fimbo ya kuvulia samaki, wavu, au mkuki katika ulimwengu wa asili, lazima uutupe ndani ya maji na kuuchomoa tena.

Katika ulimwengu wa asili, jinsi unavyotupa ndani ya maji ni muhimu sana. Utumaji wako lazima uwe kwenye lengo. Ni lazima pia utumie uangalifu ili kutua samaki wako baada ya kuwavua.

Katika ulimwengu wa kiroho, tumeahidiwa “tukilitupa nje” Neno la Mungu, halitarudi bure. Itatimiza kusudi lake katika mioyo na maisha ya wanaume na wanawake (Isaya 55:11). Unapotumia Neno la Mungu, utakuwa kwenye lengo kila wakati. Hatimaye, "itakamata" wanaume na wanawake.

WAKATI NI MUHIMU:

Wakati wa siku na misimu ya mwaka huathiri uvuvi katika ulimwengu wa asili. Baadhi ya samaki huhama na hawawezi kuvuliwa katika maeneo fulani wakati wa misimu fulani. Samaki wakubwa zaidi huvuliwa mapema

siku wanapokuja karibu na uso kwa ajili ya kulisha. Ikiwa utavua katika msimu mbaya au wakati usiofaa, hautapata samaki wengi.

Kuweka wakati ni muhimu katika uvuvi wa kiroho pia. Utajifunza baadaye katika kozi hii jinsi ilivyo muhimu "kuvua" maeneo ya kupokea ya ulimwengu wakati samaki "wanauma" kiroho.

LAZIMA UWE MVUMILIVU:

Mvuvi katika ulimwengu wa asili lazima awe na subira. Lazima asubiri samaki kuchukua chambo au kuogelea kwenye wavu. Ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa kiroho:

Basi, ndugu, vumilieni, hata kuja kwake Bwana. Tazama, mkulima hungoja matunda ya nchi yaliyo ya thamani, huvumilia kwa ajili yake, hata yatakapopata mvua ya kwanza na ya vuli. (Yakobo 5:7)

UZALISHAJI WA KIROHO

Uvuvi katika ulimwengu wa asili husababisha kuzidisha kwa samaki. Uvuvi katika ulimwengu wa kiroho husababisha kuongezeka kwa wanaume na wanawake katika Ufalme wa Mungu. Uzazi wa asili husababisha kuongezeka kwa watu wanaoishi. Uzazi wa kiroho husababisha kuongezeka kwa watu wa kiroho.

Uzazi wa asili ni matokeo ya maisha. Uzazi wa kiroho pia ni matokeo ya maisha. Haiji kupitia programu na matangazo ya mwanadamu. Uzazi wa kiroho huja kupitia mtiririko wa maisha ya kiroho ya Mungu.

Katika mwili wa asili, uzazi huanza katika tumbo la uzazi la mwanamke na chembe moja ya maisha. Chembe hiyo huongezeka hadi mwili kamili utengenezwe na mtoto mpya kuzaliwa.

Ukuaji wa kiroho ni sawa. Huanza na mtiririko wa maisha ya Mungu ndani ya mwanamume au mwanamke mmoja. Inaongezeka katika "tumbo" la kiroho la Kanisa. Utajifunza jinsi uzazi wa kiroho unavyoanza unapojifunza "Siku ya Mambo Madogo" katika sura inayofuata.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Amri za kwanza na za mwisho za Yesu kwa wafuasi wake zilikuwa zipi?

3. Kuzidisha ni nini?

4. Muumini huzaaje kiroho?

5. Bainisha "mbinu."

6. Bainisha "mbinu."

7. Eleza nini maana ya "mbinu za kuzidisha" za kiroho.

8. Fanya muhtasari wa kanuni za uvuvi asilia zinazotumika kwa uvuvi wa kiroho.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Wito wa Yesu wa kuzidisha kiroho sio chaguo au pendekezo. Ni amri. Jifunze chati ifuatayo ambayo inalinganisha rekodi mbalimbali za Biblia za Agizo Kuu. Tafuta kila marejeo katika Biblia yako. Kumbuka mamlaka uliyo nayo ya kutimiza amri. Angalia kiwango cha huduma yako, ujumbe wake, na shughuli ambazo unapaswa kushiriki katika mchakato wa kuzidisha.

Rejea	Mamlaka	Kiwango	Ujumbe	Shughuli
Mathayo 28:1-20	"Mamlaka yote"	Mataifa yote	Vitu vyote Yesu aliamuru	Fanya kwa kwenda, ubatizo, mafundisho
Marko	Jina la Yesu	ulimwengu Wote na kila Kiumbe	Injili	Nenda, hubiri Ponya Wagonjwa
Luka 24:46-49	Jina la Yesu	Mataifa Yote Kuanzia Yerusalemu	Toba na Msamaha wa dhambi	Hubiri, Tangaza na Shuhudia
Yohana 20:21	Kutumwa na Yesu kama vile Alitumwa na Baba	(Kiwango cha huduma, ujumbe na matukio lazima Yafanane 'na Yesu'		
Matendo 1:8	Nguvu za Roho Mtakatifu	Yerusalemu, Yudea, Samaria Na miisho ya ulimwengu	Kristo	Shuhudia

SURA YA PILI

SIKU YA MAMBO MADOGO

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fanya muhtasari wa kanuni za msingi za kuzidisha.
- Tambua aina mbalimbali za ukuaji wa kiroho.
- Orodhesha marejeleo ambayo yanaonyesha kuwa wasiwasi na kuzidisha ni wa Kimaandiko.
- Tambua vipengele vinavyoonyesha msisitizo usio sahihi juu ya ukuaji wa nambari.

AYA MUHIMU:

Maana ni nani aliyeidharau siku ya mambo madogo? (Zekaria 4:10)

UTANGULIZI

Ukuaji katika mwili wa mwanadamu huanza na chembechembe moja ya uhai ambayo ni matokeo ya uhusiano wa karibu kati ya mwanamume na mwanamke. Chembe hiyo huzidishwa ndani ya tumbo la uzazi la mama hadi mwanadamu mwingine aumbwe. Inapokomaa, binadamu huyo mpya pia ana uwezo wa kuzidisha.

Ukuaji wa kiroho huanza na uhusiano kati ya mtu mmoja na Bwana Yesu Kristo. Maisha ya kiroho hutiririka ndani ya nafsi na roho ya mtu ambaye amemkubali Yesu kama Mwokozi. Cheche hiyo ya uzima, inayolelewa katika tumbo la uzazi la kiroho la Kanisa, hukua hadi mfuasi mpya anapoumbwa. Mwanafunzi huyo ana uwezo wa kuzaa kiroho kwa kuwaongoza wengine kwa Bwana Yesu Kristo.

Iwe katika ulimwengu wa asili au wa kiroho, kuzidisha huanza na seli moja ya maisha. Ndiyo maana Mungu alisema:

Maana ni nani aliyeidharau siku ya mambo madogo? (Zekaria 4:10)

Katika sura hii utanza na mambo madogo. Utajifunza kanuni za msingi za kuzidisha na kuhusu aina mbalimbali za ukuaji wa kiroho. Utajifunza kuhusu jinsi Mungu anavyojali kuzidisha kiroho na mambo ambayo yanaonyesha msisitizo usio sahihi juu ya ukuaji wa nambari. Utaanza na kanuni za kimsingi, mambo madogo ambayo juu yake ufunuo mkuu umeegemezwa.

KANUNI ZA KIMSINGI ZA KUZIDISHA

Lazima uelewe kanuni za msingi za kuzidisha kiroho ili kujifunza na kutumia mbinu. Kanuni za Kibiblia za kuzidisha hazibadiliki, lakini njia ambazo unaweza kuzidisha zinaweza kutofautiana. Njia zinabadilika, lakini kusudi daima linabaki sawa.

Kusudi na kanuni za Mungu daima hubaki sawa, lakini mkakati wa kufikia malengo haya hubadilika. Kusudi la Mungu tangu zamani...

...Ili katika kipindi cha utimilifu wa nyakati, avikusanye pamoja vitu vyote katika Kristo vilivyo mbinguni na vilivyo juu ya nchi ndani yake. (Waefeso 1:10)

Maisha ya kiroho ya watu wake na hali za kihistoria zinapobadilika kati ya mataifa, Mungu hubadilisha mkakati wake inapohitajika ili kutimiza makusudi yake. Kwa mfano, akina baba katika familia za Waisraeli waliposhindwa kutimiza wajibu wao wa kiroho, Mungu aliwasimamisha makuhani. Makuhani walipopotoka, aliwaita manabii kama viongozi wa kiroho.

Yesu alitumia njia nyingi tofauti za huduma. Hakushughulika na watu wote kwa njia ile ile. Mbinu zake zilitofautiana, lakini kusudi Lake lilibaki vile vile...Kugusa na kubadilisha maisha ya wanaume na wanawake.

Hapa kuna baadhi ya kanuni za msingi ambazo lazima uzielewe katika "siku ya mambo madogo" kabla ya kuanza kuzidisha:

MWENYEZI MUNGU ANASHUGHULIKA NA WENGI:

Wasiwasi wa Mungu daima umekuwa kwa ulimwengu wote:

Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. (Yohana 3:16)

Mungu...

... hapendi mtu ye yote apotee, bali wote wafikilie toba. (2 Petro 3:9)

Yesu alionyesha wasiwasi huo huo aliposema:

Kwa maana Mwana wa Adamu alikuja kutafuta na kuokoa kile kilichopotea. (Luka 19:10)

... kwa maana sikuja kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi wapate kutubu. (Mathayo 9:13)

Mungu anajishughulisha na makutano. Anahusika na nambari. Anajishughulisha na kuongezeka kwa waamini watakaozalisha na kueneza Injili. Unapoanza kujifunza mbinu za kuzidisha lazima uanze na wasiwasi sawa na Mungu--ule wa kufikia ulimwengu mzima na ujumbe wa Injili.

MUNGU NDIYE ANAYEKUZA:

Kuzidisha kiroho hakuwezi kukamilishwa mbali na Mungu. Mungu ndiye anayekuza:

...Mungu alizidisha. (1 Wakorintho 3:6)

MWANADAMU LAZIMA ASHIRIKIANE NA KANUNI ZA MUNGU:

Kuna kanuni katika Neno la Mungu zinazotumika kwa kila eneo la maisha na huduma. Mungu hufanya kazi kupitia wanadamu wanaojua jinsi ya kushirikiana na kanuni hizi. Tangu mwanzo wa ulimwengu, Mungu amefanya kazi duniani kupitia mwanadamu. Aliwapa Adamu na Hawa kazi ya kutunza bustani. Alitumia mwanamume anayeitwa Noa ili kuhifadhi uhai duniani wakati wa gharika.

Mungu alimwinua Ibrahimu ili kupata taifa la Israeli ambalo kupitia hilo angejidhihirisha kwa mataifa ya ulimwengu. Mungu pia alitumia manabii, wafalme, na waamuzi kukamilisha mpango wake katika nyakati za Agano la Kale.

Katika Agano Jipya, mtu mmoja aitwaye Yohana Mbatizaji "alitayarisha njia ya Bwana." Yesu alianza huduma yake pamoja na watu wa kawaida na aliporudi Mbinguni aliacha hatima ya Injili mikononi mwa watu hao hao. Rekodi nzima ya Biblia ni ya mwanadamu anayeshirikiana na kanuni za Mungu ili kufikia makusudi ya Mungu.

Hii ni kweli katika kuzidisha kiroho. Mungu hampiti mwanadamu ili kueneza Injili. Anawatumia wanaume na wanawake wanaoelewa na kushirikiana na kanuni Zake za kuzidisha. Paulo alitoa muhtasari wa uhusiano huu wa ushirikiano:

**Mimi nilipanda, Apolo akatia maji; lakini Mungu ndiye aliyekuza.
(1 Wakorintho 3:6)**

Paulo alisisitiza uharaka kwa waumini kutimiza wajibu wao katika mpango wa Mungu:

**Kwa maana, Kila atakayeliitia Jina la Bwana ataokoka.
Basi watamwombaje yeye ambaye hawakumwamini? Na watamwaminije yeye ambaye hawakusikia habari zake? nao watasikiaje pasipo mhubiri? (Warumi 10:13-14)**

YESU NDIYE LENGU LA KUZIDISHA:

Yesu alisema:

Nami nikiinuliwa juu ya nchi, nitawavuta wote kwangu.

(Yohana 12:32)

Yesu alikuwa anazungumza hapa juu ya "kuinuliwa" kwake msalabani ili kufa kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote. Kupitia kifo chake, angewavuta watu wote kupitia kwa nguvu ya Injili. Unaposhiriki ujumbe wa Injili, Yesu anainuliwa. Anapoinuliwa katika maisha yako na kanisa lako, watu wanavutwa na nguvu ya ujumbe wa Injili. Kuzidisha kunahakikishwa wakati Yesu anainuliwa.

NENO LA MUNGU HUSABABISHA UKUAJI:

Yesu alitoa mfano wa kukua katika Mathayo 13:1-9. Alifafanua mfano huo katika Mathayo 13:18-23. Soma vifungu hivi katika Biblia yako. Katika mfano huu, mbegu inawakilisha Neno la Mungu. Mungu ameahidi tunapopanda Neno lake, halifanyiki bure.

Ndivyo litakavyokuwa Neno langu, litokalo katika kinywa changu; halitanirudia bure, bali litatimiza mapenzi yangu, nalo litafanikiwa katika mambo yale niliyolituma. (Isaya 55:11)

...Kwa maana nitalihimiza Neno langu ili nilitimize. (Yeremia 1:12)

Neno la Mungu ndilo linaloleta mabadiliko katika maisha ya wanaume na wanawake. Mabadiliko hayo husababisha kukua na kuongezeka kwa msingi wa Neno la Mungu.

ROHO MTAKATIFU HUWEZESHA KUZIDISHA:

Katika ujumbe wa mwisho wa Yesu kwa wanafunzi wake alisema:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Nguvu za Roho Mtakatifu huwezesha kuzidisha. Karama za Roho Mtakatifu huandaa kwa ajili ya kuzidisha. Tunda la Roho Mtakatifu husababisha uzazi. Tutachunguza nafasi ya Roho Mtakatifu katika kuzidisha kiroho baadaye katika kozi hii.

KUZIDISHA NI WAJIBU UNAOSHIRIKIWA NA WENGI:

Katika kanisa la kwanza, kuenea kwa Injili hakukuachwa kwa wachungaji wa wakati wote, manabii, wainjilisti na walimu. Kila mwamini wa Agano Jipya alikuwa na uzazi wa kiroho. Ikiwa tunataka kuufikia ulimwengu na Injili, lazima turudi kwenye mkakati huu wa kanisa la kwanza. Viongozi na walei wote lazima washiriki wajibu wa kuzidisha kiroho. Ukuaji wa idadi ya watu ulimwenguni unahitaji kurudi kwa mpango wa huduma ya Agano Jipya kwa kila mshiriki wa Mwili wa Kristo. Hatuwezi kufikia ulimwengu kwa juhudi za ishara na kujitolea nusunusu.

Kuna Wakristo wa kutosha ulimwenguni ambao ulimwengu wote ungeweza kufikiwa kwa urahisi na Injili. Kuna ukosefu wa idadi ya kutosha ya watu waliovuviwa kutambua na kuitikia fursa ya kuzidisha.

Amri iliyotolewa na Yesu kwa waumini ni "kwenda" katika ulimwengu wote na ujumbe wa Injili. Huna budi kusubiri amri ya "kwenda" kwa sababu tayari imetolewa. Kuhusiana na kuenea kwa Injili, amri ni "kwenda" na kutazama vituo, sio kusimama na kungojea "kwenda."

AINA ZA UKUAJI

Biblia inazungumza juu ya aina nne za ukuaji au kuzidisha kwa kanisa:

UKUAJI WA KIJIOGRAFI:

Ukuaji wa kijiografia ulitabiriwa na Bwana Yesu:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Ukuaji ulipaswa kuenea kijiografia katika mataifa yote ya ulimwengu.

UKUAJI WA IDADI:

Kanisa lingepitia ukuaji wa idadi kadiri lilivyokua kijiografia. Ukuaji wa hesabu wa kanisa la kwanza umeandikwa katika kitabu cha Matendo. Kwa mfano, kanisa lilikuwa limeongezeka kutoka 12 hadi 120 kwenye Matendo 1:15; hadi 3,000 kwenye Matendo 2:41; na kwa 5,000 katika Matendo 4:4.

UKUAJI WA KABILA:

Kanisa la kwanza lilipata ukuaji wa kikabila pia. Injili ilipanuliwa zaidi ya Wayahudi ili kuwajumuisha Mataifa (watu wa mataifa yote).

UKUAJI WA KIROHO:

Ukuaji wa idadi sio msisitizo pekee wa kuzidisha kiroho. Kama utakavyojifunza baadaye katika kozi hii, ukuaji wa kiroho wa ndani pia ni muhimu. Wafuasi wa Yesu lazima wakue katika ubora wa kiroho na pia wingi:

Lakini kueni katika neema na katika kumjua Bwana wetu na Mwokozi Yesu Kristo... (2 Petro 3:18)

Nia ya Mungu ni kwamba sisi...

Kusema kweli kwa upendo, kunaweza kukua hata tumfikie Yeye katika mambo yote, ambaye ndiye kichwa, Kristo. (Waefeso 4:15)

MSISITIZO JUU YA HESABU

Baadhi ya watu hupuuza somo la kuzidisha kiroho na kukua kwa kanisa kwa sababu wanaamini kwamba msisitizo wa nambari si sahihi. Lakini katika Biblia kuna kumbukumbu nyingi za kujali kwa Mungu kwa idadi. Kwa mifano, ona Hesabu 1:1-3; 2:23-24; 26:1-4; Ufunuo 7:9; 20:8; Mwanzo 22:17; na Waebraia 6:14 .

Yesu alisimulia mifano mingi kuhusu ukuaji wa idadi. Utajifunza haya katika sura nyingine. Pia alionyesha kwamba rekodi za nambari za uangalifu huwekwa Mbinguni:

Nawaambia, Vivyo hivyo kutakuwa na furaha mbinguni kwa ajili ya mwenye dhambi mmoja atubuye, kuliko kwa ajili ya wenye haki tisini na kenda ambao hawana haja ya kutubu. (Luka 15:7)

Kuzidisha kunasisitizwa katika kumbukumbu ya kanisa la kwanza katika kitabu cha Matendo. Muhtasari wa kukua kwa kanisa umeandikwa katika Matendo 1:15; 2:41; 4:4; 6:7; 9:31; 12:24; 16:5; 19:20; na 28:30-31.

Hupaswi kupuuza somo la kuzidisha kwa sababu tu ya matatizo machache yenye msisitizo usio sahihi. Badala yake, ni lazima kutambua na kukabilia na matatizo. Kuna msisitizo usio sahihi wa kuzidisha wakati mambo yafuatayo yapo:

UKUAJI WA KI-IDADI NI MUHIMU ZAIDI KULIKO KIROHO:

Ukuaji wa kiroho unapohatarishwa ili kuvutia umati, kuna mkazo usiofaa wa idadi. Wahudumu wengine husema tu yale ambayo watu hupenda kusikia ili kuvutia umati mkubwa. Biblia inaonya kwamba...

...utakuja wakati watakapoyakataa mafundisho yenye uzima; lakini kwa kuzifuata nia zao wenyewe watajipatia waalimu makundi makundi, kwa kuwa wana masikio ya utafiti.

Nao watajipusha wasisikie yaliyo kweli, na kuzigeukia hadithi za uongo. (2 Timotheo 4:3-4)

KUJIVUNIA NDIYO CHOCHEO:

Soma 1 Mambo ya Nyakati 21:18. Kuhangaika kwa Daudi kuhusu idadi hapa kulichochea na Shetani na lilikuwa tendo la kiburi. Unapoanza kujivunia kwa idadi kubwa, msisitizo wako sio sawa.

KUIGA KUNAFANYIKA:

Kuna dhambi ya mwili iliyotajwa katika Wagalatia 5:20 ambayo inaitwa "wivu." Kuiga ni aina ya wivu unaosababisha kuiga wengine ili kuwa sawa au kupita mafanikio yao. Unapoonea wivu huduma kubwa na kuanza kuziiga ili kukua, unakuwa na msisitizo usio sahihi kwenye namba.

MSISITIZO NI KWENYE UKUAJI WA KANISA BADALA YA UKUAJI WA UFALME:

Lengo la kuzidisha kiroho ni kuwaleta waongofu wapya kwa Yesu Kristo na kuwafanya kuwa wanafunzi hadi wawe washiriki wenye kuwajibika, wenye kuzaa wa Ufalme wa Mungu. Kuna tofauti kati ya kukua kwa kanisa na kukua kwa Ufalme. Ikiwa Kanisa la Kwanza litagawanyika na washiriki 100 wao kwenda kwa Kanisa la Pili, ukuaji wa kanisa hutokea katika Kanisa la Pili, lakini hakujakuwa na ukuzi wa Ufalme. Kuzidisha haijatokea. Kumekuwa na uhamisho wa nambari zilizopo pekee.

Lengo la kuzidisha si kuvutia washiriki wapya kutoka kanisa lingine, bali ni kuwafikia wale ambao hawajafikiwa na Injili. Kusisitiza juu ya idadi si sahihi wakati lengo la ukuzi wa kanisa linachukua mahali pa ukuaji wa Ufalme.

MTU HUPUUZWA:

Yesu alihudumia umati wa watu wakati wa huduma Yake duniani (Luka 6:17; 7:11; 8:37; 9:14-16; 14:26; 23:27; Yoh 6:2). Lakini Yesu hakupuuza kamwe mtu huyo kwa sababu ya umati. Aliwaita watu binafsi kutoka katika umati ili kuwahudumia (Yohana 5:3-13; Marko 5:24-34). Katika Yohana 4, Yesu alimhudumia mwanamke mmoja ambaye alileta kijiji kizima kwa Bwana.

Katika Matendo 8 kuna kumbukumbu ya uamsho mkuu uliohubiriwa na Filipo katika mji wa Samaria. Katikati ya mikutano hii Mungu alizungumza na Filipo aondoke Samaria na kwenda kwenye jangwa kati ya Yerusalemu na Gaza.

Filipo mara moja aliacha ufufuo mkuu ambao alikuwa akihudumu. Alitoka katika nchi yenye watu wengi hadi kwenye jangwa tupu. Aliuacha umati ili kumhudumia mtu mmoja, Mwethiopia aliyerudi nyumbani kutoka Yerusalemu. Huyu mtu mmoja pengine alihusika kueneza Injili katika bara zima la Afrika.

Miaka mingi iliyopita katika utumishi wa misionari huko London, Uingereza, watu wawili tu walihudhuria kwa sababu hali ya hewa ilikuwa mbaya sana. Waziri aliyezuru alitoa mwito mkubwa kwa wafanyakazi miongoni mwa Wahindi katika Amerika Kaskazini lakini alifikiri wakati wake ulipotezwa kwa sababu ya hudhurio ndogo. Lakini mmoja wa wale watu wawili alisikia mwito wa Mungu na akatoa maisha yake kwake. Ndani ya mwezi mmoja alikuwa ameuza biashara yake na alikuwa akijitayarisha kufanya kazi kati ya Wahindi katika Amerika Kaskazini. Alitumia miaka 35 katika huduma yenye ufanisi miongoni mwa watu hawa. Jina lake lilikuwa David Brainard.

Usidharau vitu vidogo. Kumbuka, mshumaa mdogo unaweza kufanya kile ambacho jua hauwezi kamwe ... unaweza kuangaza usiku.

MSISITIZO HUBADILIKA KUTOKA KWA WATU HADI VITU:

Wakati kuzidisha kunasababisha ukuaji wa kanisa, mkazo wakati mwingine hubadilika kutoka kwa watu kwenda kwa vitu. Kwa sababu ya ukuaji, jengo kubwa la kanisa linaweza kuhitajika na juhudi zinahamishwa kutoka kuzidisha wanafunzi hadi kwa mpango wa ujenzi. Hangaiko lako kuu linapokuwa na majengo ili kushughulikia ukuzi, idadi imekufanya usahau lengo kuu.

Mungu anapendezwa zaidi na watu kuliko majengo. Rekodi ya Biblia ya Mungu akifanya kazi ulimwenguni inalenga watu. Wakati kuzidisha kunasababisha mabadiliko ya msisitizo kutoka kwa watu hadi kwa vitu vya kimwili kama vile majengo, vipaumbele sio sawa.

WENGINE WANAHUKUMIWA KWA MSINGI WA IDADI:

Usihukumu kamwe hali ya kiroho ya mtu mwingine au huduma kwa idadi. Idadi kubwa sio kila wakati dalili ya hali ya kiroho. Mafanikio ya nambari katika baadhi ya matukio ni ushuhuda bubu kwamba Kanisa limeshindwa kuwa Kanisa. Wakati fulani, uaminifu kwa Neno la Mungu na Bwana Yesu Kristo unaweza kurudisha nyuma badala ya kuvutia. Kwa mfano, Yesu alipoanza kufundisha ujumbe usiopendwa na watu wengi wa kifo chake, wengi wa wafuasi wake walimwacha (Yohana 6:52-64).

Kuna sababu zingine kwa nini ukuaji hauwezi kuonekana. Biblia inafundisha kwamba kuna majira fulani ya ukuaji wa kiroho kama vile kuna mizunguko ya ukuaji katika ulimwengu wa asili. Katika ulimwengu wa asili, wakati wa misimu fulani ya mwaka baadhi ya mimea haizai. Hazina majani wala matunda na zinaonekana kama tawi lililokufa linalotoka ardhini. Lakini katika msimu unaofaa, mimea hii itachanua na matunda na majani yatatoka.

Ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa kiroho. Kuna nyakati fulani ambapo maeneo mahususi ya ulimwengu yanapokea zaidi Injili kuliko mengine. Kwa kusoma mifumo ya ukuaji unaweza kukazia nguvu zako za kiroho katika mashamba “yaliyoiva hadi kufikia mavuno.”

Mfumo wa nambari wa Mungu si sawa na ule wa mwanadamu. Tunaongeza ili kuongeza idadi. Lakini wakati mwingine Mungu hupunguza ili kuongeza. Wakati Anania na Safira walipotolewa kutoka kwa kanisa kwa sababu ya dhambi (Matendo 5), waumini waliongezwa (Matendo 5:14). Wakati fulani Mungu hutumia mgawanyiko kuzidisha. Paulo na Barnaba walipogawanyika, Mungu alizidisha nguvu ya kimisionari (Matendo 15:36-41). Mara kwa mara Mungu hupunguza idadi ili kutimiza kusudi kubwa. Soma hadithi ya Gideoni katika Waamuzi 7.

Usihukumu kamwe huduma au mtu binafsi kwa misingi ya idadi. "Usidharau" vitu vidogo. Mvulana mdogo alipomtolea Yesu mkate wake na samaki wawili wadogo, ilitosheleza mahitaji ya umati wa watu wenye njaa. Mungu bado huchukua vitu visivyo na maana, anavibariki, na kuvitumia kwa uweza kwa utukufu Wake.

ONDOKENI MJE MKIBEBA MIGANDA

Kuogopa msisitizo mbaya wa nambari haipaswi kuzuia utafiti na matumizi ya mbinu za kuzidisha. Mfano wa talanta (Mathayo 25:14-30) unaonyesha wazi kwamba Mungu anakutarajia wewe kuzidisha ulichopewa na kwamba visingizio vya kutisha havikubaliki. Yesu aliwaambia wafuasi wake:

Je, ninyi hamsemi, Bado miezi minne, ndipo yaja mavuno? Tazama, nawaambia, Inueni macho yenu, mkatazame mashamba; kwa maana ni nyeupe tayari kuvunwa. (Yohana 4:35)

Mungu anapotuma wavunaji katika mashamba ya kiroho ya ulimwengu, anataka watoke na miganda, wala si visingizio.

Wapandao kwa machozi watawuna kwa furaha.

Yeye aendaye na kulia, akichukua mbegu ya thamani, bila shaka atakuja tena kwa furaha, akiichukua miganda yake. (Zaburi 126:5-6)

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Fanya muhtasari wa kanuni za msingi za kuzidisha zilizofundishwa katika somo hili.

3. Tambua aina nne za ukuaji wa kiroho.

4. Orodhesha baadhi ya marejeo ambayo yanaonyesha kwamba kujali kuzidisha ni kwa Maandiko.

5. Fanya muhtasari wa mambo yaliyojadiliwa katika somo hili ambayo yanafichua msisitizo usio sahihi juu ya ukuaji wa nambari.

6. KWELI AU SI KWELI: Ikiwa taarifa hiyo ni Kweli, andika "Kweli" kwenye nafasi iliyo wazi mbele yake. Ikiwa taarifa hiyo ni ya uwongo, andika "Uongo" kwenye nafasi iliyo wazi mbele yake:

a. _____ Kujali nambari sio Kimaandiko.

b. _____ Kama kanisa halikui, wao si wa kiroho.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Kitabu cha Matendo ya Mitume katika Biblia kinaeleza habari ya kuzidisha katika kanisa la kwanza. Tumia muhtasari ufuatao kujifunza kitabu hiki cha Agano Jipya. Muhtasari huu unafuata mpango wa Bwana wa kuzidisha uliotolewa katika Matendo 1:8 kwa ajili ya upanuzi wa Injili kutoka Yerusalemu hadi Yudea, Samaria, na sehemu za mwisho za dunia.

Mwandishi wa Matendo: Luka

Imeandikwa Kwa: Kitabu hiki kimeandikwa kwa waamini wote, ingawa kimeelekezwa kwa Theofilo.

Kusudi la Kitabu: Hili limeelezwa katika Matendo 1:1-2. Kitabu hiki kinahusu kile Yesu aliendelea kufanya na kufundisha baada ya kupaa Kwake kupitia Mwili Wake wa kiroho, Kanisa.

Mstari Muhimu: Matendo 1:8

MUHTASARI

Utangulizi Matendo 1:1-11

I. Utangulizi: 1:1-2

- A. Kwa: Theofilo: 1:1
- B. Kuhusu: Kile Yesu aliendelea kufanya na kufundisha baada ya kupaa kwake kupitia Mwili wake wa kiroho, Kanisa: 1:1-2

II. Huduma ya Yesu baada ya kufufuka: 1:3

- A. Muda wake: Siku arobaini: 1:3
- B. Kusudi lake: Uthibitisho usio na dosari: 1:3
- C. Ujumbe wake: Ufalme wa Mungu: 1:3

III. Mkutano wa mwisho wa Yesu na wanafunzi wake: 1:4-8

- A. Amri kwa wanafunzi: 1:4-5
- B. Swali la wanafunzi: 1:6
- C. Tahadhari kwa wanafunzi: 1:7
- D. Agizo kwa wanafunzi: 1:8

IV. Kupaa kwa Yesu Mbinguni: 1:9-11

- A. Maelezo ya kupaa: 1:9
- B. Tangazo la kuja kwake mara ya pili: 1:10-11

Sehemu ya Kwanza: Kuunda Ushahidi Katika Yerusalemu
Matendo 1:12-7

I. Kuundwa kwa shahidi: 1:12:4

A. Wanafunzi wa Kristo walingoja Yerusalemu: 1:12-26

1. Mkusanyiko wa wanafunzi: 1:12-15
 - a. Mahali pao pa kukutania: 1:12-13
 - b. Nambari yao na majina: 1:13-15
 - c. Kusudi lao: 1:14
2. himizo lililotolewa kwa wanafunzi: 1:15-22
 - a. Mzungumzaji: Petro: 1:15
 - b. Ujumbe 1:16-22
 - (1) Usuli: 1:16-20
 - (2) Maagizo: 1:21-22
3. Jibu la wanafunzi: 1:23-26
 - a. Uteuzi: 1:23
 - b. Maombi: 1:14-25
 - c. Uchaguzi: 1:26

B. Ubatizo katika Roho Mtakatifu: 2:1-4

1. Tukio: 2:1
2. Watu: 2:1
3. Mahali: 2:1
4. Tukio: 2:2-4
 - a. Upepo: 2:2
 - b. Ndimi kama za moto: 2:3
 - c. Kunena kwa lugha: 2:4

Sehemu ya Pili: Utendaji kazi wa Shahidi katika Yerusalemu
Matendo 2:5-7

I. Shahidi wa kwanza: 2:4-40

A. Namna ambayo ushahidi ulitolewa: 2:4-8

B. Mwitikio kwa shahidi: 2:7-13

C. Mahubiri ya Petro: 2:14-36

1. Unabii kuhusu wakati: 2:17
2. Unabii kuhusu roho: 2:17-18
3. Unabii kuhusu tukio hilo: 2:19-20
4. Unabii kuhusu wokovu: 2:21
5. Kazi ya Yesu: 2:22-36
 - a. Yesu alikubaliwa na Mungu: 2:22
 - b. Yesu alisulubishwa: 2:23
 - c. Yesu alifufuka kutoka kwa wafu: 2:24-32
 - d. Yesu ameinuliwa kwenye mkono wa kuume wa Mungu: 2:33-35

e. Yesu sasa ni Bwana na Kristo: 2:36

D. Jibu la ujumbe: 2:37-40

1. Usadikisho: 2:37
2. Uchunguzi: 2:37
3. Maagizo: 2:38
4. Ahadi: 2:38-39
5. Mawaidha: 2:40

II. Kanisa la kwanza la mtaa: 2:41-47

A. Ushirika wa kanisa la kwanza: 2:41

1. Utambulisho wao: Wale waliolipokea Neno.
2. Idadi yao: 3,000

B. Matendo ya kiroho ya kanisa la kwanza: 2:42

1. Mafundisho ya mitume.
2. Ushirika wa watakatifu.
3. Komunyo.
4. Maombi.

C. Mtindo wa maisha wa kanisa la kwanza: 2:44-46

1. Mfumo wa hiari wa jumuiya: 2:44-45
2. Ibada ya kila siku na ushuhuda: 2:46
3. Ushirika majumbani: 2:46
4. Umoja: 2:46

D. Ushahidi wa kanisa la mtaa: 2:46-47

1. Asili ya shahidi: 2:46-47
2. Matokeo ya shahidi: 2:47

III. Muujiza wa kwanza: 3:1-26

A. Muujiza ulioelezwa: 3:1-11

1. Mpangilio: 3:1
2. Mwanamume na hitaji lake: 3:2-3
3. Ujumbe: 3:4-6
4. Muujiza: 3:7-8
5. Mwitikio wa umati: 3:9-11

B. Muujiza ulielezwa: 3:12-18

1. Mtu huyo hakuponywa kwa uwezo wa mitume: 3:12
2. Mtu huyo aliponywa na Mungu kwa kusudi la kumtukuza Yesu: 3:13-15 .
3. Mtu huyo aliponywa kwa imani katika jina la Yesu: 3:16
4. Mtu huyo aliponywa ili kuonyesha utimilifu wa unabii: 3:17-18

C. Ujumbe wa Petro: 3:19-26

1. Ahadi iliyotolewa na Petro: 3:19-21
 - a. Mungu aliwapa changamoto Waisraeli kufanya: 3:19
 - b. Mungu alichoahidi atafanya: 3:19-21
2. Unabii wa manabii: 3:22-26
 - a. Unabii wa Musa na manabii: 3:22-24

- b. Ahadi ya agano: 3:25
- c. Mpango wa Masihi: 3:26

IV. Upinzani wa kwanza: 4:1-31

A. Kukamatwa: 4:1-4

- 1. Chanzo cha upinzani: 4:1
- 2. Sababu ya upinzani: 4:2
- 3. Aina ya upinzani: 4:3

B. Kesi: 4:5-14

- 1. Mahakama: 4:5-6
- 2. Maswali ya mahakama: 4:7
- 3. Kauli ya Petro: 4:8-12
 - a. Chanzo cha jibu lake: 4:8
 - b. Jibu lake: 4:9-10
 - c. Ushuhuda wake kuhusu Yesu na wokovu: 4:10-12
- 4. Ushahidi unaozingatiwa na mahakama: 4:13-14
 - a. Tabia ya mashahidi: 4:13
 - b. Ushuhuda wa mtu aliyeponywa: 4:14
- 5. Uamuzi: 4:15-22
 - a. Mashauriano: 4:15-17
 - b. Uamuzi: 4:17-18
 - c. Jibu la Petro na Yohana: 4:19-20
 - d. Kutolewa: 4:21-22
- 6. Mwitikio: 4:21-31
 - a. Maombi ya kanisa: 4:23-30
 - b. Shughuli ya kanisa: 4:31

V. Adhabu ya kwanza ya dhambi: 4:32-5:16

A. Shirika la kanisa: 4:32-37

- 1. Ushirika wake: 4:32
- 2. Shahidi wake: 4:33
- 3. Uchumi wake: 4:32-37

B. Dhambi ya kwanza inavuruga ushirika: 5:1-10

- 1. Dhambi: 5:1-2
- 2. Kufichuliwa kwa dhambi: 5:3-4
- 3. Kuadibu kwa dhambi: 5:5-10

C. Matokeo ya nidhamu: Ushahidi wenye matunda wa ushirika: 5:11-16

- 1. Tabia ya uchaji ya washiriki: 5:11
- 2. Umoja: 5:12
- 3. Ishara za miujiza: 5:12, 15-16
- 4. Mwitikio wa jumuiya: 5:12-14

VI. Mateso ya kwanza: 5:17-43

A. Chanzo cha upinzani: 5:17

- B. Kitendo cha upinzani: 5:18
- C. Ukombozi na Mungu: 5:19-26
 - 1. Tendo lake: 5:19
 - 2. Amri yake: 5:20
 - 3. Kuitikia amri yake: 5:21
 - 4. Kugunduliwa kwa tendo lake: 5:21-23
 - 5. Matokeo ya tendo lake: 5:24-26
- D. Jaribio: 5:27-40
 - 1. Kushtakiwa na Sanhedrin: 5:27-28
 - 2. Ulinzi uliofanywa na Petro: 5:29-32
 - 3. Uchunguzi wa Sanhedrin: 5:33-39
 - 4. Ukosefu wa haki wa uamuzi wa Sanhedrini: 5:40
- E. Majibu ya mateso: 5:41-42
 - 1. Kufurahi: 5:41
 - 2. Umoja: Walikutana pamoja kila siku: 5:42
 - 3. Kushuhudia: Kufundisha na kuhubiri: 5:42

VII. Shirika la kwanza: 6:1-7

- A. Haja ya shirika: 6:1
- B. Shirika lilipendekeza: 6:2-4
 - 1. Chanzo cha pendekezo: 6:2
 - 2. Sababu ya pendekezo: 6:2
 - 3. Pendekezo: 6:3
 - 4. Faida ya pendekezo: 6:4
- C. Shirika liliundwa: 6:5-6
 - 1. Njia iliyotumika: 6:5-6
 - 2. Wanaume waliochaguliwa: 6:5
 - 3. Kutawazwa kwao: 6:6
- D. Matokeo ya shirika: 6:7
 - 1. Neno liliongezeka: 6:7
 - 2. Wanafunzi waliongezeka: 6:7
 - 3. Utii kwa imani: 6:7

VIII. Mfia imani wa kwanza: 6:8-8:1

- A. Maelezo ya Stefano: 6:3-15
 - 1. Moja ya saba: 6:3,5
 - 2. Kujazwa na Roho Mtakatifu: 6:5
 - 3. Mtu mwenye sifa nzuri: 6:3
 - 4. Mtu wa imani: 6:5
 - 5. Mtu mwenye hekima: 6:3, 10
 - 6. Mwanaume mwenye uwezo maalum: 6:8
 - 7. Ushahidi wenye matokeo: 6:9-10
- B. Mateso ya Stefano: 6:11-15
- C. Ujumbe wa Stefano: 7:1-53

1. Ibrahimu: 7:1-8
 2. Wahenga: 7:9-16
 3. Musa: 7:17-43
 - a. Nchini Misri: 7:17-28
 - b. Jangwani: 7:29-43
 4. Maskani: 7:44-50
 - a. Ya Musa: 7:44
 - b. Ya Yoshua: 7:45
 - c. Ya Daudi: 7:45-46
 - d. Ya Sulemani: 7:47-50
 - e. Ya Mungu: 7:48-50
 5. Manabii: 7:51-53
- D. Shahidi wa Stefano: 7:54-8:1
1. Mtazamo wa baraza: 7:54
 2. Tangazo la Stefano: 7:55-56
 3. Kitendo cha baraza: 7:57-59
 4. Kifo cha Stefano: 7:59-8:1

Sehemu ya Tatu: Shahidi Katika Uyahudi na Samaria
Matendo 8-12

I. Mpito: Matokeo ya kifo cha Stefano: 8:1-4

- A. Mateso: 8:1,3
- B. Kuzikwa kwa Stefano: 8:2
- C. Ushahidi uliopanuliwa wa kanisa: 8:4

II. Ushahidi wa Filipo: 8:5-40

- A. Huduma katika Samaria: 8:5-25
 1. Ushahidi wa Filipo: 8:5-13
 - a. Kazi ya Filipo: 8:5-7, 12
 - b. Jibu la Wasamaria: 8:6-12
 - c. Simoni Mchawi: 8:9-13
 2. Kazi ya Petro na Yohana: 8:14-17
 - a. Kuja kwa Petro na Yohana: 8:14
 - b. Kuja kwa Roho Mtakatifu: 8:15-17
 - c. Jibu la Simoni: 8:18-19
 - d. Onyo la Simoni: 8:20-24
- B. Huduma kwa Mwethiopia: 8:26-40
 1. Matayarisho: 8:26-28
 2. Shahidi: 8:29-35
 3. Jibu: 8:36-38
- C. Mpito hadi Azoto: 8:39-40

III. Ushahidi wa Sauli: 9:1-31

- A. Kuongoka kwa Sauli: 9:1-9
 - 1. Kusudi lake: 9:1-2
 - 2. Maono yake: 9:3-9
 - 3. Sauti: 9:4-7
 - 4. Upofu: 9:8-9
- B. Kutumwa kwa Sauli kupitia Anania: 9:10-19
 - 1. Wito: 9:10-16
 - 2. Agizo: 9:17-19
- C. Utume wa Sauli: 9:20-31
 - 1. Sauli huko Damasko: 9:20-25
 - a. Shahidi wake: 9:20-22
 - b. Jibu: 9:21-23
 - c. Kutoroka kwake: 9:23-25
 - 2. Sauli huko Yerusalemu: 9:26-30
 - a. Mapokezi yake: 9:26-28
 - b. Shughuli yake: 9:28-29
 - c. Kuondoka kwake: 9:29-30
- D. Mpito: Pumzika kanisani: 9:31

IV. Ushahidi wa Petro: 9:32-12:35

- A. Huko Lida: 9:32-35
 - 1. Waumini: 9:32
 - 2. Mgonjwa: 9:33
 - 3. Uponyaji wa mgonjwa: 9:34
 - 4. Jibu: 9:35
- B. Huko Yafa: 9:36-43
 - 1. Kifo cha Dorko: 9:36-37
 - 2. Wito wa Petro: 9:38-39
 - 3. Huduma ya Petro: 9:40-41
 - 4. Mwitikio kwa huduma: 9:42-43
- C. Huko Kaisaria: 10:1-48
 - 1. Maono ya Kornelio: 10:1-8
 - a. Mwanaume Kornelio: 10:1-2
 - b. Maono ya Kornelio: 10:3-6
 - c. Jibu la Kornelio: 10:7-8
 - 2. Maono ya Petro: 10:9-22
 - a. Maono: 10:9-12
 - b. Sauti: 10:13-16
 - 3. Kufika kwa wajumbe: 10:17-22
 - 4. Kutembelea nyumba ya Kornelio: 10:23-48
 - a. Safari: 10:23
 - b. Mapokezi: 10:24-27
 - c. Maelezo: 10:27-28

- d. Swali: 10:29
- e. Jibu: 10:30-33
- f. Mahubiri ambayo hayajakamilika: 10:34-43
 - (1) Mungu hana upendeleo: 10:34-35
 - (2) Kuenea kwa Injili: 10:36-37
 - (3) Ujumbe wa Injili: 10:38-43
- g. Jibu la Kornelio: 8:44-48
- D. Huko Yerusalemu: 11:1-12:25
 - 1. Tatizo la kuongoka kwa watu wa mataifa: 11:1-18
 - a. Tatizo: 11:1-3
 - b. Maelezo ya kazi ya Mungu kati ya Mataifa: 11:4-17
 - (1) Maono: 11:4-10
 - (2) Wageni: 11:11
 - (3) Ziara: 11:12-16
 - c. Uamuzi: 4:18

V. Kanisa la Antiokia ya Shamu: 11:19-30

- A. Uinjilishaji wa Antiokia: 11:19-21
- B. Kutembelewa na Barnaba: 11:22-24
- C. Sauli alichaguliwa kama mchungaji-mwalimu: 11:25-26
- D. Habari iliyofunuliwa na Agabo: 11:27-30

VI. Mateso yaliyoongozwa na Herode: 12:1-25

- A. Kuuawa kwa Yakobo: 12:1-2
- B. Kukamatwa kwa Petro: 12:3-4
- C. Ukombozi wa Petro: 12:5-19
- D. Kifo cha Herode: 12:20-23

VII. Tangazo la Neno: 12:24-25

Sehemu ya Nne: Shuhudia Mipaka ya Mipaka ya Dunia

Matendo 13-28

I. Safari ya kwanza ya kimisionari: 13:1-14:28

- A. Wito wa huduma: Matendo 13:1-3
- B. Huduma katika Pafo huko Kipro: 13:4-12
- C. Huduma katika Antiokia katika Pisidia: 13:13-50
 - 1. Mpito kwenda Pisidia: 13:13-16
 - 2. Ujumbe: 13:17-37
 - a. Ukombozi wa kutoka: 13:17
 - b. Kutangatanga nyikani: 13:18
 - c. Kutekwa kwa Kanaani: 13:19

- d. Utawala wa Sauli na Daudi: 13:20-23
- e. Huduma ya Yohana Mbatizaji: 13:24-25
- f. Kusulubishwa na kufufuka kwa Yesu: 13:26-37
- g. Mwaliko: 13:38-41

3. Jibu: 13:42-50

- D. Huduma katika Ikoniamu: 13:51-14:5
- E. Huduma katika Listra: 14:6-25
- F. Huduma katika Shamu: 14:26-28

II. Baraza la Yerusalemu: 15:1-35

A. Tatizo: 15:1-3

B. Vipindi: 15:4-21

- 1. Kikao cha kwanza cha hadhara: 15:4-5
- 2. Kikao cha faragha cha mitume na wazee: 15:6
- 3. Kikao cha pili cha hadhara: 15:7-21
 - a. Ripoti ya Petro: 15:7-11
 - b. Taarifa ya Paulo na Barnaba: 15:12
 - c. Ripoti ya Yakobo: 15:13-21

C. Uamuzi: 15:19-21

D. Barua: 15:22-35

III. Safari ya pili ya umishonari: 15:36-18:22

A. Hoja: 15:36-41

B. Huduma huko Listra: 16:1-5

C. Huduma kule Troa: 16:6-10

D. Huduma katika Filipi: 16:11-40

E. Huduma katika Thesalonike: 17:1-9

F. Huduma huko Berea: 17:10-14

G. Huduma huko Athene: 17:15-34

H. Huduma katika Korintho: 18:1-18

I. Huduma katika Efeso: 18:19-21

J. Yerusalemu na Antiokia: 18:22

IV. Safari ya tatu ya umishonari: 18:23-21:14

A. Asia Ndogo: 18:23

B. Huduma katika Efeso: 18:24-19:41

- 1. Apolo: 18:24-28
- 2. Wanafunzi wa Yohana: 19:1-7
- 3. Shule ya Tirano: 19:8-12
- 4. Wana wa Skewa: 19:13-17
- 5. Kujitolea kwa waongofu: 19:18-20
- 6. Uamuzi: 19:21
- 7. Watetezi wa Diana: 19:23-41

- C. Huduma katika Makedonia na Ugiriki: 20:1-5
- D. Huduma katika Troa: 20:6-12
- E. Huduma katika Mileto: 20:13-38
 - 1. Safari: 20:13-16
 - 2. Mkutano na wazee kutoka Efeso: 20:17-35
 - a. Mapitio ya huduma yake: 20:17-21
 - b. Kukabili wakati ujao: 20:22-24
 - c. Dhamiri ya Paulo: 20:25-27
 - d. Onyo 20:28-31
 - e. Amesifiwa kwa Mungu: 20:32
 - f. Mfano wa Paulo katika kazi: 20:33-35
 - 3. Kuaga: 20:36-38
- F. Huduma katika Tiro: 21:1-6
- G. Huduma katika Tolemia: 21:7
- H. Huduma katika Kaisaria: 21:8-14

V. Ziara ya mwisho ya Yerusalemu na safari ya Rumi: 21:15-28:31

- A. Yerusalemu: 21:15-23:32
 - 1. Mpito kuelekea Yerusalemu: 21:15-17
 - 2. Uvumi dhidi ya Paulo: 21:18-30
 - a. Kwamba alikuwa ameidhalilisha sheria ya Musa: 21:18-26
 - b. Kwamba alikuwa amenajisi Hekalu: 21:27-30
 - 3. Mwitikio wa Paulo: 21:23-26
 - 4. Kuokolewa kwa Paulo: 21:30-32
 - 5. Majibu ya Paulo: 21:33-23:10
 - a. Umati wa Wayahudi: 22:1-23
 - b. Akida wa Kirumi: 22:24-26
 - c. Nahodha mkuu: 22:26-30
 - d. Baraza la Sanhedrin: 23:1-10
 - (1) Kukiri kwa Paulo: 23:1
 - (2) Kukutana na kuhani mkuu: 23:2-5
 - (3) Mahakama iliyogawanyika: 23:6-10
 - 6. Ufunuo kwa Paulo: 23:11
 - 7. Kisasi dhidi ya Paulo: 23:12-15
 - 8. Kuokolewa kwa Paulo: 23:16-32
 - a. Mpango uliofunuliwa: 23:16-22
 - b. Barua: 23:25-30
 - c. Kutoroka: 23-32
- B. Kaisaria: 23:33-26:32
 - 1. Mbele ya Feliksi: 23:33-24:27
 - a. Mashtaka ya Tertulio: 24:1-9
 - b. Jibu la Paulo: 24:10-21
 - c. Jibu la Feliksi: 24:22-27
 - 2. Mbele ya Festo: 25:1-12
 - 3. Festo na Agripa: 25:13-27

- 4. Mbele ya Agripa: 26:1-32
 - a. Paulo anajisemea mwenyewe: 26:1-23
 - b. Mwaliko kwa Mwokozi: 26:24-29
 - c. Hukumu: 26:30-32
- C. Njiani kuelekea Rumi: 27:17-28:31
 - 1. Dhoruba: 27:1-44
 - 2. Nyoka: 28:1-6
 - 3. Uponyaji: 28:7-10
 - 4. Safari inaendelea: 28:11-15
- D. Rumi: 28:16-31
 - 1. Kukutana na Wayahudi: 28:16-29
 - 2. Huduma: 28:30-31

SURA YA TATU

MIFANO YA KUZIDISHA

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua neno "mfano."
- Eleza kwa nini Yesu alitumia mifano.
- Tambua kanuni za kuzidisha katika mifano iliyofundishwa na Yesu.

AYA MUHIMU:

Na kwa mifano mingi ya namna hiyo aliwaambia Neno, kama walivyoweza kulisikia. (Marko 4:33)

UTANGULIZI

Somo hili linazingatia kanuni za kuzidisha zilizofundishwa na Yesu wakati wa huduma Yake duniani. Mfano ni hadithi inayotumia mfano kutoka kwa ulimwengu wa asili ili kuonyesha ukweli wa kiroho.

Maana halisi ya neno "mfano" ni "kuweka kando, kulinganisha." Katika mifano, Yesu alilinganisha mifano ya asili na kweli za kiroho. Mfano ni hadithi ya duniani yenye maana ya Mbinguni.

KWA NINI MIFANO?

Wanafunzi walimwuliza Yesu kwa nini alitumia mifano kufundisha kweli za kiroho:

Wanafunzi wakamwendea, wakamwambia, Mbona unasema nao kwa mifano? (Mathayo 13:10)

Yesu akajibu:

...Kwa maana mmepewa kuzijua siri za Ufalme wa Mbinguni, lakini wao hawakujaliwa. (Mathayo 13:11)

Ufahamu wa kweli za kiroho zilizofundishwa kwa mifano ulitolewa kwa wanafunzi kwa sababu walikuwa na akili za kiroho. Wale wasio na akili za kiroho walisikia mifano na kushindwa kuelewa. Kweli za kiroho zinaweza kueleweka tu kwa akili ya kiroho:

Lakini mwanadamu wa tabia ya asili hayapokei mambo ya Roho wa Mungu; kwa maana kwake ni upumbavu; wala hawezi kuzifahamu, kwa sababu zatambulikana kwa jinsi ya rohoni. (1 Wakorintho 2:14)

Mtu mwenye nia ya kiroho ni yule ambaye amezaliwa mara ya pili kiroho. Wale walio na akili za kiroho wanaelewa kanuni zilizofunuliwa katika mifano. Wale walio na akili za kimwili, za dhambi hawawezi kuelewa.

INJILI YA UFALME

Yesu alipowaagiza wafuasi wake kuufikia ulimwengu na ujumbe wa Injili, alisema...

Na hii Habari Njema ya Ufalme itahubiriwa katika ulimwengu wote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; hapo ndipo ule mwisho utakapokuja. (Mathayo 24:14)

Injili unayopaswa kueneza ulimwenguni ni Injili ya Ufalme wa Mungu. Ujumbe wake unatia ndani kuzaliwa, maisha, na huduma ya Yesu. Inajumuisha kifo chake kwa ajili ya dhambi za wanadamu wote na kufufuka kwake kutoka kwa wafu. Unapaswa kuwaambia watu jinsi ya kuingia katika Ufalme wa Mungu kupitia kuzaliwa upya kiroho na kuwafundisha jinsi ya kuishi maisha mapya ya Ufalme huo.*

MIFANO YA KUZIDISHA

Yesu alitoa mifano mingi kuhusu Ufalme wa Mungu. Miongoni mwao kulikuwa na mifano kuhusu jinsi Ufalme ungeenea ulimwenguni pote. Mifano ifuatayo kuhusu ukuzi wa Ufalme inafunua kanuni za msingi za kuzidisha. Tafuta kila kumbukumbu katika Biblia yako na usome mfano huo:

Kondoo Waliopotea: Mathayo 18:12-14; Luka 15:4-7

Sarafu Iliyopotea: Luka 15:8-10

Mwana Mpotevu: Luka 15:11-32

Mifano hii inadhihirisha jinsi Mungu anavyojali waliopotea na uharaka unaopaswa kuwa nao ili kuwaleta katika Ufalme wa Mungu. Haijalishi kwa nini wamepotea. Kondoo walikuwa nao

* Maagizo zaidi kuhusu jambo hili yatolewa katika kozi ya Harvestime International Institute yenye kichwa “*Kuishi Kwa Ufalme.*”

wametanga mbali. Sarafu ilipotea kwa uzembe. Mwana alipotea kwa uasi wake mwenyewe. Unapaswa kufanya kila juhudi kupata wale waliopotea katika dhambi. Unapaswa kwenda mahali walipo, sio kungojea waje kwako. Mungu hajali jinsi wanadamu wanavyopotea, ila tu kupatikana.

Jedwali la Karamu Tupu: Luka 14:15-23

Kuzidisha kuisimama kwa sababu tu wengine wanakataa kuitikia mwaliko wa Injili. Unapaswa kuwatafuta wenye njaa ya kiroho na kuwaleta kwenye karamu iliyoandaliwa na Bwana.

Mtini Usiozaa: Luka 13:6-9

Yesu alitoa mfano wa mtini usiozaa. Mtini ni ishara ya asili ya taifa la Israeli. Mungu aliinua Israeli kama taifa ambalo kupitia hilo angeweza kuufunua Ufalme kwa ulimwengu. Mungu alijaribu kupata “mti” wa Israeli uzae “matunda” kati ya mataifa ya kipagani kwa kushiriki ujuzi wao wa Mungu wa kweli. Lakini Israeli walibaki tasa na wasiozaa matunda.

Sasa Mungu ameliinua Kanisa kwa kusudi hili. Mungu huwalea waamini katika jaribio la kuwafanya wazae, kama alivyofanya taifa la Israeli. Kusudi lake ni lilelile: Tunapaswa kuzaa matunda kati ya wapagani kwa kushiriki ujuzi wetu juu ya Mungu wa kweli. Mungu hapendezwi na miti isiozaa matunda.

Vipaji: Mathayo 25:14-30; Luka 19:11-27

Mtu Aliyekuwa Na Safari Ndefu: Marko 13:34-37

Watumishi: Mathayo 24:43-51; Luka 12:39-46

Watumishi Wanaotazama: Luka 12:36-38

Meneja Mwaminifu: Mathayo 25:14-30

Mifano hii ya “mtumishi” inasisitiza uwakili wenye hekima wa ujumbe wa Ufalme ambao umekabidhiwa kwa waamini. Kila mwamini amepewa "talanta" au uwezo maalum wa kutumia katika kueneza Injili. Uwezo wako uwe mkubwa au mdogo, lazima uzidishe kile ambacho Mungu amekupa.

Kila mtumishi anatakiwa kuzidisha. Yesu atakaporudi duniani, wale ambao wametumia ipasavyo uwezo wao watapata thawabu (Luka 16:10-12). Wale ambao hawajazidisha wanachukuliwa kuwa sio waaminifu:

**Kwa maana Mwana wa Adamu atakuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika zake; ndipo atamlipa kila mtu kwa kadiri ya matendo yake.
(Mathayo 16:27)**

Yesu alitambua kanuni ya asilimia katika mchakato wa kuzidisha:

**Kwa kuwa yeye aliyepewa vingi, kwake vitatakwa vingi; na ambaye watu wameweka amana nyingi, kwake huyo watataka na zaidi.
(Luka 12:48)**

Ufalme wa Mungu unaenezwa kwa kutumia kwa hekima talanta za kiroho zinazotolewa na Mungu. Ukitumia kile ambacho Mungu amekupa, talanta yako itaongezeka. Usipoitumia, utaipoteza.

Mpanzi: Mathayo 13:3-8; Marko 4:3-8; Luka 8:5-8

Injili ya Ufalme inaenezwa kwa kupanda mbegu ya Neno la Mungu. Hakuwezi kuwa na kuzidisha bila Neno. Matunda hutegemea uhai ulio ndani ya mbegu yenyewe (Neno la Mungu) na mwitikio wa udongo (mwitikio wa mwanadamu kwa Neno la Mungu). Kutakuwa na majibu mbalimbali kwa upandaji huu wa Neno.

Wajibu wako ni kupanda. Unapopanda mbegu ya Neno la Mungu, udongo fulani huwa tayari na hutoa mavuno. Udongo mwingine hausikii na hutoa mazao kidogo sana. Hata Yesu alikumbana na udongo usio na majibu katika huduma yake hapa duniani:

Na hakuweza kufanya huko (nchi yake mwenyewe) miujiza yo yote, isipokuwa aliweka mikono Yake juu ya wagonjwa wachache na kuwaponya.

Akastaajabu kwa sababu ya kutokuamini kwao... (Marko 6:5-6).

Magugu na Ngano: Mathayo 13:24-30

Unapozidisha Ufalme kwa kuongeza waumini wapya, Shetani atajaribu kuushinda mchakato huo. Atapanda watu wanaofafanuliwa kuwa magugu kati ya mbegu nzuri ya Ufalme wa Mungu.

Baadhi ya watu wanaodai kuwa waumini na kuja kanisani kwa njia ya kuzidisha si waaminifu. Ni magugu yaliyopandwa na Shetani.

Yesu hataki utumie wakati na bidii kujaribu kutenganisha magugu na ngano. Endelea kupanda mbegu na kuzidisha. Katika siku ya mavuno Yesu atakaporudi, magugu yatatengwa na mavuno.

Wavu wa Uvuvi: Mathayo 13:47-50

Yesu alilinganisha ukuzi wa Ufalme wa Mungu na wavu mkubwa uliotupwa baharini. Kila aina ya samaki huingia, lakini wavu unapovutwa ufukweni samaki wazuri hutenganishwa na wabaya.

Ufalme utawavuta wanaume na wanawake kutoka mataifa yote. Wengi wataingia. Wengine watakuwa waaminifu, wengine sio. Katika siku ya mwisho ya hukumu wakati Mungu anavuta wavu, "samaki" wazuri na wabaya watatengwa. Hujaitwa kujitenga, umeitwa kuvua samaki.

Mbegu ya Haradali: Mathayo 13:31-32; Marko 4:31-32; Luka 13:19

Ufalme wa Mungu utaongezeka kama mbegu ya haradali. Mbegu ya haradali ni ndogo sana mwanzoni, lakini kwa kukomaa inakua kwa ukubwa mkubwa. Ufalme wa Mungu duniani ulikuwa na mwanzo mdogo. Yesu aliporudi Mbinguni baada ya huduma Yake duniani, aliacha nyuma kikundi kidogo cha wafuasi kueneza Injili. Kikundi hicho kidogo cha waumini kimeongezeka hadi maelfu ya wafuasi katika mataifa mengi.

Chachu: Mathayo 13:33; Luka 13:21

Kama chachu katika donge la unga, Ufalme wa Mungu utaongezeka na kuenea katika “donge” lote la ulimwengu. Kama chachu, nguvu za Ufalme si za nje bali ni za ndani.

Mzabibu na Matawi: Yohana 15:1-16

Mfano huu unaeleza uhusiano kati ya Yesu na mchakato wa kuzaa matunda. Yeye ni mzabibu wa kiroho na sisi ni matawi. Huwezi kuzaa matunda peke yako. Wewe ni uzazi tu unaposhikamana na mtiririko wa uhai wa tawi, Yesu. Yesu anataka kupogoa maisha yako kila kitu kisicho na uzazi ili uweze kuzaa matunda ya kiroho ambayo yanabaki.

Mavuno: Mathayo 9:37-38; Luka 10:2

Katika mfano huu, shamba ni ulimwengu. Mavuno ni umati wa wanaume na wanawake walio tayari kuitikia ujumbe wa Injili. Mavuno makubwa yanangoja kuvunwa na watenda kazi wa kiroho wa Mungu.

KANUNI NYINGINE ZA KUZIDISHA

Yesu alifundisha kanuni zingine za kuzidisha kwa kauli fupi:

Nuru ya Ulimwengu: Mathayo 5:14-16; Luka 8:16

Ufalme utaongezeka kama waamini wanavyoonekana kama mianga kutoka kwa jiji lililoko juu ya ardhi ambayo inaweza kuonekana kutoka maili kuzunguka. Tunapaswa kuleta nuru ya ulimwengu (Yesu) kwenye ulimwengu uliojaa giza la kiroho. Ufalme utaongezeka kadiri watu wanavyovutwa kwenye nuru.

Chumvi ya Dunia: Luka 14:34

Katika nyakati za Biblia, chumvi ilipakwa ndani ya nyama ili isioze. Waumini ndio “chumvi” ya kusuguliwa ulimwenguni kwa ujumbe wa kuhifadhi (wokovu). Ufalme utaongezeka kadiri wanadamu wanavyookolewa kutoka katika “kuoza” (kifo cha kiroho) cha dhambi.

Hazina Mbinguni: Mathayo 6:19-21; Luka 12:15

Waumini wasijishughulishe na kuzidisha hazina za dunia. Kuzidisha ambako umeitiwa ni kuzidisha kiroho. Unaposhiriki Injili, unazidisha hazina zako za kiroho Mbinguni.

Mlango mpana: Mathayo 7:14

Huwezi kuhukumu njia sahihi kwa suala la nambari tu. Njia ya Kuzimu huwavuta wengi huku njia ya uzima wa milele ikipatikana na wachache.

Kazi Nyingi: Mathayo 7:22

Kazi nyingi za ajabu zitafanywa na watu wengi. Juu ya uso kutakuwa na ukuaji na kuzidisha. Lakini kufanya kazi nyingi kubwa si lazima kuwa sawa na kufanya mapenzi ya Mungu na kutimiza makusudi yake. Kazi ya Mungu lazima ifanywe na watu wake kwa njia yake.

Kidogo ni Kingi: Mathayo 10:42; Mathayo 14:15-21

Kila kitu kinachofanyika kwa jina la Yesu, hata kile kinachoonekana kidogo, kina tija. Muujiza wa mikate na samaki unaonyesha jinsi Mungu anavyozidisha na kutumia kile kidogo tunachotoa.

Ukuaji Huhitaji Mabadiliko: Marko 2:21-22; 7:13

Ukuaji mpya unahitaji mabadiliko. Huwezi kuweka mambo mapya katika vyombo vya zamani vya mila na maisha ya dhambi. Uwezo mkubwa wa Neno la Mungu unazuiwa na watu wanaoshikilia mapokeo na kukataa kubadilika.

Pata kwa Kupoteza: Marko 8:34-37; 10:29-30

Pokea Kwa Kutoa: Luka 6:38

Kanuni za kilimwengu hufundisha kwamba unapata kwa kupata zaidi na zaidi. Yesu alifundisha kwamba utapata kila kitu unapoteza kila kitu. Kinachoonekana kuwa hasara katika ulimwengu wa asili ni faida katika ulimwengu wa kiroho.

Kifo Huleta Uzima: Yohana 12:24

Kupitia kifo cha Yesu, wengi walipokea uzima wa milele. Ili kuzidisha, mbegu inapaswa kufa. Kupitia kifo huja uzima. Ili uwe mfuasi wa uzazi lazima ufe kwa tamaa za mwili wako. Lazima uwe "wafu" kwa dhambi. Ni lazima uache njia yako mwenyewe ya kumfuata Yesu.

Kanisa Kwenye Mwamba: Mathayo 16:18

Ufalme wa Mungu umejengwa juu ya mwamba Kristo Yesu. Hakuna ukuaji bila Yeye. Yesu alisema, Nitalijenga Kanisa langu. Alisema hakuna mtu awezaye kuingia humo isipokuwa Baba amvute (Yohana 6:44).

Upinzani ulitarajiwa, lakini "milango ya Kuzimu" haiwezi kuushinda mpango wa Mungu wa ukuaji wa Ufalme Wake:

**Kwa wanaume, hii haiwezekani; lakini kwa Mungu yote yanawezekana.
(Mathayo 19:26)**

...yote yanawezekana kwake aaminiye. (Marko 9:23)

KANUNI KUBWA YA KUZIDISHA

Kanuni kuu zaidi ya kuzidisha iliyofundishwa na Yesu ilitolewa katika maneno yake ya mwisho kwa wanafunzi. Amri yake ilifunua mpango wa kimsingi wa kueneza Injili na kuzidisha waongofu na wanafunzi:

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu;

na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari.

(Mathayo 28:19-20)

Enendeni ulimwenguni mwote mkaihubiri Injili kwa kila kiumbe.

(Marko 16:15)

Akawaambia, Ndivyo ilivyoandikwa, kwamba Kristo atateswa na kufufuka siku ya tatu;

na kwamba mataifa yote watahubiriwa kwa jina lake habari ya toba na ondoleo la dhambi, kuanzia Yerusalemu.

Na ninyi ni mashahidi wa mambo haya. (Luka 24:46-48)

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

MUHTASARI

Mafundisho ya Yesu yanaonyesha kwamba hafurahishwi na:

- Uvuvi bila kukamata.
- Meza ya karamu tupu.
- Kupanda bila kuvuna.
- Mti usiozaa matunda.
- Kondoo waliopotea hawakuletwa zizini.
- Sarafu iliyopotea ambayo inatafutwa lakini haipatikani.
- Wana waliopotea wasiorudi.
- Watumishi wasio na tija.
- Udongo wa kiroho usio na majibu.
- Mavuno yaliyoiva ambayo hayavunwi.

Baba yetu, ambaye hataki mtu mmoja aangamie, anapendezwa na matokeo kupitia kuzidisha kiroho:

Vivyo hivyo, si mapenzi ya Baba yenu aliye mbinguni kwamba mmoja wa wadogo hawa apotee. (Mathayo 18:14)

Bwana hakawii kutimiza ahadi yake, kama watu wengine wanavyohesabu kukawia; bali huvumilia kwa ajili yetu, maana hapendi mtu ye yote aangamie, bali wote wafikilie toba. (2 Petro 3:9)

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Bainisha neno “mfano.”

3. Kwa nini Yesu alitumia mifano kuwafundisha wafuasi wake?

4. Katika karatasi tofauti, eleza kwa ufupi kanuni ya kuzidisha inayofunzwa katika kila moja ya mafumbo yafuatayo:

Jedwali la karamu tupu:

Mtini usiozaa:

Kondoo waliopotea, sarafu, na mwana:

Mithali ya mtumishi:

Mpanzi:

Magugu na ngano:

Wavu wa uvuvi:

Mbegu ya haradali:

Chachu:

Mzabibu na matawi:

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Kuanzia umri wa miaka 12 hadi mwanzo wa huduma ya hadharani ya Kristo, Biblia haitoi maelezo ya kina ya kile kilichotokea katika maisha Yake wakati huu. Mstari mmoja tu unaonyesha mchakato wa ukuaji wa kiroho unaotokea katika kipindi hiki:

Mtoto (Yesu) akakua, akaongezeka nguvu rohoni, akijaa hekima; na neema ya Mungu ilikuwa juu yake. (Luka 2:40)

Ili kuwa na matokeo, ukuzi wa kiroho lazima sikuzote utangulie huduma ya hadharani.

2. Mwisho wa nyakati unapokaribia, Shetani atatumia kanuni zake za kuzidisha. Jifunze marejeleo yafuatayo:

-Manabii wengi wa uongo watatokea: Mathayo 24:11

-Watu wengi watadanganywa: Mathayo 24:11

-Uovu utaongezeka: Mathayo 24:12

-Wengi wataanguka kutoka katika ukweli wa Injili: 2 Wathesalonike 2:3

-Mateso ya waumini yataongezeka: Mathayo 24:9-10

-Maneno machafu na yasiyo na maana yataongezeka: 2Timotheo 2:16

SURA YA NNE

MOJA UKIONGEZA MOJA HUZIDI JUMLA YA MBILI

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua neno "shahidi."
- Fafanua neno "walei."
- Fafanua neno "makasisi."
- Eleza nini maana ya "wito" wa walei.
- Eleza mpango wa Mungu wa kuzidisha kwa ajili ya kueneza Injili.
- Taja wanaume wawili wa Agano Jipya waliotumika kama mifano ya mchakato huu wa kuzidisha.
- Eleza jinsi ya kuanza katika kuzidisha kiroho.
- Anza kuzidisha kiroho.

AYA MUHIMU:

**Na mambo yale uliyoyasikia kwangu mbele ya mashahidi wengi, hayo uwakabidhi watu waaminifu watakaofaa kuwafundisha na wengine.
(2 Timotheo 2:2)**

UTANGULIZI

Ukuaji katika mwili wa mwanadamu huanza na seli moja ya maisha. Chembe hiyo huongezeka tena na tena hadi mtoto wa kibinadamu atengenezwe. Baada ya kuzaliwa, mchakato unaendelea kwa mtoto. Seli za binadamu zinaendelea kuongezeka na ukuaji hutokea. Ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa kiroho. Kila mtu ambaye amepitia maisha mapya ndani ya Yesu ni sawa na chembe hai katika mwili wa mwanadamu. Kila mwamini lazima azae kiroho. Injili inaenezwa huku waumini wakiendelea kuongezeka kwa njia hii.

Sura hii inaonyesha wajibu wako binafsi katika mchakato huu wa kiroho. Utajifunza kuhusu mpango wa Mungu wa kuzidisha kiroho ambao hufanya "1 jumlisha 1" zaidi ya mbili.

CHANGAMOTO

Changamoto ya Yesu kwa waumini ni kuufikia ulimwengu mzima kwa Injili (Mathayo 28:19; Matendo 1:8). Leo tunaishi katika ulimwengu unaokua. Maelfu ya wanadamu wapya huzaliwa kila siku. Idadi ya watu duniani inaongezeka kwa kasi.

Kuna vikundi vingi vya watu ambao hawajafikiwa ulimwenguni ambao hawajawahi kusikia habari za Yesu. Vikundi hivi vinajumuisha mamilioni ya watu ambao bado hawajafikiwa na Injili. Vijiji na jumuiya nyingi hazina kanisa. Katika mataifa mengi, hakuna wachungaji waliofunzwa wa kutosha kwa makanisa yaliyopo.

Je, tunawezaje kufikia changamoto hii kuu ya Yesu kufikia ulimwengu mzima kwa Injili?

MPANGO WA MUNGU

Mungu ana mpango maalum wa kuufikia ulimwengu kwa Injili. Yesu alitoa muhtasari wake alipowaambia wanafunzi wake...

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Huu hapa ni mpango wa Mungu: Roho Mtakatifu ndiye nguvu ya kiungu nyuma ya mchakato wa kuzidisha, Yesu Kristo ndiye maudhui ya ujumbe, na ulimwengu wote unapaswa kuwa mpokeaji wa ujumbe.

Wanafunzi ni wakala wa kuzidisha. Mbinu ya Mungu ni kwa kila mfuasi kutoa "ushahidi" wa ujumbe wa Injili. "Kushuhudia" ni kusema kile ambacho umeona, kusikia, au uzoefu. Katika mahakama ya sheria, shahidi ni yule anayetoa ushahidi kuhusu mtu au jambo fulani. Kama shahidi, unapaswa kushuhudia kuhusu Yesu na mpango Wake kwa ajili ya wokovu wa wanadamu wote. Kuna aina mbili za ushahidi unaotolewa na mashahidi katika mahakama ya sheria. Moja ni ushuhuda ambao ni ushuhuda wa maneno kuhusu jambo hilo. Nyingine ni ushahidi unaonekana.

Roho Mtakatifu anakusaidia kushuhudia Injili kwa maneno na kwa njia ya udhahirisho wa nguvu za Mungu.

MGAWANYIKO KATI YA MAKASISI NA WALEI

Mpango wa Mungu ni kwa kila mfuasi (mwamini) kuwa shahidi wa Injili. Kanisa la kwanza lilikua walipofuata mpango huu. Kila mwamini alishiriki Injili na alikuwa na uzazi kiroho. Nyumba zao zikawa vituo vya kuzidisha (utajifunza zaidi kuhusu hili katika sura inayofuata). Kanisa lilikua na kuongezeka kadri waamini walivyotoa ushuhuda wa Injili.

Kanisa lilipokua, Mungu aliwaita baadhi ya watu kutumikia wakati wote kama wachungaji, wainjilisti, manabii, walimu na mitume. Kwa muda, waumini wakawa sehemu ya migawanyiko miwili ya kanisa. Walikuwa ama "makasisi" au "walei."

Neno "walei" linatokana na neno la Kigiriki linalomaanisha "kuwa wa watu wateule wa Mungu." Maana ya msingi ya neno hilo ni "watu wote wa Mungu." Maneno "mlei" au "walei" yalikuja kutumika kwa wale ambao hawakuwa wakihudumu katika huduma maalum za wakati wote katika kanisa.

Neno "makasisi" lilitengenezwa ili kuwatambulisha wahudumu wenye taaluma katika kanisa. Makasisi hurejelea wale wanaochukulia huduma kuwa taaluma yao na ambao kwa kawaida huajiriwa muda wote na kanisa. Wanaweza kutawazwa au kutowekwa na dhehebu fulani.

Kwa kipindi cha muda katika historia ya kanisa, utengano wa taratibu ulianza kati ya makasisi na waumini. Walei wengi waliacha kuzaliana kiroho. Walianza kuacha changamoto ya kufikia ulimwengu kwa makasisi wa wakati wote.

Hakuna kasisi mtaalamu anayeweza kutimiza yale ambayo Kanisa zima liliagizwa kufanya. Hii ni sababu mojawapo ambayo bado hatujafikia ulimwengu na Injili. Waumini wamehamishia wajibu wao binafsi kwa makasisi. Biblia inafundisha mgawanyiko wa kazi katika Kanisa, lakini kila mtu anapaswa kushiriki katika kueneza Injili. (Soma Matendo 6:1-6).

Kanisa la Yerusalemu lilipoongezeka, ikawa muhimu kwa mgawanyiko wa kazi ili kukidhi mahitaji yote ya kanisa. Viongozi walijitolea muda wote kusoma Neno na maombi. Walei walifanya kazi kama vile kuhudumia wajane na kazi zingine kama hizo za kuwahudumia. Lakini ingawa waumini walihudumu katika afisi mbalimbali kanisani, wote walihusika katika kueneza Injili.

Stefano alikuwa mmoja wa walei waliochaguliwa kwa ajili ya kutumikia kazi, lakini alitoa ushuhuda wenye nguvu kwa Injili (Matendo 6:8-11). Philip alikuwa mlei mwingine aliyechaguliwa kwa ajili ya kutumikia kazi. Alishiriki Injili na Wasamaria (Matendo 8:5-12).

Mateso yalipokuja Yerusalemu na waumini kutawanyika katika miji mingine waliendelea kuwa mashahidi wa Injili:

Basi wale waliotawanyika wakaenda huko na huko wakilibiri neno. (Matendo 8:4)

Kwa waumini wa kweli, hakuna mgawanyiko kati ya takatifu na ya kidunia kwa sababu Yesu ni Bwana wa wote.

WITO WA WALEI

Ikiwa utaelewa kweli wito wa kiroho wa walei, lazima urudi kwenye Agano la Kale. Mpango wa Mungu ulikuwa kwa taifa zima la Israeli kuwa "makuhani" au wahudumu:

nanyi mtakuwa kwangu ufalme wa makuhani, na taifa takatifu...
(Kutoka 19:6)

Kama makuhani, kila mtu katika Israeli alipaswa kuwa shahidi wa Mungu mmoja wa kweli kwa wasioamini.

Kuanzishwa kwa ukuhani rasmi hakujabadilisha mpango wa Mungu kwa Israeli. Ukuhani ulikuwa kama "makasisi" wa siku hizi wenye majukumu maalum ya uongozi. Lakini taifa zima lilipaswa kutumikia likiwa wahudumu wa ujumbe wa Mungu kwa mataifa ya kipagani.

Katika Agano Jipya, waamini wanapewa wito sawa. Wanapaswa kuwa makuhani au wahudumu wa Injili:

Bali ninyi ni mzao mteule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa milki ya Mungu; mpate kuzitangaza sifa zake yeye aliyewaita mtoke gizani mkaingie katika nuru yake ya ajabu. (1 Petro 2:9)

Wito wa waumini ni kushuhudia Mungu ambaye amewatoa katika giza la kiroho na kuwaingiza katika "nuru" ya Yesu Kristo (Yohana 9:5).

Waumini wanaambiwa "enendeni kama inavyostahili wito mlioitwa" (Waefeso 4:1). Kuna wito mmoja nao ni kushuhudia ujumbe wa Injili. Ni wito wa waumini wote. Kila mtu atawajibika kwa mwikio wake kwa simu hii.

Wito huo hautokani na elimu au uwezo wa asili. Mungu hutumia walei wa kawaida ili kwamba Yeye pekee apate utukufu:

Maana, ndugu, angalieni mwito wenu, ya kwamba si wengi wenye hekima katika mwili, si wengi wenye nguvu, si wengi wenye cheo walioitwa;

Lakini Mungu aliyachagua mambo mapumbavu ya dunia ili awaaibishe wenye hekima;

Tena Mungu alivichagua vitu duni na vilivyodharauliwa, naam, vitu ambavyo haviko, ili avibatilishe vilivyoko. Ili mtu awaye yote asijisifu mbele zake. (1 Wakorintho 1:26-29)

MCHAKATO WA KUZIDISHA

Katika Biblia, Mungu anafunua mpango maalum wa kuwawezesha waumini kutimiza wito wao. Kuzidisha ni kanuni ya msingi ya ukuaji wote katika ulimwengu wa asili. Ukuaji haufanyiki kwa kuongeza kitengo kimoja hadi kingine. Seli zilizo hai huongezeka. Kila seli mpya inayozalishwa ina uwezo wa kuzaliana.

Mpango wa Mungu wa kuzidisha unafanana katika ulimwengu wa kiroho. Paulo alitoa muhtasari wa mpango huu alipoandika maneno haya kwa Timotheo:

Na mambo yale uliyoyasikia kwangu mbele ya mashahidi wengi, hayo uwakabidhi watu waaminifu watakaofaa kuwafundisha na wengine. (2 Timotheo 2:2)

Paulo alimwambia Timotheo achague wanaume waaminifu na kuwakabidhi mambo ambayo alikuwa amefundishwa na Paulo. Wanaume hao waaminifu walipaswa kuwa na uwezo wa kufundisha wengine. Kupitia mpango huu uliopangwa wa uzazi, Injili ingeenea ulimwenguni kote.

Ili kuona jinsi mpango wa Mungu wa kuzidisha unavyofanya kazi, soma chati kwenye ukurasa ufuatao. Chati hii inatumia kipindi cha mwaka kama muda wa wastani unaohitajika kumgeuza mtu kwa Injili na kumfundisha kuwa Mkristo wa uzazi. Kwa kweli, mchakato unaweza kuchukua muda zaidi au kidogo, kulingana na mtu anayehusika, kwa hivyo haiwezekani kuweka kikomo cha muda thabiti. Lakini ikiwa mwamini angemfikia mtu mmoja tu na kuwafanya wanafunzi kila mwaka na kuwafanya waape kumfuasa mtu mmoja kila mwaka, ulimwengu ungeweza kufikiwa kwa urahisi na ujumbe wa Injili.

Angalia kwenye chati kwamba katika mwaka wa kwanza mwamini anafuasa mtu mmoja. Mwishoni mwa mwaka huo, sasa kuna wanaume wawili waaminifu, mwamini na mwongofu mpya ambaye amemfuasa. (Utajifunza zaidi kuhusu mchakato huu wa kufuasa baadaye katika kozi hii.) Katika mwaka unaofuata, kila mmoja wao amfikie mtu mmoja na Injili na kuwafanya wanafunzi wake. Mwishoni mwa mwaka wa pili, kuna jumla ya watu wanne, ambao kila mmoja wao atamfundisha mtu mmoja mwaka unaofuata.

	(M)WALIMU	(M)WANAFUNZI	JUMLA
MWAKA 17	65, 536	65,536	131,072
MWAKA 16	32, 768	32,768	65,536
MWAKA 15	16, 384	16,384	32,768
MWAKA 14	8, 192	8,192	16,384
MWAKA 13	4, 096	4,096	8,192
MWAKA 12	2,048	2,048	4,096
MWAKA 11	1,024	1,024	2,048
MWAKA 10	512	512	1,024
MWAKA 9	256	256	512
MWAKA 8	128	128	256
MWAKA 7	64	64	128
MWAKA 6	32	32	64
MWAKA 5	16	16	32
MWAKA 4	8	8	16
MWAKA 3	4	4	8
MWAKA 2	2	2	4
MWAKA 1	1	1	2

MKAKATI WA MUNGU WA KUZIDISHA NA KUHAMASISHA

Sasa, chukua wastani wa ushirika wa kanisa wa takriban watu 100. Ongeza chati hii hadi watu 100 kila mmoja afikie mtu mmoja na Injili na kuwafundisha kuzaa na unaweza kuona jinsi tunavyoweza kuufikia ulimwengu mzima kwa urahisi na Injili. Kuzidisha ni haraka kuliko kuongeza. Hapa kuna mchoro unaoonyesha nyongeza:

Nyongeza : 1+1+1+1+1...Huendelea kuongezeka moja baada ya moja

Hapa kuna mchoro unaoonyesha kuzidisha. Katika mchakato huu, kila mtu anaendelea kujizidisha na "moja jumlisha moja" husababisha zaidi ya mbili tu:

Kuzidisha: 1x1x1x1x1...Unaendelea kuzidisha

x x x x x

1 1 1 1 1...Kila unayefikia anaendelea kuzidisha

x x x x x

1 1 1 1 1

x x x x x

.....

.....

.....

c c c c c...Kila afikiwaye pia anaendelea kuzidisha

o o o o o

n n n n n

t t t t t

i i i i i

n n n n n

u u u u u

e e e e e

s s s s s

MCHAKATO KATIKA KANISA LA MWANZO

Mchoro ufuatao unaonyesha hatua za kwanza za kuzidisha zinazotokana na Andrea, mmoja wa wanafunzi wa kwanza wa Yesu:

Andrea \rightarrow Petro \rightarrow Wengine \rightarrow Wengine

Pentekote \rightarrow Wengine \rightarrow Wengine

1. Andrea alishiriki Injili na kaka yake, Petro.
2. Petro alishiriki Injili siku ya Pentekoste huko Yerusalemu.
3. Petro anaendelea kushiriki Injili na wengine ambao pia wanakuwa uzazi.
4. Maelfu ya waumini waliotawanyika kutoka Yerusalemu wanaendelea kueneza Injili.
5. Kila mtu anayemfikia anakuwa mzazi na mchakato unaendelea.....

Huu hapa ni mchoro unaonyesha hatua za kwanza za kuzidisha kiroho zinazotokana na Mtume Paulo:

Anania \rightarrow Paulo \rightarrow Wengine \rightarrow Wengine

Timotheo \rightarrow Wengine \rightarrow Wengine

Watu waaminifu \rightarrow Wengine \rightarrow Wengine

1. Anania anatumiwa na Mungu kumwinua Paulo.
2. Paulo wanafunzi Timotheo.
3. Paulo anaendelea kuwafunza wengine.
4. Wanafunzi wa Timotheo "watu waaminifu" wanaoweza kuwafundisha wengine.
5. Wanaume waaminifu huwafikia wengine.
6. Hawa "wengine" wanaendelea na mchakato wa kuzidisha.
7. Kila mtu kwenye mtandao anaendelea kuzidisha.

WATU WA KAWAIDA

Biblia haisemi mengi kuhusu mwanamume anayeitwa Anania anayetajwa katika mchoro ulio juu. Hakujulikana na mwanadamu, lakini alitumiwa na Mungu kumwinua Mtume Paulo. Andrew alikuwa mvuvi wa kawaida, asiye na elimu. Lakini angalia mlolongo wa kuzidisha kiroho ambao aliwajibika!

Huenda usifahamike vyema na mwanadamu. Huenda usijulikane vyema katika jumuiya yako au dhehebu la kanisa. Unaweza kuwa mtu wa kawaida ambaye anafanya kazi za kawaida. Lakini Mungu anaweza kukutumia kuzidisha wanafunzi.

Soma kisa cha kuponywa kwa yule kiwete katika Matendo 4. Petro na Yohana walipotokea mbele ya Baraza, ilikuwa dhahiri kwamba hawakuwa na elimu, watu wa kawaida;

Basi walipoona ujasiri wa Petro na Yohana, na kuwafahamu ya kuwa ni watu wasio na elimu, wasio na maarifa, wakastaajabu; nao wakatambua kwamba walikuwa pamoja na Yesu.

Na wakimwona yule mtu aliyeponywa amesimama pamoja nao, hawakuweza kusema neno juu yake. (Matendo 4:13-14)

Watu hawa "wa kawaida" walikuwa wamepokea maisha mapya kupitia Yesu Kristo. Maisha ndani yao yalitokeza uzazi wa kiroho. Yesu aliwakabidhi walei jukumu la kueneza Injili. Alichukua wavuvi kutoka kwenye mashua zao na kuwafanya wavuvi wa watu. Aliamini kwamba watu wa kawaida wanaweza kuwa wa ajabu sana wanapowezeshwa na Roho Mtakatifu. Gideoni alikuwa mkulima. Paulo alikuwa mtengeneza mahema. Musa alikuwa mchungaji. Luka alikuwa daktari na Yusufu alikuwa mwanasiasa mkuu. Haidhuru elimu yako au kazi gani, Mungu anaweza kukutumia katika mpango wake.

Ulipo na nani sio muhimu. Ni kile unachofanya pale ambapo Mungu amekuweka. Ufunguo wa kuzidisha kiroho kwa ufanisi ni kuwa mwanamume au mwanamke wa Mungu, mahali pa Mungu, kufanya kazi ya Mungu, njia ya Mungu.

JINSI YA KUENZA

Agano Jipya linafunua kwamba Injili inaenea kwa haraka zaidi kwenye mitandao ya kijamii iliyopo. Kwa hili tunamaanisha kwamba unaweza kueneza Injili kwa urahisi zaidi kwa kikundi chako cha kijamii cha marafiki, jamaa, na wafanyakazi wenzako.

Kwa mfano, Yesu alimwita mvuvi mmoja anayeitwa Andrea. Andrea alishiriki Injili na jamaa aliyetitwa Petro. Walishirikiana na wavuvi wengine ambao walifanya kazi nao. Muda si muda kundi zima la wavuvi lilikuwa likimfuata Yesu.

Katika maisha ya kila siku na kazini walei sio tu vipande vya kanisa vilivyotawanyika katika jumuiya wanaokusanyika pamoja kwa ajili ya ibada na ushirika. Walei ni mabalozi wa Ufalme

kwa jamaa zao, marafiki, na wafanyakazi wenza. Ulimwengu wa kazi, shule, familia, na jumuiya ni uwanja wako wa huduma.

Katika Luka 16:19-31 soma habari za yule tajiri aliyekwenda Kuzimu. Mtu huyu alitaka kurudi kushiriki Injili na familia yake lakini alikuwa amechelewa. Usingoje hadi iwe kuchelewa sana kushiriki Injili na wale walio katika mtandao wako wa kijamii.

KARAMA ZA KIROHO NA KUZIDISHA

Ushahidi wa kweli wa ubatizo katika Roho Mtakatifu ni kuwa ushuhuda wenye nguvu wa Injili. Nguvu za Roho Mtakatifu huwawezesha waumini kuzidisha kiroho (Matendo 1:8).

Njia moja ambayo Roho Mtakatifu huwawezesha waumini ni kupitia karama za kiroho. Kila mwamini amepewa karama za kiroho ili kumtayarisha kuwahudumia wengine. Karama hizi ni uwezo usio wa kawaida unaotolewa na Roho Mtakatifu.

Ikiwa hujui ni karama gani za kiroho ambazo Mungu amekupa, agiza kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime yenye kichwa "*Huduma ya Roho Mtakatifu*." Kozi hii inahusu somo la karama za kiroho.

MFANO WA KISASA

Hakuna kinachoweza kushinda mpango wa Mungu wa kuzidisha Injili kupitia ushuhuda wa waamini binafsi. Hapa kuna mfano wa kisasa:

Baada ya miaka ya kazi ya umishonari katika taifa la Uchina, kanisa lilikuwa chini ya milioni moja wakati wamisionari walipofukuzwa na serikali. Wachungaji walifungwa, Biblia zilichomwa moto, na makanisa kufungwa. Lakini miaka thelathini baadaye, wakati kipimo cha uwazi kilirudi China na ripoti zinapatikana, idadi ya waumini ilikadiriwa kuwa kutoka milioni 10 hadi 50.

Ingawa makanisa yalikuwa yamefungwa na wachungaji kufungwa, waumini wa kawaida waliendelea kuzaliana kiroho. Hakuna kinachoweza kuzuia mpango wa Mungu wa kueneza Injili.

UKUAJI WA UFALME

Kila mwamini lazima awe mzaa. Lakini kuzidisha tu waumini haitoshi. Waamini lazima wawe sehemu ya utendaji ya Kanisa ambayo ni chombo cha ushirika kinachounganisha waamini wote wa kweli. Kanisa lazima pia lijizidishe. Kanisa lazima lione ukuaji wa kiroho wa ndani na kuendelea hadi upanuzi, upanuzi na njia za kuziba ukuaji. Umejifunza juu ya jukumu lako la kuzidisha kibinafsi. Katika sura zifuatazo utajifunza jinsi ya kuzidisha ushirika ndani ya muktadha wa kanisa la mtaa.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Bainisha neno “shahidi.”

3. Bainisha neno "walei."

4. Bainisha neno “makasisi.”

5. Eleza nini maana ya “wito” wa walei.

6. Mpango wa Mungu wa kuzidisha ni upi kwa ajili ya kueneza Injili?

7. Ni wanaume gani wawili wa Agano Jipya waliotajwa kama mifano ya kuzidisha kiroho?

8. Ni ipi njia bora ya kuanza kuzidisha kiroho?

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Katika sura ya mwisho ulijifunza mafumbo ya kuzidisha. Kagua tena mafumbo yafuatayo. Katika mifano hii kila mtu aliwajibika kuzidisha kwa uaminifu:

-Talanta: Mathayo 25:14-30; Luka 19:11-27

-Mtu aliyekuwa katika safari ndefu: Marko 13:34-37

-Watumishi: Mathayo 24:43-52; Luka 12:39-46

-Watumishi wanaotazama: Luka 12:36-38

-Msimamizi mwaminifu: Mathayo 25:14-20

2. Soma mazungumzo kati ya Yesu na Petro katika Yohana 21:15-22. Katika Matendo 10:22 soma maneno ambayo Yesu alimwambia Paulo wakati wa kuongoka kwake.

Wasiwasi wako usiwe na iwapo wengine wanatimiza wajibu wao wa kueneza Injili au la. Hupaswi kuuliza kama Petro, "Je! Mtu huyu atafanya nini?" Wasiwasi wako unapaswa kuwa kama Paulo, "Nifanye nini, Bwana?"

SURA YA TANO

UTANGULIZI WA UKUAJI WA KANISA

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua Kanisa la kweli.
- Eleza jinsi Kanisa lilivyoanza.
- Orodhesha vielelezo vilivyotumika katika Biblia kuelezea Kanisa.
- Tambua madhumuni ya Kimaandiko ya Kanisa.
- Tambua aina nne za ukuaji wa Kanisa.
- Fanya muhtasari wa huduma za Roho Mtakatifu kuhusiana na ukuaji wa kanisa.

AYA MUHIMU:

**Nami nakuambia, Wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga Kanisa langu; na milango ya Jahannamu haitalishinda.
(Mathayo 16:18)**

UTANGULIZI

Katika sura ya mwisho ulijifunza kuhusu wajibu wa kila mwamini kuzidisha kiroho kwa kushiriki ujumbe wa Injili. Mungu ana mpango maalum kwa waumini wapya walioinuliwa na mchakato huu. Wanapaswa kuwa sehemu ya ushirika wa waumini wanaojulikana kama Kanisa. Waumini wanapaswa kuzaana mmoja mmoja ndani ya muktadha wa Kanisa. Waumini wapya wanapozaliwa mara ya pili katika Ufalme wa Mungu, Kanisa linaongezeka.

Sura hii inatanguliza mpango wa Mungu kwa Kanisa kama kitovu cha kuzidisha kiroho. Sura nne zifuatazo zinahusika na aina maalum za ukuaji wa kanisa.

KANISA

Tunapozungumza juu ya “Kanisa,” hatuzungumzii shirika au dhehebu lililoundwa na mwanadamu, si matokeo ya historia au matokeo ya mpango uliofikiriwa na mwanadamu.

Neno "Kanisa" kwa kweli linamaanisha "walioitwa." Tunapozungumza juu ya Kanisa, tunazungumza juu ya ushirika wa ulimwenguni pote wa waamini wote wa kweli ambao wameitwa kutoka ulimwenguni na kuingia katika Ufalme wa Mungu.

Kwa madhumuni ya huduma, ushirika huu wa ulimwenguni pote wa waamini umegawanywa katika vikundi vya mahali pa waamini. Vikundi hivi vya wenyeji pia huitwa Kanisa. Baadhi ya vikundi hivi vya ndani vimebaki huru. Wengine wamejiunga pamoja katika mashirika kama vile Assemblies Of God, Baptist, Methodist, n.k.

Huwi sehemu ya Kanisa la kweli kwa kujiunga na shirika. Unakuwa sehemu ya Kanisa la kweli kwa kuzaliwa mara ya pili katika Ufalme wa Mungu. Hii inafanywa kwa kukiri na kutubu kutoka kwa dhambi na kumpokea Yesu kama Mwokozi wako binafsi. Baada ya kuwa mwamini, mpango wa Mungu ni wewe kuwa sehemu ya ushirika wa ndani wa waamini ambao ni sehemu ya Kanisa la kweli.

JINSI KANISA LILIVYOANZA

Katika Agano la Kale taifa la Israeli lilichaguliwa kuwa kundi la watu ambao kupitia kwao Mungu angejidhihirisha kwa mataifa ya ulimwengu. Tena na tena, Israeli ilishindwa katika jukumu hili.

Katika nyakati za Agano Jipya wakati Yesu alikuja duniani, Israeli walimkataa kama Masihi wao. Kwa sababu hii, Mungu aliinua kundi lingine la watu ambalo kupitia hilo angejidhihirisha kwa ulimwengu. Kundi hilo linaitwa Kanisa.

Kutajwa kwa kwanza kwa neno “Kanisa” ni pale Yesu alipoeleza jinsi Kanisa lingejengwa:

**Nami nakuambia, Wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga Kanisa langu; na milango ya Jahannamu haitalishinda.
(Mathayo 16:18)**

Katika kifungu hiki Yesu alifunua kwamba Petro angekuwa mmoja wa mawe ya msingi ya kiroho ya kanisa la kwanza. Hii ilimaanisha kuwa atakuwa muhimu katika ukuaji na maendeleo yake. Jina la Petro kwa kweli lilimaanisha "mwamba au jiwe."

Ndipo Yesu akasema juu Yake Mwenyewe, A...juu ya mwamba HUU nitalijenga Kanisa langu.” Alionyesha kwamba Kanisa lingesimamishwa juu Yake. Angekuwa mwamba ambao Kanisa lilijengwa juu yake. Kungekuwa na mawe mengine mengi madogo (watu kama Petro). Kwa hakika, waamini wanaitwa “mawe yaliyo hai” ambayo ni sehemu ya muundo wa Kanisa:

**Ninyi nanyi kama mawe yaliyo hai, mmejengwa mwe nyumba ya kiroho, ukuhani mtakatifu, mtoe dhabihu za roho, zinazokubaliwa na Mungu kwa njia ya Yesu Kristo.
(1 Petro 2:5)**

Msingi wa "mawe yaliyo hai" ni "Mwamba." Mwamba huo ni Yesu na unafafanua mipaka ya Kanisa. Kanisa sio Kanisa la kweli isipokuwa limejengwa juu ya Bwana Yesu Kristo.

Kwa miaka mingi madhehebu mengi tofauti ya kanisa yamekua kwa madhumuni ya shirika na huduma. Ikiwa wao ni Kanisa la kweli lililoanzishwa juu ya Kristo, wote ni sehemu ya ushirika mmoja wa waamini ulimwenguni kote:

Kuna mwili mmoja, na Roho mmoja, kama vile mlivyoitwa katika tumaini moja la wito wenu;

Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja.

Mungu mmoja na Baba wa wote, aliye juu ya yote na katika yote na ndani ya yote. (Waefeso 4:4-6)

Yesu alisema "milango ya Kuzimu" haitalishinda Kanisa la kweli. Hili lilimaanisha kwamba Kanisa lingepitia upinzani mkubwa kutoka kwa Shetani, lakini lisingeshindwa.

Kitabu cha Matendo katika Biblia kinarekodi upinzani wa kwanza kwa Kanisa (Matendo 8). Katika historia hadi sasa, Kanisa limepata upinzani mkubwa, lakini bado lipo na litaendelea kuwepo. Itatimiza makusudi ya Mungu.

JINSI KANISA LINAUVYOELEZWA

Biblia hutumia vielelezo kadhaa kuelezea Kanisa. Mifano hii inafichua mengi kuhusu muundo na madhumuni ya Kanisa. Tafuta kila mojawapo ya marejeo yafuatayo katika Biblia yako. Kanisa linaelezwa kama:

Mtu mpya: Waefeso 2:14-15

Mwili wa Kristo: Waefeso 1:22-23; 5:30; I Wakorintho 12:27

Hekalu au jengo la Mungu: Waefeso 2:21-22; I Wakorintho 3:9,16; I Timotheo 3:15; 1 Petro 2:5

Ukuhani wa kifalme: 1Petro 2:5,9; Ufunuo 1:6; 5:10

Bibi-arusi wa Kristo: 2 Wakorintho 11:2; Mathayo 25:6; Waefeso 5:22-32

Nyumba ya Mungu: Waefeso 2:19

Kundi la Mungu: Yohana 10:1-29; I Petro 5:3-4; Waebrania 13:20; Matendo 20:28

Kuna Kanisa moja lakini linatajwa katika Biblia kwa njia tofauti. Inaitwa:

Kanisa la Mungu: Matendo 20:28; I Wakorintho 1:2;10:32; 11:22; 15:9; I Timotheo 3:5; I Wathesalonike 2:14

Kanisa la Mungu aliye hai: 1Timotheo 3:15

Kanisa la Kristo: Warumi 16:16

Kanisa la wazaliwa wa kwanza: Waebrania 12:23

Kanisa la Watakatifu: 1Wakorintho 14:33

Watu wa Mungu: Waebrania 4:9; 1 Petro 2:9-10

MAKUSUDI YA MAANDIKO KWA KANISA

Kuna makusudi mengi ya Kanisa yaliyofunuliwa katika Biblia. Wanachama wake wanapaswa kushiriki katika:

IBADA YA MUNGU:

Kusudi kuu ambalo mwanadamu aliumbwa kwalo lilikuwa kumwabudu Mungu. Kuabudu ni lengo kuu la Kanisa. Jifunze mistari ifuatayo: 1Petro 2:5,9; I Wakorintho 14:26-27; Yohana 4:23-24; Waefeso 2:19-22.

HUDUMA NDANI YA MWILI:

Washiriki wa Kanisa wanapaswa kutumika kwa kuhudumiana mahitaji ya kila mmoja wao:

-Mahitaji haya yanaweza kuwa mahitaji ya kimwili: Matendo 11:27-30; Matendo 6:1-6.

- Wanachama wanapaswa kushiriki kwa uhuru mali zao na wengine: Matendo 2:44; 4:32, 34,37

- Wanachama wanapaswa pia kuonyesha kujali mahitaji ya kiroho ndani ya Mwili wa Kristo: Yohana 15:1-7; Warumi 15:1-15; I Wakorintho 3:9; Wagalatia 6:1; Wakolosai 2:16-23; I Wathesalonike 2:7-16.

USHIRIKA:

-Ushirika wa Kanisa unatokana na umoja katika Kristo: Waefeso 4:4-6

-Kanisa linafanywa kuwa moja katika Kristo: Waefeso 2:11-18. Kila kiungo ni sawa mbele za Bwana: Waefeso 2:19-20.

-Kanisa linapaswa kuwa jumuiya ya ushirika katika neno, maombi, na matendo: Matendo 2:41-47; 4:24,32-33; Waefeso 2:20-22; Mimi Yohana.

-Ushirika wao unapaswa kuunganishwa na kusudi moja, akili, nafsi na moyo: Matendo 1:14; 2:46; 4:24,32; 5:12; 15:25

Ushirika haupaswi tu kuwa ndani ya makanisa binafsi bali pia kati ya makanisa. Jifunze mistari ifuatayo inayoonyesha ushirika wa karibu kati ya makanisa ya kwanza:

-Walitambua kuwa walikuwa wamoja katika Kristo na kifungo cha pamoja: Matendo 15:1; Warumi 15:26-27

-Waliwasiliana kwa ukawaida: Warumi 16:16; I Wakorintho 16:19-20; Wafilipi 4:23

-Walisaidiana wao kwa wao: Warumi 15:26; I Wakorintho 16:1-3.

-Walisaidia kazi ya mitume katika nyanja zingine: Wafilipi 4:15-16

-Walishiriki barua kutoka kwa mitume: Wakolosai 4:16.

-Walituma wawakilishi wao kwa wao: Matendo 11:22,23,27; 15:1,2; I Wakorintho 16:3,4

-Walihimizana wao kwa wao kama vielelezo vya imani: 2 Wakorintho 1:24; 9:2; I Wathesalonike 1:7-10; 2:14

-Walishirikiana katika sababu ya kawaida ya uinjilisti: I Wathesalonike 1:8.

UTUME:

Kanisa lipo kwa ajili ya utume, si tu kwa ajili ya mikutano ya ibada na ushirika. Kusudi la Israeli katika Agano la Kale na Kanisa katika Agano Jipya lilikuwa kumfunua Mungu kwa ulimwengu.

Katika Agano la Kale, Israeli ilipaswa kuwa shahidi kwa mataifa ya kipagani yaliyowazunguka. Mbinu ya Mungu ilikuwa ni mataifa kuja na kuona nguvu zake zikifunuliwa katika Israeli. Katika Agano Jipya, mkakati wa Mungu ulikuwa tofauti. Mpango wake ulikuwa kwa Kanisa kwenda kwa mataifa kama mashahidi wake. Utume wa kweli wa Kanisa umefupishwa katika Waefeso:

ili sasa kwa falme na mamlaka katika ulimwengu wa roho ijulikane katika kanisa hekima ya Mungu iliyo ya namna nyingi;

**kusudi la milele alilolikusudia katika Kristo Yesu Bwana wetu.
(Waefeso 3:10-11)**

akiisha kutujulisha siri ya mapenzi yake, sawasawa na uradhi wake mwema, alioukusudia ndani yake mwenyewe; ili katika kipindi cha utimilifu wa nyakati, avikusanye pamoja vitu vyote katika Kristo, vilivyo mbinguni. , na walio duniani, hata ndani yake.

(Waefeso 1:9-10)

Utume wa Kanisa umefupishwa kama ifuatavyo:

1. Kanisa linapaswa kumwasilisha Yesu kwa ulimwengu kama Bwana na Mwokozi. Kanisa linapaswa kuwaongoza watu katika uhusiano mzuri na Yesu ili waweze kupata msamaha wa dhambi na maisha mapya.
2. Kupitia ubatizo wa maji kufundisha, na kuhubiri, Kanisa linapaswa kuwaweka waumini katika mafundisho, kanuni na desturi za maisha ya Kikristo. Wanapaswa kuwafundisha waongofu “kushika mambo yote” yaliyoamriwa katika Neno la Mungu.
3. Kanisa linapaswa kuwapanga waumini wapya katika ushirika wa kimaeneo unaofanya kazi.
4. Mekanisa haya yaliyoanzishwa yanapaswa kurudia utaratibu huu ili kupata waumini wapya na kuanzisha shirika mpya.

Jifunze zaidi kuhusu utume wa Kanisa katika mistari ifuatayo:

Kueneza Injili kwa ulimwengu: Mathayo 5:13-14; 28:18-20; Marko 16:15-16; Luka 24:45-49; Yohana 20:19-23; Matendo 1:8.

Kutumika kama chumvi ya dunia na nuru ya ulimwengu: Mathayo 5:13-16; Wafilipi 2:14-16; I Yohana 4:1.

Kuwafanya waongofu wapya kuwa wanafunzi: Mathayo 28:19-20; Matendo 20:27-28; Waefeso 4:11-16; 1 Petro 5:1-3.

AINA ZA UKUAJI WA KANISA

Ikiwa Kanisa litatimiza makusudi yake ya Kimaandiko, aina nne za ukuaji zitatokea:

UKUAJI WA NDANI:

Ukuaji wa ndani unarejelea ukuaji wa kiroho wa watu ndani ya kanisa.

UKUAJI WA UPANUZI:

Ukuaji wa upanuzi ni ukuaji wa idadi ambayo hutokea wakati utume wa uinjilisti unatimizwa na Kanisa. Waumini wapya wanavutwa na kuingizwa katika Mwili wa Kristo.

UKUAJI WA KUONGEZEKA:

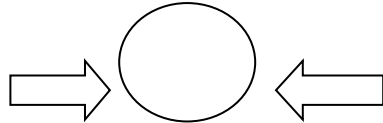
Kanisa huongezeka linapoanzisha makanisa mapya katika tamaduni zinazofanana.

UKUAJI WA DARAJA:

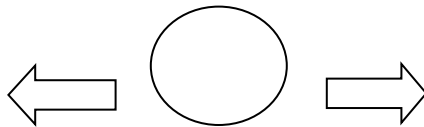
Ukuaji wa daraja hutokea wakati Injili inashirikiwa katika mipaka ya kitamaduni na watu wa rangi, kabila, au taifa lingine.

Huu hapa ni mchoro unaoonyesha aina mbalimbali za ukuaji wa Kanisa:

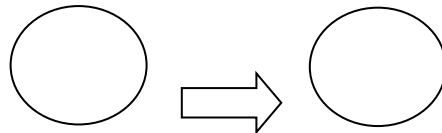
Kindani:

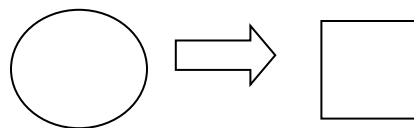
Upanuzi:

Kuongezeka:

Kuweka Daraja:

Utajifunza kila moja ya aina hizi za ukuaji katika sura nne zinazofuata zinazohusu kuzidisha ndani ya Kanisa la mahali.

ROHO MTAKATIFU NA UKUAJI WA KANISA

Roho Mtakatifu ndiye nguvu ya kiroho iliyo nyuma ya aina zote za ukuaji wa kanisa:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Mstari huu unaonyesha jinsi Roho Mtakatifu anavyoweza:

Ukuaji wa Ndani: Wanafunzi wangepokea uzoefu mpya wa kiroho katika kumiminwa huku maalum kwa Roho Mtakatifu. Hii ingewawezesha kuwa mashahidi wenye nguvu wa Injili.

Ukuaji wa Upanuzi: Kanisa lingeongezeka Yerusalemu.

Ukuaji wa Kuongezeka: Kanisa lingepanuka na kupanda makanisa mapya katika tamaduni zingine zinazofanana (Yudea).

Ukuaji wa Kidaraja: Kanisa lingeziba mapengo ya kitamaduni kufikia maeneo mengine kama Samaria na “sehemu za mwisho za dunia.”

Biblia inafundisha kwamba Roho Mtakatifu ana huduma nyingi. Alikuwa mtendaji katika uumbaji wa ulimwengu, alikuwa nguvu yenye kutia moyo ya Neno la Mungu lililoandikwa, alikuwa hai katika maisha ya kidunia na huduma ya Yesu, na anatumikia kazi nyingi kwa niaba ya mwamini.

Roho Mtakatifu anafunua ukweli wa Injili na kuwavuta wanaume na wanawake kwenye wokovu. Roho Mtakatifu hata ana huduma inayomhusu Shetani. Yeye ndiye nguvu ya kiroho inayozuia ambayo inaweka mipaka ya nguvu za Shetani (Isaya 49:19). Kila moja ya huduma zake imejadiliwa kwa kina katika Kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime yenye kichwa "*Huduma ya Roho Mtakatifu.*"

Roho Mtakatifu pia ana huduma maalum zinazoathiri ukuaji na maendeleo ya Kanisa:

ROHO MTAKATIFU ALIUNDA KANISA:

Siku ya Pentekoste iliyoandikwa katika Matendo 2:1-41 Roho Mtakatifu aliunda Kanisa. Biblia inafundisha kwamba Kanisa ni makao ya Mungu yaliyojengwa na Roho Mtakatifu:

Basi sasa ninyi si wageni wala wapitaji, bali ninyi ni wenyeji pamoja na watakatifu, watu wa nyumbani mwake Mungu;

Mmejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii, naye Kristo Yesu mwenyewe ni jiwe kuu la pembeni.

Ambaye ndani yake jengo lote liliunganika pamoja na kukua hata liwe hekalu takatifu katika Bwana;

Katika yeye ninyi nanyi mnajengwa pamoja kuwa maskani ya Mungu katika Roho. (Waefeso 2:19-22)

ROHO HUVUTIA IBADA:

Ibada ya Kanisa inapaswa kuongozwa na Roho Mtakatifu:

Lakini saa inakuja, nayo sasa ipo, ambayo waabuduo halisi watamwabudu Baba katika Roho na kweli; kwa maana Baba huwatafuta watu kama hao wamwabudu.

Mungu ni Roho; nao wamwabuduo yeye imewapasa kumwabudu katika Roho na Kweli. (Yohana 4:23-24)

Maana sisi tu waliotahiriwa, tumwabuduo Mungu katika Roho, na kuona fahari juu ya Kristo Yesu, wala hatuutumainii mwili. (Wafilipi 3:3)

ROHO HUONGOZA SHUGHULI ZA UMISHONARI:

Hii ni dhahiri katika kumbukumbu ya shughuli za kimisionari za Kanisa la kwanza:

Ndipo Roho akamwambia Filipo, Nenda karibu ukashikamane na gari hili. (Matendo 8:29)

Walipita katika sehemu za Frugia na Galatia, wakiwa wamekatazwa na Roho Mtakatifu wasililibiri lile neno katika Asia.

Walipofika Misia walijaribu kuingia Bithinia. lakini Roho hakuwapa ruhusa.

Naye alipokwisha kuyaona maono hayo, mara tukajitahidi kwenda Makedonia, tukiwa na hakika kwamba Bwana ametuita tuwahubiri Injili. (Matendo 16:6, 7, 10)

Walipokuwa wakimfanyia Bwana ibada na kufunga, Roho Mtakatifu akasema, Nitengeeni Barnaba na Sauli kwa kazi ile niliyowaitia.

Basi hao wakitumwa na Roho Mtakatifu, wakaenda Seleukia; na kutoka huko walipanda meli hadi Kipro. (Matendo 13:2, 4)

ROHO HUCHAGUA WATUMISHI:

Baadhi ya madhehebu huweka au kuchagua wahudumu kuhudumu katika Kanisa. Watu wengi huenda vyuoni au seminari ili kufunzwa kuwa wahudumu. Lakini hitaji lililowekwa na Maandiko ni kwamba wahudumu waitwe na kuchaguliwa na Roho Mtakatifu:

Jitunzeni nafsi zenu, na lile kundi lote nalo ambalo Roho Mtakatifu amewaweka ninyi kuwa waangalizi ndani yake, mpate kulilisha kanisa lake Mungu, alilolinunua kwa damu yake mwenyewe. (Matendo 20:28)

ROHO HUWAPAKA MAFUTA WAHUBIRI:

Paulo aliandika:

Na neno langu na kuhubiri kwangu hakukuwa kwa maneno ya hekima yenye kuvutia watu, bali kwa dalili za Roho na za nguvu. (1 Wakorintho 2:4)
ROHO HUONGOZA MAAMUZI:

Matendo sura ya 15 inarekodi mkutano maalum wa viongozi ili kujadili matatizo mbalimbali katika Kanisa. Uamuzi wao wa mwisho uliongozwa na Roho Mtakatifu:

Kwa maana ilimpendeza Roho Mtakatifu na sisi kutoweka juu yenu mzigo wowote zaidi ya hayo yaliyo lazima. (Matendo 15:28)

ROHO HUBATIZA KANISA KWA NGUVU:

Kitabu cha Matendo ya Mitume kinaanza na kumbukumbu ya tukio hili kuu:

Hata ilipotimia siku ya Pentekoste walikuwako wote mahali pamoja.

Ghafa, sauti ikasikika kutoka mbinguni kama upepo wa nguvu ukienda kasi, ikajaza nyumba yote waliyokuwa wameketi.

Zikawatokea ndimi zilizogawanyika, kama ndimi za moto, zikawakalia kila mmoja wao.

Wote wakajazwa Roho Mtakatifu, wakaanza kusema kwa lugha nyingine, kama Roho alivyowajalia kutamka. (Matendo 2:1-4)

Ubatizo huu ulikuwa nguvu yenye nguvu nyuma ya ukuaji wa ndani, upanuzi, upanuzi, na madaraja wa Kanisa uliorekodiwa katika salio la kitabu cha Matendo.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Kanisa la kweli linaundwa na nani?

3. Kanisa lilianzaje?

4. Kulikuwa na vielelezo kadhaa vilivyotumika katika Biblia kuelezea Kanisa. Je, unaweza kukumbuka angalau tatu kati yao?

5. Ni madhumuni gani manne ya Kanisa yaliyojadiliwa katika somo hili?

6. Taja na ueleze kwa ufupi aina nne za ukuaji wa kanisa.

7. Sura hii ilijadili makusudi saba ya Roho Mtakatifu kuhusiana na ukuaji na maendeleo ya kanisa. Unaweza kuorodhesha ngapi?

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Hapa kuna miongozo ya kulitambua Kanisa la kweli. Ni Kanisa ambalo ni:
 - Sahihi kimafundisho: Mafundisho yote yanatokana na Neno la Mungu lililoandikwa.
 - Linaundwa na washiriki waliozaliwa upya: Maisha ya washiriki wake yamebadilishwa kwa uwezo wa Mungu.
 - Lenye Kuabudu: Anamwabudu Mungu mmoja wa kweli Baba, Mungu Mwana na Mungu Roho Mtakatifu.
 - Uinjilisti: Inashiriki kikamilifu katika utume wa kufikia ulimwengu na Injili ya Yesu Kristo.

2. Hapa kuna miongozo ya kutambua Kanisa la uongo. Ni kanisa ambalo ni:
 - Mafundisho si sahihi: Wanasisitiza sehemu fulani za Neno la Mungu na kuondoa sehemu nyingine. Hawachukui Neno la Mungu kihalisi. Wanakubali mafundisho ya mwanadamu ambayo yanapingana na Neno la Mungu.
 - Kugawanyika: Inaweza kuwa na migawanyiko ndani ya kanisa na inataka kusababisha mgawanyiko ndani ya Mwili wa Kristo kwa ujumla. Tazama Warumi 16:17-18; Matendo 20:29,30; Waefeso 4.
 - Kudhibiti: Kanisa la uongo litajaribu kudhibiti maisha na matendo ya washiriki wake kwa njia ya kutawala.
 - Inaundwa na washiriki ambao hawajazaliwa upya: Watu wanaendelea kuishi katika dhambi ya zamani ya mitindo ya maisha.

SURA YA SITA

UKUAJI WA NDANI

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza nini maana ya kukua kwa kanisa "ndani".
- Fafanua "ukuaji wa kiroho."
- Tambua ushahidi wa kukua kiroho.
- Eleza huduma ya Roho Mtakatifu kuhusiana na ukuaji wa ndani wa Kanisa.
- Tambua hali za ukuaji katika ulimwengu wa asili zinazofanana na zile za ulimwengu wa kiroho.

AYA MUHIMU:

Na... kukishika Kichwa, ambacho katika hicho mwili wote ukihudumiwa na kuunganishwa, kwa viungo na vifungo, hukua kwa makuzi ya Mungu. (Wakolosai 1:19)

UTANGULIZI

Katika sura ya mwisho ulijifunza kuna aina nne za ukuaji katika mpango wa Mungu wa kuzidisha kanisa. Kanisa linapaswa kuongezeka kwa njia ya ndani, upanuzi, upanuzi, na ukuaji wa daraja. Somo hili linaangazia ukuaji wa ndani wa Kanisa.

UKUAJI WA NDANI

Tunapozungumza juu ya "ukuaji wa ndani" wa Kanisa, tunarejelea ukuaji wa kiroho na maendeleo ya washiriki wake. Kanisa hukua kiroho kwa kadiri ya ukuaji wa washiriki wake binafsi.

Kanisa lazima sio tu likue kwa wingi kupitia upanuzi, upanuzi, na ukuaji wa daraja, lazima pia likue katika ubora. Ukuaji wa ubora ni ukuaji wa ndani au kiroho.

Paulo alirejelea mchakato huu, akiulinganisha na ukuaji wa ndani katika mwili wa asili:

Na...anakishika Kichwa, ambacho katika hicho mwili wote ukihudumiwa na kuunganishwa, kwa viungo na vifungo, hukua kwa makuzi ya Mungu. (Wakolosai 1:19)

“Kuongezeka kwa Mungu” kunamaanisha ukuaji wa kiroho. Washiriki wanapokua kiroho, Kanisa hupitia ukuaji wa ndani. Mwili mzima unalishwa na kuongezeka kwa maongezi ya Mungu.

Ukuaji wa kiroho ni kuongezeka kwa ukomavu wa kiroho ambao husababisha ukuaji wa maisha ya Kristo ndani ya mwamini. Ni kukua katika maarifa ya Yesu:

Bali kueni katika neema na katika kumjua Bwana wetu na Mwokozi Yesu Kristo...(2Petro 3:18).

Ni kukua katika Yesu:

Lakini tukisema kweli katika upendo na kukua hata tumfikie yeye katika mambo yote, yeye aliye kichwa, Kristo. (Waefeso 4:15)

Ukuaji wa kiroho unamaanisha kupungua kwa ubinafsi na kuongezeka kwa maisha ya Kristo ndani yako:

Yeye hana budi kuzidi, lakini mimi kupungua. (Yohana 3:30)

Ukuaji wa kiroho hauji moja kwa moja kama matokeo ya urefu wa muda ambao mtu amekuwa muumini. Ni matokeo ya maendeleo ya maisha ya Kristo ndani ya mwamini.

Ushahidi wa ukuaji wa kiroho ni pamoja na:

1. Kuongezeka kwa ujuzi wa kiroho.
2. Matumizi sahihi ya ujuzi huo katika maisha na huduma.
3. Furaha zaidi katika mambo ya kiroho.
4. Upendo mkuu kwa Mungu na wengine.
5. Ukuzaji wa sifa za kiroho zinazofanana na Kristo (tunda la kiroho).
6. Kuongezeka kwa hamu na uwezo wa kushiriki Injili na wengine.
7. Ukuzaji na matumizi mazuri ya karama za kiroho.

Ukuaji ni matokeo ya asili ya maisha. Ikiwa kuna maisha ya kiroho katika kanisa, ukuaji wa ndani utasababisha pamoja na upanuzi, upanuzi, na ukuaji wa daraja.

ROHO MTAKATIFU NA KUKUA KWA NDANI

Katika sura ya mwisho ulijifunza kuhusu huduma ya Roho Mtakatifu kwa kanisa. Roho Mtakatifu:

- Kuanzisha Kanisa.
- Huhamasisha ibada yake.
- Huongoza shughuli zake za kimisionari.
- Huchagua mawaziri wake.

- Hupaka wahubiri wake.
- Huongoza maamuzi yake.
- Huibatiza kwa nguvu.

Pamoja na huduma hizi katika Kanisa, Roho Mtakatifu ana kazi muhimu kuhusiana na ukuaji wa ndani wa Kanisa. Hizi ni pamoja na:

HUSHAWISHI JUU YA DHAMBI:

Ukuaji wa kiroho unazuiwa na dhambi. Roho Mtakatifu huwahukumu waumini juu ya dhambi:

Naye atakapokuja, huyo atauhakikisha ulimwengu kwa habari ya dhambi, na haki, na hukumu;

kwa habari ya dhambi, kwa sababu hawaniamini mimi;

juu ya haki, kwa sababu mimi naenda kwa Baba yangu nanyi hamnioni tena;

kwa habari ya hukumu, kwa sababu mkuu wa ulimwengu huu amekwisha kuhukumiwa. (Yohana 16:8-11)

Roho Mtakatifu anapoithibitisha dhambi, basi tunaweza kufuata amri...

Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atuondolee dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote. (1 Yohana 1:9)

KUZALIWA UPYA:

"Kuzaliwa upya" maana yake ni mabadiliko. Roho Mtakatifu hubadilisha maisha ya waumini. Mabadiliko kama haya huleta ukuaji wa ndani:

Si kwa matendo ya haki tuliyoyatenda sisi, bali kwa rehema yake, kwa kuoshwa kwa kuzaliwa kwa pili, na kufanywa upya na Roho Mtakatifu. (Tito 3:5)

UTAKASO:

Utakaso maana yake ni "kujitenga na Mungu." Utengano huu husababisha ukuaji wa kiroho:

**Lakini imetupasa sisi kumshukuru Mungu sikuzote kwa ajili yenu, ndugu, wapenzi wa Bwana, kwa kuwa Mungu amewateua tangu mwanzo mpate wokovu, katika kutakaswa na Roho, na kuiamini kweli.
(2 Wathesalonike 2:13)**

HUKAA NDANI YETU:

Roho Mtakatifu anakaa au anaishi katika maisha ya waumini. Kusudi la kukaa huku ni kuimarisha asili mpya iliyopokelewa kwa njia ya wokovu:

**Nini! Je! hamjui ya kuwa miili yenu ni hekalu la Roho Mtakatifu aliye ndani yenu, mliyepewa na Mungu, na ninyi si mali yenu wenyewe?
(1 Wakorintho 6:19)**

Je! hamjui ya kuwa ninyi mmekuwa hekalu la Mungu, na ya kuwa Roho wa Mungu anakaa ndani yenu? (1 Wakorintho 3:16)

Hata imekuwa, mtu akiwa ndani ya Kristo amekuwa kiumbe kipya; mambo ya kale yamepita; tazama yote yamekuwa mapya. (2 Wakorintho 5:17)

Basi nasema, Enendeni kwa Roho, wala hamtazitimiza kamwe tamaa za mwili.

Kwa maana mwili hutamani ukishindana na Roho, na Roho kushindana na mwili; na haya yamepingana, haya na haya; hata hamwezi kufanya mnayotaka.

Lakini mkiongozwa na Roho, hampo chini ya sheria. (Wagalatia 5:16-18)

KUIMARISHA:

Nguvu na ukuaji vinahusiana. Unakuwa na nguvu unapokua. Inachukua nguvu kukua. Ukuaji wa ndani huja kwa kuimarishwa na Roho Mtakatifu:

Awajalieni, kwa kadiri ya utajiri wa utukufu wake, kufanywa imara kwa nguvu, kwa Roho wake katika utu wa ndani. (Waefeso 3:16)

UMOJA:

Umoja huleta ukuaji wa ndani katika Kanisa:

Lakini yeye aliyeungwa na Bwana ni roho moja naye. (1 Wakorintho 6:17)

Kwa maana kama vile mwili ni mmoja, nao una viungo vingi, na viungo vyote vya mwili huo navyo ni vingi ni mwili mmoja; vivyo hivyo na Kristo.

Kwa maana katika Roho mmoja sisi sote tulibatizwa kuwa mwili mmoja, kwamba tu Wayahudi au kwamba tu Wayunani, kwamba tu watumwa au kwamba tukiwa huru; nasi sote tumenyweshwa Roho mmoja. (1 Wakorintho 12:12-13)

MAOMBI:

Maombezi ya Roho Mtakatifu humjenga muumini kiroho:

Kadhalika Roho naye hutusaidia udhaifu wetu, kwa maana hatujui kuomba jinsi itupasavyo, lakini Roho mwenyewe hutuomba kwa kuugua kusikoweza kutamkwa. (Warumi 8:26)

Bali ninyi, wapenzi, mkijijenga juu ya imani yenu iliyo takatifu sana, na kuomba katika Roho Mtakatifu. (Yuda 20)

kwa sala zote na maombi mkisali kila wakati katika Roho, mkikeshwa kwa jambo hilo na kudumu katika kuwaomba watakatifu wote. (Waefeso 6:18)

MWONGOZO:

Roho Mtakatifu huwaongoza waamini katika ukweli wa Neno la Mungu ambao huleta ukuaji wa kiroho:

Lakini yeye atakapokuja, huyo Roho wa kweli, atawaongoza awatie kwenye kweli yote; kwa maana hatanena kwa nafsi yake mwenyewe; lakini yote atakayoyasikia atayanena; na atakuonyesheni mambo yajayo. (Yohana 16:13)

Kwa maana wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu, hao ndio wana wa Mungu. (Warumi 8:14)

UFUNUO:

Roho Mtakatifu hufunua kweli za Neno la Mungu kwa mwamini ambayo husababisha ukuaji wa kiroho:

Lakini Mungu ametufunulia sisi kwa Roho wake, kwa maana Roho huchunguza yote, naam, mafumbo ya Mungu. (1 Wakorintho 2:10)

UPENDO:

Watu hukua kiroho katika mazingira ya upendo:

Na tumaini halitahayarishi; kwa maana pendo la Mungu limekwisha kumiminwa mioyoni mwetu na Roho Mtakatifu tuliyepewa sisi. (Warumi 5:5)

KUFANANISHA:

Roho Mtakatifu anafanya kazi ndani ili kuwafananisha waumini na sura ya Yesu:

Lakini sisi sote, kwa uso usio wazi, tukiurudisha utukufu wa Bwana kama katika kioo, tunabadilishwa tufanane na mfano uo huo, toka utukufu hata utukufu, kama vile kwa uweza wa Roho wa Bwana. (2 Wakorintho 3:18)

KUFUNDISHA:

Tunakua kiroho tunapokua katika ujuzi wa Mungu. Roho Mtakatifu ndiye mwalimu wetu mkazi:

lakini mafuta yale mliyoyapata kwake yanakaa ndani yenu, wala hamna haja ya mtu kuwafundisha; , mtakaa ndani yake. (1 Yohana 2:27)

UHAKIKISHO:

Shaka huzuia ukuaji wa kiroho. Roho Mtakatifu huondoa shaka kwa kutoa uhakikisho wa wokovu:

Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu, ya kuwa sisi tu watoto wa Mungu. (Warumi 8:16)

Naye azishikaye amri zake hukaa ndani yake, naye ndani yake. Na katika hili twajua ya kuwa anakaa ndani yetu, kwa huyo Roho ambaye ametupa. (1 Yohana 3:24)

UHURU:

Vikwazo hupunguza ukuaji. Roho Mtakatifu anatoa uhuru kutoka kwa dhambi na mapokeo ya mwanadamu:

Kwa maana sheria ya Roho wa uzima ule ulio katika Kristo Yesu imeniacha huru, mbali na sheria ya dhambi na mauti. (Warumi 8:2)

Basi Bwana ndiye Roho; na alipo Roho wa Bwana, hapo ndipo penye uhuru. (2 Wakorintho 3:17)

KUFARIJI:

Unyogovu na kukata tamaa huzuia ukuaji wa kiroho. Roho Mtakatifu hutoa faraja:

...na kuenenda katika kicho cha Bwana na faraja ya Roho Mtakatifu... (Matendo 9:31).

Ndiye Roho wa kweli, ambaye ulimwengu hauwezi kumpokea, kwa sababu haumwoni wala haumtambui; lakini nyinyi mnamjua; kwa maana anakaa kwenu, naye atakuwa ndani yenu...

Lakini huyo Msaidizi, huyo Roho Mtakatifu, ambaye Baba atampeleka kwa jina langu, atawafundisha yote na kuwakumbusha yote niliyowaambia. (Yohana 14:17, 26)

KUHUISHA:

Moja ya huduma za Roho Mtakatifu katika maisha ya Yesu ilikuwa ni kumfufua kutoka kwa wafu.

Roho Mtakatifu yule yule aliyemfufua Kristo kutoka kwa wafu anakaa ndani yako. Roho ana uwezo wa kuhuisha (kuwawezesha, kutoa maisha mapya, kufufua) mwili wako unaokufa:

Lakini ikiwa Roho wake yeye aliyemfufua Yesu katika wafu anakaa ndani yenu, yeye aliyemfufua Kristo kutoka wafu ataihuisha na miili yenu iliyo katika hali ya kufa, kwa Roho wake anayekaa ndani yenu. (Warumi 8:11)

Usipokomaa kiroho, unakuwa “wafu” kiroho. Mchakato wa kukua hukoma. Ni nguvu za Roho Mtakatifu zinazokuhuisha tena kwa uzima wa kiroho.

KUONYESHA NGUVU:

Paulo alisema:

Na neno langu na kuhubiri kwangu hakukuwa kwa maneno ya hekima yenye kuvutia akili ya watu, bali kwa dalili za Roho na za nguvu;

Ili imani yenu isiwe katika hekima ya wanadamu bali katika nguvu za Mungu. (1 Wakorintho 2:4-5)

Udhihirisho wa nguvu na Roho Mtakatifu huongeza imani yako kwa Mungu.

KUWEZESHA KWA KUSHUHUDIA:

Nguvu maalum ya kushuhudia ni ushahidi wa kweli kwamba mtu amebatizwa katika Roho Mtakatifu:

Lakini mtapokea nguvu, akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu; nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, na katika Uyahudi wote, na Samaria, na hata mwisho wa nchi. (Matendo 1:8)

Waumini waliokomaa kiroho watakuwa mashahidi wa uzazi wa Injili.

KUBATIZA:

Kanisa hupitia ukuaji wa ndani kupitia ubatizo wa Roho Mtakatifu:

Wote wakajazwa Roho Mtakatifu, wakaanza kusema kwa lugha nyingine, kama Roho alivyowajalia kutamka. (Matendo 2:4)

Ubatizo katika Roho Mtakatifu husababisha maendeleo ya karama za kiroho na matunda katika maisha ya waumini.

KUTOA KARAMA ZA KIROHO:

Karama za kiroho ni muhimu kwa ukuaji wa ndani wa Kanisa kwa sababu "huwajenga" waumini. "Kujenga" kunamaanisha "kujenga na kukuza ukuaji wa kiroho." (Utajifunza zaidi kuhusu karama za kiroho katika somo linalofuata.)

KUKUZA MATUNDA YA KIROHO:

Tunda la kiroho ni asili ya Roho iliyofunuliwa katika maisha ya mwamini. Inarejelea sifa za kiroho ambazo zinapaswa kuwa dhahiri katika maisha ya waumini wote.

Tunda la kiroho ni ushahidi wa kukua kiroho. Kama tunda katika ulimwengu wa asili, ni bidhaa inayotokana na mchakato wa maisha. Kama vile matunda huchukua muda kukua katika ulimwengu wa asili, tunda la kiroho huchukua muda kukua. Ni zao la ukuaji wa ndani katika maisha ya mwamini.

Hapa kuna orodha ya matunda ya kiroho ya Roho Mtakatifu:

Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu wema, fadhili, imani,

Upole, kiasi: juu ya mambo kama hayo hakuna sheria. (Wagalatia 5:22-23)

Mungu anataka ukue katika:

Upendo: Upendo wa kina, utunzaji, na kujali.

Furaha: Furaha, furaha, na shangwe ambayo haitegemei hali ya maisha.

Amani: Utulivu, utulivu, maelewano; kutokuwepo kwa ugomvi, wasiwasi, na wasiwasi.

Uvumilivu: Uvumilivu - uwezo wa kustahimili hali isiyoweza kuvumilika kwa furaha; uvumilivu.

Upole: Tabia ya upole; si kali, vurugu au sauti kubwa; utulivu, wema wa heshima kwa wengine.

Wema: Matendo ya utakatifu na haki.

Imani: mtazamo wa kujiamini kwa Mungu.

Upole: Nguvu inayodhibitiwa.

Kiasi: kiasi katika hisia, mawazo, na matendo; kujidhibiti.*

MASHARTI YA KUKUA

Katika ulimwengu wa asili kuna hali fulani zinazohitajika kwa ukuaji na maendeleo ya matunda. Hali hizi za asili ni ulinganifu wa mambo ya kiroho muhimu kwa ukuaji wa tunda la ukomavu wa kiroho. Hapa kuna baadhi ya uwiano:

UHAI:

Ukuaji hauwezekani bila uhai. Ukuaji wa matunda huanza kutoka kwa mbegu. Lazima kuwe na uhai katika mbegu, au haitakua. Katika mfano wa mpanzi, “mbegu” ni Neno la Mungu. Ukuaji huja kupitia mbegu ya Neno:

Kama watoto wachanga waliozaliwa sasa yatamanini maziwa ya akili yasiyoghoshiwa, ili kwa hayo mpate kukua. (1 Petro 2:2)

Yesu alikuwa ni udhihirisho unaoonekana wa Neno la Mungu, yule Mbegu, na ndani yake ulikuwa uzima:

Ndani yake ndimo ulimokuwa uzima, nao ule uzima ulikuwa nuru ya watu. (Yohana 1:4)

Maana kama vile Baba alivyo na uzima ndani Yake; vivyo hivyo amempa Mwana kuwa na uzima ndani yake. (Yohana 5:26)

Yesu alikuja kupanda mbegu hii ya uzima ndani yetu ili kuwezesha ukuaji wetu wa kiroho:

Mimi nimekuja ili wawe na uzima na wawe nao tele. (Yohana 10:10)

UDONGO SAHIHI:

Mbegu ya Neno la Mungu lazima iwe na udongo mzuri ili ikue vizuri. Soma mfano wa mpanzi katika Marko 4. Ni mbegu tu iliyoanguka kwenye udongo mzuri ilileta ukuaji wa kiroho.

Na hawa ndio waliopandwa penye udongo mzuri; kama vile walisikiao Neno, na kulipokea, na kuzaa matunda, mmoja thelathini, mmoja sitini, na mmoja mia. (Marko 4:20)

Ni lazima uandae “ardhi” ya moyo na akili yako ili kupokea mbegu ya Neno la Mungu.

* Kozi ya Harvestime International Institute yenye kichwa “*Huduma ya Roho Mtakatifu*” inazungumzia kila moja ya sifa hizi za kiroho kwa undani.

MAJI:

Maji ni muhimu kwa ukuaji katika ulimwengu wa asili. Mungu aliahidi:

Kwa maana nitamimina maji juu yake aliye na kiu, na mito juu ya nchi kavu. (Isaya 44:3)

Kumwagwa huku ni upako wa Roho Mtakatifu ambao maji yake ni ishara:

Nitamimina roho yangu juu ya uzao wako. (Isaya 44:3 Tafsiri ya Amplified)

Yeye aniaminiye mimi, Maandiko yamesema, Mito ya maji yaliyo hai itatoka ndani yake. (Yohana 7:38)

Maji ya Roho Mtakatifu husababisha mbegu ya Neno la Mungu kukita mizizi katika mioyo ya wanaume na wanawake ambao wamekufa kiroho:

Kwa maana yako matumaini ya mti, ukikatwa, ya kwamba utachipuka tena, wala machipukizi yake hayatakoma.

Ijapokuwa mizizi yake itachakaa katika ardhi, na shina lake kufa katika udongo;

Lakini kwa harufu ya maji itachipuka, na kutoa matawi kama mche. (Ayubu 14:7-9)

MWANGA:

Ni mwitikio wa mwanga unaosababisha ukuaji katika ulimwengu wa asili. Ukuaji wa kiroho hutokea kwa kuitikia nuru ya kiroho. Nuru hiyo ni Yesu:

Ndani yake ndimo ulimokuwa uzima, nao ule uzima ulikuwa nuru ya watu. (Yohana 1:4)

Mimi ndimi nuru ya ulimwengu, yeye anifuataye hatakwenda gizani kamwe, bali atakuwa na nuru ya uzima. (Yohana 8:12)

HEWA:

Hewa huvutwa na mmea wa asili kutoka angahewa inayoizunguka. Hewa inahitajika kwa ukuaji. Katika Biblia Roho Mtakatifu anafananishwa na hewa au upepo:

Upepo hupumua upendapo na waweza kuisikia sauti yake; lakini hujui lolote juu ya njia iliyokuja au njia inayoiendea. Ndivyo ilivyo mtu anapozaliwa kwa pumzi ya roho. (Yohana 3:8 Tafsiri ya Knox)

Roho Mtakatifu hupulizia uhai ndani ya Mbegu ya Neno la Mungu. Ukuaji wa kiroho na ukuaji wa matunda matokeo.

NAFASI:

Katika mfano wa mpanzi, ushindani wa nafasi ulisababisha baadhi ya mimea kufa:

Naye aliyepandwa penye miiba ndiye alisikiaye lile neno; na shughuli za dunia na udanganyifu wa mali hulisonga lile neno, likawa halizai. (Mathayo 13:22)

Mashindano ya mambo ya ulimwengu huzisonga mbegu ya Neno la Mungu na kuzuia ukuaji wa kiroho.

PUMZIKO:

Kipindi cha kupumzika (kinachoitwa usingizi) huchukua msimu maalum wa mzunguko wa maendeleo ya mimea katika ulimwengu wa asili. Ni wakati wa kupumzika kwa mmea na ni msimu unaotangulia msimu wa ukuaji wa haraka. Wakati wa kulala, mmea unaonekana kama umekufa. Lakini haijafa. Mbegu ya uzima ingali hai ndani.

Wakati fulani mtu binafsi au kanisa linaweza kuonekana kana kwamba halikui kiroho. Lakini ikiwa mbegu ya Neno la Mungu imepandwa ipasavyo, ukuaji wa ndani utatokea kwa wakati (Zaburi 1).

Kama vile katika ulimwengu wa asili, usingizi wa kiroho hutangulia kipindi cha ukuaji wa haraka na maendeleo. Subiri kwa uvumilivu mchakato wa ukuaji wa ndani ili kuzidisha matunda ya kiroho:

**Tazama, mkulima hungoja matunda ya nchi yaliyo ya thamani, huvumilia kwa ajili yake, hata yatakapopata mvua ya kwanza na ya vuli.
(Yakobo 5:7)**

MFUMO WA MIZIZI:

Mizizi ni muhimu ili kuimarisha na kusambaza virutubisho kwa mmea. Zaburi 1 inaeleza jinsi ya kukuza mfumo wa mizizi katika maisha yako ya kiroho:

Heri mtu yule asiyekwenda Katika shauri la wasio haki, wala hakusimama katika njia ya wakosaji, wala hakuketi barazani pa wenye mizaha.

Bali sheria ya Bwana ndiyo impendezayo; na sheria yake huitafakari mchana na usiku.

Naye atakuwa kama mti uliopandwa kando ya mito ya maji, uzaao matunda yake kwa majira yake; jani lake halitanyauka; na kila alitendalo litafanikiwa. (Zaburi 1:1-3)

KIFO:

Kila unapopanda mbegu ili kutoa matunda haiwi hai isipokuwa inakufa kwanza.

Amin, amin, nawaambia, Punje ya ardhini isipofa, hukaa hali iyo hiyo iyo peke yake; lakini ikifa, hutoa mazao mengi. (Yohana 12:24)

**Kila unapopanda mbegu, unapanda kitu ambacho hakiishi (kuota, kuota na kukua) isipokuwa kife kwanza.
(1 Wakorintho 15:36 Tafsiri ya Amplified)**

Maisha ya kiroho yanategemea kifo kwa mambo ya dunia. Inahitaji kifo kwa dhambi, tamaa za kidunia, na anasa. Kifo kwa ulimwengu husababisha ukuaji wa tunda la mfano wa Kristo katika maisha yako.

UNGANISHWA NA MZABIBU:

Ili kuzaa matunda katika ulimwengu wa asili, tawi lazima liunganishwe na mmea mkuu. Ikiwa tawi litavunjwa kutoka kwa mzabibu mkuu wa uzima au shina halitazaa matunda.

Yesu ni mzabibu na sisi ni matawi. Ili kuzaa matunda ya kiroho ni lazima tudumishe uhusiano wetu naye:

Mimi ndimi mzabibu wa kweli, na Baba yangu ndiye mkulima.

Kila tawi ndani yangu lisilozaa huliondoa; na kila tawi lizaalo hulisafisha ili lizidi kuzaa.

Sasa ninyi mmekuwa safi kwa sababu ya Neno nililowaambia.

Kaeni ndani yangu, nami ndani yenu. Kama vile tawi lisivyoweza kuzaa peke yake, lisipokaa ndani ya mzabibu; hamwezi tena, msipokaa ndani yangu.

**Mimi ni mzabibu, ninyi ni matawi, akaaye ndani yangu nami ndani yake, huyo huzaa sana; maana pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya neno lo lote.
(Yohana 15:1-5)**

KUPOGOA:

Kupogoa ni muhimu katika ulimwengu wa asili ikiwa mmea utabaki kuzaa na kuzaa matunda. Mkulima anapogoa mmea hukata matawi yasiyo na tija ili kuufanya mmea huo kutoa matunda mengi zaidi. Anaondoa kila kitu ambacho kinaweza kuzuia ukuaji wa mmea.

Kupogoa pia ni muhimu katika ulimwengu wa kiroho. Kupogoa kiroho ni kurekebishwa na Mungu. Biblia pia inaiita kuadibu. Mungu “anapogoa” anaondoa maishani mwako kila kitu ambacho kingezuia ukuaji wako wa kiroho. Utaratibu huu ni muhimu ikiwa utazaa matunda ya kiroho:

Kila tawi ndani yangu lisilozaa huliondoa; na kila tawi lizaalo hulisafisha ili lizidi kuzaa. (Yohana 15:2)

Wakati mwingine huvuni faida ya kupogoa kwa sababu unamlaumu Shetani wakati Mungu ndiye anayeleta hali katika maisha yako ili kukurekebisha (kupogoa). Kusudi la marekebisho ya Mungu limetolewa katika Hosea 6:1:

Njoni, tumrudie Bwana; kwa maana amerarua, na atatuponya; Amepiga na atatufunga. (Hosea 6:1)

Adhabu ya kupogoa husababisha kurudi kwa Mungu. Ni kwa kurudi kwake tu ndipo utaweza kuzaa kiroho na kuzaa tunda la Roho Mtakatifu.

HALI YA HEWA:

Hali ya hewa ni muhimu kwa ukuaji wa matunda. Katika ulimwengu wa asili aina nyingi za matunda hutengenezwa katika mazingira ambayo yanadhitiwa maalum. Wao hupandwa katika majengo yanayoitwa "nyumba za moto" kwa joto maalum. Wanalindwa kutokana na mazingira halisi ya ulimwengu wa nje.

Ikiwa unachukua mmea wa "hot house" na kuisogeza nje, itakufa hivi karibuni kwa sababu imeishi tu katika mazingira yaliyodhibitiwa. Haiwezi kuhimili mazingira ya ulimwengu wa kweli. Kuzungumza kiroho, hutaki Wakristo wa "nyumba moto" ambao wanaonekana vizuri katika mazingira yaliyodhibitiwa lakini wanaotamani kwa kuwasiliana na ulimwengu wa kweli.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Je, tunamaanisha nini tunapozungumzia ukuaji wa ndani wa Kanisa?

3. Ukuaji wa kiroho ni nini?

4. Orodhesha ushahidi saba wa ukuaji wa kiroho.

5. Somo hili lilijadili njia nyingi ambazo Roho Mtakatifu huathiri ukuaji wa ndani wa kanisa. Orodhesha wale unaoweza kukumbuka:

6. Somo hili lilijadili hali za ukuaji wa kiroho sawa na zile zinazohitajika kwa ukuaji katika ulimwengu wa asili. Orodhesha wale unaoweza kukumbuka.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Wakati mmea unakaribia kufa katika ulimwengu wa asili, lazima ufufuliwe. Wakati Kanisa linakaribia kufa kiroho, uamsho pia ni muhimu. Kufufua ni "kupata tena uhai na kusitawi upya." Jifunze marejeleo yafuatayo:

Kilio cha uamsho: Zaburi 85:6 Mpango wa Mungu wa uamsho: 2 Mambo ya Nyakati 7:14.

Jifunze masimulizi yafuatayo ya uamsho katika Agano la Kale. Ni mambo gani yaliyoleta uamsho? Matokeo ya kila uamsho yalikuwa yapi?

Uamsho pale Sinai:	Kutoka 32:1-35; 33:1:23
Uamsho chini ya Samweli:	1 Samweli 7:1-17
Uamsho juu ya Mlima Karmeli:	1 Wafalme 18:1-46
Uamsho katika Ninava:	Kitabu cha Yona
Uamsho chini ya Asa:	II Mambo ya Nyakati 15
Uamsho chini ya Hezekia:	2 Mambo ya Nyakati 29:1-36; 30:1-27; 31:1-21
Uamsho chini ya Yosia:	2 Mambo ya Nyakati 34:1-33; 35:1-19
Uamsho wa baada ya utumwa:	Nehemia 8:1-18

2. Katika sura ya mwisho ulijifunza kwamba Kanisa linalinganishwa na jengo la kiroho lililojengwa juu ya msingi wa Yesu Kristo. Ukuaji wa kiroho wa ndani ni mchakato wa kujenga juu ya msingi huo. Jifunze muhtasari ufuatao:

KUKUA KWA KUJENGA

KANUNI ZA MSINGI:

- A. Unajenga nini kiroho?

1. Wewe ni jengo:

Ninyi nanyi, kama mawe yaliyo hai, mmejengwa kuwa nyumba ya roho...(1Petro 2:5).

2. Unajenga muundo wa milele:

Kwa maana twajua ya kuwa nyumba yetu ya kidunia ya maskani hii ikiharibiwa, tunalo jengo litokalo kwa Mungu, nyumba isiyofanywa kwa mikono, ya milele mbinguni. (2 Wakorintho 5:1)

3. Kanisa ni jengo:

...Mmejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii, naye Kristo Yesu mwenyewe ni jiwe kuu la pembeni; Ambaye ndani yake jengo lote linaungamanishwa na kukua

**hata liwe hekalu takatifu katika Bwana; Katika yeye ninyi nanyi mnajengwa pamoja kuwa maskani ya Mungu katika Roho.
(Waefeso 2:20-22)**

B. Kuna mambo mawili yanayohusika katika mchakato huu:

1. Mungu:

...Yeye aliyevijenga vitu vyote ni Mungu. (Waebrania 3:4)

**Bwana asipoijenga nyumba, waijengao wafanya kazi bure...
(Zaburi 127:1)**

...nitalijenga kanisa langu, wala milango ya kuzimu haitalishinda. (Mathayo 16:18)

2. Mwanadamu: Mwanadamu, katika muungano na Mungu, anapaswa kujenga:

**Maana sisi tu wafanya kazi pamoja na Mungu..ninyi ni jengo la Mungu.
(1 Wakorintho 3:9)**

...mkijijenga juu ya imani yenu iliyo takatifu sana...(Yuda 20)

Wewe...na hao walio wa kwako watapajenga mahali pa kale palipoharibiwa...wewe utaiinua misingi...utaitwa, Mwenye kutengeneza mahali palipobomoka, na mtunza mapito ya kukalia.(Isaya 58) :12)

KABLA HUJAANZA KUJENGA:

Kabla ya kuanza kujenga lazima:

1. Hesabu Gharama:

Maana ni nani miongoni mwenu, akitaka kujenga mnara, asiyeketi kwanza na kuhesabu gharama, kwamba ana za kuumaliza? Isije ikawa kwamba, akiisha kuuweka msingi, asiweze kuumaliza, wote watazamao wakaanza kumdhihaki. wakisema, Mtu huyu alianza kujenga, lakini hakuweza kumaliza. (Luka 14:28-30)

2. Azimia:

**Sulemani akaazimu kujenga nyumba kwa jina la Bwana...
(2 Mambo ya Nyakati 2:1)**

3. Kuwa na Nia Sahihi:

tazama, najenga nyumba kwa jina la Bwana, Mungu wangu, ili kumweka wakfu, na kufukiza uvumba wenye harufu nzuri mbele zake...mikate ya wonyesho ya daima, ...sadaka za kuteketezwa..karamu...(II Mambo ya Nyakati. 2:4)

4. Tayarisha:

Kwa maana Ezra alikuwa ameuwelekeza moyo wake kuitafuta sheria ya Bwana, na kuifanya, na kuifundisha... (Ezra 7:10).

Na mtumwa yule aliyejua mapenzi ya bwana huyu, asijiweke tayari, wala kufanya sawasawa na mapenzi yake... (Luka 12:47).

JINSI YA KUJENGA:

1. Jenga Juu ya Msingi Sahihi:

Mwenye hekima hujenga juu ya msingi wa Neno... halikuanguka, kwa maana misingi yake imewekwa juu ya mwamba. (Mathayo 7:24-27)

Msingi sahihi ni Yesu na Neno lake:

..Mmejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii, naye Kristo Yesu mwenyewe ni jiwe kuu la pembeni; (Waefeso 2:20)

Mmejengwa ndani yake...mkifanywa imara katika imani kama mlivyofundishwa.... (Wakolosai 2:7)

Kuwa mwangalifu jinsi unavyojenga juu ya msingi huu:

Kwa maana msingi mwingine hakuna mtu awezaye kuuweka, ambao ni Yesu Kristo.

Basi mtu ye yote akijenga juu ya msingi huo dhahabu, au fedha, au mawe ya thamani, au miti, au majani makavu;

Kazi ya kila mtu itadhihirishwa, kwa maana siku ile itaitangaza, kwa kuwa itafunuliwa kwa moto, na ule moto utaijaribu kazi ya kila mtu, ni ya namna gani. (1 Wakorintho 3:10-13)

2. Jenga Kulingana na Mpango:

Katika kila mradi wa ujenzi wa Biblia, kulikuwa na mpango uliotolewa na Mungu. Tazama Mwanzo 6: Kutoka 25: I Mambo ya Nyakati 22. Watu walitii mpango wa Mungu:

Ndivyo alivyofanya Nuhu, sawasawa na yote ambayo Mungu alimwamuru, ndivyo alivyofanya. (Mwanzo 6:22)

Mpango ulikuwa tofauti, lakini ndivyo ilivyokuwa kwa Musa, Daudi, Sulemani, Ezra, na Nehemia...kila mmoja alifanya kama Bwana alivyoamuru.

Hayo yote, akasema Daudi, Bwana akanifahamisha kwa kuandika kwa mkono wake juu yangu, kila kazi ya mfano huo...ndipo Daudi akampa Sulemani mwanawe huo mfano...(1 Mambo ya Nyakati 28:19).

Usipofuata mpango wa Mungu wa kujenga maisha yako katika Neno la Mungu, hutafanikiwa:

Kwa sababu hawayajali matendo ya Bwana, wala matendo ya mikono yake, atawaharibu, wala hatawajenga. (Zaburi 28:5)

3. Jenga Kulingana na Uwezo wako:

Katika miradi ya ujenzi ya nyakati za Agano la Kale, watu walitoa kulingana na uwezo wao wenyewe:

Walitoa kadri ya uwezo wao....(Ezra 2:69)

4. Jenga kwa hiari:

Kuwa tayari kukua kiroho:

Walitoa sadaka bure kwa ajili ya nyumba ya Mungu ili kuisimamisha mahali pake... (Ezra 2:68)

5. Jengeni Kwa Nguvu Za Bwana:

Nami nikatiwa nguvu kama mkono wa Bwana Mungu ulivyokuwa juu yangu... (Ezra 7:28)

6. Jenga Katika Umoja:

Watu walikuwa na akili ya kufanya kazi... (Nehemia 4:6)

7. Jenga kwa Hekima:

Kwa hekima nyumba hujengwa; na kwa ufahamu inathibitika. (Mithali 24:3)

Kila mwanamke aliye na hekima hujenga nyumba yake; lakini mpumbavu huibomoa kwa mikono yake. (Mithali 14:1)

Hekima amejenga nyumba yake, Amezichonga nguzo zake saba. (Mithali 9:1)

Mungu atakujaalia hekima:

Mungu aliwajaza watenda kazi...hekima, ufahamu, maarifa... ili wayafanye yote niliyowaamuru...(Kutoka 31:3,6)

Sulemani alipewa akili na akili, ili apate kumjengea Bwana nyumba...(2Nyakati 2:12).

Chanzo cha hekima ni Mungu:

Mtu wa kwenu akipungukiwa na hekima, na aombe dua kwa Mungu, awapaye wote, kwa ukarimu..naye atapewa. (Yakobo 1:5)

SURA YA SABA

UKUAJI WA UPANUZI

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza nini maana ya ukuaji wa upanuzi.
- Fanya muhtasari wa ukuaji wa upanuzi wa kanisa la kwanza huko Yerusalemu.
- Fanya muhtasari wa mbinu za Agano Jipya za upanuzi wa kanisa.

AYA MUHIMU:

Neno la Mungu likazidi kuenea, na hesabu ya wanafunzi ikaongezeka sana katika Yerusalemu... (Matendo 6:7).

UTANGULIZI

Katika mwili wa asili, sehemu mbalimbali zinaratibiwa na kichwa. Matendo yote ya mwili yanatokana na maelekezo yaliyotolewa na kichwa. Yesu ndiye Kichwa kinachotoa mwongozo kwa Mwili wake wa kiroho, Kanisa. Yesu alisema, “Nitalijenga Kanisa langu” (Mathayo 16:18). Katika Biblia, mbinu Zake za kufikia lengo hili zimefunuliwa.

Mbinu za kuzidisha Kanisa zinapaswa kutegemea kile kinachofundishwa na kuonyeshwa katika Neno la Mungu. Kama washiriki wa Mwili wa Kristo, waamini wanaitwa kutenda kulingana na maagizo haya kutoka kwa Kichwa, Bwana wetu Yesu Kristo. Sura hii ni ya kwanza kati ya tatu zinazohusu ukuaji wa idadi katika Kanisa. Somo hili linazingatia ukuaji wa upanuzi.

UKUAJI WA UPANUZI

Ukuaji wa upanuzi hutokea wakati waamini wanapowapata waongofu wapya kwa Kristo na kuwaleta katika ushirika na kanisa lao la mtaa. Hii inasababisha kukua kwa idadi ya kanisa la mtaa. Ukuaji wa upanuzi unapaswa kuelekezwa katika kuongeza Ufalme wa Mungu.

Ikiwa Kanisa la Pili linaongeza washiriki 100 kutoka Kanisa la Kwanza kupitia uhamisho wa washiriki, ukuaji wa Ufalme haujatokea. Kumekuwa na ongezeko la washiriki katika Kanisa la Pili lakini hakuna upanuzi wa Ufalme wa Mungu. Ukuaji wa Ufalme hutokea tu waongofu wapya wanapoletwa kwa Yesu na kufunzwa kuwa washiriki wanaowajibika wa Mwili wa Kristo.

REKODI YA AGANO JIPYA

Kitabu cha Matendo kinarekodi ukuaji wa upanuzi wa kanisa la kwanza la Yerusalemu. Huu hapa ni muhtasari wa rekodi hiyo:

MBINU ZA KUKUA KWANZA:

Siku zile Petro alisimama katikati ya wanafunzi, akasema, (idadi ya majina yote pamoja ya watu mia moja na ishirini). (Matendo 1:15)

Kanisa lilianza katika chumba cha juu na kikundi kidogo cha Wanafunzi 120. Siku ya Pentekoste watu 3,000 waliongezwa kwa kanisa la Yerusalemu:

Basi wale waliolipokea neno lake wakabatizwa; na siku ile wakaongezeka watu wapata elfu tatu. (Matendo 2:41)

Baada ya Pentekoste, ukuaji wa upanuzi ulitokea kila siku:

Bwana akalizidisha kanisa kila siku kwa wale waliokuwa wakiokolewa. (Matendo 2:47)

Idadi ya wanaume katika kanisa la Yerusalemu iliongezeka na kufikia 5,000. Hesabu hii haikujumuisha wanawake na watoto ambao walikuwa sehemu ya kanisa:

Lakini wengi wao waliolisikia Neno waliamini; na hesabu ya wanaume ilikuwa kama elfu tano. (Matendo 4:4)

Hatimaye, watu wengi waliongezwa kwa kanisa:

Waumini wakazidi kuongezeka kwa Bwana, wanaume kwa wanawake. (Matendo 5:14)

Hata watu waliopinga kanisa walishangazwa na upanuzi wake:

Kuhani Mkuu na mkuu wa walinzi wa hekalu na makuhani wakuu waliposikia hayo, wakawa na shaka juu yao kwamba jambo hili lingekuaje? (Matendo 5:24)

Neno lililoongezwa lilitumiwa kwanza kuelezea upanuzi wa kanisa. Punde ukuaji ukawa wa haraka sana hivi kwamba neno kuzidisha likatumiwa:

Neno la Mungu likazidi kuenea, na hesabu ya Wanafunzi ikaongezeka sana katika Yerusalemu... (Matendo 6:7).

Kuanzia wakati huu na kuendelea, kitabu cha Matendo ya Mitume kinasisitiza kuzidisha kwa makanisa pamoja na washiriki wa kanisa la mtaa la Yerusalemu. Makanisa mapya yalipandwa katika kila kituo cha kipagani cha ulimwengu uliojulikana wakati huo katika muda usiozidi miaka 40. Kwa mfano, huko Samaria...

...Wale Filipino walioamini, akihubiri juu ya Ufalme wa Mungu, na jina la Yesu Kristo, wakabatizwa, wanaume na wanawake. (Matendo 8:12)

Makanisa katika Uyahudi, Galilaya, Samaria, Lida, Sharoni na Yopa yote yalipata ukuaji wa upanuzi:

Ndipo kanisa katika Uyahudi wote na Galilaya na Samaria likapata raha, likajengwa; na kutembea katika kicho cha Bwana, na katika faraja ya Roho Mtakatifu walikuwa wengi. (Matendo 9:31)

Na wote waliokaa Lida na Sharoni walimwona, wakamgeukia Bwana.

Habari hiyo ikajulikana katika Yopa yote; na wengi wakamwamini Bwana. (Matendo 9:35,42)

"Watu wengi" waliongezwa kwa kanisa kupitia huduma ya mwongofu mmoja wa Kiyahudi:

Kwa maana alikuwa mtu mwema, amejaa Roho Mtakatifu na imani; na watu wengi wakaongezeka kwa Bwana. (Matendo 11:24)

Mistari mitatu inarekodi idadi kubwa iliyoongezwa kwa kanisa la Antiokia:

Na mkono wa Bwana ulikuwa pamoja nao, na idadi kubwa ya watu wakaamini na kumgeukia Bwana.

Naye alipomwona, akamleta Antiokia. Ikawa mwaka mzima wakakusanyika pamoja na Kanisa, wakafundisha watu wengi. Na Wanafunzi waliitwa Wakristo kwanza huko Antiokia. (Matendo 11:21, 24, 26)

Neno la Bwana lilipoendelea kukua na kuzidishwa, waumini wapya waliongezwa kwa kanisa:

Lakini Neno la Mungu likakua na kuongezeka. (Matendo 12:24)

KUZIDISHA INAENDELEA:

Vifungu vifuatavyo vinatoa muhtasari wa ukuaji wa kanisa nje ya Palestina:

Na watu wa mataifa mengine waliposikia hayo walifurahi, na kulitukuza Neno la Bwana; na wote waliokusudiwa uzima wa milele wakaamini.

Neno la Bwana likaenea katika nchi yote.

(Matendo 13:49-50)

Hivyo Neno la Mungu likakua kwa nguvu na kushinda. (Matendo 19:20)

UKUAJI KATIKA IKONIO:

Ikawa huko Ikonio waliingia pamoja katika sinagogi la Wayahudi, wakazungumza hata mkutano mkubwa wa Wayahudi na Wagiriki pia wakaamini. (Matendo 14:1)

UKUAJI KATIKA DERBE:

Huko Derbe, wanafunzi walithibitishwa, wakahimizwa, na kupangwa na Paulo (ona Matendo 14:20-21).

UKUAJI KATIKA GALATIA:

Hivyo makanisa yakaimarishwa katika imani, na idadi yao ikaongezeka kila siku. (Matendo 16:5)

UKUAJI KATIKA FILIPI:

Na mwanamke mmoja jina lake Lidia, mfanyabiashara wa nguo za zambarau wa mji wa Thiatira, mcha Mungu, alitusikiliza; ambaye moyo wake Bwana aliufungua, ayasikie maneno aliyosema Paulo. (Matendo 16:14) Huu ulikuwa mwanzo wa Kanisa la Filipi.

UKUAJI KATIKA THESALONIKA:

Baadhi yao wakaamini, wakashikamana na Paulo na Sila; na umati mkubwa wa Wagiriki waliomcha Mungu, na wanawake wengi wenye sifa si wachache. (Matendo 17:4)

UKUAJI WA BERE:

Kwa hiyo wengi wao waliamini; na wanawake wa Kigiriki wenye heshima, na wanaume si wachache. (Matendo 17:12)

UKUAJI KATIKA KORINTHO:

Bwana alisema “Ninao watu wengi katika mji huu” (ona Matendo 18:8-11). Kitabu cha Matendo ya Mitume kinafungwa na Mtume Paulo bado anapanua kanisa, ingawa yeye ni mfungwa huko Rumi:

Paulo alikaa muda wa miaka miwili mizima katika nyumba yake aliyoajiri, akawakaribisha wote waliokuwa wakimwendea.

akihubiri Ufalme wa Mungu, na kuyafundisha mambo ya Bwana Yesu Kristo kwa ujasiri mwingi, asikatazwe na mtu. (Matendo 28:20-31)

Paulo anaripoti maelfu ya Wayahudi peke yao wamemgeukia Kristo na kuwa sehemu ya makanisa ya mtaa:

Waliposikia hayo, wote wakamtukuza Bwana, wakamwambia, Ndugu, unaona jinsi maelfu ya Wayahudi walio na imani na wote wanaishika Sheria. (Matendo 21:20)

JINSI KANISA LILIVYOPANUKA

Hizi ndizo njia ambazo kanisa la kwanza lilipanuka.

MAONO YA KIROHO:

Mahali pasipo na maono watu huangamia. (Mithali 29:18)

Bila maono ya kiroho, watu hufa kiroho. Kanisa la kwanza lilikuwa na maono ya kiroho. Ilikuwa ni maono ambayo Yesu alikuwa amewapa wanafunzi wake alipowaambia...

... Inueni macho yenu mkatazame mashamba; kwa maana ni nyeupe tayari kuvunwa. (Yohana 4:35)

Maono ya kiroho huwaunganisha watu katika kusudi. Maono husababisha maendeleo ya mkakati. Mkakati huo unajumuisha uelewa wa kusudi, malengo ya kutimiza kusudi hilo, na mbinu za tathmini ili kuhakikisha kuwa kusudi hilo linatimizwa.

Maono husababisha huruma. Yesu alipoona makutano alitiwa huruma. Ilikuwa ni mzigo unaotokana na ujuzi wa hitaji lao. Maono kimsingi ni ukuzaji wa mtazamo wa ulimwengu wa Kibiblia, kuona ulimwengu kama Mungu anavyoona na kujibu kwa msingi wa maoni hayo.

Kanisa la kwanza lilipata maono ya kupanuka kutoka Yerusalemu, hadi Yudea, hadi Samaria, na miisho ya dunia. Yalikuwa maono yaliyofundishwa na kiongozi wao (Matendo 1:8). Watu wanapokuwa na maono ya kiroho, matarajio huchukua mahali pa kuchoka na ushirikiano huchukua mahali pa ushindani.

MAENEO NA WAKATI WA MUITIKIO:

Yesu alifundisha kwamba baadhi ya maeneo yangekubalika zaidi kuliko mengine:

Msiende katika njia ya Mataifa, wala katika mji wo wote wa Wasamaria msiingie.

Bali nendeni kwa kondoo waliopotea wa nyumba ya Israeli.

Na mtu ye yote asiyewakaribisha wala kuyasikia maneno yenu, mtokapo katika nyumba hiyo au mji huo, yakung'uteni mavumbi ya miguu yenu. (Mathayo 10:5-6,14)

Baadhi ya maeneo na makundi yanakubali zaidi Injili kwa nyakati fulani kuliko mengine. Kanisa la kwanza lilifanya kazi katika mashamba ya mavuno ya kiroho ambayo yalikubali. Paulo alipokataliwa katika sinagogi, alifundisha mahali pengine (Matendo 9:20-31). Mara ya kwanza alipotaka kwenda Asia, Roho Mtakatifu alimzuia (Matendo 16:6). Alikwenda baadaye kwa wakati wa kupokea zaidi.

Upanuzi hutokea kwa haraka zaidi unapozingatia juhudi katika mashamba yaliyoiva. Hii haimanishi kuwa unapuza sehemu ambazo hazijajibu. Unaendelea kupanda Neno, subiri, na kuwaomba Mungu awafanye waipokee Injili.

MBINU YA "NENDA" BADALA YA "NJOO":

Kanisa la kwanza lilitumia njia ya "kwenda" badala ya njia ya "njoo" ya Israeli ya Agano la Kale. Katika nyakati za Agano la Kale mataifa yalipaswa kuja Israeli kupokea ufunuo wa Mungu. Lakini katika Agano Jipya amri ilikuwa "Enendeni ulimwenguni mwote." Waumini wa Agano Jipya walifuata mkakati huu. Hawakukaa kusubiri ulimwengu uje kwao.

KILA MUUMINI AKIZALISHA:

Kila mshiriki wa kanisa la kwanza aliongezeka ili kuzalisha wanafunzi wapya:

Kwa hiyo wale waliotawanyika walikwenda kila mahali wakihubiri Neno. (Matendo 8:4)

Chatu katika sura ya mwisho ilionyesha jinsi waamini wanavyoongezeka haraka kila mmoja anapofundisha mtu anayeweza kuwafundisha wengine pia.

Makanisa yanahitaji kuwatuma wanaume na wanawake katika uwanja wa maisha ya kila siku...Watu wanaoishi imani yao badala ya kuizungumzia tu, watu ambao maisha yao yamebadilishwa kwa nguvu ya Injili. Askari hawezi kushinda vita kwa kubaki kwenye ngome. Mvunaji habaki ghalani, na mvuvi haketi ufuoni bila kufanya kazi.

MITANDAO YA KIJAMII:

Katika nyakati za Agano Jipya Injili ilienea haraka kwenye mitandao ya kijamii iliyopo ya familia na marafiki. Kwa mfano, Yesu alimwita Andrea amfuate. Andrea alianza mara moja kushiriki Injili. Alianza kwa kuifikia familia yake. Alimleta Petro kwa Kristo.

Jifunze vifungu vifuatavyo vinavyoonyesha jinsi Injili ilivyoenea ndani ya mitandao ya kijamii iliyopo:

-Zakayo na familia yake: Luka 19

-Familia ya ofisa wa Kapernaumu: Yohana 4:53

- Ndugu na marafiki wa Kornelio: Matendo 10:24,44
- Nyumba mbili huko Filipi: Matendo 16:15 na 27-34
- Familia ya viongozi wa sinagogi: Matendo 18:8
- Stefano na nyumba yake: I Wakorintho 1:16
- Nyumba za Aristobulo na Narkiso: Warumi 16:10-11
- Watu wa pekee na wa familia: 2 Timotheo 1:16
- Filemoni na familia: Filemoni 1

MBINU ZA YESU:

Katika kitabu chote cha Matendo, Kanisa la kwanza lilitumia mbinu zilizofundishwa na kuonyeshwa na Yesu. Walihubiri Injili, wakafundisha Neno, wakabatiza waumini wapya, na kuwazoeza wanafunzi wapya (Mathayo 28:19-20).

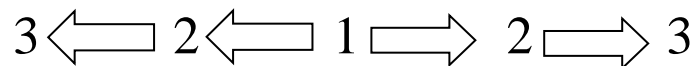
Maombi na kujifunza Neno vilikuwa muhimu katika upanuzi wa kanisa (Matendo 6:4). Kuchanganya Neno la Mungu na udhihirisho wa nguvu pia kulipanua kanisa. Watu walipoponywa, miujiza ilifanyika, na mapepo yakitolewa, umati wa watu ulimjia Bwana.

(Onyesho la mamlaka lilikuwa muhimu sana hivi kwamba Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime ina kozi nzima iliyotolewa kwa somo hili inayoitwa "Kanuni za Nguvu").

MAKUNDI YA AGANO JIPYA:

Vikundi vilikuwa muhimu katika upanuzi wa Agano Jipya. Katika Matendo 6:1-7 tatizo lilipotokea, kundi maalum lilipangwa kama suluhisho. Paulo alifundisha kundi maalum la wanafunzi katika shule ya ugani (Matendo 19:9). Wakati fulani, Paulo alifundisha vikundi vilivyotengwa vya Wayahudi na Wamataifa (Matendo 13:42). Vikundi vidogo vilikutana nyumbani (Matendo 12).

Makanisa mengi yamepanga washiriki wao wote katika vikundi vidogo ili kutimiza malengo ambayo hayawezi kufikiwa pia katika mikutano mikubwa ya kanisa zima. Vikundi vidogo ni vya karibu zaidi, vinavyotembea, na vinavyobadilika kuhudumia mahitaji ya kibinafsi. Mchoro huu unaonyesha jinsi kanisa linavyoweza kupanga vikundi kama hivi:

1. Mchungaji (namba 1) anafunza viongozi wakuu kuwa wasimamizi wa vikundi vidogo (vilivyoonyeshwa na nambari 2). Anawaelekeza katika kusudi la kiroho na shughuli za kikundi ambazo zinapaswa kujumuisha ushirika, kusoma Neno la Mungu, kushiriki uzoefu wa kibinafsi, maombi, kutunza mahitaji ya kimwili, na uinjilisti. Idadi ya viongozi wa vikundi inatofautiana kati ya Kanisa hadi Kanisa kulingana na vikundi vingapi vimeundwa.
2. Kila kiongozi wa kikundi (aliyeonyeshwa na nambari 2) huunda na kuongoza kikundi kidogo (kilichoonyeshwa na nambari 3).

KILA NYUMBA NI KITUO CHA UINJILI:

Mpango wa Mungu, tangu mwanzo, ulikuwa kwamba nyumba iwe kituo cha mafunzo ya Kikristo:

Na maneno haya ninayokuamuru leo, yatakuwa katika moyo wako...Nawe uwafundishe watoto wako kwa bidii, na kuyanena uketipo katika nyumba yako...Nawe uyaandike juu ya nguzo za nyumba yako na malango yako. (Kumbukumbu la Torati 6:6-9)

Kila nyumba kama kitovu cha uinjilisti ilikuwa sehemu ya njia ya upanuzi katika kanisa la kwanza kama inavyoonyeshwa katika marejeleo yafuatayo:

-Matendo 2: Roho Mtakatifu alitolewa wakati wa mkutano wa maombi katika chumba cha juu cha nyumba.

-Matendo 5:42: Waumini waliabudu katika hekalu na nyumbani, na kwenda nyumba kwa nyumba katika kutembelea, ushirika, na ibada.

-Matendo 8:3: Sauli alipojaribu kulishinda Kanisa, hakuelekeza juhudi kwenye mahekalu ya ibada tu. Aliingia katika kila nyumba akijaribu kukomesha kuenea kwa Injili. Kila nyumba ilikuwa kitovu cha uinjilisti.

-Matendo 9:11, 17: Paulo alifunzwa na Anania katika nyumba moja.

-Matendo 10: Maono ya kwanza ya upanuzi wa tamaduni mbalimbali wa Injili yalitolewa katika nyumba wakati Petro alipokuwa akiomba.

-Matendo 10: Ujumbe wa kwanza kwa Mataifa ulihubiriwa nyumbani.

-Matendo 12: Mkutano wa maombi ya nyumbani ulileta ukombozi wa Petro kutoka gerezani.

- Matendo 20:20; 28:30-31 : Paulo alifundisha hadharani na pia nyumba kwa nyumba wakati wa huduma yake.

-Matendo 20:7-12: Paulo alikuwa akizungumza katika nyumba wakati Eutiko alianguka kutoka dirishani.

-Matendo 21:8-14: Ufunuo wa kinabii ulitokea nyumbani.

-Makanisa ya nyumbani yameandikwa katika 1Wakorintho 16:19; Warumi 16:3-5; Wakolosai 4:15; na Filemoni 1:2.

HUDUMA YA ROHO MTAKATIFU:

Roho Mtakatifu ni nguvu ambayo huwatia hatiani wanaume na wanawake wenye dhambi na kuwashawishi kuukubali ujumbe wa Injili. Hii inasababisha waongofu wapya ambao hupelekea upanuzi wa kanisa.

Naye (Roho Mtakatifu) atakapokuja, atauhakikisha ulimwengu kwa habari ya dhambi, na haki, na hukumu;

kwa habari ya dhambi, kwa sababu hawaniamini mimi;

kwa habari ya haki, kwa sababu mimi naenda kwa Baba nanyi hamnioni tena;

kwa habari ya hukumu, kwa sababu mkuu wa ulimwengu huu amekwisha kuhukumiwa. (Yohana 16:8-11)

KARAMA ZA KIROHO:

Ukuaji wa mwanadamu unahitaji maendeleo ya muundo wa mifupa ili kusaidia kuzidisha kwa seli. Ili Mwili wa Kristo ukue, muundo ni muhimu vile vile. Yesu alisema mavuno yameiva, lakini watenda kazi ni wachache. Ikiwa vibarua ni wachache, basi wanapaswa kupangwa vyema ili kuvuna mavuno.

Kwa kusudi hili, Roho Mtakatifu hutoa karama za kiroho na ofisi mbalimbali katika Kanisa. Karama na ofisi hizi ni kwa madhumuni ya kazi ya huduma. Karama za kiroho ni uwezo usio wa kawaida unaotolewa na Roho Mtakatifu ili kuwezesha kazi ya huduma. Unaweza kusoma kuhusu karama mbalimbali za kiroho katika vifungu vifuatavyo:

-Warumi 12:1-8

-1 Wakorintho 12:1-31

-Waefeso 4:1-16

- 1 Petro 4:7-11

Mungu ana nafasi maalum katika Kanisa kwa kila mwamini:

Lakini sasa Mungu ameviweka viungo, kila kimoja katika mwili, kama alivyopenda. (1 Wakorintho 12:18)

Kila mshiriki ana nafasi ambayo Mungu ameichagua kwa ajili yake. Anawezeshwa kutimiza kusudi lake maalum katika Kanisa kwa njia ya karama za Roho Mtakatifu. Wakati kila mwamini anapojaza mahali ambapo Mungu amemchagulia na kutumia kipawa chake cha kiroho, Kanisa hufanya kazi ipasavyo. Mungu anaulinganisha na utendaji kazi wa mwili wa mwanadamu ambamo kila kiungo kinafahamu na kufanya kazi yake (1 Wakorintho 12:1-31).

Kila mtu ni muhimu kwa kazi ya huduma, kama vile kila sehemu ya mwili wa asili ni muhimu:

Na jicho haliwezi kuuambia mkono, Sina haja nawe; wala tena kichwa hakiwezi kuiambia miguu, Sina haja na ninyi.

Lakini zaidi sana vile viungo vya mwili vinavyoonekana kuwa dhaifu ndivyo vinavyohitajika. (1 Wakorintho 12:21-22)

Kozi ya Taasisi ya Harvestime International yenye kichwa "*Huduma ya Roho Mtakatifu*" inatoa mafunzo ya kina juu ya kila karama ya kiroho. Kwa sababu hii, muhtasari mfupi tu umetolewa hapa:

Zawadi Maalum za Uongozi:

Kuna nafasi maalum za uongozi ambazo Mungu huwaita na kuwatawaza baadhi yao katika Kanisa:

Naye alitoa baadhi ya mitume; na wengine manabii; na wengine kuwa wainjilisti, wengine wachungaji na waalimu. (Waefeso 4:11)

Viongozi maalum waliopewa na Mungu ni pamoja na wafuatao:

Mitume:

Mtume ni mtu ambaye ana uwezo maalum wa kuendeleza makanisa mapya katika maeneo na tamaduni mbalimbali na kusimamia idadi ya makanisa kama msimamizi. Mtume maana yake ni "mjumbe, aliyetumwa na uwezo kamili na mamlaka ya kumfanyia mwingine." Mtume ana mamlaka maalum au uwezo wa kueneza Injili kote ulimwenguni kwa kuendeleza mashirika ya waamini yaliyopangwa. Maneno ya kisasa yanayotumiwa na kanisa kwa mtume ni mmishenari na mpanda kanisa.

Manabii:

Kuna karama mbili za kinabii. Moja ni karama maalum ya kuwa nabii. Nyingine ni karama ya kunena ya unabii. Kwa ujumla, unabii unarejelea kunena chini ya maongozi ya pekee ya Mungu. Ni uwezo maalum wa kupokea na kuwasilisha ujumbe wa mara moja wa Mungu kwa watu wake. Mtu ambaye ni nabii ana kipawa maalum cha uongozi cha nabii pamoja na kipawa cha kunena cha unabii.

Wainjilisti:

Mwinjilisti ana uwezo wa kushiriki Injili na wasioamini kwa njia ambayo wanaume na wanawake wanaitikia na kuwa washiriki wanaowajibika wa Mwili wa Kristo. Maana ya neno "mwinjilisti" ni "aletaye habari njema".

Wachungaji:

Wachungaji ni viongozi wanaochukua jukumu la kibinafsi la muda mrefu kwa ajili ya ustawi wa kiroho wa kundi la waumini.

Walimu:

Waalimu wana uwezo wa kuwasilisha Neno la Mungu kwa njia ifaayo kwa njia ya kwamba wengine wajifunze na kutumia yale yanayofundishwa. Mwalimu ni yule ambaye ana karama ya kufundisha na pia anahudumu katika nafasi ya uongozi katika Kanisa.

Karama tano maalum za uongozi hufanya kazi pamoja ili kupanua Kanisa. Mtume anaeneza ujumbe wa Injili kwa maeneo mbalimbali na kuinua miili iliyopangwa ya waamini. Mungu anatoa ishara na maajabu ya miujiza ili kusaidia katika upanuzi huu wa Injili. Mtume hutoa uongozi maalum kwa makanisa anayoinua.

Nabii pia hutoa uongozi katika Kanisa. Moja ya kazi zake ni kutoa ujumbe kutoka kwa Mungu kupitia uvuvio wa Roho Mtakatifu. Wainjilisti huwasilisha Injili kwa namna ambayo watu huitikia na kuwa waamini. Wanaweza kuhudumu kibinafsi au kwa vikundi vikubwa, lakini huduma yao hutokeza waamini wapya sikuzote.

Waumini hawa basi huwa chini ya uangalizi wa mitume, manabii, wachungaji, na waalimu wa kanisa ambao huongoza maendeleo yao ya kiroho. (Mfano wa Filipo katika Matendo 8 unaonyesha hili. Aliwaleta Wasamaria kwa Kristo, kisha akawaelekeza kwa mitume kwa mafundisho zaidi.)

Wachungaji hufanya uangalifu wa muda mrefu kwa wale ambao wameamini kupitia ujumbe wa mitume na wainjilisti. Huduma yao ni picha ya utunzaji wenye upendo wa mchungaji kwa kondoo wake. Waalimu hutoa mafundisho ambayo huenda zaidi ya yale ya mwinjilisti. Wanawafundisha waamini kuwa wakomavu kiroho. Wanazoeza watu waaminifu wenye uwezo wa kufundisha wengine.

Wajibu mkuu wa wale walio na karama maalum za uongozi ni kuwasaidia waumini wengine kugundua na kutumia karama zao za kiroho (Waefeso 4:11-16). Kazi ya wizara inahitaji ushiriki hai wa wajumbe wote. Wakati muundo huu wa huduma ya Mwili haufanyi kazi ipasavyo, washiriki wasiotenda huchukuliwa kwa urahisi na mafundisho ya uwongo (Waefeso 4:14).

Huu hapa ni muhtasari mfupi wa karama nyingine za kiroho zinazotolewa na waumini:

Karama za Kuzungumza:

Karama hizi huitwa “zawadi za kunena” kwa sababu zote zinahusisha kuzungumza kwa sauti (kwa sauti kubwa).

Unabii: Mtu aliye na karama ya unabii huzungumza kwa uvuvio wa Mungu kuwasilisha ujumbe wa mara moja kwa Watu wake.

Kufundisha: Waalimu wana uwezo wa kuwasilisha Neno la Mungu kwa njia ifaayo kwa njia ya kwamba wengine wajifunze na kutumia yale yanayofundishwa.

Himizo: Uwezo wa kuwakaribia watu binafsi wakati wa uhitaji, kuwashauri kwa usahihi kwa Neno la Mungu.

Neno la Hekima: Uwezo wa kupokea ufahamu kuhusu jinsi ujuzi unaweza kutumika kwa mahitaji maalum.

Neno la Maarifa: Uwezo wa kuelewa mambo ambayo wengine hawajui na hawawezi kuelewa na kushiriki ujuzi huu nao.

Zawadi za Kutumikia:

Karama hizi hutumikia Kanisa kwa kutoa muundo, mpangilio, na usaidizi katika nyanja zote za kiroho na kivitendo.

Kutumikia: Uwezo wa kufanya kazi za vitendo zinazohusiana na kazi ya Bwana, kuwaweka huru wengine kutoka kwa majukumu ya kawaida lakini muhimu.

Husaidia: Uwezo wa kuwasaidia wengine katika kazi ya Bwana ukiwawezesha kuongeza ufanisi wa karama zao za kiroho.

Uongozi: Uwezo wa kuweka malengo kulingana na kusudi la Mungu na kuwasilisha malengo haya kwa wengine. Mtu mwenye karama hii huwatia moyo na kuwaongoza wengine kutimiza malengo kwa utukufu wa Mungu.

Utawala: Zawadi hii inaitwa "serikali" katika Biblia. Mtu aliye na zawadi ana uwezo wa kutoa mwelekeo, kupanga, na kufanya maamuzi kwa niaba ya wengine.

Kutoa: Uwezo maalum wa kutoa mali na rasilimali za kifedha, wakati, nguvu na talanta kwa kazi ya Bwana.

Kuonyesha Rehema: Huruma ya pekee na uwezo wa kusaidia wanaoteseka.

Kuzitambua Roho: Uwezo wa kutathmini watu, mafundisho, na hali na kuamua kama wao ni wa Mungu au wa Shetani.

Imani: Mtu mwenye karama ya imani ana uwezo wa pekee wa kuamini kwa ujasiri wa ajabu na kumwamini Mungu katika mazingira magumu.

Ukarimu: Uwezo wa kutoa chakula na malazi na kuhudumia mahitaji mengine ya kimwili ya wale wanaohitaji.

Zawadi za Ishara:

Hizi ni ishara zisizo za kawaida za nguvu za Mungu zinazofanya kazi kupitia waumini ili kuthibitisha Neno lake.

Lugha: Uwezo wa kupokea na kuwasilisha ujumbe wa Mungu kwa watu wake kwa njia ya lugha isiyowahi kujifunza.

Ufafanuzi: Uwezo wa kufanya kujulikana katika lugha kueleweka ujumbe wa yule anenaye kwa lugha.

Miujiza: Kupitia mtu mwenye karama ya miujiza Mungu hufanya matendo ya nguvu ambayo hayawezi kutokea kwa kawaida.

Uponyaji: Mtu mwenye karama hii ana uwezo wa kuruhusu nguvu za Mungu zitiririke ndani yake ili kurejesha afya mbali na kutumia njia za asili.

MPANGILIO WA KIBIBLIA:

Waumini walio na karama maalum sio viongozi pekee katika kanisa wanaotajwa katika Biblia. Ofisi za mashemasi, wazee na maaskofu pia zimetajwa katika Agano Jipya.* Hizi pia ni nyenzo muhimu katika ukuaji wa kanisa.

Nafasi hizi za uongozi si sawa na karama za uongozi ulizosoma hivi punde. Ni ofisi maalum zilizoanzishwa na kanisa la kwanza ili kusaidia katika ukuaji wake wa upanuzi. Unaweza kusoma katika Matendo 6:1-7 jinsi shirika la kwanza katika kanisa la kwanza lilileta ukuaji.

Rekodi ya kanisa la kwanza ilihifadhiwa na Mungu kama kielelezo kwetu sisi kufuata katika muundo. Ofisi hizi zinapaswa pia kufanya kazi katika kanisa leo.

* Baadhi ya makanisa humwona askofu sawa na mchungaji. Wengine wanaona kuwa ni ofisi tofauti.

Madhumuni ya ofisi hizi ni kuwasaidia wale walio na karama maalum za uongozi yaani, mitume, manabii, wainjilisti, wachungaji na waalimu.

Tumia sehemu ifuatayo kusoma nafasi hizi za uongozi:

**Afisi za Kanisi
Kazi**

Cheo	Rejeleo	Kazi
Askofu	1 Timotheo 3: 1-7 Wafilipi 1:1 Tito 1:5-9 1 Petero 5:2-3	Wengi huchukulia kazi ya askofu kama mchungaji. Vifungu hivi vinaashiria askofu anashughulikia kikundi cha waumini kwa muda mrefu
Shemasi	1 Timotheo 3:8-13 Wafilipi 1:1 Matendo 6:1-7	Vifungu hivi vinaashiria shemasi wana huduma ya kutumikia na kusaidia
Shemasi wa Kike	1 Timotheo 3:11 Romans 16:1-2	hawa hawajatajwa kwenye Biblia. Lakini makanisa mengine hutumia neno hili Kumaanisha wake wa shemasi au wamama Watumikiao na kusaidia.
Wazee	Matendo 20:17, 28-32 Matendo 14: 23,15 Matendo 16:4; 11:30 1 Timotheo 5:17 1 Petero 5: 1-4 Tito 1:5 James 5:14	Vifungu hivi vinaonyesha wazee hutoa uongozi kwa maamuzi ya kanisa, kuhudumia mahitaji ya waumini, na kusaidia katika maendeleo na kuchunga makundi ya waumini.

Kumbuka: Neno "wazee" limetumiwa kwanza katika Biblia katika Kutoka 3:16 kwa kurejelea viongozi wa Israeli. Kuna marejeo mengi ya wazee wa Israeli katika Biblia nzima. Wazee hawa ni tofauti na nafasi ya uongozi inayojulikana kama mzee katika kanisa la kwanza. Mistari yote tuliyoorodhesha hapa inawahusu wazee wa kanisa badala ya wazee wa Israeli.

Wazee hufanya kazi katika uongozi pamoja na karama maalum za uongozi ambazo Mungu ameweka katika kanisa. Wazee hawapaswi kuendesha kanisa bila ya viongozi maalum wa Mungu, yaani, manabii, mitume, wainjilisti, wachungaji, waalimu. Mungu ameweka viongozi maalum katika kanisa. Mwanadamu huchagua wazee.

Viongozi wote katika Kanisa wanapaswa kuwa waamini waliozaliwa mara ya pili, bila shaka. Lakini Biblia pia inatoa sifa maalum ambazo lazima zitimizwe na wale wanaojaza ofisi hizi za kanisa:

Kuhitimu kwa Maaskofu na Wazee:

Juu ya lawama: Inapaswa kuwa na sifa nzuri na kutovunja Neno la Mungu: 1 Timotheo 3:2; Tito 1:6,7

Mume wa mke mmoja: Ikiwa umeoa, unapaswa kuwa na mwenzi mmoja tu: 1 Timotheo 3:2; Tito 1:6

Mwenye kiasi: Mwenye kiasi katika mambo yote: Tito 1:8; I Timotheo 3:2

Kujidhibiti: Huonyesha udhibiti katika nyanja zote za maisha na mwenendo: Tito 1:8

Wenye kiasi, macho: Wenye busara, busara, hekima na vitendo: 1Timotheo 3:2; Tito 1:8

Mkarimu: Nyumbani iko wazi kwa wengine: 1 Timotheo 3:2; Tito 1:8

Mwenye uwezo wa kufundisha: Ana uwezo wa kuwasilisha Neno la Mungu kwa wengine: 1Timotheo 3:2; Tito 1:9

Si mraibu wa mvinyo: I Timotheo 3:3; Tito 1:7

Mwenye subira: Kinyume cha kuwa na hasira haraka: 1Timotheo 3:3

Kutokuwa na utashi: Kutojijali na kutaka kila mara njia zao wenyewe: Tito 1:7

Si mwongofu mpya: Lazima awe na ukomavu na uzoefu kama mwamini: 1 Timotheo 3:6

Kupenda lililo jema: Kutegemeza yote yafaayo kwa Mungu na makusudi yake: Tito 1:8

Haki: Haki katika kushughulika na watu: Tito 1:8

Imara katika Neno: Tito 1:9

Mtakatifu: Tito 1:8

Sipendi faida mbaya: Haijulikani kwa pupa ya faida ya kifedha; Bila kupenda pesa: Tito 1:7; I Timotheo 3:3

Anasimamia nyumba yake mwenyewe vyema: Lazima aonyeshe uwezo wa uongozi katika familia yake mwenyewe: I Timotheo 3:4-5

Kuwa na watoto wanaoamini: Lazima kuwa na watoto ambao wameitikia Bwana na sio waasi: Tito 1:6

Sifa njema kwa wale walio nje: Lazima kuwe na ushuhuda mzuri kati ya wasioamini 1 Timotheo 3:7

Sifa za Mashemasi:

Mwenye utu: Lazima iheshimiwe na ionyeshe akili na tabia makini: I Timotheo 3:8

Si wenye ndimi mbili: Haitoi ripoti zinazokinzana: I Timotheo 3:8

Si mraibu wa divai nyingi: I Timotheo 3:8

Si kupenda faida chafu: Sio pupa ya faida ya kifedha: I Timotheo 3:8

Alitulia katika kujitolea kwake kwa imani: I Timotheo 3:9

Alijaribiwa: Mtu ambaye amepitia majaribu na majaribu ya kiroho na kuthibitishwa kuwa mwaminifu: I Timotheo 3:10.

Zaidi ya lawama: Kutokuwepo kwa shtaka lolote la ukiukaji katika mwenendo: I Timotheo 3:10

Mume wa mke mmoja: Iwapo walioolewa wanapaswa kuwa na mwenzi mmoja: I Timotheo 3:12

Wasimamizi wazuri wa watoto na kaya: Lazima waonyeshe uongozi katika maisha ya familia: I Timotheo 3:12

Imethibitishwa: Si mwongofu mpya, bali amethibitishwa kama mwamini: I Timotheo 3:10

Sifa za Mashemasi Kike:

Wanawake: I Timotheo 3:11

Mwenye Heshima: Anayeheshimiwa, mtu mwenye akili timamu na tabia: I Timotheo 3:11

Sio masengenyo mabaya: Hazungumzi juu ya wengine kwa njia ya kashfa: I Timotheo 3:11

Mwenye kiasi: Mwenye kiasi katika mambo yote: I Timotheo 3:11

Mwaminifu katika mambo yote: mwaminifu na mwenye kutegemewa katika kila eneo la maisha: I Timotheo 3:11

Msaidizi wa wengi: Lazima kuwahudumia wengine na kusaidia mahitaji yao: Warumi 16:2

Mchoro ufuatao unatoa muhtasari wa mpangilio wa Kanisa:

KANISA

Karama Spesheli za Uongozi

Mitume

Manabii

Wainjilisti

Wachungaji
Walimu
(Waefeso 2:20-22)

(Wakisaidiwa na ofisi maalum za maaskofu, mashemasi, wazee, na kila mshirika akitumia karama yake ya kiroho katika kanisa mahali ambapo Mungu amewaweka.)

Msingi uliowekwa na Mitume na Manabii
Waefeso 2:20

IMEJENGWA JUU YA MWAMBA-YESU KRISTO

Mathayo 16:18
I Wakorintho 3:11
Waefeso 2:20

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Nini kinatokea Kanisa linapopitia ukuaji wa upanuzi?

3. Fanya muhtasari wa ukuaji wa upanuzi wa Kanisa la kwanza huko Yerusalemu.

4. Hapa chini kuna orodha ya mbinu za Agano Jipya za upanuzi wa Kanisa. Katika karatasi tofauti fanya muhtasari wa jinsi kila moja lilivyotumika katika kanisa la kwanza la Yerusalemu.

- Maono ya kiroho
- Maeneo na nyakati za kupokea
- Njia ya "Njoo" badala ya "njoo".
- Kila muumini kuzaliana
- Mitandao ya kijamii
- Mbinu za Yesu
- Vikundi
- Kila nyumba
- Huduma ya Roho Mtakatifu
- Karama za kiroho na ofisi

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Utafiti ufuatao unaonyesha matokeo ya waumini binafsi kushuhudia katika mitandao yao ya kijamii ya marafiki na jamaa. Utafiti wa waongofu wapya 4,000 kwa makanisa mbalimbali ulifanyika ili kubaini jinsi walivyokuja kutembelea kanisa hilo hapo kwanza. Haya ndiyo matokeo:

6 hadi 8%	wameingia tu
2 hadi 3%	walikuja kupitia programu ya kanisa
8 hadi 12%	walikuja kwa mwaliko wa mchungaji
3 hadi 4%	Walikuja kwa sababu ya hitaji maalum katika maisha yao
1 hadi 2%	Ilikuwa kama matokeo ya kutembelewa na washiriki wa kanisa
3 hadi 4%	walipitia darasa la shule ya Jumapili
70 hadi 80%	Walialikwa na marafiki na jamaa

Unaweza kutaka kuwasoma waongofu wapya katika kanisa lako mwenyewe ili kubaini ni kwa nini watu walitembelea kanisa mara ya kwanza. Taarifa utakazopata kutoka kwa somo zitatoa taarifa kwa ajili ya maombi na kuboresha. Kila mtu ajaze fomu ifuatayo:

Jina: _____ Anwani: _____

Tafadhali angalia mambo yote kwenye orodha ifuatayo ambayo yalikuifanya kutembelea kanisa hili kwanza:

- _____ Marafiki walipendekeza.
- _____ Nilikuja peke yangu.
- _____ Niliona tangazo (ishara, gazeti, redio, televisheni).
- _____ Kwa sababu ya huduma ya redio au televisheni ya kanisa.
- _____ Mchungaji wa zamani aliipendekeza.
- _____ Nilipokea barua, trakti, au nyenzo nyingine zilizochapishwa kutoka kwa kanisa.
- _____ Kwa sababu ya kutembelewa kibinafsi na mchungaji.
- _____ Kwa sababu ya kutembelewa kibinafsi na mshiriki wa kanisa.
- _____ Kwa sababu ya uamsho au vita vya msalaba.
- _____ Kwa sababu ni upendeleo wangu wa kimadhehebu.
- _____ Kwa sababu mimi (na/au familia yangu) nilipokea msaada wa kiroho kupitia kanisa.
- _____ Ipo karibu na nyumbani kwangu.
- _____ Ni kanisa la kirafiki, linalojali.
- _____ Kwa sababu jamaa ni wa hapa.

2. Kwenda nyumba kwa nyumba ilikuwa njia iliyotumika katika Kanisa la kwanza. Haya hapa ni baadhi ya mapendekezo ya kutembelea nyumba za wale walio katika jumuiya ambapo Kanisa lako liko:

-Vaa ipasavyo kwa ziara, kwa namna inayokubalika kwa biashara katika utamaduni wako. Upo kwa kazi ya Mungu.

-Omba kabla ya kwenda kwenye ziara.

- Weka ziara yako kwenye mahitaji ya watu. Je, wanahitaji wokovu? Je, wanahitaji shauri kwa ajili ya mahitaji mengine ya kiroho? Je, wanahitaji uponyaji wa kimwili au msaada wa kimwili?

-Usikae sana. Mikutano ya Kristo ilikuwa fupi lakini yenye kusudi.

-Panga kufuatilia matembezi mengine: Una uhakika gani wa kuingia tena nyumbani? Kwa maneno mengine, ni nini kilichosemwa ambacho hukupa fursa ya kufanya ziara ya kurudia? (Kwa mfano, kuangalia hali ya mtu ambaye ni mgonjwa).

-Je, kuna jambo lolote lililojitokeza unapaswa kumrejelea mchungaji kwa uangalizi wake binafsi?

3. Katika upanuzi wote wa kanisa kuna mambo matatu muhimu: Roho wa Mungu, Neno la Mungu, na mtu wa Mungu.

Kagua tena kitabu cha Matendo kwa kutumia muhtasari huu:

Roho wa Mungu amesisitizwa. Matendo 1-11

Habari tano za ubatizo wa Roho zimeandikwa katika sura ya 2,8,9,10,19.

Neno la Mungu linasisitizwa. Matendo 12:20

Majina yake ni tofauti. Linaitwa Neno (16:6); Neno la Mungu (17:13); Neno la Bwana (15:35); Injili (15:7); Neno la wokovu huu (13:26); Neno la neema yake (14:3; 20:32) maneno ya maisha haya (5:20) Matokeo yake ni kwamba Neno liliongezeka (6:7); ilikua na kuongezeka (12:24), na kukua na kushinda (19:20).

Mtu wa Mungu anasisitizwa. Matendo 21-28

Sura hizi Mtume Paulo kama mfano wa mtu wa Mungu.

4. Masomo kadhaa ya makanisa yanayokua yalifanyika Marekani. Ufuatao ni muhtasari wa mambo ya kawaida yaliyopo katika makanisa haya yanayopanuka. Orodha sio kwa mpangilio wa umuhimu. Je, kanisa lako lina kipimo gani?

-Uongozi imara wa kiroho.

-Walei waliohamasishwa vyema na wizara za timu.

-Uinjilisti wenye ufanisi

-Vipaumbele vya Biblia.

-Onyesho la nguvu (uonyaji, miujiza n.k.).

- Karama na matunda ya Roho Mtakatifu yanadhihirika.
- Masharika yanayoongezeka kwa kupanda makanisa mapya.
- Huduma za vikundi vidogo ndani ya kanisa.
- Ibada ya ushirika iliyotiwa mafuta.
- Kuonekana (iko mahali panapoonekana katika jamii).
- Rasilimali imara za kifedha.
- Programu zilizopangwa za mafunzo ya uanafunzi.
- Madhumuni na malengo mahususi.
- Uhusiano mzuri kwa jamii ambayo iko.
- Kitovu cha Kristo.
- Kutokana na Biblia (kuhubiri, kuabudu, mafundisho).
- Kubadilika (kufunguliwa kubadilika na Roho Mtakatifu).
- Rafiki, ushirika wa upendo.
- Kukua kiroho, kukomaa, kujituma.
- Msisitizo wa maombi.
- Wizara nyingi.

5. Huduma ya kikundi maalum ilikuwa njia mojawapo ya upanuzi katika kanisa la kwanza. Hapa kuna baadhi ya huduma za vikundi maalum unaweza kuomba kuanzia kanisani kwako:

- Kufanya wanafunzi kuwa wanafunzi wapya
- Mama wapya na wajawazito
- Watoto
- Vijana
- Wazee
- Wanandoa wachanga
- Watu wasio na ndoa
- Huduma kwa wale waliojifunga katika matumizi ya dawa za kulevya, yaani, pombe, sigara, dawa za kulevya, n.k.
- Maombi
- Kusoma Biblia
- Vikundi vya ujirani katika mikoa tofauti ya jiji
- Mama wasioolewa
- Utamaduni maalum au vikundi vya lugha
- Wizara ya Wanaume
- Wizara ya wanawake
- Walemavu wa mwili au kiakili
- Vikundi maalum kwa wale ambao wamepata shida, i.e. kifo cha mwenzi, mtoto, talaka, nk.

6. Kila kikundi kitahitaji kiongozi. Hakikisha kwamba kiongozi analingana na sifa za Kibiblia za uongozi wa kanisa. Hapa kuna baadhi ya majukumu ya kiongozi wa kikundi:

- Kuwajibikia kundi kwa mchungaji na uongozi wa kanisa.

- Kuendesha mafundisho ndani ya miongozo iliyotolewa na mchungaji.
- Kuhimiza ushiriki wa wanakikundi katika masomo, majadiliano, maombi, uinjilisti na shughuli nyinginezo.
- Kuweka mazingira ya upendo na uaminifu ambamo watu wanakuwa huru kueleza matatizo yao.
- Kutembelea na kushirikiana na wanakikundi majumbani mwao.
- Kusaidia washiriki wa kikundi kutambua karama zao za kiroho na kuhimiza matumizi yao katika kikundi, kanisa na jumuiya.
- Kufuatilia na kuhimiza ukuaji wa kiroho wa wanakikundi.
- Kwa upande wa vikundi vya ujirani, fuatilia mahitaji ya eneo, kufanya mawasiliano na majirani wapya, kutembelea na kuhudumia wale wenye mahitaji maalum.
- Kutoa mafunzo kwa viongozi wasaidizi wanaoweza kuchukua nafasi ya kiongozi kwa muda na hatimaye, ikihitajika, kuchukua uongozi wa kikundi.

7. Barua zifuatazo za sampuli zinaweza kutumika katika upanuzi wa Kanisa:

Barua kwa wageni wa nje ya jiji:

Mpendwa (jina la mtu):

Nilifurahi kuwa nawe kutembelea na kuabudu pamoja nasi Jumapili hii iliyopita. Moja ya furaha ya kuhudumu katika (jina la jiji) ni ile ya kukutana na watu wengi wa kupendeza kutoka sehemu nyingi.

Ninaamini kwa dhati kwamba huduma yetu ilikuwa ya maana na yenye manufaa ya kiroho kwenu na pia ilimpendeza Bwana wetu Yesu Kristo.

Tafadhali tembelea nasi tena ukiwa katika eneo hili. Je, nitaweza kukusaidia kwa lolote wakati katika mambo ya kiroho, tafadhali jisikie huru kuniita.

Wako mwaminifu,

Jina lako na

Cheo Chako

Barua kwa mgeni kutoka kwa jumuiya ambaye anahudhuria kanisa lingine la mtaa:

Mpendwa (jina la mtu):

Ilikuwa ni furaha kuwa nawe utembelee nasi hivi majuzi. Tunaamini umepata huduma hiyo kuwa na maana na kwamba ulipitia uwepo wa Bwana Yesu Kristo.

Ninafurahi kujua kwamba unashiriki kikamilifu katika ushirika mwingine wa waumini, lakini kama ninaweza kuwa msaada kwako, tafadhali jisikie huru kuniita.

Njoo ututembelee tena!

Wako mwaminifu,

Jina lako na
Cheo Chako

Barua kutoka kwa mchungaji kwa watu wapya katika jumuiya:

Mpendwa (jina la mtu):

Karibu (jina la jiji)! Kama unavyojua, katika kuhamia eneo jipya, urafiki mpya ni muhimu. Kwa hiyo ningeaona kuwa ni fursa ya kweli ikiwa ungenifikiria mimi na kanisa letu kama marafiki wapya!

Iwapo bado huna nyumba ya kanisa, tunakualika uhudhurie ibada zetu zilizo rodheshwa kwenye brosha iliyoambatanishwa (au toa taarifa kuhusu huduma katika barua).

Ikiwa naweza kuwa msaada wa kiroho kwako na kwa familia yako tafadhali jisikie huru kunipigia simu.

Wako mwaminifu,
Jina lako na
Cheo Chako

Barua kutoka kwa mshiriki wa kanisa kwa watu wapya katika jumuiya:

Mpendwa (jina la mtu):

Hello...Jina langu ni (weka jina lako). Karibu katika jiji la (jina la jiji). Natumai utaifurahia kwa vile ni lazima niwe sehemu ya jumuiya hii.

Labda bado haujapata nyumba ya kanisa. Ningependa kukualika kuabudu pamoja nasi Jumapili hii kwenye (jina la kanisa, ratiba ya huduma, anuani).

(jina la kanisa) limekuwa sehemu muhimu ya maisha yangu katika jumuiya hii. Kiroho, nimepata ushirika mchangamfu, mtamu na mhudumu ambaye daima hupatikana kama rafiki na mshauri. Kijamii, nimekutana na marafiki zangu wengi kupitia kanisani.

Broshua iliyoambatanishwa inatoa habari zaidi kuhusu kanisa letu. Tafadhali tutembelee...Tungependa kuwa marafiki zako.

Iwapo ungependa maelezo ya ziada, tafadhali jisikie huru kuwasiliana nami kwa (jina au anwani yako). Natumai kukutana nawe hivi karibuni!

Wako mwaminifu,
Jina lako

Barua kwa mtarajiwa aliyewasiliana naye wakati wa kutembelewa:

Mpendwa (jina la mtu):

Hivi majuzi, washiriki wa timu yetu ya kutembelea walifurahi kukutana nawe na kukutambulisha kwa huduma ya (jina la kanisa lako). Tunatumai kwa dhati kwamba utatembelea na kuabudu pamoja nasi katika siku za usoni karibu sana.

Kama mhudumu wa (jina la kanisa) acha nikuhakikishie kwamba nina nia ya kibinafsi katika maisha yako ya kiroho na nimejitolea kuifanya Biblia kuwa muhimu kwa maendeleo ya uhusiano wa maana zaidi na Mungu.

Tunakuletea ushirika na huduma ya kanisa hili kwako na kwa familia yako, na ninatazamia kukutana nawe hivi karibuni.

Wako mwaminifu,

Jina lako na
Cheo Chako

SURA YA NANE

UKUAJI WA UPANUZI

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua "ukuaji wa ugani."
- Eleza nini maana ya "upandaji kanisa."
- Fanya muhtasari wa ukuaji wa ugani wa kanisa la Agano Jipya.
- Eleza jinsi makanisa yanavyoongezeka kwa kukua kwa ugani.
- Tambua njia nne ambazo kanisa jipya linaweza kuanzishwa.
- Tambua aina tatu za makanisa ya ugani.
- Orodhesha vipaumbele vya Kibiblia kwa ajili ya kuchagua maeneo ya kuanzisha makanisa mapya.
- Eleza ujumbe unaotokana na makanisa mapya.

AYA MUHIMU:

Hivyo makanisa yakaimarishwa katika imani, na idadi yao ikaongezeka kila siku. (Matendo 16:5)

UTANGULIZI

Wanafunzi waliamriwa na Yesu kuwa mashahidi katika Yerusalemu, Yudea, Samaria, na sehemu za mwisho za dunia (Matendo 1:8).

Kama ulivyojifunza katika sura ya mwisho, Kanisa la Yerusalemu lilipata ongezeko la haraka. Hatua inayofuata katika mpango wa Mungu ilikuwa ukuaji wa upanuzi. Kanisa la Yerusalemu lilipaswa kuanzisha makanisa mapya katika miji mingine ya Kiyahudi.

UKUAJI WA UPANUZI

Ukuaji wa upanuzi hutokea wakati kanisa linapoanzisha kanisa lingine katika utamaduni unaofanana. Kanisa jipya ni upanuzi wa kanisa la "mama", kama vile mtoto katika ulimwengu wa asili ni upanuzi wa kimwili wa wazazi.

Ikiwa kanisa "mama" limekomaa kiroho, kanisa jipya litakua katika ukomavu sawa. Ikiwa kuna matatizo katika kanisa la "mama", kanisa jipya linaweza kuwa na matatizo sawa. Hii ndiyo

sababu ni muhimu kwa kanisa kupata uzoefu wa ukuaji wa ndani wa ukomavu wa kiroho kabla ya kupanua kuanzisha makanisa mapya.

"Upandaji kanisa" ni neno linalotumika pia kuelezea upanuzi na ukuaji wa daraja la kanisa. Neno hili linatumika kwa sababu mtu "hupanda" kanisa jipya kama vile mkulima anapanda mbegu katika ulimwengu wa asili. Katika ardhi yenye rutuba, mbegu itatoa mmea mpya kama mmea wa "mama" ambao mbegu ilitoka.

Neno "kupanda" linapendekezwa kwa sababu haitoshi "kupanga" tu kanisa ambalo haliendani na utamaduni wa mahali. Haitoshi tu "kupata" kanisa na kuliacha lihangaike. Ni lazima "kupandwa," ambayo ina maana kuwa ni mizizi, kukua na kuendeleza mzunguko wa maisha ya kiroho.

UPANUZI WA KANISA KATIKA AGANO JIPYA

Katika mwili wa mwanadamu, seli hugawanyika kukua. Seli moja hugawanyika kutengeneza seli mbili. Seli hizi mbili kila moja hugawanyika kutengeneza nyingine, na kwa hivyo mchakato unaendelea. Ukuzi katika Ufalme wa Mungu ni vivyo hivyo. Kuzidisha hufanyika kwa mgawanyiko. Mgawanyiko ni njia kuu ya mpango wa Mungu wa ukuaji.

Ikiwa hatutachagua kwa hiari kugawanya na kuzidisha, Mungu anaweza kuruhusu hali kusababisha hilo. Matendo sura ya 8 inasimulia juu ya mateso makubwa yaliyotokea dhidi ya waamini huko Yerusalemu. Mateso haya yalileta mgawanyiko kwa Kanisa la Yerusalemu kwani watu walilazimishwa kukimbia Yerusalemu na kuishi katika miji mingine.

Watu hawa walipoondoka Yerusalemu kwenda maeneo mapya "walikwenda kila mahali wakihubiri Neno" (Matendo 8:4). Waongofu wapya walipopatikana, makanisa mapya yalianzishwa. Makanisa haya yalikuwa upanuzi wa kanisa la "mama" huko Yerusalemu.

Kanisa la Agano Jipya halikuenea tu kupanda makanisa katika tamaduni zinazofanana, pia liliziba pengo la kitamaduni ili kuanzisha makanisa katika jumuiya za makabila tofauti. Utajifunza kuhusu "ukuaji wa daraja" huu katika sura ifuatayo. (Sura hii na zinazofuata zinapaswa kuzingatiwa pamoja, kwani zote zinahusu kuanzisha makanisa mapya).

Rekodi ya upanuzi katika kitabu cha Matendo ya Mitume inaonyesha kwamba makanisa yalianzishwa na kanisa la Yerusalemu huko Yudea, Galilaya, Lida, Sharoni na Yopa. Hizi zote zilikuwa tamaduni za Kiyahudi zinazofanana.

Kama ulivyojifunza katika sura ya mwisho, kila moja ya makanisa haya yalipata ukuaji wa upanuzi pia. Kanisa la Yerusalemu na ushirika ulioanzishwa na upanuzi wake wote walikuwa...

...wakifanywa imara katika imani, na kuongezeka kwa hesabu kila siku. (Matendo 16:5)

Sio tu kwamba waumini binafsi walizaliana kiroho, bali Makanisa yaliongezeka kwa idadi kadri Kanisa la Yerusalemu lilipopanua ushuhuda wake katika eneo lote.

JINSI MAKANISA YA UPANDUZI HUANZA

Kuna njia nne za kuanzisha Kanisa jipya:

1. Kanisa moja linaanzisha kanisa lingine.
2. Makanisa kadhaa yanashirikiana kuanzisha kanisa lingine.
3. Kanisa kubwa linagawanyika kuunda makanisa mawili au zaidi tofauti.
4. Muumini binafsi anaelekezwa eneo fulani kuanzisha kanisa. Mtu aliye na karama ya kiroho ya utume mara nyingi hutumika kwa namna hii. Mtu huyu wakati mwingine huitwa "mpanda kanisa."

Katika kila moja ya haya, kuzidisha hutokea kwa kupanua ujumbe wa Injili kwa kuunda Mwili mpya wa waamini.

AINA ZA MAKANISA YA UPANUZI

Makanisa mapya yanaweza kuwa aina tofauti za upanuzi:

1. MAKANISA YANAYOHUDUMIA KWA JUMUIYA MAALUM:

Haya ni makanisa yaliyoanzishwa ili kuhudumia jamii, kijiji, au eneo fulani katika jiji fulani. Yanaweza kuwa ni matokeo ya uinjilisti ambao umeibua kundi la waumini wapya katika eneo fulani. Wanaweza kuanzishwa ili kuhudumu katika maeneo ambayo hayajafikiwa au sikivu.

2. MAKANISA YANAYOHUDUMIA KWA KUNDI MAALUM LA KABILA:

Ushirika huu huhudumia kabila maalum ambalo lina tamaduni moja, ukoo, na lugha moja. Kwa mfano, kanisa linaweza kuanzishwa kwa watu wanaozungumza Kihispania na hawawezi kuelewa huduma za Kanisa za "mama" zinazozungumza Kiingereza. Mifano mingine inaweza kuwa kanisa la Waasia katika kambi ya wakimbizi au kwa Wahindi walio kwenye hifadhi ya Marekani.

3. MAKANISA YENYE MAKUSUDI MAALUM:

Kanisa linaweza kuanzishwa kwa kusudi maalum: Kwa mfano, kanisa linaweza kuanzishwa karibu na chuo ili kuhudumu hasa kwa wanafunzi.

VIPAUMBELE KATIKA KUANZA UPANUZI

Biblia inafundisha vipaumbele fulani katika kupanua Injili na kuanzisha makanisa mapya. Hizi ni kama zifuatazo:

WASIOFIKIWA:

Kipaumbele cha kwanza ni watu ambao hawajafikiwa. Paulo aliandika:

Kwa maana, Kila atakayeliitia Jina la Bwana ataokoka.

Basi watamwombaje yeye ambaye hawakumwamini? na watamwaminije yeye ambaye hawakusikia habari zake? nao watasikiaje pasipo mhubiri? (Warumi 10:13-14)

Maeneo ambayo hakuna ushuhuda uliopo wa Injili yanapaswa kuwa kipaumbele kila wakati. Soma mfano wa kondoo katika Luka 15:3-7. Kipaumbele kilikuwa kwa kondoo waliopotea, si wale ambao tayari walikuwa zizini.

WENYE KUITIKIA:

Ulijifunza katika somo lililopita umuhimu wa kufanya kazi katika nyanja za kiroho zinazoitikia. Yesu aliifundisha (Mathayo 10:13-15; Luka 8:5-15) na Paulo aliitenda (Matendo 13:42-51). Yesu na Paulo hawakuacha mashamba yasiyoitikia. Waliendelea kuwatangazia Injili na kuwaonya juu ya hukumu ya Mungu. Lakini kipaumbele chao kilikuwa watu ambao walikuwa wasikivu.

MIJI KWANZA, KISHA MAENEO YA VIJIJINI:

Huu ulikuwa mkakati uliotumiwa na Paulo ambao utajifunza zaidi kuuhusu katika sura inayofuata. Miji ina idadi kubwa ya watu. Watu wengi hutembelea miji kwa ajili ya biashara na starehe. Unapowafikia watu wengi mjini, wanarudi vijijini ili kushiriki Injili na kuinua makanisa mapya.

Iwe ni badiliko la desturi, mitindo, au sheria, badiliko hilo kwa kawaida huanza kwanza katika miji na kisha kuenea hadi maeneo ya mashambani. Unapoufikia mji wenye Injili, itaenea pamoja na mistari hii ya asili ya jamii hadi vijijini.

UJUMBE

Ujumbe wa mpanda kanisa lazima uwe:

UJUMBE WENYE MSINGI WA KIBIBLIA:

Makanisa mapya yanatokea kama matokeo ya watu ambao hawajaokoka kusikia Injili na kumkubali Yesu kama Mwokozi. Kuhubiri kunapokuwa na msingi wa Biblia, kunabeba mamlaka ya Mungu. Wasikiaji wanatambua na kuitikia nguvu ya Neno la Mungu.

UJUMBE WENYE MSINGI WA KRISTO:

Yesu ndiye kitovu cha ujumbe unaozidisha Mkanisa. Watu lazima wajue Yeye ni nani, umuhimu wa huduma Yake duniani, kifo Chake, na ufufuo. Ni lazima wafundishwe jinsi ya kuitikia Injili na kupokea wokovu na uzima wa milele.

UJUMBE UNAOSHUGHULIKIA MAHITAJI YA WATU:

Watu hujibu ujumbe unapokidhi mahitaji yao ya kibinafsi. Mfano mzuri wa njia hii ni Yesu na mwanamke kisimani (Yohana 4). Ujumbe wake ulizingatia hitaji lake la maji asilia.

JINSI YA KUPANDA KANISA JIPYA:

Kozi kadhaa zinazotolewa na Taasisi ya Harvestime zinashughulikia maelezo ya jinsi ya kupanda Kanisa jipya. Ikiwa unasoma kozi za Taasisi ya Wakati wa Mavuno kwa mpangilio uliopendekezwa, kozi unayosoma kwa sasa ni sehemu ya kundi la kozi za kanuni za Biblia za kuzidisha.

Kozi hizi ni pamoja na "*Kukuza Mtazamo wa Ulimwengu wa Kibiblia*," "*Mbinu za Kufundisha*," "*Kanuni za Nguvu*" na kozi hii ya "*Mbinu za Kuzidisha*." Kila kozi inaeleza sehemu mbalimbali za mpango wa Mungu wa kuzidisha kiroho. Aidha, kozi zifuatazo zinazingatia vipengele mbalimbali vya upandaji Kanisa:

Kanuni za Usimamizi wa Kibiblia itakuongoza katika kuchagua na kuendeleza viongozi wa kanisa.

Uchambuzi wa Mazingira utakusaidia kuamua maeneo yanayoitikia Injili na tayari kwa uinjilisti na upandaji kanisa.

Usimamizi Kwa Malengo utakufundisha jinsi ya kutambua madhumuni ya ushirika wa ndani, kupanga mipango, na kupanga kanisa.

Mbinu za Uhamasishaji zitakusaidia kuhamasisha wanachama.

Uinjilisti Kama Chachu huwasilisha upandaji kanisa kama lengo la mwisho la uinjilisti.

Ili kupanda na kupanga makanisa ipasavyo, unapaswa kupata kozi hizi. Wakati huo huo, anza kuomba mwongozo wa Mungu kuhusu ni wapi anataka ukue. Ikiwa wewe ni mchungaji wa kanisa, huhitaji kujiuliza IKIWA unapaswa kuzidisha. Tayari umejifunza kwamba ni mapenzi ya Mungu kuzidisha.

Maombi yako yazingatie WAPI unapaswa kupanda kanisa jipya na WAKATI GANI, kwa sababu majira na eneo ni funguo muhimu za mavuno ya kiroho. Unataka kuzidisha mahali pazuri kwa wakati unaofaa.

MAKANISA MAPYA LAZIMA YAKOMAE

Kama vile mtoto mchanga katika ulimwengu wa asili, kanisa jipya linaweza kutegemea kanisa la "mama" katika ukuaji wake wa mapema. Lakini kanisa jipya linapoendelea kukomaa, linapaswa kuwa kundi tofauti, linalotenda kazi la waumini, ambalo pia linaweza kuzidisha kwa njia ya uzazi wa kiroho. Huu ndio mfano wa makanisa yaliyoituliwa na Mtume Paulo.

Kanisa la ugani linapaswa kupanuka kwa msingi wa kanuni za Kimaandiko zilizoshirikiwa katika sura ya "Ukuaji wa Upanuzi." Ili kukomaa ipasavyo, kila kanisa jipya la upanuzi lazima:

1. ELEWA MADHUMUNI NA MALENGO YAKE:

Kila mpango au kikundi kilichoanzishwa kanisani kinapaswa kuendana na madhumuni na malengo. Kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime kuhusu "*Usimamizi Kwa Malengo*" inaeleza hili kwa kina.

2. ELEWA KANUNI ZA KIBIBLIA ZA SHIRIKA:

Hizi ni pamoja na karama za kiroho na ofisi na kuwafunza waongofu wapya kuwa viongozi wa kiroho wenye uwezo wa kutumia karama zao. Kozi za Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime kuhusu "*Kanuni za Usimamizi wa Biblia*" na "*Usimamizi Kwa Malengo*" zitakusaidia kufanya hili.

3. FAHAMU SIFA ZA KIBIBLIA KWA VIONGOZI:

Kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime "*Kanuni za Usimamizi wa Kibiblia*" inaelezea haya kwa undani.

4. FUNDISHWA MISINGI YA IMANI:

Kozi za Wakati wa Mavuno katika moduli ya "Unaibu" ya Taasisi ya Wakati wa Mavuno zitakusaidia kutimiza lengo hili.

5. SHUGHULIKIA MASWALI HALISIA YA UTATA:

Hizi ni pamoja na vitu vifuatavyo:

- Kutengeneza tamko la mafundisho, ili wageni wajue imani za Biblia za kanisa.
- Vitu vya kisheria vinavyohitajika na serikali kwa kanisa jipya.
- Mpangilio wa kanisa pamoja na viongozi, maafisa, na utaratibu wa fedha za kanisa.
- Mahali na umiliki wa mali za kanisa.

-Uhusiano wa kanisa la "mama" na ugani mpya.

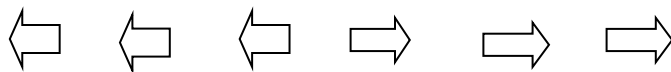
KUZIDISHA INAENDELEA

Ni mpango wa Mungu kwa kila kanisa jipya linaloundwa kupitia ukuaji wa ugani ili kuendeleza mzunguko wa kuzidisha. Kanisa jipya linapaswa kupata ukuaji wa ndani katika ukomavu wa kiroho. Inapaswa kupanuka kwa idadi na kisha kupanuka ili kupanda makanisa mengine mapya.

Kupitia njia hii ya Kibiblia, kanisa litaendelea kukua na kufikia "miisho ya dunia" (Matendo 1:8). Hapa kuna mchoro unaoonyesha mchakato huu:

- A. Kanisa "mama" (lililotambuliwa na "A") linapanda makanisa mapya.
- B. Makanisa mapya (yalivyotambuliwa na "B" kwenye mchoro) huanza upanuzi mwingine.
- C. Viendelezi hivi (vilivyotambuliwa na "C" kwenye mchoro) huanza viendelezi vingine vipya....
- D. Mchakato unaendelea.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. "Ukuaji wa upanuzi" ni nini?

3. Nini maana ya neno "upandaji kanisa"?

4. Fanya muhtasari wa ukuaji wa ugani wa kanisa la kwanza la Yerusalemu.

5. Tambua njia nne ambazo kanisa jipya linaweza kuanzishwa.

6. Bainisha aina tatu za makanisa ya ugani.

7. Je, ni vipaumbele gani vya Biblia vya kuchagua maeneo ya kuanzisha makanisa mapya?

8. Ni aina gani ya ujumbe unaotokana na makanisa mapya?

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

Kwa masomo zaidi ya jinsi ya kupanda kanisa pata kozi zifuatazo zinazotolewa na Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime:

Kanuni za Usimamizi wa Kibiblia zitakuongoza katika kuchagua na kuendeleza viongozi wa kanisa.

Uchambuzi wa Mazingira utakusaidia kuamua maeneo yanayoitikia Injili na tayari kwa upandaji kanisa.

Usimamizi Kwa Malengo utakufundisha jinsi ya kuanzisha kusudi, kupanga mipango, na kupanga kanisa.

Mbinu za Uhamasishaji zitakusaidia kuhamasisha ushirika wa kanisa kwa ajili ya uninjilisti.

Uninjilisti Unaofanana na Chachu utainua waongofu wanya kwa ajili ya kanisa.

SURA YA TISA

UKUAJI WA DARAJA

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Eleza nini maana ya "kuziba ukuaji" wa kanisa.
- Toa rejea ya Biblia inayoeleza mpango wa Mungu wa "kuziba ukuaji" wa kanisa.
- Tambua kiongozi mkuu wa Agano Jipya katika "kuziba ukuaji."
- Fanya muhtasari wa njia ambazo Paulo alizitumia katika kueneza Injili kwa tamaduni zingine.

AYA MUHIMU:

**...Uwafumbue macho yao, na kuwageuza waiache giza na kuiendea nuru, na kutoka katika nguvu za Shetani na kumwelekea Mungu, wapate ondoleo la dhambi zao, na urithi miongoni mwao waliotakaswa kwa imani iliyo ndani yangu.
(Matendo 26:18)**

UTANGULIZI

Sura ya mwisho ilihusu ukuaji wa ugani ambao hutokea wakati kanisa linapanda kanisa jipya katika utamaduni unaofanana. Inapaswa kuzingatiwa pamoja na somo hili ambalo linahusu ukuaji wa daraja.

Kanuni zile zile zinazohitajika kwa ukuaji wa upanuzi wa kanisa zinatumika katika kupunguza ukuaji na kinyume chake. Hii inamaanisha kuwa kila kitu kilichojadiliwa katika sura ya mwisho kinatumika kwa ukuaji wa daraja. Lakini ukuaji wa daraja pia unahitaji mbinu maalum na hizi ndizo mada za sura hii.

UKUAJI WA DARAJA

Ukuaji wa daraja hutokea wakati kanisa linapojitana katika mapengo ya kitaifa, kilugha, au kikabila ili kupanda kanisa jipya katika utamaduni tofauti. Neno "madaraja" linatumika kwa sababu mchakato huu unapotokea "daraja" hutengenezwa kutoka kwa utamaduni mmoja hadi mwingine ili kuwasilisha Injili. Vyombo vya kisasa vya usafiri na mawasiliano vimekuza sana uwezo wa kanisa kwa ajili ya kupunguza ukuaji hata katika maeneo ya mbali zaidi.

UKUAJI WA DARAJA KATIKA AGANO JIPYA

Ukuaji wa daraja ulikuwa sehemu ya mpango wa Bwana Yesu wa kupanua Injili kote ulimwenguni. Wanafunzi walipaswa kuanza ushuhuda wao katika tamaduni zao wenyewe huko Yerusalemu na kisha kupanua na kupanda makanisa katika maeneo mengine ya utamaduni kama huo.

Kisha, wanafunzi walipaswa kuziba mapengo ya kitaifa, lugha, na rangi ili kueneza Injili katika tamaduni tofauti na zao hadi mahali kama vile Samaria na “sehemu za mwisho za dunia” (Matendo 1:8). Wanafunzi walitimiza mara moja amri ya kuzidisha katika utamaduni wao wenyewe (Matendo 2).

Upanuzi kwa maeneo mengine ya utamaduni kama huo ulikuja kama matokeo ya mateso:

...Wakati ule palikuwa na adha kuu juu ya kanisa lililokuwako Yerusalemu; na wote wakatawanyika katika nchi za Uyahudi...

Kwa hiyo wale waliotawanyika walikwenda kila mahali wakihubiri Neno. (Matendo 8:14)

Filipo aliziba kwanza pengo la kitamaduni katika uamsho huko Samaria lililorekodiwa katika Matendo 8. Petro na Yohana waliendelea na huduma katika eneo hilo.

Mtume Petro alikuwa na ugumu fulani katika kukubali agizo la kufanya kazi kinyume na utamaduni. Alikuwa Myahudi mcha Mungu na hapo awali alikuwa na mawasiliano machache na Mataifa (mataifa mengine yasiyo ya Kiyahudi). Mungu alizungumza na Petro katika maono yaliyoandikwa katika Matendo 10 na kisha Petro akapeleka Injili kwa Mataifa huko Kaisaria.

Ukuaji wa daraja katika Agano Jipya unaonyeshwa vyema na huduma ya Mtume Paulo. Mungu alimwita Paulo haswa kwa huduma hii. Paulo alikuwa Myahudi, lakini Mungu alimwambia alikuwa:

.. chombo kiteule kwangu, nilichukue jina langu mbele ya Mataifa na wafalme na wana wa Israeli. (Matendo 9:15)

Kwa sababu Paulo aliitwa na Mungu kwa huduma ya kitamaduni, mbinu zake ni muhimu katika kuelewa ukuaji wa daraja la kanisa. Soma hadithi ya kuongoka kwa Paulo katika Matendo 9. Sehemu iliyosalia ya kitabu cha Matendo imejaa kumbukumbu ya shughuli yake ya umishonari katika mataifa ya ulimwengu. Vitabu vingi vya Agano Jipya ni barua za ufuatiliaji alizoandika kwa makanisa aliyoyapanda katika maeneo haya mbalimbali (Warumi-Waebrania).

MBINU ZA MTUME PAULO

Paulo alichaguliwa na Mungu kama kielelezo au mfano:

Lakini kwa ajili hiyo nalipata rehema, ili katika mimi wa kwanza, Yesu Kristo audhahirishe uvumilivu wote, niwe kielelezo kwao watakaomwamini baadaye hata wapate uzima wa milele. (1 Timotheo 1:16)

Hii ndiyo sababu mbinu za Paulo zinaweza kutumika kama mfano katika kuunganisha ukuaji wa Kanisa. Hapa kuna baadhi ya kanuni za ukuaji wa daraja zilizofunuliwa katika huduma ya Paulo:

NIA SAHIHI:

Paulo alichochewa na hali ya watu wa mataifa mengine bila Kristo (“Wamataifa” maana yake ni mataifa mengine isipokuwa Israeli):

Kwa hiyo kumbukeni ya kuwa zamani ninyi mlikuwa watu wa mataifa...wakati zile mlikuwa hamna Kristo, mmefarakana na jamii ya Israeli, wageni wasio wa maagano ya ahadi, mkiwa hamna tumaini, wala hamna Mungu duniani. (Waefeso 2:11-12)

Alihamasishwa na hisia ya wajibu:

Mimi ni mdeni kwa Wagiriki na Wagiriki pia; kwa wenye hekima na kwa wasio na hekima pia.

Basi, kwa kadiri nilivyo ndani yangu, niko tayari kuihubiri Injili na ninyi mlioko Roma pia. (Warumi 1:14-15)

Paulo alichochewa na hamu ya kuwa mtiifu kwa maono ya mbinguni yaliyotolewa na Mungu:

...Sikuwa muasi kwa maono ya mbinguni. (Matendo 26:19)

Alisukumwa na bidii na mzigo kwa Mungu:

Paulo alipokuwa akiwangoja huko Athene, roho yake ilifadhaika ndani yake alipouona mji ule umejaa sanamu. (Matendo 17:16)

Alihamasishwa na upendo safi:

Bali katika mambo yote tukijikubali wenyewe kuwa wahudumu wa Mungu...kwa upendo usio na unafiki. (2 Wakorintho 6:4, 6)

VIPAUMBELE SAHIHI:

Paulo alikuwa na vipaumbele vinavyofaa. Mambo yaliyokuwa faida kwake...elimu, mali, cheo, n.k.....alibesabu kuwa ni hasara katika ulimwengu wa kiroho. Ni kile tu ambacho kilinufaisha kazi ya Kristo ndicho kilithaminiwa:

Lakini mambo yale yaliyokuwa faida kwangu, naliyahesabu kuwa hasara kwa ajili ya Kristo.

**Naam, bila shaka, nayahesabu mambo yote kuwa hasara kwa ajili ya uzuri usio na kiasi wa kumjua Kristo Yesu, Bwana wangu;
(Wafilipi 3:7-8)**

Vipaumbele vyako vinapaswa kuwa:

1. Uhusiano wako na Mungu.
2. Uhusiano wako na Mwili wa Kristo (pamoja na familia yako ambayo pia ni sehemu ya Mwili huo).
3. Huduma yako kwa Mungu.

Uhusiano huja mbele ya huduma kwa sababu mbili:

1. Huwezi kuhudumu wakati uhusiano wako si sawa na Mungu.
2. Huwezi kuhudumu wakati uhusiano wako hauko sawa na wengine.
Washiriki wa Mwili wa Kristo (pamoja na familia yako mwenyewe) hawataweza pokea huduma yako wakati uhusiano wako nao hauko sawa.

NENO LA MUNGU:

Huduma ya Paulo ilitegemea Neno la Mungu. Neno la Mungu lilipoenea kwa tamaduni zingine, makanisa yalipandwa:

Lakini Neno la Mungu likakua na kuongezeka. (Matendo 12:24)

Hivyo Neno la Mungu likakua kwa nguvu na kushinda. (Matendo 19:20)

Vivyo hivyo, makanisa yakafanywa imara katika imani, na idadi yao ikaongezeka kila siku. (Matendo 16:5)

UJUMBE WA INJILI:

Injili ya Ufalme wa Mungu Ujumbe wa Paulo. Hakubadilisha misheni ya hisani katika mataifa yenye uhitaji badala ya nguvu ya kuhubiri Injili. Hakutumia mbinu za kuvutia watu ili kuvutia umati. Watu walivutwa kupitia nguvu ya Injili:

Kwa maana siionei haya Injili; kwa maana ni uweza wa Mungu uuletao wokovu kwa kila aminiye; kwa Myahudi kwanza, na kwa Mgiriki pia. (Warumi 1:16)

SALA:

Paulo aliomba mwongozo wa Mungu katika kueneza Injili kwa tamaduni zingine:

Nao walipokuwa wakimfanyia Bwana ibada na kufunga, Roho Mtakatifu akasema, Nitengeeni Barnaba na Sauli kwa kazi ile niliyowaitia.

Baada ya kufunga na kuomba, wakaweka mikono yao juu yao, wakawaacha waende zao. (Matendo 13:2-3)

ROHO MTAKATIFU:

Roho Mtakatifu alikuwa mkurugenzi wa shughuli za umishonari za Paulo. Kwa mfano, katika tukio moja ...

**...Walikatazwa na Roho Mtakatifu kuhubiri neno katika Asia.
(Matendo 16:6)**

KUHUBIRI, KUFUNDISHA, KUSHUHUDIA:

Paulo alifuata maagizo ya Agizo Kuu la kuhubiri, kufundisha, na kushuhudia Injili.

Hata siku ya kwanza ya juma, tulipokuwa tumekutana kumega mkate, Paulo akawahubiri...(Matendo 20:7).

**Na jinsi ambavyo sikuwazuilia neno lo lote lililokuwa la faida kwenu, bali niliwahubiri na kuwafundisha hadharani na nyumba kwa nyumba.
(Matendo 20:20-21)**

Haitoshi tu kuwasilisha Injili. Ujumbe lazima utolewe kwa njia ambayo wasikilizaji wanaweza kuelewa. Msamiati, lugha, na mtindo wa utoaji ni lazima urekebishwe ili kufanya Injili ieleweke. Paulo alitambua na kutenda hili (ona Matendo 21:37-40 na 22:2). Matendo 26:18 hutoa fomula ya mawasiliano bora ya Injili kwa watu wa tamaduni zingine. Mungu alimtuma Paulo kwa watu wa mataifa...

**...Uwafumbue macho yao, na kuwageuza waiache giza na kuiendea nuru, na kutoka katika nguvu za Shetani na kumwelekea Mungu, wapate ondoleo la dhambi zao, na urithi miongoni mwao waliotakaswa kwa imani iliyo ndani yangu.
(Matendo 26:18)**

Injili lazima iwasilishwe kwa namna ambayo:

1. Hufungua macho ya watu.
2. Ili wageuke kutoka gizani na kuingia kwenye nuru.
3. Ili wapate kugeuka kutoka katika nguvu za Shetani na kumwelekea Mungu.
4. Ili wapate ondoleo la dhambi kwa wokovu.
5. Ili wapate urithi wa kiroho kwa kutakaswa kwa imani.

Utamaduni ambao mtu hulelewa huamua maeneo matano:

Lugha yake: Jinsi anavyoeleza na kupokea mawasiliano na mawazo.
Mtazamo wake wa ulimwengu: Jinsi anavyoona na kuelewa ulimwengu.
Imani zake: Dini, imani katika nguvu zisizo za kawaida; njia za kufikiria; michakato ya mawazo.
Maadili yake: Maadili, nyenzo, maadili ya kijamii; motisha, njia za kufanya maamuzi.
Tabia yake: Jinsi anavyotenda, anavyofanya; tabia inayokubalika kijamii na kitamaduni.

Matendo 26:18 inashughulikia haya

Hufundua macho yao:
(mstari 1-2)

Lugha: Ujumbe uliowasilishwa umepokewa na kueleweka vema.

Mtazamo wa Ulimwengu: Mtazamo wa Biblia umewasilishwa

Imani: Ujumbe wa imani; Injili ya ufalme,
Hubadilisha Imani yao.

Maadili kubadilika

Ili wageuke na wapokee:
(mstari 4-5)

Tabia kubadilika

MAONYESHO YA NGUVU:

Paulo hakuwasilisha Injili tu, bali aliidhihirisha kwa uweza wa Mungu:

kwa nguvu za ishara na maajabu, kwa uweza wa Roho wa Mungu; hata tangu Yerusalemu, na kando kando ya Iliriko, nimeihubiri Injili ya Kristo kwa utimilifu. (Warumi 15:19)

KUPANDA MAKANISA:

Paulo hakushiriki Injili tu na kisha kuwaacha waongofu wanya bila kutunzwa. Aliunda kundi la waumini ambalo waongofu wanya wangeweza kushikamana nalo. Alianzisha makanisa ya mtaa.

Uinjilisti bila kuanzisha kikundi cha waamini mahalia ni kama kuleta watoto ulimwenguni na kutodai jukumu la malezi yao. Huu hapa ni mzunguko ambao Paulo aliufuata katika kila mji ambapo alipanda Injili:

1. Wafanyakazi walioagizwa: Matendo 13:1-4; 15:39-40

Wafanyakazi walifundishwa na kuagizwa kufika eneo fulani. Waumini katika kanisa la nyumbani walisaidia kuandaa, kutuma, kutegemeza, na kushirikiana na wale ambao Mungu aliwatenga kwa ajili ya kazi hiyo.

2. Watu waliowasiliana nao: Matendo 13:14-16; 14:1; 16:13-15

Katika maeneo mengi, Paulo aliwasiliana kwa adabu na viongozi wa kidini waliokuwapo katika sinagogi. Alijaribu kupata uelewa na kuungwa mkono na viongozi wa eneo hilo kadri iwezekanavyo. Mawasiliano ya kikundi na ya mtu binafsi yalifuata, lengo likiwa ni kupata usikivu mpana iwezekanavyo kwa ajili ya ujumbe wa Injili.

3. Injili iliwasilishwa: Matendo 13:17; 16:31

Injili iliwasilishwa kwa kuhubiri, kufundisha, kushuhudia, na onyesho la nguvu. Mbinu mbalimbali zilitumika kama zilivyohitajika ili kuwasilisha Injili kwa ufanisi. Mbinu katika baadhi ya miji ilikuwa kufundisha katika sinagogi (Matendo 14:1). Katika wengine, watu waliopokea walitengwa katika vikundi maalum (Matendo 19:9). Huduma maalum kwa makundi ya watu binafsi ilifanyika katika baadhi ya maeneo (Matendo 13:42) na lugha pamoja na mbinu zilirekebishwa ili kuhakikisha mawasiliano sahihi ya ujumbe wa Injili (Matendo 22:2).

4. Wasikilizaji walioongoka: Matendo 13:48; 16:14-15

Mawasiliano yenye ufanisi ya Injili yalisababisha uongofu, na watu kukubali ujumbe wa wokovu na kutubu dhambi.

5. Waumini walikusanyika: Matendo 13:43

Paulo hakuishia na uinjilisti na uongofu. Aliwakusanya waumini katika kanisa la mtaa. Waumini wapya waliingizwa mara moja katika ushirika na nidhamu ya kanisa la mtaa. Nyakati na mahali viliwekwa kwa ajili ya kukusanyika pamoja kwa baraza jipya la kanisa.

6. Imani imethibitishwa: Matendo 14:21, 22; 15:41

Kama inavyoonyeshwa na Agizo Kuu (Mathayo 28:19-20), mafundisho zaidi yalifuata kuongoka. Mafundisho haya, ndani ya muktadha wa kanisa la mtaa, yalianzisha waongofu wapya walipojifunza misingi ya imani ya Kikristo na jinsi ya kuishi katika Ufalme wa Mungu. “Uthibitisho wa imani” ulikuza ukomavu wa kiroho, ukiwasaidia waamini kugundua karama zao za kiroho na kuwa washiriki wanaotenda kazi wa Mwili wa Kristo.

7. Viongozi waliowekwa wakfu: Matendo 14:23

Waumini walipokuwa wakikomaa, viongozi wa mahali hapo waliinuliwa na Mungu ambao walikuwa na sifa za uongozi katika Kanisa. Wazee (viongozi) walichaguliwa kutoka katika kutaniko la mahali, si kutoka nje ya makanisa au mataifa mengine. Kila kanisa lilianzisha shirika la Kibiblia ambalo lilikuwa la kimaandiko, la utendaji kazi, na lenye ufanisi.

8. Kanisa lilipongezwa: Matendo 14:23; 16:40

Wakati viongozi walipokuwa mahali na kufanya kazi kwa ufanisi, utegemezi kwa "wapandaji" wa kanisa ulikoma. Mpito wa utaratibu ulifanywa kutoka kwa mwanzilishi hadi kwa viongozi wapya wa eneo hilo. Kanisa "lilipongezwa" au lilikabidhiwa kwa Bwana kama Mwili wa waamini unaofanya kazi.

9. Mahusiano yaliendelea: Matendo 15:36; 18:23

Uhusiano uliendelea kati ya ushirika mpya na mpanda kanisa (Paulo) na kanisa mama (Yerusalemu). Uhusiano pia ulianzishwa kati ya ushirika mpya na makanisa mengine kote kanda ili kuendeleza kueneza Injili.

MAONO YA ULIMWENGU NZIMA:

Paulo alikuwa na mkakati madhubuti wa ulimwengu. Rekodi ya Biblia hufunua hangaiko lake kwa ajili ya Asia, Galatia, Makedonia, Akaya, na Hispania, ambayo yalikuwa mikoa mizima wakati huo.

Maeneo ambayo Paulo alianzisha makanisa yalikuwa ni vituo vya utawala wa Kirumi, ustaarabu wa Kigiriki, ushawishi wa Kiyahudi, au umuhimu wa kibiashara. Jifunze maeneo haya ambapo Paulo alipanda makanisa:

Filipo: (Matendo 16) Huu ulikuwa mji mkuu wa Makedonia.

Thesalonike: (Mdo. 17:1-10) Hilo lilikuwa jiji kubwa la kibiashara lenye uvutano mkubwa.

Korintho: (Matendo 18:1-11) Jiji kuu la kibiashara la Ugiriki.

Efeso: (Matendo 19:1-10) Ambapo njia kuu za ufalme wa Kirumi zilianza Rumi hadi mashariki. Bandari ya kimkakati na kituo cha biashara.

Paulo alijua kwamba angeweza kufikia idadi kubwa zaidi ya watu katika majiji yenye watu wengi. Pia alitambua kuwa mabadiliko huwa yanaanzia mijini na kisha kusambaa hadi vijijini.

Vituo hivi vikuu vya biashara na utalii pia vilikuwa na watu wa mataifa mengi wakipita kwa madhumuni ya biashara au starehe. Miji hiyo ilikuwa kwenye njia za kusafiri ambapo harakati za

asili za watu zilitokea. Wageni hawa walipofikiwa na Injili, wangebeba ujumbe pamoja nao waliporudi nyumbani.

Paulo alisogea katika miduara ya kupanua kutoka kwa misingi hii ya misheni iliyoanzishwa. Baada ya Paulo kuondoka Yerusalemu alielekeza mawazo yake kwa Asia Ndogo akifanya kazi kwanza Tarso na Antiokia (Mdo. 11:25-30; 13:1-3), kisha Asia Magharibi-Ndogo na Efeso ikiwa kitovu chake (Mdo 19:1-20; 16:8). Kutoka huko, Paulo alihamia magharibi na Rumi kama kitovu na Uhispania kama sehemu ya mbali zaidi iliyofikiwa (Matendo 19:21; 23:11; 28:14-31; Warumi 1:9-15; 15:24, 28).

MASHAMBA YANAYOPOKEA:

Mkakati wa Paulo katika kuunganisha ukuaji uliathiriwa na upokeaji wa watu kwa Injili. Katika Mathayo 10, Yesu aliwaambia wanafunzi wake wasiende kwa Wasamaria au Mataifa bali waende kwa Israeli. Wakati huo ulikuwa sahihi kwa Israeli. Makundi mengine yangekubali Injili baadaye.

Hata miongoni mwa Wayahudi, wanafunzi walipaswa kuwahudumia wale waliopokea. Walitakiwa kukaa na kushiriki pale walipopata mwitikio mzuri na kuendelea pale walipokutana na watu wasiokubali. Walipaswa kuelekeza nguvu zao kwenye maeneo ya upokeaji mkubwa zaidi.

Paulo pia alifuata mkakati huu. Wayahudi walipoikataa Injili, Paulo aliwageukia Mataifa (Matendo 13:42-51). Wakati Athene haikuwa tayari, Paulo alienda Korintho. Huko Korintho, Paulo aligeuka kutoka kwa Wayahudi na kwenda kwa Mataifa. Wagiriki wasikivu walifurahi na wengi wakaamini na kubatizwa (Matendo 18:5-11). Bwana alikubali matendo ya Paulo kupitia maono yakimwambia abaki Korintho na kumtangaza Kristo bila woga (Matendo 18:5-11). Jumuiya za masinagogi zilipomkataa, Paulo alianzisha makutaniko na wale waliokubali. Mateso yalipomtoa nje, alienda mji mwingine.

WATU WAKE MWENYEWE:

Paulo alijishughulisha na kuwafikia watu wake mwenyewe kwa Injili:

Ndugu zangu, nitakayo sana moyoni mwangu na dua yangu nimwombayo Mungu kwa ajili ya Israeli ni kwamba waokolewe. (Warumi 10:1)

WATU WENYE HAWAJAFIKIWA:

Paulo alitoa kipaumbele kwa maeneo ambayo Kristo alikuwa bado hajahubiriwa:

Naam, vivyo hivyo nimejitahidi kuihubiri Injili, si pale Kristo alipoitwa, nisije nikajenga juu ya msingi wa mtu mwingine;

Lakini kama ilivyoandikwa, Wale wasionenwa wataona; na wale ambao hawajasikia wataelewa. (Warumi 15:20-21)

VIKUNDI VYA WATU:

Paulo alifanya kazi na "vikundi vya watu" mbalimbali ndani ya jiji au eneo. Kwa mfano, alihudumia vikundi vya watu wa Kiyunani na Wayahudi huko Antiokia (Matendo 13:42). Kikundi cha watu ni kabila, tabaka, au kikundi chochote cha asili kama kitamaduni, kiisimu na kikabila. Ni muhimu kutazama jiji au eneo kulingana na vikundi kama hivyo na kupanga ukuaji wa madaraja ipasavyo.

Kwa mfano, katika jiji moja nchini Marekani kuna watu wengi wanaozungumza Kihispania, wanaozungumza Kiingereza, na watu wanaozungumza Kichina cha Mandarin. Ukuaji wa kuunganisha kwa upandaji makanisa katika mji huu unapaswa kulenga makundi haya mahususi ya watu. Kupanda kanisa linalozungumza Kitagalogi katika mji huu hakutakuwa na manufaa. Hakuna vikundi vya watu wanaozungumza Kitagalogi jijini. Hii ndiyo sababu kuunganisha ukuaji kwa tamaduni zingine lazima kila wakati kulenga vikundi vya watu ndani ya eneo fulani, sio tu jiji kwa jumla.

Kupanda makanisa ndani ya vikundi vya watu fulani huendeleza Injili kwa haraka zaidi. Washiriki wa kikundi cha watu wote wanazungumza lugha moja na wana desturi zinazofanana. Hakuna viziwi vya lugha au kitamaduni vinavyozuia kuenea kwa Injili. Kama ulivyojifunza katika sura iliyotangulia, Injili inaenea kwa haraka zaidi kupitia njia zilizopo za jamii... watu walio na uhusiano wa kindugu, wanaozungumza lugha moja, na wenye desturi zinazofanana.

Watu ambao "ni kama sisi" wanaweza hata kugawanywa katika vitengo vidogo kwa madhumuni ya Injili. Kwa mfano, unafanya hivi unapounda madarasa ya shule ya Jumapili kulingana na vikundi vya umri. Unapanua dhana hii wakati unapanga kufikia vikundi tofauti vya watu.

Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inatoa kozi inayoitwa "*Uchambuzi wa Mazingira*" ambayo husaidia katika kuchanganua eneo kabla ya huduma. Tunashauri upate kozi hii ili kusaidia katika upandaji kanisa.

Kozi hiyo itakusaidia katika maeneo kama vile:

1. Kutambua watu wa kufikiwa. Ni vikundi gani vya watu tofauti vinavyounda jiji au eneo? Unapanga kumfikia nani? Wana asili gani ya kidini, kitamaduni, kikabila na kilugha.
2. Kutambua mahitaji yao ya kiroho. Kwa mfano, je, kanisa linahitajika kati ya Wahispania wanaozungumza juu ya jiji fulani? Labda mahitaji yao yanahudumiwa lakini wale wanaozungumza Kifaransa katika eneo hilo wamepuuzwa kiroho.
3. Kuamua upokeaji wa Injili.
4. Kuamua njia utakazotumia kuwafikia watu hawa. Wanaweza kufikiwaje vyema zaidi? Nani anapaswa kuwafikia? Ni lazima uwafikie watu kwa njia inayoeleweka na inayokubalika kitamaduni. Kwa mfano, ikiwa kikundi fulani hakiwezi kusoma, uinjilisti wa fasihi haungekuwa njia yenye faida ya kuwafikia.

UTAYARI WA KUBALI NA KUVUMILIA TAMADUNI NYINGINE:

Paulo alikuwa tayari kuzoea watu wa tamaduni tofauti na viwango tofauti vya jamii (ona 1 Wakorintho 9:16-23).

Mtu huathiriwa sana na utamaduni anamolelewa. Watu katika Utamaduni A watatofautiana na wale walio katika Utamaduni B:

Tamaduni A

Tamaduni B

Tamaduni ya Nyumani

Tamaduni mpya

Unapoacha utamaduni wako na kuingia mwingine na Injili, wewe ni tofauti. Huenda usikufae:

Wewe

Lakini unaweza kurekebisha. Kama Paulo, kwa msaada wa Bwana, unaweza kujifunza kufaa. Chaguo ni lako: Je, utabadilisha mifumo yako ya kitamaduni kwa ajili ya Injili?

?

TOFAUTI ZA KITAMADUNI:

Paulo hakuwa tayari tu kuzoea tamaduni zingine mwenyewe, hakuruhusu tofauti za kitamaduni kuathiri Injili.

Katika mataifa ya magharibi ikiwa mwongofu mpya atalazimika kuacha familia yake mwenyewe kwa sababu ya uongofu, anajiunga na wengine kama yeye katika Kanisa. Wote wanazungumza lugha moja na wana utamaduni mmoja. Lakini katika mataifa mengine ambapo Ukristo unamaanisha kuacha ukoo wa mtu kujiunga na kundi lingine, Injili itaenea polepole. Tamaduni zingine ni za kijamii zaidi katika asili kuliko mataifa ya magharibi. Kabila, tabaka, ukoo na kikundi ni muhimu sana.

Katika nyakati za Agano Jipya wakati mtu alipokuwa Mkristo haikumaanisha kwamba alipaswa kuacha desturi za Kiyahudi. Wala Mmataifa hakulazimika kufuata desturi za Kiyahudi (kama vile tohara). Mara ya kwanza kulikuwa na tatizo kwa Wayahudi kutaka kuweka matakwa ya kitamaduni kwa watu wa mataifa mengine walioongoka. Lakini Paulo alisema mambo kama hayo yalikuwa nira isiyo ya lazima. Unaweza kusoma majadiliano na uamuzi wa baraza la Kanisa kuhusu jambo hili katika Matendo 15.

(Kumbuka: Tunapozungumzia “utamaduni” tunazungumzia njia za mwenendo zinazotofautiana kutoka kundi hadi kundi ambazo hazikiuki sheria za maadili za Neno la Mungu. Matendo ya dhambi hayakubaliki kamwe).

MUDA:

Paulo alirekebisha wakati uliotumiwa katika tamaduni mbalimbali kulingana na uhitaji. Katika sehemu zingine alikaa siku chache tu. (Matendo 21:4). Mahali pengine alihudumu kwa “muda mrefu” (Matendo 14:28). Alikuwa anatembea na ratiba yake ilitawaliwa na Roho Mtakatifu.

MAWASILIANO YA KUFIKIA WENGI:

Paulo aliwasilisha Injili kwa njia ya mawasiliano ya watu wengi. Alichukua nafasi hiyo kuhutubia umati mkubwa:

Ikawa huko Ikonio waliingia pamoja katika sinagogi la Wayahudi, wakazungumza hata mkutano mkubwa wa Wayahudi na Wagiriki pia wakaamini. (Matendo 14:1)

MAFUNZO YA KUFANYA WANAFUNZI:

Paulo alihubiri kwa umati lakini pia alijua thamani ya kuwekeza maisha yake kwa watu wachache muhimu ambao wangeweza kuwafundisha wengine pia. Timotheo alikuwa mmoja wa watu hawa kama vile Tito na hata Yohana Marko, ambaye wakati fulani alikataa kupata mafunzo ya uanafunzi (Matendo 15:36-40). Ilikuwa ni Paulo ambaye kupitia kwake Roho Mtakatifu alifunua mpango wa Mungu kwa kila mwamini kuzidisha kiroho (2 Timotheo 2:2).

Kufanya kazi na waamini wengine kama Barnaba na Sila, pamoja na wanafunzi aliowafundisha, kulizidisha sana huduma ya Mtume Paulo. Katika safari yake ya pili na ya tatu ya umishonari, Paulo aliomba msaada wa wafanyakazi wenzake ambao walikuwa wenyeji katika eneo walilopanga kufanya kazi.

Hii ni kanuni muhimu. Waafrika wanaweza kuwafikia Waafrika vyema zaidi. Wahindi wanaweza kuwafikia watu wao kwa njia bora zaidi. Waasia wanaweza kupenya vyema bara lao kwa Injili. Wanazungumza lugha hiyo, wanaelewa desturi, na tayari wamezoea maisha.

MAKANISA HURU:

Paulo alianzisha makanisa ya kujitegemea. Ingawa walikuwa na uhusiano na kanisa mama katika suala la ushirika na uongozi, hawakuwa tegemezi kwa kanisa kuu. Paulo hakupata kuungwa mkono na makanisa ya misheni, wala hakuna rekodi yoyote ya yeye kutoa msaada kwa kazi mpya katika tamaduni zingine. Aliinua makanisa yanayojitegemeza yanayoweza kuendeleza kazi ya Injili bila kutegemea msaada wa kifedha kutoka nje.

Mipango yote ya kifedha iliyofanywa kwa ajili ya kuendelea kuwepo kwa kanisa jipya inapaswa kuwa ili watu wenyewe waweze kudhibiti biashara zao wenyewe. Kanisa likipata usaidizi wake kutoka kwa kanisa lingine, dhehebu, au waumini wa taifa lingine basi linawategemea. Ikiwa kanisa linalofadhili au dhehebu litashindwa, kanisa jipya pia litashindwa. Ikiwa uhusiano kati ya mataifa hayo utakatizwa, kanisa litapata matatizo wakati uungwaji mkono kutoka kwa nchi nyingine utakapokatizwa.

Bwana yule yule aliyegeuza maji kuwa divai na kuzidisha mikate na samaki wachache ili kulisha umati wa watu bila shaka ana uwezo wa kukusanya fedha zinazohitajika kwa ajili ya upanuzi wa Injili.

Mamlaka ya kutumia karama za kiroho yanapaswa kutolewa kwa kanisa jipya mara moja, huku uongozi ukiinuliwa kutoka ndani ya kusanyiko jipya. Wakati Paulo alichagua wazee, walichaguliwa kutoka ndani ya watu, sio kuagizwa kutoka mikoa mingine:

Kwa ajili ya hayo nalikuacha Krete, ili uyatengeneze mambo yaliyopungua, na kuweka wazee katika kila mji, kama nilivyokuagiza. (Tito 1:5)

Paulo alihusisha makanisa mapya katika maeneo yote ya ufikiaji ikiwa ni pamoja na maombi, utoaji, na kama watenda kazi pamoja katika kupanua, kupanua na kufunga daraja ukuaji wa kanisa (ona Matendo 20:4; Waefeso 6:19; Wafilipi 1:5,7; 4 :14-16).

Kila kanisa alilopanda Paulo lilikuwa kituo kipya cha kuzidisha kiroho.

Maana kutoka kwenu neno la Bwana lilisikika, si katika Makedonia na Akaya tu, bali imani yenu kwa Mungu imeenea kila mahali. (1 Wathesalonike 1:8)

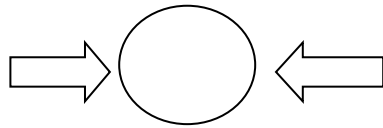
Paulo alianzisha makanisa mapya juu ya Neno la Mungu na mwamba, Kristo Yesu. Hakuwapata kwenye shirika au dhehebu au juu ya utu wake mwenyewe. Kujenga utegemezi hakufundishi uhuru.

MUHTASARI WA AINA ZA UKUAJI WA KANISA

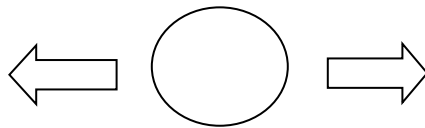
Katika sura chache zilizopita umejifunza jinsi kanisa linavyoongezeka kupitia ukuaji wa ndani, upanuzi, kuongezeka, na daraja.

Jifunze michoro ifuatayo. Michoro hii ni muhtasari wa aina hizi za ukuaji wa kanisa. Miduara inawakilisha kanisa katika utamaduni wako. Mraba inawakilisha kanisa katika utamaduni tofauti.

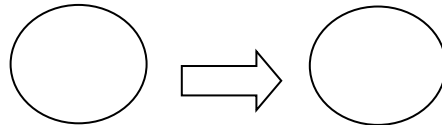
Ndani:

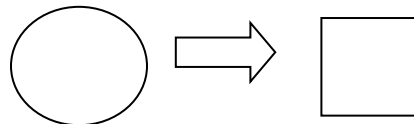
Upanuzi:

Kuongezeka:

Kidaraja:

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Nini maana ya “daraja za ukuaji” wa kanisa?

3. Toa rejea ya Biblia inayothibitisha mpango wa Kristo wa "daraja za ukuaji" wa kanisa.

4. Ni nani aliyekuwa kiongozi mkuu wa Agano Jipya katika "kuunganisha ukuaji" wa kanisa kwa mataifa?

5. Fanya muhtasari wa njia ambazo Paulo alitumia katika kueneza Injili kwa tamaduni zingine.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Kanisa la Antiokia lilipandwa na kanisa la Yerusalemu. Baada ya mateso ya Stefano, waumini wengi waliondoka Yerusalemu. Wengine walifika katika jiji la Antiokia huko Siria, jiji la tatu kwa ukubwa katika Milki ya Roma. Huko walianzisha kanisa (Matendo 11:19-21).
Wanafunzi waliitwa Wakristo kwa mara ya kwanza huko Antiokia. Hili lilikuwa ni kanisa la kwanza ambamo “wasio Wayahudi” walikuwa mashuhuri katika ushirika. Wayunani (Wamataifa) walionekana kuwa watu wakuu katika kanisa. Antiokia hivi karibuni ikawa kituo kipya cha makanisa ya Agano Jipya. Huduma ambayo tumeipokea sasa ina alama ya Antiokia, sio Yerusalemu na dhana zake finyu za kufikia utamaduni wa Kiyahudi tu.
2. Uenezaji wa Injili na Paulo kwa tamaduni nyingine mara nyingi hufupishwa kwa namna ya safari tatu za kimisionari:

Safari ya ngumi:	Matendo 13:1-14:28
Safari ya pili:	Matendo 15:36-18:22
Safari ya tatu:	Matendo 18:23-21:14
3. Soma ushuhuda binafsi wa Paulo katika Matendo 22:

Kabla ya kuongoka kwa Kristo:	Matendo 22:3-5
Kuongoka:	Matendo 22:6-11
Huduma yake ya jumla:	Matendo 22:12-16
Utume wake maalum:	Matendo 22:17-21
4. Jifunze zaidi kuhusu mzunguko ambao Paulo alifuata katika kila mji kwa kurejea matukio ya Efeso:

Watu waliowasiliana nao:	Matendo 18:19; 19:1,8,9
Injili inawasilishwa:	Matendo 19:4,9,10
Wasikiaji walioongoka:	Matendo 19:5,18
Waumini walikusanyika:	Matendo 19:9-10
Imani imethibitishwa:	Matendo 20:20, 27
Viongozi waliowekwa wakfu:	Matendo 20:17,28; 1Timotheo 1:3,4;
Kanisa linapongezwa:	Matendo 20:17; Waefeso 1:1-3,15,16
5. Je, ukuaji wa daraja wa kanisa la Agano Jipya ulikuwa na ufanisi? Chunguza rekodi:

...Kukawa na furaha nyingi katika mji ule (Samaria): Matendo 8:8

...Na wote waliokaa Lida na Sharoni wakamwona, wakamgeukia Bwana: Matendo 9:35

...Neno la Bwana likazidi kukua na kuzidishwa: Mdo 12:24

...Neno la Bwana likaenea katika nchi yote: Mdo 13:49

...Makanisa yakazidi kutiwa nguvu katika imani, na idadi yao ikaongezeka kila siku: Mdo 16:5

...Wote waliokaa Asia walisikia Neno la Bwana, Wayahudi kwa Wagiriki pia: Mdo 19:10

...Neno la Bwana likazidi kuwa na nguvu na kushinda: Matendo 19:20

...Kutoka Yerusalemu na pande zote mpaka Iliriko Paulo alihubiri Injili ya Kristo kikamilifu: Warumi 15:19

6. Msururu wa kijamii na kijiografia wa waongofu katika Matendo hufunua jinsi kanisa la Agano Jipya lilivyoziba mapengo ya kijamii, kitamaduni na kitaifa na Injili. Orodha ya sehemu inajumuisha watu kama vile:

-Barnaba, Mlawi tajiri kutoka Kipro (4:36-37)

-Stefano, Mgiriki, mtu mwenye elimu (6:5, 8-10; 7:1-53)

- Towashi Mwethiopia mwenye mamlaka kubwa (8:27)

Sauli, Mfarisayo na mwanachuoni (9:1)

- Kornelio, akida wa Kirumi wa Kaisaria (10:1-48)

-Simeoni, Lukio, Manaaen wa Antiokia (13:1)

Sergio Paulo, liwali wa Kirumi wa Pafo (13:6-12)

-Lidia, mfanyabiashara, wa Thiatira (16:14-15)

-Mlinzi wa gereza wa Filipi (16:27-34)

-Wanawake wakuu wa Thesalonike (17:4)

Dionisio wa Athene (17:34)

-Akila na Prisila wa Ponto (18:3)

-Myahudi wa Aleksandria mwenye mamlaka (18:24-28)

-Publio, mtu mkuu wa Malta (28:7-10)

-(Ona pia Stefana wa Korintho I Wakorintho 1:16 na Filemoni wa Kolosai Filemoni 1-2)

SURA YA KUMI

MAAMUZI AU WANAFUNZI?

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua "badilisha."
- Fafanua "mwanafunzi."
- Fanya muhtasari wa vipengele vitatu muhimu vya mwito wa ufuasi.
- Tambua kanuni tisa za ufuasi zilizofunuliwa katika somo la Yesu na wanafunzi wake.
- Orodhesha sifa tisa za mfuasi wa kweli wa Yesu Kristo.
- Eleza mtihani wa kweli wa ufuasi.

AYA MUHIMU:

Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, Mtu ye yote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, ajitwike msalaba wake, anifuata. (Mathayo 16:24)

UTANGULIZI

Unasikia mara kwa mara kuhusu “Agizo Kuu” la Yesu, lakini je, unaelewa kweli utume ambao Yesu aliwapa wafuasi Wake? Je, amri ilikuwa tu kupata waongofu wapya? Je, aliwapa changamoto ya kufanya mikutano mikubwa ya jiji na kujenga majengo makubwa ya kanisa? Je, aliwaambia kipaumbele ni kuwalisha na kuwavisha maskini?

Hebu tusome tena maagizo yake:

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu;

**na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari.
(Mathayo 28:19-20)**

Kipaumbele kilikuwa kwenda kwa mataifa yote, kuwafundisha Injili, kuwabatiza, na kisha kutoa mafundisho ya ufuatiliaji zaidi juu ya yote ambayo Yesu alikuwa ameamuru.

Hiki ndicho kilikuwa kipaumbele. Bado inapaswa kuwa kipaumbele. Unaweza kutumia maisha yako kwa njia nyingi tofauti. Unaweza kufanya kazi nzuri kama vile kusaidia maskini. Unaweza kujenga majengo makubwa ya kanisa. Unaweza kufanya mikutano mikubwa ya kidini.

Lakini ni lazima ufanye jambo moja ikiwa unataka kutimiza utume wa Yesu: Ni lazima ushiriki katika kufikia mataifa yote kwa ujumbe wa Injili. Shughuli nyingine zote--kama vile kuhudumia maskini, kujenga makanisa, n.k.--ni halali tu zinapochangia katika kipaumbele hiki.

Lakini kufikia huku kwa mataifa yote ni zaidi ya kuwaleta watu mahali pa maamuzi kwa ajili ya Yesu Kristo. Ili kutimiza Agizo Kuu ni lazima uendelee zaidi ya maamuzi hadi ufuasi.

MAAMUZI AU WANAFUNZI?

Aina mbili za mafundisho zinahusika katika agizo la Yesu:

KWANZA: MAFUNDISHO YA KUWAONGOZA WANAUME NA WANAWAKE KWENYE WOKOVU:

Watu lazima wasikie Injili ili kuitikia, kutubu kutoka kwa dhambi, na kuzaliwa mara ya pili. Mafundisho kama haya pia huitwa "uinjilisti":

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu. (Mathayo 28:19)

Waumini wapya wakati mwingine huitwa "waongofu." Mwongofu ni mwamini wa Yesu ambaye amezaliwa mara ya pili kwa imani na amekuwa sehemu ya Ufalme wa Mungu (Kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime yenye kichwa "*Uinjilisti Unaofanana na Chachu*") hutoa mafunzo ya jinsi ya kuinjilisha na kuwainua waongofu wapya.

PILI: KUFUNDISHA BAADA YA KUONGOKA:

Baada ya kufundishwa Injili na kuja KWA Yesu, lazima ujifunze jinsi ya kumfuata:

Na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari. (Mathayo 28:20)

Utume wa Yesu unaonyesha kwamba mafundisho zaidi ni kufuata uongofu na ubatizo. Waongofu wapya wanapaswa kufundishwa katika yote ambayo Yesu alifundisha. Utaratibu huu wakati mwingine huitwa "kufuata" au "kuchunga" mwamini mpya. Pia inaitwa "ufuasi."

UFAFANUZI WA UFUNZO

Mpango wa Yesu ni kwamba uwaongoze waongofu kwenye ufuasi. Mwanafunzi ni mwongofu ambaye ameimarishwa katika misingi ya imani ya Kikristo na anayeweza kuwainua waongofu wapya na kuwafundisha. Neno "mwanafunzi" linamaanisha mwanafunzi, mwanafunzi, mtu

anayejifunza kwa kufuata. Ni zaidi ya maarifa ya kichwa. Ni kujifunza ndiko kunakobadilisha mtindo wa maisha wa mtu.

MZUNGUKO WA MAAMUZI/MWANAFUNZI

Uamuzi ni hatua ya kwanza tu ya ufuasi wa kweli. Waongofu lazima wasonge mbele zaidi ya uamuzi ili wawe washiriki wanaowajibika wa mwili wa Kristo wenye uwezo wa kuwainua waamini wengine wapya. Kushinda waongofu wapya ni muhimu, lakini kuwazoeza wanaume na wanawake kumfuata Yesu na kuzaa kiroho ni muhimu vile vile. Kila mmoja unayemzoeza atawageuza wengine, kuwafunza, na kuwafunza kuwafikia wengine.

Huu ndio mpango wa Biblia wa ufuasi ulioonyeshwa na Yesu. Alichagua wanaume kumi na wawili, akawafanya wanafunzi, na kuwazoeza kuwafikia wengine. Kama ulivyojifunza katika Sura ya Nne ya kozi hii, mpango huu wa "kila mmoja kufundisha" unasababisha kuongezeka kwa waumini, makanisa na madhehebu.

Lakini kila mara weka lengo wazi: Wewe si mwanafunzi ili kujenga huduma yako mwenyewe au dhehebu. Kusudi la kufuata ni kufikia mataifa yote kwa Yesu Kristo.

Kufikia Agizo Kuu hakutegemei sana mbinu bora na teknolojia kubwa zaidi, bali katika maendeleo ya wanafunzi waliojitolea. Mchoro ufuatao unaonyesha mzunguko unaoendelea wa uinjilisti na ufuasi:

Uinjilisti ∃ Waongofu ∃ Kulea Wanafunzi ∃ Wanafunzi (Uinjilisti ∃ Waongofu ∃ Kulea wanafunzi ∃ Wanafunzi (Uinjilisti ∃ Waongofu ∃ Kulea Wanafunzi ∃ Wanafunzi- - - -□

Uinjilisti husababisha waongofu wapya. Ufuasi unaleta matokeo kwa wanafunzi wanaoweza kuinjilisha, kuzalisha waongofu wapya, na kuwafunza. Kisha mzunguko unaendelea kurudia muundo sawa.

WITO WA KUWA WANAFUNZI

Soma Luka 9:57-62 katika Biblia yako. Katika kifungu hiki watu watatu wanamwendea Yesu wakitaka kuwa wanafunzi. Kwa kila mmoja, Yesu anafichua kipengele tofauti cha mwito wa ufuasi unahusisha:

1. GHARAMA ZINAZOZINGATIWA: (Luka 9:57-58) .

Mtu wa kwanza angemfuata Yesu bila kungoja kuitwa. Anajaribu kuwa mfuasi kupitia juhudi binafsi. Yesu anamwonya kwamba haelewi maana ya uanafunzi. Ufuasi sio toleo ambalo mwanadamu hutoa kwa Mungu. Ni wito wa Mungu kwa mwanadamu.

Yesu alisema, “Kama ukunifuata, hivi ndivyo utakavyokabiliana nazo. Alieleza kwamba ufuasi wa kweli ni wa gharama. Hauwezi kupatikana kwa juhudi binafsi.

2. VIPAUMBELE SAHIHI: (Luka 9:59-60)

Mtu wa pili aliitwa na Yesu "kufuata." "Kufuata" maana yake ni kumfuata aliyetangulia, kuiga mfano. Inahusisha imani na utiifu. Yesu alipowaita wanafunzi wake 12, aliwaambia waje na kufuata. Hakuonyesha njia ya kazi. Hakufanya hivyo. toa maelezo ya programu kwa maisha.

Mwanafunzi lazima aache maisha ya zamani nyuma kwa sababu ya wito peke yake. Ni maamuzi gani na migawanyiko na dhabihu hii inaweza kuhitaji kubaki haijulikani. Mfuasi huacha maisha ya usalama kwa moja ya ukosefu wa usalama machoni pa ulimwengu. Kujitolea sio kwa mpango, lakini kwa mtu. Mtu huyu ni Bwana Yesu Kristo.

Katika kifungu cha Luka, jibu la mtu huyu kwa wito wa kufuata lilikuwa “niteseke kwanza...” Alitaka kumfuata Yesu, lakini haikuwa kipaumbele chake. Yesu asingependekeza kamwe kwamba mfuasi wake apuuze mahitaji ya wazazi wake (ona Yohana 19:25-27). Ni suala la vipaumbele ambalo limesisitizwa katika hadithi hii. Mtu huyu alitaka kumzika baba yake kwanza. Katika wakati mgumu Yesu anapomwita mtu amfuate, hakuna kitu kinachopaswa kuwekwa kabla ya mwito huo.

Katika kifungu kingine, Yesu alieleza kwa undani zaidi ni nini “kufuata” kunahusisha:

Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, Mtu ye yote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, ajitwike msalaba wake, anifuate. (Mathayo 16:24)

Kujinyima lazima kuja kabla ya kuchukua msalaba. Ubinafsi wa kale na asili ya dhambi lazima kukataliwa. (Soma Warumi 7-8 kuhusu mapambano ya Paulo katika eneo hili). Kisha lazima uchukue msalaba. Msalaba ni mfano wa dhabihu, maumivu, kukataliwa, matusi, na magumu yanayohusika katika kufanya mapenzi ya Mungu. Msalaba unaweza hata kumaanisha mwito wa kifo kwa kuuawa kwa ajili ya Injili.

"Kuuchukua msalaba" hairejelei mizigo ya maisha. Hizi ni kawaida kwa wanaume wote. Ni mateso, majaribu, kukatishwa tamaa, na huzuni kutokana na maisha katika ulimwengu wenye dhambi. Muumini hajatengwa na mizigo hiyo ya maisha. Anapatwa na magonjwa, aksidenti, moto, na hatari za asili kwa sababu anaishi katika ulimwengu ulioharibiwa na dhambi. Lakini mizigo hii sio "kuuchukua msalaba." Kubeba msalaba ni kwa hiari, si kitu kinacholemewa na mizigo ya maisha. Ni uamuzi wa kuendelea (kila siku) kukataa tamaa za nafsi ili kufanya mapenzi ya Mungu.

Kubeba msalaba ni muhimu kwa ufuasi. Yesu alisema, "Mtu ye yote asiyeuchukua msalaba wake na kunifuata, hawezi kuwa mfuasi wangu." Kuchukua msalaba hakupendezi kwa sababu inahusisha kujikana nafsi. Lakini ni lazima ifanywe kwa hiari kwa ajili ya Kristo ili kuwa mfuasi wake.

Ili kuubeba msalaba, ni lazima uondoe vitu vya ulimwengu katika mikono yako. Ikiwa moyo wako umewekwa kwenye pesa na vitu vya kimwili, mikono yako imejaa sana kuchukua msalaba. Ikiwa wakati wako unatumiwa na anasa na vitu vinavyopendeza mwili, mikono yako imejaa sana kuchukua msalaba. Baada ya kujikana nafsi na kuchukua msalaba, hatua inayofuata ni kufuata. Lazima uache mtindo wa maisha wa zamani na uhusiano wa zamani wa dhambi.

Huwezi kamwe kuingia ufuasi kwa kukaa na kungoja jambo hilo litokee. LAZIMA uchukue hatua za kwanza: Jikane, chukua msalaba wako, na ufuate. Mathayo angeweza kubaki kwenye meza ya kodi na Petro kwenye nyavu zake. Wote wawili wangeweza kufuatilia biashara zao kwa uaminifu na pengine wangepurahia uzoefu wa "kiroho". Lakini kama walitaka kufuata uanafunzi wa kweli, iliwabidi waache hali ya zamani na kuingia mpya. Mathayo alilazimika kuacha meza za ushuru na Petro nyavu zake.

Hii haimaanishi kwamba kila mfuasi lazima aache kazi na nyumba zao. Inamaanisha nini kwa wote ni kwamba itahitaji mabadiliko katika mtindo wa maisha. Katika baadhi ya matukio inaweza pia kumaanisha kuondoka nyumbani, kazi na wapendwa kwa ajili ya Injili. Ni lazima ufuate popote Yesu anapokuongoza. Ufuasi lazima uwe kipaumbele.

3. MALENGO KAMILI: (Luka 9:61-62)

Mtu wa tatu katika Luka 9:57-62 alitaka kufuata, lakini alitaka kufanya hivyo kwa masharti yake mwenyewe. Kuaga familia yake lilikuwa jambo la kawaida kufanya, lakini Yesu alikuwa amemwita afuate. Lengo lake hasa maishani lilikuwa nini? Ufuasi au kufanya mambo yake mwenyewe? Malengo ya mtu huyu maishani hayakutatuliwa. Alikuwa anajizuiwa kukatika kati ya maisha ya kale na mapya kwa Yesu kuitwa.

NJIA NA UJUMBE WA WANAFUNZI

Wito wa ufuasi ulihusisha utume wa kufundisha mataifa yote. Mbinu ya wanafunzi ilikuwa kushuhudia. Yesu alisema, “Mtakuwa mashahidi wangu” (Matendo 1:8). Mkazo haukuwa sana juu ya kile wangepanya kama vile wangukuwa. Walichokifanya kilikua ni cha walivyokuwa.

Hadi mwisho, wafuasi wa Yesu walijiona kuwa mashahidi. Karibu na mwisho wa maisha yake, Paulo alisema:

Kwa hiyo baada ya kupata msaada kwa Mungu, naendelea hata leo, nikiwashuhudia wadogo kwa wakubwa, nikisema...

...ya kwamba Kristo atateswa, na awe wa kwanza kufufuka katika wafu, na kuwahubiria watu na Mataifa nuru. (Matendo 26:22-23)

Kushuhudia kwa ajili ya wanafunzi kulikuwa kuhubiri, kufundisha, kubatiza, na kuonyesha nguvu za Mungu kupitia miujiza na uponyaji. Ujumbe wa ushuhuda wao ulikuwa Injili ya Ufalme wa Mungu:

Na Injili hii ya Ufalme itahubiriwa katika ulimwengu wote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; hapo ndipo ule mwisho utakapokuja. (Mathayo 24:14)

Paulo anatoa muhtasari wa mambo ya msingi ya Injili:

Kwa maana naliwatolea ninyi kwanza yale niliyoyapokea mimi mwenyewe, ya kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi zetu, kama yanenavyo maandiko;

na ya kuwa alizikwa, na ya kuwa alifufuka siku ya tatu, kama yanenavyo maandiko...(1Wakorintho 15:3-4).

Hiki ndicho ambacho Paulo alikiita “kweli ya Injili” (Wagalatia 2:5). Ujumbe mwingine wowote haukukubalika (Wagalatia 1:8).

YESU NA UFUNZO

Yesu alikuwa na miaka 32 tu ya huduma ya kufanya kazi ambayo Mungu alikuwa amemtuma kuifanya. Hii ilikuwa kazi kubwa sana. Aliweza kutembelea maeneo machache tu katika kipindi hiki kifupi na kufikia idadi ndogo tu ya watu.

Ili kuhakikisha kukamilishwa kwa utume Wake, Yesu aliweka uanafunzi kuwa jambo la kwanza. Alijua wanafunzi wake na wanafunzi wao wangepikia umati wa vijiji na miji ambayo hangepata nafasi ya kutembelea.

Yesu angeweza kutumia wakati Wake wote kuwalisha na kuwavisha maskini. Angeweza kujenga jengo kubwa la kanisa huko Yerusalemu. Kuna njia nyingi ambazo angeweza kutumia. Lakini Yesu alichagua ufunguo mkuu zaidi wa kuzidisha kiroho. Alijua kwamba kwa kuwekeza maisha Yake kwa watu wachache waaminifu mchakato wa kuzidisha ungeanza ambao haungeisha kamwe. Wasiwasi wake haukuwa na mipango ya kufikia umati wa watu, lakini kwa wanaume wenye uwezo wa kufikia umati.

Haijalishi unaishi katika taifa gani, iwe unaishi katika jiji kubwa au kijiji cha mbali, ulisikia Injili kwa sababu ya uaminifu wa wanafunzi wa Yesu. Ikiwa tungeweza kufuatilia nyuma katika historia jinsi Injili ilivyoenea hadi ikakufikia, njia ingerudi kwa mmoja wa wafuasi wa awali wa Yesu.

Yesu ndiye kielelezo chako cha ufuasi. Ukifuata kielelezo chake, utagundua kwamba wanafunzi wa uzazi hawatokani na semina fupi. Yesu alitanguliza wakati wa kufanya wanafunzi.

Katika kujifunza uhusiano wa Yesu na wafuasi Wake, kanuni kadhaa za ufuasi zinafichuliwa. Haya ni muhimu katika mchakato wa uanafunzi:

1. UCHAGUZI:

Kuteuliwa kwa Wanafunzi 12 kumeandikwa katika Mathayo 5:1; 10:2-4; Marko 3:13-19; na Luka 6:12-16. Uteuzi wa wale 70 umeandikwa katika Luka 10:1-16. Uteuzi ni hatua ya kwanza

katika mchakato wa uanafunzi. Yesu alipochagua wanafunzi, aliwaita watu wa kawaida. Wengine hawakuwa na elimu na wote walikuwa na makosa na kushindwa.

Imesemwa kwamba kama wanafunzi 12 wa awali wangepitiwa upya na bodi ya misheni ya kanisa katika wakati huu, wangepitwa kwa ajili ya huduma ya umisionari. Lakini Yesu alitenda kwa msingi wa uwezo, si matatizo. Hakuwachagua wanaume na wanawake kwa sababu ya jinsi walivyokuwa, bali kwa sababu ya vile wangeweza kuwa. Aliangalia zaidi ya matatizo kwa uwezo wao.

Kila mwongofu mpya anapaswa kufunzwa na mtu fulani, lakini hutaweza kufuasa kila mtu. Wewe ni mtu mmoja tu na una kikomo katika idadi ambayo unaweza kufuasa wakati wowote. Hii ndiyo sababu ufuasi unapaswa kufanywa ndani ya muktadha wa kanisa la mtaa. Mchungaji anaweza kuwa na uhakika kwamba kila mwongofu mpya anafunzwa ipasavyo na mwamini aliyekomaa.

Yesu aliamua jinsi gani ni nani angemchagua kuwa wanafunzi?

Kwanza, Kwa kumtegemea Mungu:

Siwezi kufanya neno mwenyewe... kwa sababu siyatafuti mapenzi yangu mwenyewe, bali mapenzi yake aliyenipeleka. (Yohana 5:30)

Pili, aliifanya kuwa ni swala la maombi. Luka 6:12-13 inarekodi kwamba Yesu alitumia usiku kucha katika maombi kabla ya kuchagua wanaume ambao angewazoeza kuwa wanafunzi.

Tatu, Yesu alichukua hatua ya kuwaita wanafunzi Wake. Watu hawatamiminika kwako ili wawe wanafunzi wa Yesu. Ni lazima uchukue hatua ya kuwapigia simu. Kupitia nguvu za Mungu ni lazima “ufanye” wanafunzi.

Nne, Yesu alionyesha wazi kile ambacho uanafunzi ulihusisha. Kama ulivyojifunza, wanafunzi lazima wazingatie gharama, wawe na vipaumbele vinavyofaa, na wafanye uanafunzi kuwa lengo lao kamili maishani.

Ufuasi pia unahusisha uaminifu na uwezo wa kufundisha wengine. Paulo alimwambia Timotheo achague wanaume waaminifu na kuwakabidhi mambo ambayo alikuwa amefundishwa. Wanaume hao waaminifu walipaswa kuwa na uwezo wa kufundisha wengine. Sifa hizi mbili ni muhimu kwa mchakato wa kuzidisha. Ikiwa mtu si mwaminifu, hatatimiza wajibu wake wa uzazi wa kiroho. Ikiwa yeye ni mwaminifu lakini hajui jinsi ya kufundisha wengine, basi atashindwa pia.

Paulo alizungumza kuhusu waamini ambao walipaswa kuwa na uwezo wa kufundisha wengine lakini walikuwa bado hawajakomaa kiroho ili waweze kufanya hivyo. Watu hawa bado hawajawa tayari kwa ufuasi wa kweli. Lazima wawe

kuelekezwa zaidi katika misingi ya imani. Ufuasi unahitaji “watu waaminifu, wanaoweza kuwafundisha wengine pia.”

Si lazima wanaume waaminifu wawe watu wasio na dosari. Usichanganye ufuasi na ukamilifu. Usikazie fikira matatizo katika maisha ya watu wanaotazamiwa kuwa wanafunzi. Angalia uwezo wao. Uanafunzi ni mchakato unaoongoza kwa “kukamilika kwa watakatifu” unaofafanuliwa katika Waefeso 4. Hata “watu waaminifu” wana matatizo na udhaifu wa kushinda kama walivyofanya wanafunzi wa awali.

Ulimwengu huchukua wanaume wenye talanta na hujaribu kuwapa tabia. Wanazingatia kuunda wataalamu. Mungu alisema wachukue “watu waaminifu” wa tabia na atawatia nguvu kwa talanta na uwezo wa kiroho. Wanaume waaminifu wanapatikana ili kutimiza makusudi ya Mungu. Yesu alipowaita Simoni na Andrea, "mara" wakaziacha nyavu zao. Neno "mara moja" linaonyesha kupatikana kwao.

Unapochagua wanaume na wanawake kuwa wanafunzi, lazima wawepo. Ni lazima wawe tayari kufanya uanafunzi kuwa kipaumbele cha maisha yao. Wanaume waaminifu wanachochea na maono ya kiroho. Yesu alipowapa Petro na Andrea maono ya kukamata wanaume na wanawake, yaliwachochea kuziacha nyavu zao. Wanaume waaminifu wana njaa ya Neno la Mungu, kama wanafunzi wa Kristo walivyokuwa. “Mioyo yao ikawaka ndani yao” aliposhiriki Maandiko (Luka 24:32,45). Walikuwa tayari na hamu ya kufundishwa.

2. UWANACHAMA:

Yesu alipowaita wanafunzi wake, aliwaita wawe pamoja naye. Alishiriki maisha yake kwa ukaribu na wanafunzi wake. Alitumia muda pamoja nao katika hali zote mbili za huduma rasmi na hali isiyo rasmi. Ufuasi hautafanyika kupitia mikutano ya kamati au ibada ya Jumapili pekee. Lazima kuwe na ushirika wa karibu na wale unaowafundisha. Lazima ushiriki maisha yako pamoja nao.

3. KUWEKA WAKFU:

Kutokana na ushirika na Yesu, kuwekwa wakfu kulikuzwa. Yesu aliwaita wanafunzi Wake wajiweke wakfu kwa Mtu, si dhehebu au shirika. Kujiweka wakfu huko kwa Mungu kulihitaji utii kamili kwa Neno na makusudi yake (ona Yohana 4:34; 5:30; 15:10; 17:4; na Luka 22:42).

4. MAONO:

Yesu aliwatia moyo wafuasi wake kwa kuwapa maono ya kiroho. Aliwaita kwa kazi kubwa kuliko utaratibu wa maisha ya kila siku. Aliwaita wafuasi wake kuwa wavuvi wa watu (Mathayo 4:19). Aliwapa maono ya mavuno ya kiroho duniani kote (Yohana 4:35). Aliwapa changamoto kwa ufunuo wa Ufalme wa Mungu (Mathayo 13).

Bila maono watu huangamia (Mithali 29:18). Hawana mwelekeo na hakuna motisha. Ufuasi lazima ujumuishe mawasiliano ya maono ya kiroho ili kuhamasisha utume. Maono ni ushindi wa dunia nzima kwa Injili ya Ufalme. Kamwe usikatishwe tamaa na sababu ndogo.

5. MAAGIZO:

Yesu alitumia muda wake mwingi kuwafundisha wanafunzi wake. Maagizo yake daima yalihusiana na maono ambayo alikuwa amewapa. Ikiwa utawazoeza wanafunzi kwa kufuata njia za Yesu, basi ni lazima ufundishe yale ambayo Yesu alifundisha. Hii ni sehemu ya agizo la Agizo Kuu (Mathayo 28:20). Mkazo unapaswa kuwa juu ya mafundisho ya Yesu na kile kilichofunuliwa kama mafundisho haya yalivyowekwa katika matendo katika Kanisa la kwanza.

Mtaala wa Taasisi ya Harvestime International hutoa mafunzo hayo ya uanafunzi. Katika sura ya mwisho ya kozi hii, utajifunza jinsi ya kuzidisha kupitia kuanzisha vituo vya ugani vya kufundisha kozi hizi. Wakati wa mavuno pia hutoa kozi yenye kichwa "*Mbinu za Kufundisha*" ambayo inakufunza kufundisha kwa kutumia mbinu za Yesu.

Unapofundisha kile Yesu alichofundisha, unafundisha ufunuo mzima wa Neno la Mungu kwa sababu msingi wake ni Agano la Kale. Yesu alisema:

...Haya ndiyo maneno niliyowaambia nilipokuwa nikali pamoja nanyi, ya kwamba ni lazima yatimizwe yote yaliyoandikwa kunihusu mimi katika torati ya Musa, na katika manabii na zaburi...

...Ndivyo ilivyoandikwa, kwamba ilimpasa Kristo kuteswa, na kufufuka siku ya tatu;

na kwamba mataifa yote watahubiriwa kwa jina lake habari ya toba na ondoleo la dhambi, kuanzia Yerusalemu. (Luka 24:44,46-47)

6. MAONYESHO:

Yesu hakufundisha kupitia maagizo ya mdomo pekee. Alionyesha kile alichofundisha. Alifundisha uponyaji na kuuonyesha kwa kuonya wagonjwa. Alifundisha mamlaka ya mwamini juu ya Shetani na akaidhihirisha kwa kutoa pepo. Alifundisha kuwajali maskini na alitoa mfano kwa kulisha umati.

Wanafunzi hawakuwa wanafunzi tu, walikuwa mashahidi wa macho wa onyesho la nguvu za Mungu. Baadaye walisema walikuwa wakifundisha “Yale tuliyoyaona na kuyasikia” kama “mashahidi wa macho” (1 Yohana 1:1).

Yesu alifundisha kwa mfano. Alionyesha kile alichosema kwa jinsi alivyoishi na kuhudumu. Alisema:

**Kwa maana nimewapa kielelezo ili nanyi mfanye kama mimi nilivyowafanyia.
(Yohana 13:15)**

Udhihirisho wa nguvu za Mungu huwafanya watu wasikilize ujumbe wako:

Na makutano kwa nia moja wakasikiliza maneno aliyosema Filipo, waliposikia na kuziona ishara alizozifanya. (Matendo 8:6)

Paulo hakuzungumza tu juu ya ukweli wa Injili (Wagalatia 2:5) lakini juu ya nguvu ya Injili (Warumi 1:16). Alitangaza na kudhihirisha Injili (1 Wakorintho 2:1,4).

Kwa sababu ya umuhimu wa udhihirisho wa nguvu katika mchakato wa kuzidisha, Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime ina kozi yenye kichwa "Kanuni za Nguvu" zinazotolewa kwa somo hili.

7. USHIRIKI:

Ujuzi tu hautoshi. Ili kuwa na ufanisi, ujuzi lazima utumike. Inakuja wakati wa kuchukua hatua. Wanafunzi hawakusikiliza tu mafundisho ya Yesu na kuona maonyesho ya nguvu, walishiriki pia. Kufundisha somo haitoshi kuwahakikishia kujifunza. Kufundisha pekee ni kama kujaribu kujifunza upasuaji wa ubongo kwa kusoma kitabu.

Wanafunzi lazima wawe na uzoefu halisi katika kile wanachojifunza. Ni lazima wapate uzoefu wa jinsi ya kushiriki Injili, jinsi ya kuwaombea wagonjwa, jinsi ya kutoa pepo n.k. Yesu alitoa nafasi hizo kwa wanafunzi wake. Soma Marko 6:7-13 na Luka 9:1-6. Yesu aliwatuma wanafunzi wake waone yale waliyokuwa wamefundishwa. Hakikisha wanafunzi wako wanakuwa watendaji wa Neno na sio wasikiaji tu.

8. USIMAMIZI:

Wanafunzi wa Yesu waliporudi kutoka kwa safari yao ya huduma, Yesu alitathmini juhudi zao (Luka 9:10). Katika mchakato mzima wa mafunzo Yesu aliwasimamia wanafunzi Wake. Hawakuachwa peke yao katika mapambano yao. Alikuwepo kuwarekebisha, kuwakemea, na kuwatia moyo.

Huwezi kudhani kwamba kazi itafanywa kwa sababu tu umemwonyesha mfanyakazi aliye tayari kuifanya na kumtuma nje kwa matarajio mazuri. Lazima usimamie. Wanafunzi wanapokutana na kufadhaika na vikwazo, lazima uwafundishe jinsi ya kukabiliana na changamoto hizi.

Usimamizi wakati mwingine huitwa "ufuatiliaji." Paulo alisimamia au "kuwafuata" wanafunzi wake:

Baada ya kukaa huko kwa muda, aliondoka, akaenda kwa utaratibu katika nchi ya Galatia na Firgia, akiwatia moyo wanafunzi wote. (Matendo 18:23)

wakizithibitisha roho za wanafunzi, na kuwaonya wakae katika imani, na ya kwamba imetupasa kuingia katika Ufalme wa Mungu kwa njia ya dhiki nyingi. (Matendo 14:22)

9. KUKABIDHI WAJIBU:

Hatua ya mwisho ya mchakato wa uanafunzi ilikuwa wakati Yesu alipowakabidhi wafuasi Wake kuwa wafanya wanafunzi wenyewe. Aliwapa kazi ya kuzidisha kiroho katika mataifa yote ya ulimwengu.

TABIA ZA MWANAFUNZI WA KWELI

Wanafunzi wa Yesu wanapaswa kuwa waamini waliokomaa na tunda la Roho Mtakatifu likidhihirika katika maisha yao na vipawa vya kiroho vinavyotenda kazi katika huduma zao.

Kuna sifa nyingi za mfuasi wa kweli wa Yesu unapozingatia ufunuo kamili wa Neno la Mungu, lakini Yesu alikazia sifa tisa maalum. Mwanafunzi ni yule ambaye:

1. HUACHA YOTE:

Anaacha kila kitu kumfuata Yesu:

Vivyo hivyo, yeyote miongoni mwenu asiyeacha vyote alivyo navyo, hawezi kuwa mfuasi wangu. (Luka 14:33)

2. ANAJIKANA:

Mwanafunzi wa kweli lazima ajikane mwenyewe kwa kuchukua kwa hiari msalaba wa ufuasi:

Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, Mtu ye yote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, ajitwike msalaba wake, anifuate. (Mathayo 16:24)

Na mtu ye yote asiyeuchukua msalaba wake na kunifuata, hawezi kuwa mfuasi wangu. (Luka 14:27)

3. ANAMFUATA YESU:

Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, Mtu ye yote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, ajitwike msalaba wake, afuate. (Mathayo 16:24).

4. HUUFANYA UFALME WA MUNGU KUWA KIPAUMBELE CHAKE:

Kwa hiyo msiwe na wasiwasi mkisema, Tule nini? au tunywe nini? au, Tutavaa nini?...

Bali utafuteni kwanza Ufalme wa Mungu, na haki yake; na hayo yote mtazidishiwa. (Mathayo 6:31, 33)

5. HUONYESHA UPENDO WA MUNGU:

Hivyo watu wote watatambua ya kuwa ninyi mmekuwa wanafunzi wangu, mkiwa na upendo ninyi kwa ninyi. (Yohana 13:34-35)

6. ANAKAA KATIKA NENO:

...Ninyi mkikaa katika Neno langu, mmekuwa wanafunzi wangu kweli kweli. (Yohana 8:31)

Neno “kukaa” maana yake ni kubaki au kuendelea. Mwanafunzi yuko katika mchakato unaoendelea wa kujifunza na kutumia kweli za Neno la Mungu.

7. ANATII:

Kudumu katika Neno ni zaidi ya kujifunza. Ni kutenda kulingana na kile tunachojifunza. Ni utii. Haitoshi kusoma, kujifunza au kukariri Neno. Lazima itafsiriwe katika mtindo wa maisha. Kudumu ni pamoja na utii.

8. NI MTUMISHI:

Mwanafunzi hampiti mwalimu wake, wala mtumwa hamzidi bwana wake. (Mathayo 10:25)

Lakini haitakuwa hivyo kwenu, bali mtu yeyote anayetaka kuwa mkubwa kwenu na awe mtumishi wenu.

na mtu ye yote anayetaka kuwa wa kwanza kwenu, na awe mtumishi wenu;

kama vile Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa, bali kutumika, na kutoa nafsi yake iwe fidia ya wengi. (Mathayo 20:26-28)

9. HUMTUKUZA MUNGU KWA MATUNDA:

Mwanafunzi ni kumtukuza Mungu kwa kuzaa matunda:

Hivyo hutukuzwa Baba yangu, kwa vile mzaavyo sana; nanyi mtakuwa wanafunzi wangu. (Yohana 15:8)

Unapozaa matunda ya kiroho unakuza tunda la Roho Mtakatifu katika maisha yako (Wagalatia 5:20-23). Pia unazaa matunda kwa kuzaa kiroho (Yohana 15:1-16).

MTIHANI WA KWELI WA UFUNZO

Jaribio la kweli la ufuasi ni kile kinachotokea wakati haupo tena na wale ambao umewafundisha. Je, wanaendelea kuwa waaminifu kwa yale uliyowafundisha? Je, wanafundisha wengine ambao

wana uwezo wa kuendeleza mchakato wa kuzidisha? Ikiwa ndivyo, mchakato wako wa uanafunzi umefanikiwa:

Mwanafunzi hamzidi mwalimu wake, lakini kila mtu akiisha kufundishwa atakuwa kama mwalimu wake. (Luka 6:40 Tafsiri ya Revised Standard)

Katika mafunzo yako kwa wengine, tarajia matatizo kama vile Yesu alipata...

-Wakati mmoja, Petro, Yakobo na Yohana walionyesha tabia ya chuki kwa kutaka kuita moto kutoka mbinguni kuharibu kijiji cha Wasamaria kisichokubali (Luka 9:51-55).

-Petro alimkana Bwana mara tatu (Luka 22:54-62).

-Wote watatu walikuwa wamelala katika bustani ya Gethsemane walipoambiwa waombe (Luka 22:45-46).

Lakini watu hawa wachache walistahili uwekezaji wa wakati na huduma ya Yesu. Walithibitika kuwa wanaume waaminifu, licha ya makosa na kushindwa kwao. Yesu alipokuwa hayuko nao tena waliendelea na mchakato wa kuzidisha kwa mataifa ya ulimwengu. Yesu alisema:

Kweli mavuno ni mengi, lakini watenda kazi ni wachache. (Mathayo 9:37)

Wavunaji...wanaume na wanawake wenye uwezo wa kuvuna kiroho...bado ni wachache. Je, uko tayari kutoa maisha yako kuwa sehemu ya wachache?

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Neno "badili" linamaanisha nini?

3. Bainisha "mwanafunzi."

4. Fanya muhtasari wa vipengele vitatu muhimu vya mwito wa ufuasi.

5. Orodhesha kanuni tisa muhimu za ufuasi zilizojadiliwa katika somo la Yesu na wanafunzi Wake.

6. Orodhesha sifa tisa za mfuasi wa kweli wa Yesu Kristo.

7. Je, mtihani wa kweli wa ufuasi ni upi?

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. “Kufuasa” pia kumeitwa “uchungaji,” neno linalotokana na kielelezo cha Biblia cha jinsi mchungaji anavyowatunza kondoo wake.

-Mungu anafananishwa na mchungaji: Waebrania 13:20; Zaburi 80:1-2; Ezekieli 34:11

-Yesu anafananishwa na mchungaji: Yohana 10:11-18

Mchungaji ni kiongozi, mlinzi na mlinzi wa kondoo. Anawaokoa na hatari, anafunga majeraha yao, anawapenda na kuwalisha. Fikiria kuhusu kazi hizi za mchungaji na jinsi zinavyofanana na kuwatunza wale unaowafundisha. Soma mistari ifuatayo: Mathayo 9:36-38; Marko 3:14-15; Yohana 21:15-17; Matendo 20:28.

2. Wito unaorudiwa wa Yesu Kristo ulikuwa wito wa kufuata. Maneno “nifuate,” “nifuate,” na “nifuate” yanatumiwa na Yesu zaidi ya mara 20. Zinaelekezwa kwa:

Simoni na Andrea: Mathayo 4:19; Marko 1:17

Yakobo na Yohana: Mathayo 4:21; Marko 1:20 (inamaanisha)

Mathayo: Mathayo 9:9; Marko 2:14; Luka 5:27

Filipo: Yohana 1:43

Petro: Yohana 21:19,22

Mtawala kijana tajiri: Mathayo 19:21; Marko 10:21; Luka 18:22

Mwingine wa wanafunzi Wake: Mathayo 8:22

Mwanaume yeyote: Mathayo 16:24; Marko 8:34;

Luka 9:23; Yohana 12:26

Paulo anajizungumza mwenyewe kama mfuasi wa Yesu na kuwaita Wakorintho wamfuate (1 Wakorintho 11:1). Maagizo sawa na hayo yanaenda kwa Waefeso (Waefeso 5:1); Wafilipi (Wafilipi 3:17); na Wathesalonike (1 Wathesalonike 1:6).

3. Neno “mwanafunzi” halitumiki katika Agano la Kale, lakini kanuni ya kufuasa iko wazi:

Yoshua alikuwa mfuasi wa Musa: Kumbukumbu la Torati 3:28

Elisha alikuwa mfuasi wa Eliya: II Wafalme 2

Shule ya manabii ilifundisha wanafunzi: 2 Wafalme 2:4

4. Angalia jinsi Mtume Paulo alivyowafuata wanafunzi wake:

Kwa barua: I Wathesalonike 1:1

Kwa maombi: 1 Wathesalonike 1:2; 3:10

Kwa kutuma wawakilishi: 1 Wathesalonike 3:1-5

Kwa mawasiliano ya kibinafsi: I Wathesalonike 2:18

5. Mtume Paulo aliwekeza maisha yake katika kuwafundisha wanaume na wanawake waaminifu. Kuna majina 125 katika Biblia yaliyorekodiwa kuhusiana na huduma ya

Paulo. Jifunze zaidi kuhusu uanafunzi unaposoma marejeleo yafuatayo ambayo yanalenga wafuasi wake:

Apolo: Matendo 18:24-28; 19:1; I Wakorintho 1:12; 3:4-6,22; 4:6; 16:12; Tito 3:13 .

Akila na Prisila: Matendo 18:1-3,18-19,26; Warumi 16:3-5; I Wakorintho 16:19; 2 Timotheo 4:19

Barnaba: Matendo 4:36-37; 11:22-30; 13:1-14:28; 15:1-40; I Wakorintho 9:6; Wagalatia 2:1,9,13; Wakolosai 4:10

Luka: Luka 1:1-4; Matendo 1:1; 16:10-18; 20:5-21:18; 27:1-28:16; Wakolosai 4:14; Filemoni 24; 2 Timotheo 4:11

Marko: Matendo 12:12,25; 13:5,13; 15:36-39; Wakolosai 4:10; 2 Timotheo 4:11; Filemoni 24; 1 Petro 5:13

Sila: Matendo 15:22,27,32-34,40-41; 18:5; 17:15; 2 Wakorintho 1:19; I Wathesalonike 1:1; 2 Wathesalonike 1:1; 1 Petro 5:12

Filemoni: Filemoni 1-25

Fibi: Warumi 16:1-2

Stefana: I Wakorintho 1:16; 16:15-18

Trofimo: Matendo 20:4; 21:29; 2 Timotheo 4:20

Tikiko: Matendo 20:4; Wakolosai 4:7-8; 2 Timotheo 4:12; Waefeso 6:21-22; Tito 3:12

Onesimo: Wakolosai 4:9; Filemoni 10-21

Lidia: Matendo 16:13-15,40

Gauis: Matendo 19:29; 20:4; Warumi 16:23; I Wakorintho 1:14

Euodia na Sintike: Wafilipi 4:2-3

Erasto: Matendo 19:22; Warumi 16:23; 2 Timotheo 4:20

Epafrdito: Wafilipi 2:25-30; 4:18

Epafra: Wakolosai 1:7-8; 4:12-13; Filemoni 23

Dema: Wakolosai 4:14; Filemoni 23-24; 2 Timotheo 4:10

Aristarko: Matendo 19:29; 20:4; 27:2; Wakolosai 4:10; Filemoni 24

Androniko na Yunia: Warumi 16:7

Anania: Matendo 9:10-19; 22:12-16

Tito: 2 Wakorintho 2:12-13; 7:6-7,13-14; 8:6,16-17,23; 12:17-18; Wagalatia 2:1-3; Tito 1:5; 2 Timotheo 4:10

Timotheo: Matendo 16:1-3; 17:14-15; 18:5; 19:22; 20:4; Warumi 16:21; I Wakorintho 4:17; 16:10-11; 2 Wakorintho 1:1,19; Wafilipi 1:1; 2:19-23; Wakolosai 1:1; I Wathesalonike 1:1; 3:2, 6; 2 Wathesalonike 1:1; I Timotheo 1:2,18; 6:20; 2 Timotheo 1:2; 4:9, 21; Filemoni 1; Waebrania 13:23

6. Majina ambayo Paulo aliwaita wafuasi wake yanadhihirisha baadhi ya majukumu ya ufuasi:

Wafanyakazi: Wafilipi 4:3; Filemoni 1:24; I Wathesalonike 3:2

Wasaidizi: 2 Wakorintho 8:23

Wafanyakazi: Warumi 16:3,9,21; Wafilipi 2:25; Wakolosai 4:11

Askari: Wafilipi 2:25

Watumwa: Wakolosai 1:7; 4:7

Wafungwa: Warumi 16:7; Filemoni 23; Wakolosai 4:10

Mwana: 1Wakorintho 4:17; 1 Petro 5:13

Mtumishi: Wafilipi 1:1

Ndugu: 2 Wakorintho 1:1

7. Ufuasi wakati mwingine ni wa gharama. Fikiria hatima ya baadhi ya wanafunzi wa kwanza waliokufa kwa ajili ya Injili:

Mathayo aliuawa kwa upanga huko Ethiopia.

Marko alikufa huko Alexandria baada ya kuburutwa katika mitaa ya jiji.

Luka alitundikwa kwenye mzeituni huko Ugiriki.

Yohana aliwekwa kwenye sufuria ya mafuta yanayochemka, lakini akaepuka kifo na akafukuzwa kwenye Kisiwa cha Patmo.

Petro alisulubishwa huko Rumi na kichwa chake kikiwa chini.

Yakobo mdogo alikatwa kichwa huko Yerusalemu.

Yakobo alitupwa kutoka juu ya hekalu na kupigwa hadi kufa na umati wa watu waliokuwa chini.

Philip alinyongwa huko Phrygia.

Bartholomayo alipigwa hadi kufa.

Andrea alifungwa msalabani ambapo aliwahubiria wauaji wake hadi kifo chake.

Thomas alichomwa na upanga huko India.

Yuda aliuawa kwa kupigwa mishale.

Mathiasi alipigwa mawe kwanza, kisha akakatwa kichwa.

Barnaba alipigwa mawe hadi kufa na Wayahudi huko Salonika.

Paulo alikatwa kichwa huko Rumi na Nero.

8. Tumia muhtasari ufuatao kujifunza zaidi juu ya uanafunzi:

Uanafunzi Katika Injili

Ufuasi lazima uwe kipaumbele: Luka 9:57-62.

Wanafunzi walimfuata Yesu popote alipokwenda: Mathayo 8:23; 9:19; Marko 6:1; 8:10; 10:46; Luka 22:39; Yohana 1:37; 3:22; 6:3; 11:7,54; Yohana 18:1-2.

Yesu aliwapa wanafunzi wake mamlaka juu ya Shetani: Mathayo 10:1; Luka 9:1.

Wanafunzi walipaswa kuwa watumishi: Mathayo 10:24; Luka 6:40; Yohana 13:5-17.

Yesu aliwaita wanafunzi kujitolea kabisa: Mathayo 16:24; Marko 8:34; Luka 14:26-33; Yohana 1:20-23.

Wanafunzi walikuwa kama familia kwa Yesu: Mathayo 12:49; Yohana 2:12; 19:26-27.

Wanafunzi na Yesu walifurahia nyakati za ushirika wa kijamii pamoja: Yohana 2:2.

Yesu alishiriki chakula pamoja nao: Mk 2:15; Yohana 4:31-33.

Wanafunzi walifanya yale ambayo Yesu aliwaamuru: Mathayo 14:19, 22; 15:36; 21:1, 6; 24:3; 26:19; Marko 6:41,45; 11:1; Yohana 6:12.

Wanafunzi walikuja kwa Yesu na matatizo na maswali yao: Mathayo 14:15; 15:12, 33; 17:19; Marko 5:31; 8:4; 9:28; Yohana 9:2.

Yesu aliwasahihisha wanafunzi wake walipokosea: Mathayo 19:13-15; 26:8-13; Marko 8:33; 10:13-16; Luka 9:40-42; 9:54; Yohana 6:61.

Yesu alionyesha uwezo wa Mungu kwa wanafunzi: Luka 19:37; Yohana 2:11; 20:30.

Uanafunzi unahitaji utii kwa Neno la Mungu: Yohana 8:31.

Ufuasi unahitaji upendo: Yohana 13:35.

Uanafunzi unahitaji kuzaa matunda: Yohana 15:8.

Yesu alituma neno maalum la ufufuo wake kwa wanafunzi wake na kuwatokea: Mathayo 28:7-8; Marko 16:7; Yohana 20-21.

Wanafunzi walimwacha Yesu katika saa yake ya giza kuu: Mathayo 26:36-45,58; Marko 14:32-42; Luka 22:45; Yohana 18:17,25.

Baadaye, walithibitika kuwa wanaume waaminifu: Mathayo 28:16 .

Yesu aliwatenga wanafunzi wake kwa nyakati maalum za mafundisho, ufunuo, maombi, na pumziko: Marko 3:7; 4:34; 7:17; 10:10; 12:43; Mathayo 11:1; 13:30,36; 16:13, 21; Marko 4:34; 7:17; 9:31; 10:23-24; Luka 6:20-49; 9:18; 10:23; 11:1; 16:1; 17:1,22; 20:45; Yohana 2:22; 16:29.

Uanafunzi Katika Kitabu Cha Matendo

Wanafunzi waliongezeka kama walivyoagizwa kufanya: Matendo 6:1,7

Wanafunzi walikuwa na majukumu tofauti. Baadhi walihusika katika kutumikia wizara. Wengine (viongozi) walijitolea kusoma Neno na maombi. Wote walizaliwa tena kiroho: Matendo 6

Wanafunzi walipata mateso: Matendo 9:1

Wanawake walikuwa wanafunzi na wanaume pia: Mdo 9:36

Wanafunzi walishiriki vitu vya kimwili wao kwa wao: Matendo 4:11:29

Wanafunzi walikuwa watu wenye furaha, waliojazwa na Roho Mtakatifu: Mdo 13:52

Kuimarisha na kuwathibitisha wanafunzi kilikuwa kipaumbele cha Paulo: Matendo 14:22; 18:23

Paulo aliwatenga wanafunzi kutoka kwa umati ili kupokea mafunzo maalum: Mdo 19:9

Wanafunzi walionyesha upendo wao kwa wao: Mdo 20:1

Wanafunzi walionywa kwamba wengine wangejaribu kuwapotosha kutoka katika ufuasi wa kweli kwa Yesu: Matendo 20:30.

Marejeleo mbalimbali kwa wanafunzi katika kitabu cha Matendo ni pamoja na: 9:10, 19, 25-26, 38; 14:20, 28; 15:10; 16:1; 18:27; 19:1, 30; 21:4, 16;

SURA YA KUMI NA MOJA

UKUAJI WA KUKWAMA/KUDUMAA

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Fafanua ukuaji "uliodumaa".
- Tambua mambo yanayozuia ukuaji wa kiroho na kuongezeka.
- Toa suluhu za Kibiblia ili kurekebisha matatizo hayo.

AYA MUHIMU:

Heri mtu yule asiyekwenda Katika shauri la wasio haki, asiyesimama katika njia ya wakosaji;

Bali sheria ya Bwana ndiyo impendezayo; na sheria yake huitafakari mchana na usiku.

Naye atakuwa kama mti uliopandwa kando ya mito ya maji, uzaao matunda yake kwa majira yake; jani lake halitanyauka; na kila alitendalo litafanikiwa. (Zaburi 1:1-3)

UTANGULIZI

Kuna mambo mengi yanayoathiri ukuaji wa kawaida na maendeleo ya mwili wa binadamu. Ukosefu wa chakula kinachofaa huzuia ukuaji wa kimwili. Magonjwa mbalimbali pia huathiri maendeleo. Kunapokuwa na ukosefu wa ukuaji katika mwili wa mwanadamu, ni lazima ipatikane dawa ya kurekebisha tatizo la sivyo ukuaji "utadumaa." Ukuaji unapo "dumaa," mwili haukua vizuri.

Kama umejifunza, Biblia inalinganisha kanisa na mwili wa kimwili. Kama mwili wa kimwili, ukuaji na maendeleo yake huathiriwa na mambo mengi. Wakati fulani matatizo hutokea kanisani. Matatizo haya yanaweza "kudumaza" ukuaji wa kiroho. Ukuaji wa kiroho unapo "dumaa" kanisa halizidishi ipasavyo. Kuna ukosefu wa waongofu wapya na wanafunzi na ukosefu wa ukomavu wa kiroho.

Yesu alisema nitalijenga kanisa langu. Hatuwezi kusababisha kuzidisha sisi wenyewe, lakini tunaweza kuondoa hali zinazozuia ukuaji. Tunapofanya hivyo, tunatengeneza hali ya kiroho ifaayo ambamo ukuaji unaweza kutokea. Sura hii inaorodhesha matatizo ya kawaida yanayozuia kuzidisha. Kwa kila tatizo dawa ya Kibiblia imetolewa. .

UKUAJI WA KUKWAMA

TATIZO: UKOSEFU WA CHAKULA CHA KIROHO.

Mwili wa mwanadamu lazima uwe na chakula cha asili na maji, vinginevyo utakufa. Mwili wa kiroho lazima uwe na chakula cha kiroho na maji au utakufa. Baadhi ya makanisa hayafundishi Neno la Mungu hata kidogo. Wanafundisha mafundisho ya wanadamu. Wanasema kile ambacho watu wanataka kusikia (2 Timotheo 4:3). Utapiamlo wa kiroho ni matokeo ya njaa ya Neno la Mungu (Amosi 8:11-12). Wengine hufundisha tu “maziwa” ya Neno na watu hawakomai kiroho. Waumini hupuuza kusoma Biblia au hawapiti kamwe zaidi ya kweli za msingi hadi kwenye “nyama” ya Neno la Mungu. Kama vile mwili wa asili unavyokufa bila chakula, ndivyo mwili wa kiroho unavyokufa.

Dawa:

Fanya upya msisitizo wa Neno la Mungu (Warumi 10:17). Fundisha maziwa na nyama ya Neno (1 Wakorintho 3:1; 1 Petro 2:22; Waebrania 5:12-14). Mtoto wa binadamu hawezi kuishi kwa maziwa peke yake milele. Mtoto anayekua lazima ajifunze kula vyakula vikali. Mwili wa kiroho wa Kristo hauwezi kuwepo kwenye “maziwa” ya neno pekee. Mwili wa kiroho unaokua lazima ujifunze kula “nyama” ya Neno la Mungu. Neno la Mungu ni “mkate” wa maisha ya kiroho. Neno ni chakula chetu cha kiroho. Kweli za msingi zinazoeleweka kwa urahisi zinaitwa "maziwa" ya Neno. Mafundisho ya juu zaidi katika Biblia yanaitwa "nyama" ya Neno.

TATIZO: UKOSEFU WA MAONO:

Biblia inasema “pasipo maono watu huangamia” (Mithali 29:18). Mtazamo wa kiroho wa baadhi ya watu umewekewa mipaka kwa familia na jumuiya zao wenyewe. Wengine wanajishughulisha na maeneo ya mbali yenye majina ya ajabu ya sauti, huku watu nje ya milango ya kanisa lao wakifa bila Kristo.

Dawa:

Usawa lazima upatikane kati ya maono ya kiroho ya ndani na ya dunia nzima. Kanisa lazima litengeneze maono ya kiulimwengu bila kuwapuuza wale walio katika jumuiya yake. Haya ndiyo maono ambayo Yesu aliwapa wanafunzi wake ya mavuno ya kiroho ambayo yapo tayari kuvuna. Uwanja ni ulimwengu. “Inueni macho yenu mtazame”: Haya ndiyo maono aliyoshiriki Yesu pamoja na wafuasi wake ambayo yalibadilisha kusudi na hatima ya maisha yao (Yohana 4).

TATIZO: UKUAJI MDOGO.

Soma mfano wa mpanzi katika Marko 4:1-20. Mbegu ya Neno la Mungu isipoota mizizi maishani mwako, kunakuwa na ukuaji duni wa kiroho. Wakati mateso na nyakati ngumu zinakuja, unakufa kiroho (Marko 4:17).

Dawa:

Wafundishe watu kwamba kusoma, kusikia, na kufundisha Neno la Mungu haitoshi. Ni lazima wawe watendaji wa Neno. Ni lazima kubadilisha maisha yao (Yakobo 1:22-25). Ni kuingia kwa Neno ndani ya moyo ndiko kunakoleta mabadiliko (Zaburi 119:130).

TATIZO: UKOSEFU WA KUPOGOA.

Mara nyingi makanisa yana mbinu na programu zisizo na tija. Shughuli kama hizo zisipokatwa, kuzaa matunda hukoma. Bila kupogoa, mchakato wa polepole lakini wa uhakika wa kifo huharibu maisha. Katika ulimwengu wa asili mti usipokatwa unaweza kuendelea kusimama wima, lakini umekufa. Hakuna matunda, hakuna ukuaji na kuzidisha. Muundo upo, lakini maisha yamepita. Ndivyo ilivyo katika ulimwengu wa kiroho.

Dawa:

Katika ulimwengu wa asili, matawi yasiyozaa lazima yakatwe ili mmea uweze kuzaa matunda zaidi. Katika ulimwengu wa kiroho, lazima tupunguze shughuli zisizo na tija kutoka kwa maisha yetu na makanisa. Mbinu na programu ambazo hazileti matokeo ya uinjilisti na ufuasi lazima "zipogolewe."

Kila mkutano, programu, na shughuli za kanisa zinapaswa kutathminiwa. Chunguza kazi zisizozaa ili kugundua kwa nini hazina matunda. Kumbuka: Kupogoa sio tu kuondoa matawi yasiyo na tija. Kusudi ni kutafuta njia za kusababisha ukuaji wa ufanisi zaidi na matunda ya kiroho (ona Yohana 15).

TATIZO: KUSHINDWA KUTAMBUA MAENEO ITIKIO.

Katika mfano wa mpanzi katika Marko 4:1-20, kulikuwa na udongo wenye mwtikio na usioitikia. Ukuaji mdogo ulitokea katika maeneo ambayo hayakuitikia.

Dawa:

Kuna maeneo yasiyoitikia duniani yenye fursa ndogo za kuzidisha. Kuna maeneo mengine tayari kwa mavuno ya kiroho ambayo yanatoa fursa kubwa za kueneza Injili.

Watu wanaoitikia sharti watambuliwe na juhudi zizingatiwe katika maeneo haya. Paulo aliposikia kwamba Roho Mtakatifu alikuwa akiwaleta watu wa mataifa kuwa wanafunzi katika Antiokia, mara moja aliondoka Tarso na kwenda Antiokia. Wakati wakati haukuwa sawa kwa Asia, Paulo alizingatia maeneo ya mwtikio hadi Mungu alipofungua mlango wa Asia. Zingatia juhudi kwenye maeneo sikivu. Endelea kupanda na kusubiri muda ufaao katika mashamba ambayo bado hayajaiva hadi kuvunwa.

TATIZO: VIPAUMBELE VIBAYA.

Viongozi wa kiroho wana vipaumbele visivyo sahihi wakati wanahusika zaidi na biashara ya kanisa kuliko maombi na huduma ya Neno la Mungu. Vipaumbele vinatolewa kwa miradi ya upili kama vile kazi nzuri, miradi ya ujenzi n.k. Utunzaji unakuwa muhimu zaidi kuliko utume.

Dawa:

Yesu hakusema lolote kuhusu kujenga majengo makubwa, vituo vya mapumziko vya Wakristo, na miradi mingine kama hiyo. Ingawa haya si makosa yenyewe, kuzidisha kunazuiwa wakati miradi kama hii inapewa mkazo zaidi kuliko uinjilisti na ufuasi. Tatizo la vipaumbele na suluhisho lake limeandikwa katika Matendo 6:1-6. Viongozi wa kiroho walipoanza kutoa muda wao kwa maombi na huduma ya Neno la Mungu, kuzidisha kulitokeza (Matendo 6:7).

TATIZO: HUDUMA ISIOHUSIANA NA WATU.

Makanisa mengine yameacha kukua kwa sababu huduma haikuhusiana na watu. Labda waziri hakuwa mmoja wa watu. Alikuwa wa tamaduni nyingine na hakuweza kuhusiana nao ipasavyo katika lugha, desturi n.k.

Dawa:

Uongozi unapaswa kuinuliwa kutoka kwa kanisa la mtaa haraka iwezekanavyo baada ya kanisa kupandwa (Tito 1:5). Viongozi wa mitaa wa utamaduni na lugha sawa kwa kawaida wanaweza kuwasiliana Injili kwa ufanisi zaidi.

TATIZO: "NJOO UONE" BADALA YA "NENDA UKESEMA."

Makanisa mengi yamepitisha mkakati wa "njoo" badala ya njia ya "nenda" iliyoamriwa na Yesu. Makanisa haya yanapanga huduma na programu na kujaribu kuwafanya wasioamini "waje" kanisani. "Hawaendi" kamwe ulimwenguni ili kuwafikia watu kwa Injili na kuwaleta ndani. Wanafungua milango yao na kuwangoja watu, lakini hakuna anayekuja. Katika kanisa kama hilo, washiriki wanaweza kuwa na shughuli nyingi kila usiku wa juma na mikutano. Kongamano, semina, na warsha zimechukua nafasi ya uinjilisti.

Dawa:

Kanisa linatakiwa kuwa msingi wa Mungu wa utendaji kazi duniani. Lakini kanisa limekuwa uwanja wa utendaji badala ya kuwa msingi unaotuma wanafunzi katika nyanja za ulimwengu kuhudumu na kuzidisha. Kanisa lazima liache kujiinjilisha lenyewe na kuanza kuinjilisha ulimwengu. Kanisa linapaswa kuwa mahali ambapo waamini wanazoezwa na kutayarishwa ili kwenda katika ulimwengu ambamo wenye dhambi wapo na kuwavuta kwa Kristo. Mkakati wa "kwenda" wa Yesu lazima utiliwe mkazo (Mathayo 28:19; Matendo 1:8).

TATIZO: DHAMBI ISIYOUNGAMWA.

Dhambi isiyoungamwa katika maisha ya washiriki wa kanisa huzuia ukuaji wa kiroho.

Dawa:

Jifunze maagizo yaliyotolewa na Paulo kwa kanisa la Korintho ili kukabiliana na dhambi ambayo haijaungamwa katika washiriki (ona 1 Wakorintho 5:11-13). Ikiwa mshiriki aliyekosea atatubu, atakubaliwa tena katika ushirika (ona 2 Wakorintho 2:4-8).

TATIZO: MATATIZO BINAFSI YASİYOTATULIWA.

Migogoro hutokea wakati washiriki wa baraza la Kanisa wana matatizo ya kibinafsi ambayo hayajatatuliwa kati yao. Ikiwa migogoro hii haijashughulikiwa ipasavyo, mgawanyiko unaweza kutokea. Matatizo ambayo hayajatatuliwa yanazuia mchakato wa kuzidisha.

Dawa:

Mathayo 18:15-17 inatoa maagizo hususa ya kurekebisha matatizo kati ya viungo vya mwili wa Kristo. Jifunze pia mfano wa Paulo katika Barnaba katika Matendo 15:36-41. Matatizo yakishughulikiwa ifaavyo, hata mgawanyiko unaweza kutokeza kuzidisha jambo ambalo litanufaisha Ufalme wa Mungu.

TATIZO: UONGOZI WA KIROHO USIOHITIMU.

Ukuzi wa kanisa huathiriwa wakati viongozi hawafikii sifa za kiroho zinazotajwa katika Biblia. Viwango vya viongozi wa kanisa vilivyowekwa na Mungu ni sifa za kiroho. Yeye hajali kuhusu elimu na uwezo sawa na hali halisi ya kiroho ya mwanadamu

Ukuzi wa kanisa huathiriwa wakati viongozi hawafikii sifa za kiroho zinazotajwa katika Biblia. Viwango vya viongozi wa kanisa vilivyowekwa na Mungu ni sifa za kiroho. Yeye hajali kuhusu elimu na uwezo kama vile hali ya kweli ya kiroho ya mwanadamu (ona 1 Samweli 16:7).

Dawa:

Kiongozi anapaswa kujiuzulu wadhifa wake hadi aweke "nyumba yake mwenyewe" (maisha yake binafsi ya kiroho na familia) katika mpangilio. Viongozi wanapaswa kutimiza sifa zilizo rodheshwa katika I Timotheo 3 na Tito 1:5-9.

TATIZO: UPINZANI WA MABADILIKO.

Watu wana tabia ya kupinga mabadiliko. Wengi wameridhika na mambo jinsi walivyokuwa kwa miaka 40 iliyopita. Hawakubali kwa urahisi mbinu mpya.

Dawa:

Kumbuka kwamba kusudi la kanisa kuinjilisha na kuzidisha kiroho halibadiliki. Mbinu za kukamilisha madhumuni haya hufanya. Ni kweli kwamba tunapaswa kutumia njia za Biblia za kanisa la kwanza, lakini ulimwengu umebadilika tangu wakati huo. Hatuwezi kukataa njia mpya kwa sababu tu hazikutumiwa nyakati za Biblia.

Kwa mfano, hupaswi kukataa kutumia vitu kama vile matbaa, kompyuta, na vinasa sauti ili kueneza Injili kwa sababu tu Paulo hakuzitumia. Mbinu hizi hazikuwepo wakati huo. Tambua kwamba mapokeo yanaweza kuzuia mpango wa Mungu (Marko 7:13). Wafundishe watu kutarajia mambo mapya kutoka kwa Mungu (Isaya 43:19).

TATIZO: MATATIZO YA MAWASILIANO.

Kuzidisha kunazuiwa na namna Injili inavyowasilishwa. Wahudumu wanajaribu kuwavutia watu wao kwa maneno makuu na maonyesho ya ujuzi wa kitheolojia. Hawawasiliani kwa kiwango cha mahitaji ya mwanadamu. Matendo yao hayatatani na maneno yao.

Dawa:

Injili lazima iwasilishwe ili iweze kueleweka kwa wasikilizaji. Wahubiri, waalimu, na wainjilisti lazima wawasiliane katika kiwango cha wasikilizaji wao badala ya kujaribu kuvutia kwa maneno makuu na maonyesho ya maarifa ya kitheolojia. Yesu alipofundisha, watu wa kawaida walimsikia na kumwelewa (Marko 12:37).

Mawasiliano lazima yafanyike kwa viwango vyote vya jamii na elimu (Warumi 1:14). Mawasiliano ya maneno lazima yapatane na mtindo wa maisha. Ni lazima tuwe watendaji wa Neno na pia wawasilianaji. Mawasiliano ya imani yetu huwa na ufanisi pale tu mambo ya Mungu yanapodhihirika katika maisha yetu (Filemoni 6).

TATIZO: UTENGANO WA KITAMADUNI, KIJIOGRAFIA, MADHEHEBU.

Baadhi ya makanisa hayafikii watu katika jumuiya yao kwa sababu “si kama sisi.” Hawahudumii watu wa tofauti za kitamaduni, wa rangi tofauti, au wanaozungumza lugha nyingine. Makanisa mengine yanakataa kuvuka mipaka ya kijiografia. Hayataki watu kutoka eneo lingine la mji au eneo tofauti kuja kanisani mwao. Wengine wanakataa kuvuka mipaka ya kijiografia. watu wanakataa ushirika na washiriki wa madhehebu mengine. Wengine wamejitenga na ulimwengu hata hawazidishi tena kwa sababu hawana mawasiliano na wasioamini.

Dawa:

Tazama Waefeso 2:14. Hakuna kuta za utengano katika Kristo. Kanisa limejenga kuta za utengano ambazo lazima zishuke. Ni lazima tuvuka mipaka ya kitamaduni, kiisimu, kijiografia na kimadhehebu ili kuwafikia watu walipo.

Ni lazima tuweke kando mizigo hii na dhambi na kuzingatia kazi ya kuufikia ulimwengu kwa Injili (Waebrania 12:1-2). Hatupaswi kujitenga na ulimwengu. Tunapaswa kuwa katika ulimwengu, lakini sio washirika wa njia zake za dhambi (Yohana 17:15). Kujitenga na ulimwengu haimaanishi kutengwa au kutengwa.

TATIZO: WATAZAMAJI BADALA YA WASHIRIKI.

Watazamaji ni watu wanaotazama lakini hawashiriki katika mpango wa Mungu. Hazizaliani kiroho. Wanaacha uinjilisti na uanafunzi kwa wahudumu "wataalamu". Kanisa lililojaa watazamaji halitakua.

Dawa:

Kila mshiriki lazima atambue wajibu wake binafsi kwa Agizo Kuu (Mathayo 28:19-20). Washiriki lazima waongozwe katika ugunduzi na matumizi ya karama zao za kiroho ili kuuwezesha mwili wa kanisa kufanya kazi ipasavyo (2 Timotheo 1:6).

Wahudumu lazima waandae washiriki kwa ajili ya kazi ya huduma (Waefeso 4:12). Kila mtu lazima awe mzazi, na kila nyumba lazima iwe kitovu cha uinjilisti (2 Timotheo 2:2).

TATIZO: WAONGOFU KUTOKUWA WANAFUNZI.

Waumini wapya hawakukuzwa na kuwa wanafunzi. Wanarudi kwa maisha ya zamani ya dhambi au kubaki watoto wachanga wa kiroho wasio na uwezo wa kuzaa.

Dawa:

Waongofu lazima waendelezwe kuwa wanafunzi na kutayarishwa kwa ajili ya huduma ikiwa mchakato wa kuzidisha utaendelea. Uinjilisti haukamiliki hadi mwongofu afanywe kuwa mfuasi hai wa Kristo. Kufundisha ni kufuata uinjilisti na pia kuutangulia (Mathayo 28:19-20).

TATIZO: HOFU.

Hofu ya kushindwa ni adui mkubwa wa kuzidisha. Soma mfano wa talanta katika Mathayo 25:14-30. Mtumishi aliyeogopa hakuwa na faida. Hakuzidisha kiroho.

Dawa:

Jenga uhusiano na Mungu unaojikita kwenye upendo badala ya hofu (1 Yohana 4:18).

TATIZO: MSISITIZO JUU YA KAZI BADALA YA IBADA.

Mipango, programu, na biashara za kanisa zinaweza kuchukua nafasi ya ibada ya kweli. Huduma inaweza kujazwa na matangazo, uchangishaji fedha, mawasilisho maalum na programu zilizopangwa.

Dawa:

Weka vipaumbele sahihi katika kanisa. Upendo na ibada ya Mungu ni ya kwanza. Upendo na huduma kwa wengine ndio unaofuata. Mipango mingine yote inafuata majukumu haya mawili makuu zaidi (Mathayo 12:29-31).

TATIZO: KUOKOA JAMII BADALA YA KUOKOA NAFSI.

Kuna mahitaji mengi ya kijamii ulimwenguni leo. Kuna watu maskini wanaohitaji kulishwa, kuvishwa nguo, na kuhifadhiwa. Kuna watu wanahitaji matibabu na kazi. Kuna matatizo ya kielimu na kisiasa ambayo yanahitaji marekebisho. Haya ni mahitaji halisi ambayo kanisa linaweza kuhudumu katika jina la Yesu. Lakini mara nyingi mkazo wa huduma huhamia kwenye kuokoa jamii badala ya kuokoa roho.

Dawa:

Mwanamke kisimani alikuwa na hitaji la kimwili la maji lakini Yesu alitoa kipaumbele kwa hitaji lake la kiroho (ona Yohana 4). Wito mkuu wa kanisa si kuokoa jamii, bali kuokoa roho za wanaume na wanawake walio maskini kiroho. Ushiriki wa kijamii na shughuli za kiakili hautatosheleza watu wenye njaa wanaotafuta Mkate wa Uzima.

TATIZO: KUTOAMINI.

Soma hadithi ya Israeli kwenye mpaka wa nchi ambayo Mungu alikuwa amewaahidi (Hesabu 13). Israeli hawakuingia katika nchi ya ahadi kwa sababu ya kutoamini. Walirudi nyuma na kutanga-tanga nyikani ambapo kizazi hicho chote kilikufa wakati wa miaka 40 iliyofuata.

Kila mwamini na kila kanisa hufikia "Kadeshi" ya kiroho wakati fulani katika uzoefu wao wa kiroho. Watasonga mbele kwa imani kudai ahadi ya Mungu, au watarudi nyuma kwa kutoamini na kufa kiroho.

Dawa:

Kutokuamini kunazuia ukuaji wa kiroho na kuongezeka. Kanisa lazima liamini kwamba kufikiwa kwa kusudi lake la uinjilisti na ufuasi kunawezekana kupitia imani (Marko 6:15). Kutokuamini kunapaswa kubadilishwa na imani. Imani inaongezeka kwa kukazia upya Neno la Mungu. Watu lazima waanze kutenda kwa imani. Imani lazima iunganishwe na matendo ili kuwa na matokeo (Yakobo 2:26).

TATIZO: WINGI BADALA YA UBORA.

Msisitizo wa wingi badala ya ubora huzalisha waumini ambao hawajakomaa kiroho. Kuna idadi kubwa, lakini kushindwa kufuasa na washiriki waliokomaa.

Dawa:

Pitia Sura ya Sita ya kozi hii. Tumia kanuni za ukuaji wa kiroho zilizofundishwa katika somo hili.

TATIZO: WATU BINAFSI WANAPOTEA KATIKA UMATI.

Makanisa yanapokua, watu binafsi wanaweza "kupotea katika umati." Wanaanza kujisikia kana kwamba wao ni idadi tu. Hakuna mawasiliano ya kibinafsi, kujali, na kujali. Msisitizo wa uinjilisti wa wingi unachukua nafasi ya uinjilisti binafsi.

Dawa:

Nafsi moja ina thamani kuliko ulimwengu wote (Mathayo 16:26). Ingawa kuhangaikia ulimwengu wote ni sawa, hatupaswi kupoteza mtu binafsi katika umati. Wanaume huzaliwa kiroho mmoja baada ya mwingine na kupotea kibinafsi.

Hakuna kitu kama ubadilishaji wa watu wengi. Hata kundi kubwa linapoitikia mwito wa uinjilisti, kila mtu huzaliwa mara ya pili kibinafsi. Hatupaswi kamwe kujishughulisha sana na umati hivi kwamba tunapuuza hitaji la mtu binafsi. Yesu aliwaita watu mmoja-mmoja kutoka katika umati ili kuwahudumia. Ukuzaji wa huduma za vikundi vidogo ni njia mojawapo ya kuhifadhi huduma kwa mtu binafsi katika kutaniko kubwa na linaloongezeka kwa kasi.

TATIZO: VIKUNDI VYA KANISA.

Wakati mwingine "vikundi" hukua makanisani. Kikundi ni kikundi cha watu wanaokusanyika kama kikundi tofauti na kukataa kuwakubali wengine katika ushirika wao. Kikundi ni cha sehemu kwa watu wengine na kinawakubali kwenye kikundi, lakini wanakataa wengine.

Dawa:

Biblia inafundisha kwamba heshima hiyo ya watu ni mbaya. Soma Yakobo 2:1-10. Tabia kama hiyo inahitaji toba kwa sababu ni dhambi.

TATIZO: SHIRIKA LIKO HAI, KIUMBE ANAKUFA.

Utaratibu ni muhimu, lakini ukuzi wa kiroho huzuiliwa wakati tengenezo linaposisitizwa badala ya mtiririko wa maisha wa Mungu. Mapokeo, ushikaji sheria, na matambiko huanza kuchukua nafasi ya hali ya kiroho ya kweli (Marko 7:13). Shirika la kanisa linaweza kuwa hai na lenye afya, lakini kiumbe—mwili wa kweli wa kiroho—utakufa kama hakuna uzima wa kiroho.

Makanisa hayo yamepangwa vizuri na yana “jina kwamba wanaishi” lakini kiroho yamekufa (Ufunuo 3:1). Wafu kiroho huacha kukua. Wana namna ya utauwa, lakini wanakana uweza wa Mungu (2 Timotheo 3:5).

Dawa:

Kanisa linafananishwa na mwili. Mwili ni kiumbe hai, sio tu shirika la sehemu mbalimbali. Shirika haliwezi kuzalisha maisha. Kiumbe hai kinaweza. Maisha ya mwili wa kanisa yanapaswa kufundishwa na huduma ya mwili kusisitizwa (1 Wakorintho 12).

TATIZO: KUTOPENDA.

Kanisa linaweza kuwa na shughuli nyingi nzuri za kiroho, lakini upendo haupo. Watu hawana urafiki. Hawapendani. Kuna uchungu, chuki, na mitazamo ya kutojali.

Dawa:

Kila huduma, kila karama, kila shughuli ya mtu binafsi au ya kanisa ni bure bila upendo. Jifunze na utumie I Wakorintho 13.

TATIZO: UKOSEFU WA RASILIMALI.

Wanaume na pesa ni rasilimali mbili muhimu zinazohitajika kwa kuzidisha. Ukuaji unaweza kudumaa wakati kuna ukosefu wa wanaume na wanawake waliojitolea kwa maono. Ukosefu wa fedha pia unaweza kuathiri ukuaji na maendeleo ya kanisa.

Dawa:

Kazia Ufalme wa Mungu badala ya kujenga huduma ya kibinafsi. Yesu aliahidi kwamba vitu vyote tunavyohitaji vitatolewa tukifanya hivyo (Mathayo 6:33). Ombea rasilimali watu, wanaume na wanawake wenye uwezo wa kuvuna mashamba ya kiroho (Mathayo 9:37-38).

KUJIPIMA

1. Andika Aya Muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Bainisha ukuaji wa "kudumaa au kukwama".

3. Soma mifano ifuatayo ya hali za kawaida za kanisa. Tambua tatizo na utumie Biblia yako kutoa suluhu la Kibiblia.

Mfano A: Wanawake wawili kanisani hawasemeshi wao kwa wao. Dada A alisema jambo ambalo lilimuudhi Dada B. Dawa ni nini?

Mfano B: Kila usiku wa juma hujazwa na shughuli za kanisa, lakini ni waongofu wachache sana wanaoletwa kwa Bwana. Tatizo linaweza kuwa nini? Dawa ni nini?

Mfano C: Baadhi ya waongofu wapya huhudhuria kanisani kwa muda, kisha warudi kwenye mtindo wao wa maisha wa zamani wa dhambi. Wengine wanabaki kanisani, lakini bado ni watoto wa kiroho. Tatizo linaweza kuwa nini? Dawa ni nini?

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Rudia matatizo ya ukuaji wa kiroho yaliyotambuliwa katika sura hii. Tengeneza orodha ya mambo katika kanisa lako ambayo yanazuia ukuaji na kuongezeka. Je, matatizo haya yanawezaje kusahihishwa?
2. Kagua somo tena na utambue mambo yanayozuia ukuaji na maendeleo yako binafsi. Unawezaje kurekebisha matatizo haya?
3. Chunguza kanisa lako na maisha yako ya kiroho. Je, kuna mambo yanayozuia ukuzi wa kiroho isipokuwa yale yaliyozungumziwa katika sura hii? Ikiwa ndivyo, andika orodha ya matatizo haya na utafute masuluhisho ya Biblia kwa kila mojawapo.
4. Soma barua kwa makanisa saba katika Ufunuo sura ya 2-3. Tengeneza orodha ya matatizo yaliyokuwepo katika makanisa haya na masuluhisho yaliyotolewa na Roho Mtakatifu.

SURA YA KUMI NA MBILI

KITUO CHA MAFUNZO UPANUZI

MALENGO:

Baada ya kukamilika kwa sura hii utaweza:

- Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.
- Tambua njia ambazo Paulo alitumia kuwafundisha waamini huko Efeso.
- Eleza kituo cha mafunzo huko Efeso.
- Eleza madhumuni ya kituo cha mafunzo ya ugani.
- Fanya muhtasari wa maagizo ya kuanzisha kituo cha mafunzo ya ugani.
- Anzisha kituo cha mafunzo ya ugani.

AYA MUHIMU:

Lakini watu wengine walipokuwa wakikaidi, wasiamini, wakiitukana ile Njia mbele ya umati wa watu.

**Na hayo yakaendelea kwa muda wa miaka miwili; hata wakazi wote wa Asia walisikia neno la Bwana Yesu Kristo, Wayahudi kwa Wagiriki.
(Matendo 19:9-10)**

UTANGULIZI

Kabla ya kujifunza sura hii, soma Matendo 19:1-20 . Kifungu hiki kinarekodi huduma ya Mtume Paulo katika mji wa Efeso. Huko Efeso Paulo alitumia njia maalum ya kuzidisha kiroho. Alianzisha shule ya mafunzo ya ugani. Katika sura hii utajifunza jinsi ya kuzidisha kupitia huduma ya kituo cha mafunzo ya ugani.

NJIA YA EFESO

Paulo alipofika Efeso kwa mara ya kwanza, alitafuta wanafunzi walioishi huko. Wanaume na wanawake hawa walikuwa tayari wameikubali Injili na kuwa wafuasi wa Yesu (Matendo 19:1).

Waamini hao wapya walihitaji kuzoezwa zaidi ili kuhudumu kwa matokeo katika jiji lao. Jambo la kwanza la Paulo lilikuwa kuwafundisha wanafunzi hawa zaidi kuhusu Ufalme wa Mungu.

Paulo aliwafundisha kupitia uzoefu. Jambo la kwanza alilofanya ni kuwaongoza katika tukio jipya la kiroho, ubatizo wa Roho Mtakatifu (ona Matendo 19:2-8). Kupitia wonyesho wa nguvu za Mungu katika maisha yake mwenyewe, Paulo aliwafundisha kwa kielelezo. Walishuhudia

miujiza mingi mikubwa ikifanywa kwa jina la Bwana (Matendo 19:11-12). Wale ambao hawakuwa wafuasi wa kweli wa Yesu walifichuliwa na kutubu (Matendo 19:13-17). Waongofu wapya walipatikana kwa Bwana Yesu Kristo (Matendo 19:17-20).

Wakati upinzani dhidi ya Injili ulipotokea kutoka kwa viongozi wa kimila, Paulo alianzisha kituo cha mafunzo kwa wanafunzi huko Efeso:

Lakini watu wengine walipokuwa wakikaidi, wasiamini, wakiitukana Njia ile mbele ya umati wa watu, yeye (Paulo) alitoka kwao, akawatenganisha wanafunzi, akijadiliana kila siku katika shule ya Tirano. (Matendo 19:9)

Kituo alichanzisha Paulo kilitoa kozi ya mafunzo ya miaka miwili kwa wanafunzi. Kusudi la shule lilikuwa kuzidisha wanafunzi ambao wangeeneza ujumbe wa Injili:

Na hayo yakaendelea kwa muda wa miaka miwili; hata wakazi wote wa Asia walisikia neno la Bwana Yesu Kristo, Wayahudi kwa Wagiriki. (Matendo 19:9-10)

Kituo hiki cha mafunzo hakikujua mistari ya kitamaduni. Wanafunzi walihudumia Wayahudi na Wamataifa (mataifa mengine ya ulimwengu yasiyo ya Kiyahudi). Shule haikuwa na mipaka ya kijiografia. Wanafunzi hawakuhudumu tu katika mji wao wenyewe wa Efeso, walifikia bara zima la Asia. Kituo cha mafunzo kilichoanzishwa na Paulo kilitimiza kusudi lake:

...Hata wakazi wote wa Asia walisikia neno la Bwana Yesu Kristo, Wayahudi kwa Wagiriki. (Matendo 19:10)

Hivyo Neno la Mungu likakua kwa nguvu na kushinda. (Matendo 19:20)

Shule ya Efeso ilizoeza waumini kuwa wahudumu wa Injili wenye matokeo. Wanafunzi hawa waliongezeka kiroho hadi kufikia Asia yote na Neno la Mungu. Kwa kuanzisha kituo kama hicho, Paulo alizidisha huduma yake mwenyewe.

MCHAKATO UNAOENDELEA

Soma Matendo 19:23-41 na 20:1. Uzalishaji na uuzaji wa vitu vya uchawi, vitabu, n.k., ilikuwa biashara kubwa huko Efeso. Watu walipotubu dhambi na kufuata njia ya Injili, hawakununua tena vitu hivi vilivyotumiwa katika ibada ya miungu ya uongo. Walichoma vitu vile ambavyo walikuwa wamenunua hapo awali.

Wafanyabiashara waliopata riziki zao kutokana na mauzo ya vitu hivyo walikasirika sana. Kulitokea ghasia na hatimaye, Paulo alilazimika kuondoka jijini. Lakini Paulo alipoondoka, aliacha jambo la maana sana huko Efeso. Aliacha kikundi cha wanafunzi waliofunzwa ili kuendelea kazi ya Injili. Aliacha kituo cha mafunzo kilichoanzishwa ambacho kiliendelea kuwaongoza waongofu wapya kwenye uanafunzi. Kituo alichanzisha Paulo kiliendelea mchakato wa kuzidisha wakati hangeweza kubaki tena mjini.

HITAJI LA LEO

Uhitaji wa vituo vya mafunzo sawa bado upo leo. Waongofu wanapongezeka, ni muhimu kwamba wafunzwe kama wanafunzi. Wanafunzi lazima wapewe changamoto na wajibu wao wa kuufikia ulimwengu kwa Injili.

Mataifa yanapopitia mabadiliko ya kisiasa, wamishonari wengi wanalazimika kuondoka katika nchi walizohubiri. Ikiwa mchakato wa kuzidisha kiroho utaendelea wakiwa hawapo, lazima waache vituo vya mafunzo sawa na vile vya Efeso.

Sehemu iliyobaki ya sura hii inatoa maagizo ya kuanzisha kituo kama hicho. Inaweza kuanzishwa na kundi la makanisa au inaweza kuanza na mtu mmoja ambaye, kama Paulo, anashika maono ya njia hii ya kuzidisha.

JINSI YA KUENZISHA KITUO CHA UPANUZI

Ili kuanza kituo cha ugani:

I. TAFUTA MPANGO WA MUNGU:

Ingawa Paulo aliwazoeza wanafunzi kila mahali alipohudumu, hakuanzisha kituo cha mafunzo katika kila eneo. Umejifunza mbinu nyingi za kuzidisha kiroho katika kozi hii. Kusudi la Mungu la kuzidisha wanafunzi kueneza Injili linabaki pale pale. Mbinu za kufikia lengo hilo hutofautiana.

Hatua ya kwanza katika kuanzisha kituo cha mafunzo ya ugani ni kutafuta mapenzi ya Mungu. Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inatoa kozi yenye kichwa "*Kuijua Sauti ya Mungu*" ambayo inaweza kukusaidia kuelewa jinsi Mungu anavyofichua mapenzi yake kwa mwanadamu. Kwa sababu mpango wa Mungu unatofautiana kwa maeneo mbalimbali, na kwa sababu tamaduni hutofautiana, hitaji na mbinu za kupanga vituo vya ugani zitatofautiana.

II. FAHAMU KUSUDI:

Ni lazima uwe na ufahamu wazi wa madhumuni ya kituo cha mafunzo kilichopangwa kwa mfano wa Efeso. Madhumuni ya shule kama hiyo sio kuwafunza wanaume na wanawake kwa taaluma katika biashara, tasnia, kilimo, n.k. Vyuo na shule za ufundi hutimiza kusudi hili.

Shule ya Efeso ilizoeza wanafunzi na kuwatayarisha kwa ajili ya kazi ya huduma. Kusudi lilikuwa kueneza Injili kijiografia (katika Asia yote) na kitamaduni (kwa Wayahudi na Wamataifa). Waongofu wavya basi walizoezwa kuwa wanafunzi katika mchakato unaoendelea wa kuzidisha.

Huenda baadhi ya wanafunzi hao walikuwa wafanyabiashara au wakulima. Lakini shule ya Efeso haikuwafundisha taaluma hizi. Iliwazoeza waamini kuwa wanafunzi wenye kuzaa, iwe walifanya kazi sokoni au wahudumu wa wakati wote wa Injili.

Kituo cha mafunzo hakikuchukua nafasi ya kanisa. Waumini waliendelea kukutana katika sinagogi, ambalo lilikuwa sehemu moja ya mkusanyiko wa kanisa la kwanza. Waumini pia waliendelea kukutana makanisani katika nyumba zao.

Shule ya Efeso ilikuwa ni upanuzi wa kanisa. Shule haikuchukua nafasi ya huduma ya kanisa, bali iliipanua. Kusudi la programu kama hiyo ya mafunzo sio kuchukua nafasi ya taasisi yoyote iliyopo inayoeneza Injili kikamilifu.

Ni vizuri kuandika madhumuni ya shule. Hii inaitwa "Taarifa ya Kusudi." Itakusaidia kubaki mwaminifu kwa madhumuni ya kituo cha mafunzo ya ugani (Kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime "*Usimamizi Kwa Malengo*" inaeleza jinsi ya kuandika taarifa kama hiyo.)

III. WEKA BAJETI:

Bajeti ni makadirio ya kiasi gani kitu kitagharimu. Kituo unachotumia kwa shule, jinsi unavyoitangaza, na mtaala unaochagua unaweza kuathiriwa na kiasi cha pesa unachotumia.

Ikiwa una pesa za kuanzisha shule, unahitaji kupanga bajeti ya fedha hizi. Hiyo ina maana kwamba unahitaji kuandika kiasi mahususi unachopanga kutumia kwa bidhaa mbalimbali kama vile gharama ya vifaa, utangazaji, mtaala, n.k.

Ikiwa huna fedha za kuanzisha kituo, omba Mungu akupe mahitaji ya kifedha. Ikiwa kikundi cha makanisa kinashirikiana kuanzisha kituo hicho, labda kila kanisa linaweza kuchangia mradi huo. Labda wanafunzi shuleni wanaweza kutoa sadaka.

Ukosefu wa fedha hauhitaji kukuzuia kuanzisha kituo cha ugani. Tumia mtaala wa Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime na uanzishe shule katika nyumba au kituo kama hicho ambapo hutatozwa ada ya kukodisha. Walimu na wafanyikazi wanaweza kujitolea kuwafundisha wanafunzi.

IV. CHAGUA ENEO:

Mji wa Efeso ambao Paulo aliuchagua kuwa mahali pa wanafunzi wake wa shule ulikuwa bandari yenye shughuli nyingi za kibiashara. Ilikuwa pia kituo cha utalii na makao makuu ya ibada ya mungu wa uwongo Diana.

Sababu zote hizi zilisababisha watu wengi kuishi na kutembelea mji wa Efeso. Kufikia idadi kubwa ya watu wa Efeso kwa Injili kulitoa fursa nzuri ya kuwafundisha wanafunzi. Sio tu kwamba Injili ingeweza kuhubiriwa kwa umati wa watu walioishi katika jiji hilo, bali pia kulikuwa na fursa ya kuwafikia maelfu waliotembelea jiji hilo wakiwa watalii au kwa biashara. Wakati wageni hawa walioikubali Injili waliporudi nyumbani, walichukua ujumbe pamoja nao. Walirudi katika mamia ya miji na vijiji vingine ili kueneza Injili.

Kwa kuwa Efeso lilikuwa kitovu cha ibada ya mungu mke wa uwongo Diana, lilitoa nafasi za kuzoezwa jinsi ya kukabiliana na watu waliopatwa na roho waovu na mazoea ya kuwasiliana na pepo. Ikiwa wanafunzi wangeweza kujifunza kukabiliana na nguvu za mapepo zinazofanya kazi katika jiji hili ovu, bila shaka wangeweza kuhudumu katika maeneo mengine yenye ushawishi mdogo wa Kishetani.

Paulo hakuwaondoa wanafunzi kutoka katika mazingira yao ya asili ili kupokea mafunzo. Aliwafundisha katika mazingira ambayo yalikuwa ya asili kwao. Walibaki katika jumuiya yao na kujifunza kwa lugha yao wenyewe. Paulo alichagua mahali pazuri kwa ajili ya shule ya mafunzo ya wanafunzi. Omba Mungu akuongoze katika eneo la kituo chako cha mafunzo.

Unapofikiria eneo la kituo, uliza maswali haya:

Kwanza: Je, eneo hili linaweza kufikiwa na watu wa kupatiwa mafunzo?

Watu lazima waweze kufika shuleni ili kupokea mafunzo. Ikiwa unaishi katika kijiji, taasisi inapaswa kuwa ndani ya umbali wa kutembea kwa watu wa kupata mafunzo. Katika jiji, inapaswa kufikiwa kwa urahisi na usafiri wa umma. Tafuta eneo la kati ambalo linaweza kufikiwa kwa urahisi na watu wengi unaopanga kutoa mafunzo.

Pili: Je, ni eneo la kimkakati?

Efeso lilikuwa eneo la kimkakati kwa sababu lilikuwa jiji la bandari kwenye njia za asili za biashara. Ikiwezekana, pata taasisi mahali kama vile. Chagua mahali ambapo watu hukusanyika, kutembelea, au ambapo kuna idadi kubwa zaidi ya watu.

Usiogope kupata kituo cha mafunzo katika ngome za Shetani. Itatoa fursa nzuri kwa wanafunzi kupata uzoefu wa kile wanachofundishwa. Efeso lilikuwa eneo kama hilo kwa sababu ya ushawishi mkubwa wa ibada ya Diana.

Tatu: Ni kituo gani kinapaswa kutumika?

Sio lazima kujenga jengo maalum kwa kituo cha mafunzo. Paulo alitumia jengo lililokuwepo la mtu mmoja aitwaye Tirano. Unaweza kuanzisha kituo cha ugani katika kanisa lililopo, jengo la shule, nyumba, au ukumbi wa mikutano wa hadhara.

Ikiwezekana, ni bora kupata shule katika kituo kisichoegemea upande wowote--jengo ambalo si mali ya dhehebu maalum la kanisa. Hii inaruhusu watu kutoka makanisa mengi kushiriki bila kutenga baadhi ya vikundi kwa sababu kituo cha dhehebu jingine kinatumika.

Baadhi ya wachungaji wanahofu kuwa watapoteza watu wao ikiwa watahudhuria kanisa lingine. Baadhi ya madhehebu hayaruhusu washiriki wao kuingia katika makanisa mengine. Mitazamo kama hiyo si sahihi, lakini ipo. Kuchagua kituo cha upande wowote huondoa matatizo mengi haya. Unaweza kutumia kituo kinachomilikiwa na serikali au jiji. Labda unaweza kutumia

nyumba, jumba la mikutano ya watu wote, uwanja wa kambi, au jengo la shule la kilimwengu lililopo.

Jaribu kupata kituo kinachofaa idadi ya wanafunzi unaotarajia kutoa mafunzo. Chagua kituo ambacho kitavutia tabaka la kijamii la watu unaopanga kufikia. Kwa mfano, ikiwa ungependa kuwafunza watu kutoka maeneo duni ya jiji, huenda wasijisikie vizuri kuja kwenye jumba la mikutano la hoteli ya daraja la kwanza kupokea mafunzo.

V. CHAGUA MITAALA INAYOFAA:

Mtaala ni kozi iliyopangwa ya masomo. Hakikisha umechagua mtaala ambao utafanikisha madhumuni ya kituo cha ugani ambacho ni kutoa mafunzo na kuandaa wanafunzi. Kwa mfano, kozi ya jinsi ya kujua sauti ya Mungu ni muhimu zaidi katika kufikia kusudi la shule kuliko kozi ya historia ya dhehebu lako.

Mtaala katika kituo cha ugani unapaswa kuzingatia kile ambacho Yesu alifundisha ambacho kilichukua walei wa kawaida na kuwabadilisha kuwa wanafunzi ambao wangeweza kuufikia ulimwengu kwa Injili. Ni lazima iwe mtaala unaotegemea Biblia. Mtaala kama huo unapatikana kupitia Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime. Andika kwa Mavuno kwa "*Mwongozo wa Mwelekeo na Utawala*" ambao hutoa maelezo zaidi juu ya mtaala tunaotoa.

Katika kuchagua mtaala lazima pia uzingatie kiwango cha elimu cha watu unaotaka kuwafunza. Je, wanaweza kusoma na kuandika? Je, wanazungumza, kusoma au kuandika lugha gani? Ikiwa kuna lahaja kadhaa za kienyeji, je, kuna lugha ya kawaida ya kibiashara ambayo inaweza kutumika shuleni? Je, utahitaji kufundisha kwa lugha mbili, ukitumia mfasiri?

VI. CHAGUA WALIMU NA WAFANYAKAZI:

Omba Mungu akuongoze katika uteuzi wa walimu wa kituo cha ugani. Hakikisha wanakubaliana na madhumuni ya shule na mtaala utakaofundishwa. Kiwango cha elimu cha walimu kinapaswa kuzingatiwa. Wanapaswa kuwa na uwezo wa kuwasiliana kwa kiwango kinachofaa kwa wanafunzi wa kupata mafunzo. Lakini muhimu zaidi kuliko elimu yao ni uzoefu wao wa kiroho na karama za kiroho.

Chagua walimu ambao wanaweza kuwaongoza wanafunzi katika uzoefu wa kile wanachojifunza. Chagua walimu wanaoweka mfano ufaao kwa onyesho la nguvu za Mungu katika maisha na huduma zao wenyewe. Kumbuka kwamba huko Efeso wanafunzi walijifunza sio tu katika vipindi vya darasa. Walijifunza kupitia uzoefu na kupitia kielelezo kilichowekwa na mwalimu wao, Paulo.

Chagua waumini walio na karama ya kiroho ya kufundisha. Toa mafunzo zaidi ili kuwasaidia kukuza kipawa chao. Kozi ya Taasisi ya Harvestime yenye kichwa "*Mbinu za Kufundisha*" itakusaidia katika kuwafunza walimu wa kituo cha ugani.

Huenda ukahitaji baadhi ya wafanyakazi pamoja na walimu. Huenda ukahitaji mtu wa kusafisha na kuandaa madarasa au kupata mtaala. Huenda mtu akahitaji kuwa msimamizi wa kutangaza shule. Fikiria juu ya shule kwa undani. Ni kazi gani zitahitajika kufanywa ili shule iendelee kufanya kazi? Chagua wafanyakazi ambao wana uwezo wa kufanya kazi zinazohitajika.

VII. TANGAZA KITUO CHA UPANUZI

Watu hawawezi kuhudhuria shule kupokea mafunzo kama hawajui kuwa ipo. Ni lazima ueneze habari za kituo kote katika kijiji au jiji ambako unapanga kuhudumu.

Jinsi unavyoitangaza shule inatofautiana kulingana na eneo la shule yako na ni kiasi gani cha pesa ulicho nacho kwa utangazaji. Ikiwa kituo chako cha mafunzo kiko katika kijiji kidogo, unaweza kukitangaza kwa kwenda nyumba kwa nyumba na kutembelea kila kanisa kijijini. Habari inaweza kuenea kwa mdomo. Unaweza kuzungumza kibinafsi na wachungaji kuhusu programu. Unaweza kuzungumza kibinafsi na waumini ambao wana hamu ya kuzoezwa. Kijiji kizima kinaweza kufikiwa kwa urahisi bila gharama ya kifedha. Katika jiji, habari hazienezi kwa urahisi kwa sababu ya idadi kubwa ya watu. Unaweza kutaka kutumia baadhi ya njia zifuatazo kutangaza shule:

Kutembelea kanisa: Pata orodha ya makanisa yote katika jiji. Unaweza kupata orodha kama hiyo kupitia saraka ya simu au shirika la serikali linalosajili makanisa. Wasiliana na mchungaji wa kila kanisa na ushiriki maono ya kituo cha ugani. Mwambie akuruhusu kushiriki na washiriki wa kanisa lake wakati wa ibada ya kawaida.

Taarifa ya kanisa: Iwapo makanisa katika jiji lako yanasambaza taarifa za habari za kila wiki kwa washiriki, tayarisha kipeperushi kidogo kitakachowekwa katika matangazo ya kanisa. (Angalia sampuli katika sehemu ya "Kwa Masomo Zaidi" ya sura hii.)

Matoleo ya habari: Tayarisha taarifa ya habari kuhusu shule kwa ajili ya magazeti ya ndani. Uliza kuhusu gharama ya kuweka tangazo lililolipwa pia. (Angalia sehemu ya "Kwa Masomo Zaidi" ya sura hii kwa sampuli ya toleo la habari.)

Mabango: Tengeneza bango kutangaza shule. Weka mabango kwenye eneo la kushawishi la kanisa ambapo yanaweza kuonekana watu wanapoingia na kutoka. Ikiwa kanisa lina milango ya vioo au madirisha yanayotazamana na barabara yenye shughuli nyingi, weka bango ili lionekane kutoka kando ya barabara na watu wanaopita karibu na kanisa.

Pata ruhusa kutoka kwa maduka ya vitabu vya Kikristo, biashara za Kikristo, vyuo/shule, n.k., kuweka mabango kwenye mbao zao za matangazo au madirisha. Weka mabango katika vituo vya ununuzi, benki - mahali popote ambapo umati unakusanyika. Hakikisha kupata idhini ya wamiliki kabla ya kuweka bango. Hakikisha hakuna sheria za serikali zinazokataza mabango kama haya.

Matukio ya Kikristo: Iwapo kuna mikusanyiko, matamasha, au makongamano yoyote yaliyopangwa katika eneo lako ambayo yatawavuta waumini, omba uongozi utangaze kituo cha mafunzo wakati wa tukio.

Unachama wa kanisa: Waombe washiriki wa kanisa kusambaza mabango na hela. Vikaratasi vinaweza kuwa muundo ule ule unaotumiwa kwa kuingiza matangazo ya kanisa.

Ushirika wa wahudumu: Iwapo kuna baraza la mawaziri au ushirika katika jiji, wasiliana na viongozi na uombe muda wa kushiriki katika mojawapo ya mikutano yao kuhusu kituo cha mafunzo.

Kuwa na ugavi wa mabango, kikaratasi, na majarida ya kumpa kila mhudumu.

Orodha za madhehebu: Tuma barua kwa kila mchungaji na kanisa katika dhehebu lako mwenyewe. Waulize wachungaji wengine orodha za utumaji barua zinazopatikana kupitia madhehebu yao.

Mashirika ya Kikristo ya Mtaani: Wasiliana na uongozi wa mashirika ya Kikristo ya eneo lako. Kwa mfano, Youth For Christ, Campus Crusade, Young Life, Full Gospel Businessmens Fellowship, Women's Aglow, Teen Challenge, na mashirika kama hayo. Kutana na viongozi na uombe ruhusa ya kushiriki habari za kituo cha ugani katika mojawapo ya mikutano ya kawaida ya shirika lao.

VIII. ENDESHA KIKAO CHA KWANZA:

Kikao cha darasa la kwanza la kituo cha mafunzo ni muhimu sana. Inapaswa kuwa wazi kwa wachungaji na waumini wote wa jumuiya. Kikao hicho kinapaswa kujumuisha:

1. Kuanzishwa kwa walimu na wafanyakazi.
2. Ufafanuzi wa madhumuni ya kituo cha mafunzo.
3. Utangulizi wa mtaala utakaotumika shuleni.
4. Wakati wa maombi, sifa, na kuimba.
5. Kipindi cha kufundishia cha motisha, kielelezo cha kile ambacho shule itatoa.
6. Maombi ya kufunga ya kuweka wakfu kituo na walimu.
7. Usajili wa wale wanaotaka kushiriki katika programu ya mafunzo. Usajili unapaswa kufanywa mwishoni mwa kikao cha kwanza kabla ya kufukuzwa. Wanafunzi watakuwa wamekutana na walimu, kupokea utangulizi wa mtaala, na uzoefu wa sampuli ya ufundishaji.

Hii inapaswa kuwahamasisha kujiandikisha kwa kozi kamili ya mafunzo. (Angalia sampuli ya fomu ya kujiandikisha katika sehemu ya "Kwa Masomo Zaidi" ya somo hili.)

IX. VIKAO VYA MARA KWA MARA:

Hapa kuna miongozo ya kuendesha vipindi vya kawaida vya darasa:

1. Uwe tayari: Kila mwalimu anapaswa kufahamu vizuri somo analopaswa kufundisha. Anapaswa kuwa na vifaa na nyenzo zinazofaa tayari kwa kila kipindi cha darasa. Anapaswa kuwa na malengo maalum kwa kila somo. Ikiwa unatumia nyenzo za Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime, malengo yameorodheshwa mwanzoni mwa kila sura. Hakikisha vyumba vya madarasa pia viko tayari kwa wanafunzi. Kuwa na vitabu vya kiada tayari kwa kila mwanafunzi. Unaweza kusanidi vituo vya kusikiliza/kutazama vya sauti na video ikiwa una vifaa vinavyofaa kwa hili. Wanafunzi wanaweza kusikiliza maagizo ya sauti na video.
2. Kuwa na wakati: Anza na umalize vipindi vya darasa kwa wakati, isipokuwa Roho Mtakatifu aongoze vinginevyo.
3. Omba: Fungua na fungua vipindi vya darasa katika maombi.
4. Rudia na muhtasari: Anza kila kipindi cha darasa kwa mapitio mafupi ya kile kilichofundishwa katika kipindi cha darasa kilichopita. Funga kila darasa kwa muhtasari wa somo lililofundishwa katika kipindi hicho.
5. Tumia mbinu mbalimbali za kufundishia: Kwa mafunzo katika mbinu hizi soma kozi ya Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime kuhusu "*Mbinu za Kufundisha*."
6. Kuwa wazi kwa kuongozwa na Roho Mtakatifu: Hii ni muhimu zaidi kukamilisha somo au kufuata mpangilio uliopangwa.
7. Waongoze wanafunzi kupata uzoefu wa kile kinachofundishwa: Kwa mfano, ikiwa unafundisha juu ya uponyaji, waombe waliopo wagonjwa. Ikiwa mafundisho juu ya ubatizo wa Roho Mtakatifu, waongoze wale ambao hawana katika uzoefu.
8. Panga uzoefu wa kujifunza nje ya darasa: Wape wanafunzi kazi za kusoma kati ya vipindi vya darasani. Wape nafasi za kutekeleza kile wanachojifunza kwa vitendo kwa huduma ya vitendo katika kanisa lao na jumuiya.

Kumbuka: madhumuni ya shule ni kuandaa wanafunzi kuvuka mistari ya kitamaduni na kijiografia ili kueneza ujumbe wa Injili.

KUJIPIMA

1. Andika Mstari muhimu kutoka kwa kumbukumbu.

2. Paulo alitumia njia gani kuwafundisha waumini wa Efeso?

3. Eleza kituo cha mafunzo huko Efeso.

4. Madhumuni ya kituo cha mafunzo ya ugani ni nini?

5. Fanya muhtasari wa maagizo yaliyotolewa katika sura hii ya kuanzisha kituo cha mafunzo ya ugani.

(Majibu ya majaribio yametolewa mwishoni mwa sura ya mwisho katika mwongozo huu.)

KWA MAFUNZO ZAIDI

1. Eliya alipanga shule ya manabii katika Agano la Kale ambayo yeye alikuwa mkuu wake (ona 2 Wafalme 2:4). Ukizingatia huduma ya manabii, ni kozi zipi unafikiri zinaweza kuwa zilijumuishwa katika mtaala wa shule hii?
2. Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inatoa kozi za mafunzo ambazo zinaweza kutumika katika kituo cha mafunzo ya ugani, ambacho kozi hii unayosoma ni sehemu yake. Taasisi ni programu ya mafunzo ya rununu iliyoundwa kwa ajili ya walei wa Kikristo wanaotamani kutumiwa na Mungu katika huduma ifaayo. Inaangazia kile Yesu alichofundisha kuwageuza walei kuwa waumini wa uzazi walioufikia ulimwengu wao na ujumbe wa Injili katika onyesho la nguvu. Mtaala wa Taasisi ya Harvestime International umegawanywa katika mwongozo wa utangulizi na moduli sita za mafunzo ya kimsingi. Kwa habari zaidi andika ofisini kwetu.
3. Hapa kuna mifano ya kutumia katika kuandaa nyenzo za kutangaza kituo cha mafunzo ya ugani:

Hapa kuna mfano wa nakala ya gazeti:

Makanisa ya eneo kubwa (jina la jiji) yanakualika kujiunga na Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inayokuja katika jiji hili (tarehe).

Kulingana na (jina la mchungaji wa kanisani), mwenyekiti wa kamati ya mipango ya mtaa, Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime iko wazi kwa wafanyakazi wa Kikristo wa madhehebu yote.

Taasisi itafanyika (siku za wiki, nyakati) katika (mahali).

Vipindi vya mafunzo na walimu vitajumuisha (orodhesha majina ya kozi zote na walimu, kwa mfano, "Foundations Of Faith" inayofundishwa na Mchungaji Jim Smith, mchungaji wa First Church, n.k.)

Kwa habari zaidi, wasiliana (jina, anwani, simu ya mtu wa kuwasiliana naye kwa maelezo ya ziada).

Mfano wa tangazo la redio au televisheni:

Makanisa ya eneo kubwa (jina la jiji) yanakualika kujiunga na Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime inayokuja katika jiji hili (tarehe).

Kulingana na (jina la mchungaji wa kanisani), mwenyekiti wa kamati ya mipango ya mtaa, Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime iko wazi kwa wafanyakazi wa Kikristo wa madhehebu yote.

Vipindi vya mafunzo na walimu vitajumuisha (orodhesha majina ya kozi zote na walimu).

Vipindi vya darasa vitafanyika (siku za wiki, nyakati) katika (mahali). Kwa habari zaidi, wasiliana (jina, anwani, simu ya mtu wa kuwasiliana naye kwa maelezo ya ziada).

Mfano wa fomu ya usajili:

HARVESTIME INTERNATIONAL INSTITUTE
Usajili

Jina: _____

Anwani: _____

Simu: _____ Umri: _____

Dhehebu ya kanisa: _____

Je, una nafasi gani ya uongozi katika kanisa lako kwa sasa?

Nini asili yako ya elimu? _____

Je, unazungumza, unasoma na kuandika kwa lugha gani kwa ufasaha? _____

(Unaweza kujumuisha vitu vingine vyovyote unavyoweza kutamani kwenye fomu hii ya usajili.)

Maagizo kwa Wachungaji:

Barua ifuatayo inaweza kutumwa kwa wachungaji wa makanisa yote ya mtaa pamoja na taarifa juu ya Taasisi ya Mavuno:

Mchungaji Mpendwa:

Tunaweka mikononi mwako mojawapo ya fursa za kulisimua sana utakazowahi kukutana nazo ili kuwafunza viongozi wa Kikristo na walei katika kanisa lako.

Hapa kuna jinsi ya kuchukua fursa ya mafunzo haya maalum yaliyoletwa kwa (jina la jiji) na Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime.

1. Kagua nyenzo zilizofungwa kwa uangalifu. Tumeambatanisha mwaliko maalum na baadhi ya vipeperushi kuhusu Taasisi.
2. Hakikisha kila mshiriki mzima wa kutaniko lako anapokea nakala ya kipeperushi kinachotangaza Taasisi.
3. Tumia kipeperushi kama bango katika kanisa lako. Weka moja karibu na viingilio na vya kutoka.
4. Ikiwa una matawi ya makanisa chini ya uangalizi wako au orodha zozote za barua za kanisa lako, watumie usambazaji wa vipeperushi kwa ushirika wao.
5. Kanisa lolote ambalo unaweza kutembelea au kuzungumza ndani yake, chukua safu ya matangazo na ushiriki nafasi hii na makutaniko mengine.
6. Ukiendesha mkutano wa kampeni, mkusanyiko, kambi, muziki, konferensi, au ushirika, chukua ugavi wa matangazo ili kuwagawia wale wanaohudhuria.
7. Ikiwa wewe ni mshiriki wa ushirika wa wahudumu katika jiji au dhehebu, tangaza Taasisi kwa wanachama na usambaze vipeperushi.

Kwa vifaa vya ziada vya vipeperushi wasiliana na:

(Jina, anwani, simu ya mtu wa kuwasiliana naye)

Mfano wa vipeperushi vinavyotangaza Taasisi:

Ufuatao ni mfano wa kipeperushi kinachotangaza Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime. Badilisha tu habari kwenye taasisi yako mwenyewe:

KUKUJA MADERA...HARVESTIME INTERNATIONAL INSTITUTE...

MAFUNZO YA MUDA MFUPI KWA WAKRISTO WA KIINJILI

Tarehe: Septemba 13-Januari 5
Saa: Jumatatu-Jumatano-Ijumaa: 6:30 p.m. hadi 9:30 p.m.
Mahali: Ukumbi wa Umma, 114 N. G St., Madera

KOZI NI PAMOJA NA...

Mikakati ya Mavuno ya Kiroho
Misingi Ya Imani
Kuishi Kwa Ufalme
Vita vya Kiroho
Huduma ya Roho Mtakatifu

Mtazamo wa Ulimwengu wa Kibiblia
Mbinu za Kufundisha
Mbinu za Kuzalisha
Kanuni za Nguvu
Kanuni Za Usimamizi za Biblia

Kujua Sauti ya Mungu
Mbinu za Utafiti wa Biblia
Utafiti wa Biblia
Uinjilisti kama Chachu

Uchambuzi wa Mazingira
Usimamizi Kimalengo
Mbinu za Uhamasishaji
Vita juu ya mwili

WAKUFUNZI:

Mchungaji Bill Smith, mchungaji wa First Church huko Modesto. Mchungaji Smith ni mhitimu wa Taasisi ya Biblia ya Moody na amesafiri sana kote ulimwenguni katika uinjilisti.

Mchungaji Tim Jones, mmishonari wa zamani nchini China, ambaye amehudumu katika upandaji kanisa katika mataifa yote ya Asia.

Joan Tully, mkurugenzi wa vijana katika Second Church huko Madera, ambaye amehudumu miongoni mwa Wahindi wa Yoruba.

-Wazi kwa Wakristo wote wa madhehebu yote-Vyeti vya Kumaliza vitatunukiwa.
-Kiingilio bila malipo (au gharama ni_____)

Kwa Maelezo Zaidi Wasiliana: Jina, anuani, simu...

Barua ya mwaliko:

Hapa kuna barua ya kutumwa kwa waumini wote wa ndani. Kumbuka kubadilisha taarifa kwenye Taasisi yako kwa sampuli ya maelezo uliyopewa:

Rafiki mpendwa:

Je! unataka kujua jinsi ya kufanya kila dakika ya maisha yako kuwa ya Mungu? Unaweza kujifunza jinsi gani katika... Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime. Katika Taasisi ya Kimataifa ya Harvestime utasoma kozi kama...

Mikakati ya Mavuno ya Kiroho
Misingi Ya Imani
Kuishi Kwa Ufalme
Vita vya Kiroho
Huduma ya Roho Mtakatifu
Kujua Sauti ya Mungu
Mbinu za Utafiti wa Biblia
Utafiti wa Biblia
Uinjilisti kama Chachu

Mtazamo wa Ulimwengu wa Kibiblia
Mbinu za Kufundisha
Mbinu za Kuzalisha
Kanuni za Nguvu
Kanuni Za Usimamizi za Biblia
Uchambuzi wa Mazingira
Usimamizi Kimalengo
Mbinu za Uhamasishaji
Vita juu ya mwili

Wafanyakazi wa Taasisi watajumuisha wakufunzi wafuatao:

Mchungaji Bill Smith, mchungaji wa First Church huko Modesto. Mchungaji Smith ni mhitimu wa Taasisi ya Biblia ya Moody na amesafiri sana kote ulimwenguni katika uinjilisti.

Mchungaji Tim Jones, mmishonari wa zamani nchini China, ambaye amehudumu katika upandaji kanisa katika mataifa yote ya Asia.

Joan Tully, mkurugenzi wa vijana katika Second Church huko Madera, ambaye amehudumu miongoni mwa Wahindi wa Yoruba.

Taasisi ya Harvestime International sio seminari ya kitheolojia...ni mafunzo muhimu ya huduma ya muda mfupi ambayo yatakufundisha jinsi ya kuishi maisha ya Kikristo yenye tija na kutimiza huduma ambayo Mungu amekuitia. Tarehe za Taasisi ni Septemba 13 hadi Januari 5. Vikao vitafanyika Jumatatu, Jumatano, na Ijumaa kuanzia saa 6:30 mchana. hadi 9:30 p.m. kwenye ukumbi wa umma, 114 N G. St. Madera. Tafadhali jisikie huru kuwasiliana nami kwa (559) 661-1126 ikiwa unataka maelezo zaidi. Usajili utafanywa usiku wa kwanza wa Taasisi mnamo Jumatatu, Septemba 13.

MAJIBU YA KUJIPIMA

SURA YA KWANZA:

1. Yesu akawaambia, Nifuateni, nami nitawafanya kuwa wavuvi wa watu. (Marko 1:17)
2. Amri ya kwanza na ya mwisho ya Yesu kwa wafuasi wake ilikuwa kuzaana kiroho. Tazama Marko 1:17 na Matendo 1:8.
3. Kuzidisha maana yake ni kuongeza idadi kwa kuzaliana. Kuzidisha ni mchakato wa kuzidisha. Kitu kinapozidishwa kinatolewa tena na tena kwa umbo sawa.
4. Kuzidisha kiroho kunafanywa kwa kuzaliana kiroho. Mwamini huzaa kwa kushiriki Injili na wengine, kuwaongoza kuwa waamini, na kuwathibitisha kuwa wanafunzi wa Bwana Yesu Kristo.
5. "Mbinu" ni mpango wa kutimiza lengo maalum.
6. "Mbinu" ni mfumo wa mbinu ambazo zinaweza kuunganishwa kufikia lengo.
7. "Mbinu za kuzidisha" za kiroho ni mfumo wa mbinu zinazowawezesha waumini kufikia lengo la uzazi wa kiroho.
8. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kwanza.

SURA YA PILI:

1. Maana ni nani aliyeidharau siku ya mambo madogo? (Zekaria 4:10)
2. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Pili.
3. Ukuaji wa Kijiografia, Ukuaji wa Kikabila, Ukuaji wa Nambari, Ukuaji wa Kiroho.
4. Marejeo yoyote kati ya yafuatayo yanaweza kutumika: Hesabu 1:1-3; 2:23-24; 26:1-4; Mathayo 9:13; Luka 15:7; 19:10 Matendo 1:15; 2:41; 4:4; 6:7; 9:32; 12:24; 16:5; 19:20; 28:30-31; Yohana 3:16; 2 Petro 3:9
5. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Pili.
6. a. Uongo. b. Uongo.

SURA YA TATU:

1. Na kwa mifano mingi ya namna hiyo aliwaambia neno, kama walivyoweza kulisikia. (Marko 4:33)
2. Mfano ni hadithi inayotumia mfano kutoka kwa ulimwengu wa asili ili kuonyesha ukweli wa kiroho. Maana halisi ya neno "mfano" ni "kuweka kando, kulinganisha." Katika mifano Yesu alitumia mifano ya asili na kuilinganisha na kweli za kiroho. Mfano ni hadithi ya duniani yenye maana ya Mbinguni.
3. Ufahamu wa kweli za kiroho zinazofundishwa kwa mifano ulitolewa kwa wanafunzi kwa sababu walikuwa na akili za kiroho. Wale wasio na akili za kiroho walisikia mifano na kushindwa kuielewa.
4. Tazama mjadala wa mafumbo katika Sura ya Tatu.

SURA YA NNE:

1. Na mambo yale uliyoyasikia kwangu mbele ya mashahidi wengi, hayo uwakabidhi watu waaminifu watakaofaa kuwafundisha na wengine. (2 Timotheo 2:2)
2. “Kushuhudia” ni kueleza ulichoona, kusikia au uzoefu. Katika mahakama ya sheria, shahidi ni yule anayetoa ushahidi kuhusu mtu au jambo fulani. Kama mashahidi, tunapaswa kushuhudia kuhusu Yesu na mpango Wake kwa ajili ya wokovu wa wanadamu wote.
3. Neno "walei" maana yake ni "wateule wa Mungu." Maana ya msingi ya neno hilo ni “watu wote wa Mungu.” Neno "mlei" lilikuja kutumika kwa wale ambao hawakuwa wakihudumu katika huduma maalum za wakati wote kanisani.
4. Neno "makasisi" lilitengenezwa ili kuwatambulisha watumishi wenye taaluma katika kanisa. Makasisi hurejelea wale wanaochukulia huduma kuwa taaluma yao na ambao kwa kawaida huajiriwa muda wote na kanisa.
5. Wito wa walei unamaanisha wajibu wa kila mwamini kuwa "kuhani" au mhudumu wa Injili kwa wasioamini.
6. Mpango wa Mungu umefupishwa katika Matendo 1:8. Roho Mtakatifu ndiye uweza wa kiungu nyuma ya mchakato wa kuzidisha, Yesu Kristo anapaswa kuwa maudhui ya ujumbe na ulimwengu wote unapaswa kuwa mpokeaji wa ujumbe. Waumini wanapaswa kuwa wakala wa kuzidisha. Mbinu ya Mungu ni kwa kila mwamini kutoa “ushahidi” wa ujumbe wa Injili, akiwafundisha watu ambao wataweza kuwafundisha wengine. 2 Timotheo 2:2
7. Andrea na Anania.

8. Anza kushiriki Injili na jamaa, marafiki, na wafanyakazi wenza. Injili inaenea kwa kasi zaidi kwenye mitandao ya kijamii iliyopo.

SURA YA TANO:

1. Nami nakuambia, Wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga Kanisa langu; na milango ya Jahannamu haitalishinda. (Mathayo 16:18-19)
2. Waumini wote wa kweli katika Yesu Kristo ambao wamezaliwa mara ya pili katika Ufalme wa Mungu.
3. Kanisa lilizaliwa na Roho Mtakatifu siku ya Pentekoste. Tazama Matendo 4.
4. Linganisha majibu yako na orodha ya vielelezo katika Sura ya Tano.
5. Ibada, huduma, ushirika, utume.
6. Tazama mjadala katika Sura ya Tano.
7. Tazama mjadala katika Sura ya Tano.

SURA YA SITA:

1. Wala asishike Kichwa, ambacho katika hicho mwili wote, ukihudumiwa na kuunganishwa, kwa viungo na vifungo, hukua kwa makuzi ya Mungu. (Wakolosai 1:19)
2. Ukuaji wa ndani unarejelea ukuaji wa kiroho na maendeleo ya washiriki wa kanisa. Inahusu ukuaji wa ubora badala ya wingi.
3. Ukuaji wa kiroho katika kuongezeka kwa ukomavu wa kiroho unaoleta maendeleo ya maisha ya Kristo ndani ya mwamini.
4. Tazama mjadala katika Sura ya Sita.
5. Tazama mjadala katika Sura ya Sita.
6. Tazama mjadala katika Sura ya Sita.

SURA YA SABA:

1. Neno la Mungu likazidi kuongezeka, na hesabu ya Wanafunzi ikazidi sana katika Yerusalemu. (Matendo 6:7)
2. Ukuaji wa upanuzi hutokea wakati waamini wanapowaleta waongofu wapya kwa Kristo na kuwaleta katika ushirika na kanisa lao la mtaa. Inasababisha kukua kwa idadi ya kanisa la mtaa.

3. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Saba.
4. Linganisha majibu yako kwa mjadala katika Sura ya Saba.

SURA YA NANE:

1. Hivyo makanisa yakafanywa imara katika imani, na idadi yao ikaongezeka kila siku. (Matendo 16:5)
2. Ukuaji wa ugani hutokea wakati kanisa linapoanzisha kanisa lingine katika utamaduni unaofanana. Kanisa jipya ni upanuzi wa kanisa la "mama", kama vile mtoto katika ulimwengu wa asili ni upanuzi wa kimwili wa wazazi.
3. Upandaji kanisa unatumika kuelezea upanuzi na ukuaji wa daraja la kanisa. Mtu "hupanda" kanisa jipya kama vile mkulima anapanda mbegu katika ulimwengu wa asili. Mbegu itatoa mmea mpya kama mmea wa "mama" ambao ulitoka.
4. Washiriki wa kanisa la Yerusalemu walitawanyika kwa sababu ya mateso. Walienda kila mahali wakihubiri Neno na waongofu wanya walipoinuliwa, makanisa mapya yalianzishwa.
5. Hizi ndizo njia ambazo kanisa la ugani linaweza kuanza:
 - Kanisa moja linaanzisha kanisa lingine.
 - Makanisa kadhaa yanashirikiana kuanzisha kanisa lingine.
 - Kanisa kubwa linagawanyika kuunda miili miwili au zaidi ya kanisa tofauti.
 - Mwamini mmoja mmoja anaelekezwa eneo fulani kuanzisha kanisa.
6. Hizi ndizo aina za kawaida za Makanisa ya ugani:
 - Makanisa yanahudumia jumuiya fulani.
 - Makanisa yanayohudumia kabila fulani.
 - Makanisa yenye makusudi maalum.
7. Vipaumbele vya Kibiblia ni kupanda Makanisa mapya katika maeneo ambayo hayajafikiwa, maeneo ya kupokea, mijini na kisha vijijini.
8. Ujumbe unaoleta matokeo ya Makanisa mapya ni ujumbe uliojikita kwenye Biblia, unaomlenga Kristo, unaohitaji msingi.

SURA YA TISA:

1. ...Uwafumbue macho yao, na kuwageuza waiache giza na kuiendea nuru, na kutoka katika nguvu za Shetani na kumwelekea Mungu, wapate ondoleo la dhambi zao, na urithi miongoni mwao waliotakaswa kwa imani iliyo ndani yangu. (Matendo 26:18)
2. Ukuaji wa kuziba hutokea wakati Kanisa linapojitanua katika mapengo ya kitaifa, kilugha, au kikabila ili kupanda kanisa jipya katika utamaduni tofauti.

3. Matendo 1:8. Injili ilikuwa ienee kutoka Yerusalemu hadi “sehemu za mwisho” za ulimwengu.
4. Mtume Paulo.
5. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Tisa.

SURA YA KUMI:

1. Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, Mtu ye yote akitaka kunifuata, na ajikane mwenyewe, ajitwike msalaba wake, anifuata. (Mathayo 16:24)
2. Neno “mwongofu” linamaanisha waumini wapya katika Yesu ambao wamezaliwa mara ya pili kwa imani na kuwa sehemu ya Ufalme wa Mungu.
3. “Mwanafunzi” ni mwongofu ambaye ameimarishwa katika misingi ya imani ya Kikristo na ana uwezo wa kuwainua waongofu wapya na kuwafundisha. Neno "mwanafunzi" linamaanisha mwanafunzi, mwanafunzi, mtu anayejifunza kwa kufuata. Ni zaidi ya maarifa ya kichwa. Ni kujifunza kunakoathiri na kubadilisha mtindo wa maisha wa mtu.
4. Vipengele vitatu muhimu vya mwito wa ufuasi vinazingatiwa gharama, vipaumbele sahihi, na malengo kamili.
5. Kanuni tisa muhimu za mafunzo ya uanafunzi ni:
Maagizo ya uteuzi
Maonyesho ya Chama
Ushiriki wa Kuweka wakfu
Usimamizi wa Maono
Ujumbe
6. Mwanafunzi ni yule ambaye:
Huacha Yote Yatakaayo Katika Neno
Kujikana Nafsi Ni Utiifu
Anayemfuata Yesu Ni Mtumishi
Hufanya Ufalme wa Mungu kuwa kipaumbele chake Humtukuza Mungu kupitia kuzaa matunda
Huonyesha Upendo wa Mungu
7. Jaribio la kweli la ufuasi ni kile kinachotokea wakati haupo tena na wanafunzi wako. Je, wanaendelea kuwa waaminifu na kuwafundisha wengine ambao wana uwezo wa kuendeleza mchakato wa kuzidisha?

SURA YA KUMI NA MOJA:

1. Heri mtu yule asiyekwenda Katika shauri la wasio haki, asiyesimama katika njia ya wakoaji; Bali sheria ya Bwana ndiyo impendezayo; na sheria yake huitafakari mchana na usiku. Naye atakuwa kama mti uliopandwa kando ya mito ya maji, uzaao matunda yake kwa majira yake; jani lake halitanyauka; na kila alitendalo litafanikiwa. (Zaburi 1:1-3)
2. Ukuaji unapodumaa katika ulimwengu wa asili, mwili haukui kwa ukubwa wake unaofaa. Ukuaji unapodumaa kiroho, watu hawakui na kanisa halikui.
3. Mfano A: Dada aliyeudhiwa anapaswa kufuata maagizo yaliyotolewa katika Mathayo 18:15-17.

Mfano B: Kanisa linaweza kuwa na sera ya "njoo" badala ya sera ya "nenda". Kunaweza kuwa na shughuli zisizo na tija zinazohitaji kupogolewa.

Mfano C: Kanisa hili linaweza lisiwafunze waongofu ili wawe wanafunzi.

SURA YA KUMI NA MBILI:

1. Lakini watu wengine walipokuwa wakikaidi, wakakataa kuamini, wakiitukana ile Njia mbele ya umati wa watu.

Na hayo yakaendelea kwa muda wa miaka miwili; hata wakazi wote wa Asia walisikia neno la Bwana Yesu Kristo, Wayahudi kwa Wagiriki. (Matendo 19:9-10)
2. Paulo alifundisha kupitia uzoefu wa kibinafsi (Matendo 19:2-8), kwa mfano (Matendo 19:11-12), na katika shule ya mafunzo (Matendo 19:9).
3. Kituo cha mafunzo huko Efeso kilikuwa kozi ya miaka miwili ambayo iliwafundisha wanafunzi kuhudumu kitamaduni na kijiografia ili kueneza Injili (Matendo 19:10-20).
4. Kusudi la kituo cha mafunzo ya ugani ni kuwafundisha wanafunzi na kuwatayarisha kwa ajili ya kazi ya huduma.
5. Linganisha muhtasari wako na mjadala katika Sura ya Kumi na Mbili.